

Integraal gebiedsplan grenscorridor N69

6 november 2014

Integraal gebiedsplan grenscorridor N69

Gebiedsimpuls en de andere integrale gebiedsopgaven

Verantwoording

Titel	Integraal gebiedsplan grenscorridor N69
Opdrachtgever	Provincie Noord-Brabant
Projectleider	Gerritjan Meppelink
Auteur(s)	Bart Gerrits
Projectnummer	1220963
Aantal pagina's	138 (exclusief bijlagen)
Datum	6 november 2014
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Ruimtelijke Kwaliteit
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding.....	11
1.1 Achtergrond.....	11
1.2 Uitkomst	13
1.3 Noodzaak tot versnelling en integraliteit.....	14
1.4 Draagvlak	15
1.5 Alles uitvoeren, dus faseren	15
1.6 Leeswijzer	15
2 Doorlopen proces.....	19
2.1 Werkateliërs januari 2012.....	19
2.2 Rapport Factsheets	19
2.3 Scenario's.....	19
2.4 De lagenbenadering	20
2.5 Top 5 belangen en werkateliërs met bewoners en bedrijven	21
2.6 Een integrale opgave	22
3 Planstudie gebiedsimpuls grenscorridor N69 – Integrale ontwerpen.....	25
4 Proces en uitvoeringspakketten	63
4.1 Top 5 belangen en mogelijke trekkersrol	63
4.2 Uitkomsten werkatelier	67
4.3 11 uitvoeringspakketten en een innovatief pakket	68
4.4 Mogelijke uitvoeringspakketten (11 en landbouw)	71
5 Inrichting van de opgave	75
5.1 Locatiegebonden gebiedsmaatregelen	75
5.1.1 Uitvoeringspakket A > Broekhoven	76
5.1.2 Uitvoeringspakket B > Run.....	77
5.1.3 Uitvoeringspakket C > Veldhoven – Zuid	78
5.1.4 Uitvoeringspakket D > Waalre – Noord	79
5.1.5 Uitvoeringspakket E > Waalre – Zuid	81
5.1.6 Uitvoeringspakket F > Stroomgebied Keersop – Dommel (Elshouters – 't Heike)	82
5.1.7 Uitvoeringspakket G > Ontwikkelingsgebied Molenstraat – Einderheide	83

5.1.8	Uitvoeringspakket H > Fietsverbinding Westerhoven – Riethoven – Volmolenweg + overige netwerken binnen / buiten uitvoeringspakketen	84
5.1.9	Uitvoeringspakket I > Keersop N69 + Keersop Zuid tot Loverensdijk	86
5.1.10	Uitvoeringspakket J > Realisatie EHS Keersop in Bergeijk (deelgebied 3, 4, 5) en realisatie wandelstructuur Keersop (Eindhoven – Grens) met voorzieningen.....	88
5.1.11	Uitvoeringspakket K > Landbouw gebied Bergeijk (incl. laanbeplanting).....	90
5.1.12	Uitvoeringspakket L > Innovatieve maatregelen en structuurverbetering landbouw	91
5.2	EHS: Hectares Rijks- en provinciale EHS	91
5.3	Water	111
5.4	Integrale projectvoorstellen ten behoeve van subsidies.....	117
6	Kosten van de opgave	121
6.1	Locatiegebonden gebiedsmaatregelen	121
6.1.1	Kosten voor landbouw	121
6.2	EHS: Hectares Rijks- en provinciale EHS	122
6.3	Water	123
6.4	Integrale projectvoorstellen ten behoeve van subsidies.....	126
6.5	Gezamenlijke kosten	127
7	Financiering van de opgave	131
7.1	Inleiding	131
7.2	Beschikbare middelen vanuit gebiedsontwikkeling:	131
7.3	Welke projecten en kosten kunnen in aanmerking komen voor subsidie.....	134
7.3.1	Mogelijke bijdrage uit Europa	136
7.4	Cofinanciering	138
7.5	Totale dekking	138

Bijlagen

- 1 Factsheets
- 2 Projectvoorstellen ZLTO
- 3 Projectvoorstellen NL RNT - subsidieonderzoek
- 4 Verslag werkatelier van 8 februari 2014

1

Inleiding

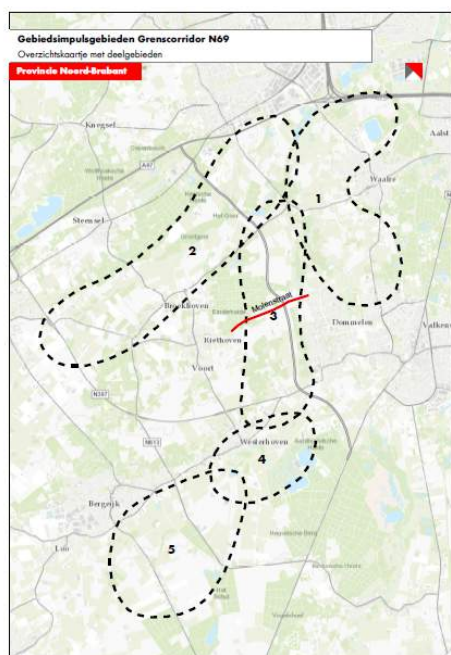
1 Inleiding

De opgave voor de Grenscorridor N69 bestaat uit een nieuwe verbinding tussen de A67 bij Veldhoven en de N69 ten zuiden van Valkenswaard, Nulplusmaatregelen en de Gebiedsimpuls. De Nulplusmaatregelen zijn vooral aanpassingen aan bestaande infrastructuur en openbaar vervoer. Om de ruimtelijke kwaliteit te verhogen wordt de Gebiedsimpuls ingezet. De Bestuurlijke- en Ambtelijke Werkgroep Gebiedsimpuls werken gezamenlijk aan het opstellen van een uitvoeringsprogramma Gebiedsimpuls. De eerste fase was het opstellen van factsheets, in de zomer van 2013 afgerond. Daarna volgde de rapportage integrale ontwerpen / planstudies. Deze rapportage vormt het slotstuk van de planstudie. Partijen kunnen nu over gaan tot uitvoering van de gebiedsimpuls. In deze rapportage gaan we in op de “wat” vraag, wat wordt de inrichting van het gebied. Daarnaast beschrijven we de “wie” vraag, wie gaan de pakketten trekken en wie werken mee. Een ander aspect gaat over kosten en financiering, “hoeveel” miljoen euro bedraagt de impuls en “hoeveel” financiering is potentieel beschikbaar. De laatste vraag gaat over de uitvoeringswijze, “hoe” gaan de gebiedspartijen de maatregelen uitvoeren.

1.1 Achtergrond

Ten behoeve van het opstellen van uitvoeringsprogramma's zijn in 2013 zogenaamde factsheets opgesteld van diverse maatregelen in het landelijk gebied van de grenscorridor. Die factsheets zijn bestuurlijk vastgesteld¹. Voor de factsheets zijn eerder vijf impuls gebieden en een gebied met netwerken benoemd. Op figuur 1.1 zijn deze gebieden te zien, het betreft de kaart die ook is getoond tijdens het werkatelier van 18 februari 2014.

¹ De factsheets zijn te vinden in het rapport “R001-1215224BGE-ege-V01-NL”. Tevens zijn de factsheets toegevoegd als bijlage in dit rapport.

Figuur 1.1 De eerste indeling van de vijf gebiedsimpulsgebieden.

Het opstellen van de factsheets was dus de eerste fase om te komen tot uitvoeringsprogramma's. De volgende fase bestaat uit de volgende stappen:

1. Het bepalen van de scope van de gebiedsimpuls grenscorridor (opgenomen in dit rapport)
2. Projecten in deelgebieden en thema fietsnetwerken uitwerken tot integrale ontwerpen / planstudies (opgenomen in dit rapport), met als resultaat een concept uitvoeringsprogramma
3. Het inrichten van een uitvoeringsorganisatie voor de deelgebieden (uitvoeringspakketten)
4. De feitelijke projecten uit het uitvoeringsprogramma uitwerken middels de spelregels / gezamenlijke werkafspraken
5. Projecten realiseren

Belangrijk onderdeel van de bovengenoemde tweede fase was de afstemming en relatie met de het voorkeursalternatief N69 en de daarbij behorende (verplichte) opgaven zoals natuurcompensatie. In figuur 1.2 is het VKA opgenomen zoals beschreven in het regioadvies. Ook is er een onderzoek uitgevoerd door NLRNT naar de potentie voor (EU) subsidies van de maatregelen en pakketten, ter voorbereiding op de stappen 3-5.

Er zijn 7 kansrijke projectvoorstellen opgesteld en wordt het Leader programma verder uitgewerkt (zie hoofdstuk 5.4).

Het resultaat van de eerste twee stappen van de tweede fase is de voorliggende rapportage, inclusief de integrale ontwerpkaarten, netwerkkaarten en streefbeelden (vogelvlucht opnamen en ooghoogtes).

13\138

Op basis van de top 5 belangen en de mogelijke rol die partijen van de ambtelijke werkgroep willen hebben in het proces is een voorstel gedaan voor een indeling van de uitvoeringspakketten. Deze indeling is op 12 februari 2014 voorgelegd aan de bestuurlijke werkgroep.

Met de top 5 belangen, het werkatelier, het regioadvies voor de nieuwe verbinding N69 en scenario 4 is een voorlopige fasering gegeven van de uitvoeringspakketten.

1.3 Noodzaak tot versnelling en integraliteit

Het PIP N69 heeft tot eind juni 2014 ter inzage gelegen. Intussen is het proces rondom de gebiedsimpuls verder gegaan. Gebiedspartijen hebben aangegeven waar de prioriteiten liggen en waar men een rol kan en wil spelen. Het accent heeft in de eerste twee fasen met name gelegen op de locatiegebonden maatregelen. Hierdoor werd de integraliteit uit het oog verloren. Het is belangrijk om de gezamenlijke inspanning voort te zetten. Een integraal gebiedsplan is het nu voorliggende product.

Om te komen tot een integraal gebiedsplan is de EHS opgave in beeld gebracht. Daarnaast worden de water projecten benoemd. Tevens heeft de ZLTO een aantal projectvoorstellen gemaakt die bijdragen aan het halen van de vijf doelen van de gebiedsimpuls. Om alle projecten integraal uit te kunnen voeren is bekeken of er subsidie middelen uit Europa beschikbaar zijn. NLRNT heeft hiervoor onderzoek gedaan en een rapportage opgesteld. De locatiegebonden maatregelen kunnen voor een groot gedeelte worden ondergebracht onder deze "Europese projecten" omdat deze een integraal karakter hebben. Ook de EHS, water en landbouw opgaven kunnen voor een gedeelte onder deze projecten worden gebracht. Zodoende vormen de subsidie projecten een fiets / vehicle voor de andere projecten.

In de "Planstudie Gebiedsimpuls Grenscorridor N69 – Integrale ontwerpen" (maart 2014) zijn ambitiekaarten en ontwerpkaarten voor het gebied gepresenteerd. Hierdoor is een beeld gegeven van een mogelijk integraal ruimtelijke toekomstbeeld van het hele gebied. De kaarten laten duidelijk zien welke ruimtelijke kwaliteiten het gebied heeft en hoe die benut kunnen worden.

De belangen in het gebied spelen zich op verschillende terreinen af, zodoende ook de bestuurlijke verantwoordelijkheden. Door de opgave integraal op te pakken en te benaderen is de kansrijkheid op het uitvoeren van de gehele opgave groter. Met dit integrale gebiedsplan kunnen de bestuurders van de samenwerkende partijen en de drie gedeputeerden van Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen, Mobiliteit en Financiën en Ecologie en Handhaving de urgentie van het gebied neerleggen bij het Rijk en Europa over onder andere de aanspraak op 85 % en 50 % subsidie rijks- en provinciale EHS. Hiermee kan de betrokkenheid, en daarmee het draagvlak bij de lokale gebiedspartijen worden vergroot. De gezamenlijke urgentie wordt hiermee met elkaar onderstreept.

Tevens lenen de locatiegebonden maatregelen uit het gebied zich uitstekend voor het Leader programma. De Provincie Noord-Brabant heeft één gebied als Leader programma aangewezen, dit zijn de gemeenten Bergeijk, Eersel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

1.4 Draagvlak

Het opstellen van het integraal gebiedsplan gebeurt op planstudie niveau, het is één plan voor de hele gebiedsimpuls. Logischerwijs betekent dit dat er op projectniveau concrete projecten worden gerealiseerd. Om draagvlak voor projecten te hebben en te houden is het wenselijk om in continue overleg te blijven met de bewoners en gebruikers van het gebied. Na het werkatelier van februari 2014 hebben de bewoners en gebruikers vanzelfsprekend hoge verwachtingen voor de uitvoering van de maatregelen.

Daarnaast moet, om draagvlak vast te houden en zicht te hebben op wensen van het gebied, gesprekken worden gevoerd met direct betrokken landbouwers. Immers een groot deel van de maatregelen vraagt om gronden van agrariërs. Ook voor de landbouw zijn projectvoorstellen opgenomen die bijdragen aan de vijf gezamenlijk doelen. Deze gesprekken moeten gelijktijdig plaats vinden met de ontwikkeling van de gebiedsimpuls.

1.5 Alles uitvoeren, dus faseren

De gebiedspartijen willen graag alle gebiedsimpuls maatregelen realiseren. Om daadwerkelijk over te gaan tot het uitvoeren van alle gebiedsimpuls maatregelen is het nodig om te faseren. Daarom is het noodzakelijk om te kiezen voor een gefaseerde aanpak. In een aparte notitie zijn gezamenlijke werkafspraken voor het gebied voorgesteld met als doel alles te realiseren in een gefaseerde aanpak.

1.6 Leeswijzer

In dit hoofdstuk is de inleiding beschreven. Het volgende hoofdstuk schetst in het kort het doorlopen proces. We gaan daarbij in op de werkateliers 2012, rapportage factsheets, scenario's, de lagenbenadering en de top 5 belangen en werkateliers met partners. Hoofdstuk 3 geeft de integrale ontwerpen, netwerkkaarten en de streefbeelden weer. Dit hoofdstuk is zelfstandig leesbaar en op A3 te printen. Een overzicht van de top 5 belangen, de uitkomsten van het werkatelier en de uitvoeringspakketten presenteren we in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 gaat in op de inrichting van de opgave per pakket. Daarna volgen de maatregelen en kosten van de opgave. In hoofdstuk 7 wordt tenslotte de financiering per opgave beschreven.

2

Doorlopen proces

2 Doorlopen proces

De afgelopen 2 ½ jaar is een intensief proces doorlopen met diverse partijen. In dit hoofdstuk schetsen we kort welke stappen zijn doorlopen om tot deze rapportage te komen.

2.1 Werkateliers januari 2012

Begin 2012 is door de ambtelijke werkgroep een start gemaakt met de gebiedsimpulsmaatregelen. Dit is feitelijk het allereerste begin van het opstellen van de factsheets. Onder begeleiding van een landschapsarchitect zijn de verschillende maatregelen ingetekend.

Figuur 2.1 Een van de 5 deelgebieden zoals ingetekend tijdens het werkatelier begin 2012

2.2 Rapport Factsheets

Het overnemen en het digitaliseren van de maatregelen genoemd in paragraaf 2.1 was de eerste stap om te komen tot de rapportage. Het rapport “Factsheets gebiedsimpuls N69” geeft een beschrijving van alle locatiegebonden maatregelen inclusief, de locatie, de kosten, oppervlakte per maatregel, raakvlak met flankerend beleid, subsidie mogelijkheden, de scores van de maatregelen en dergelijke.

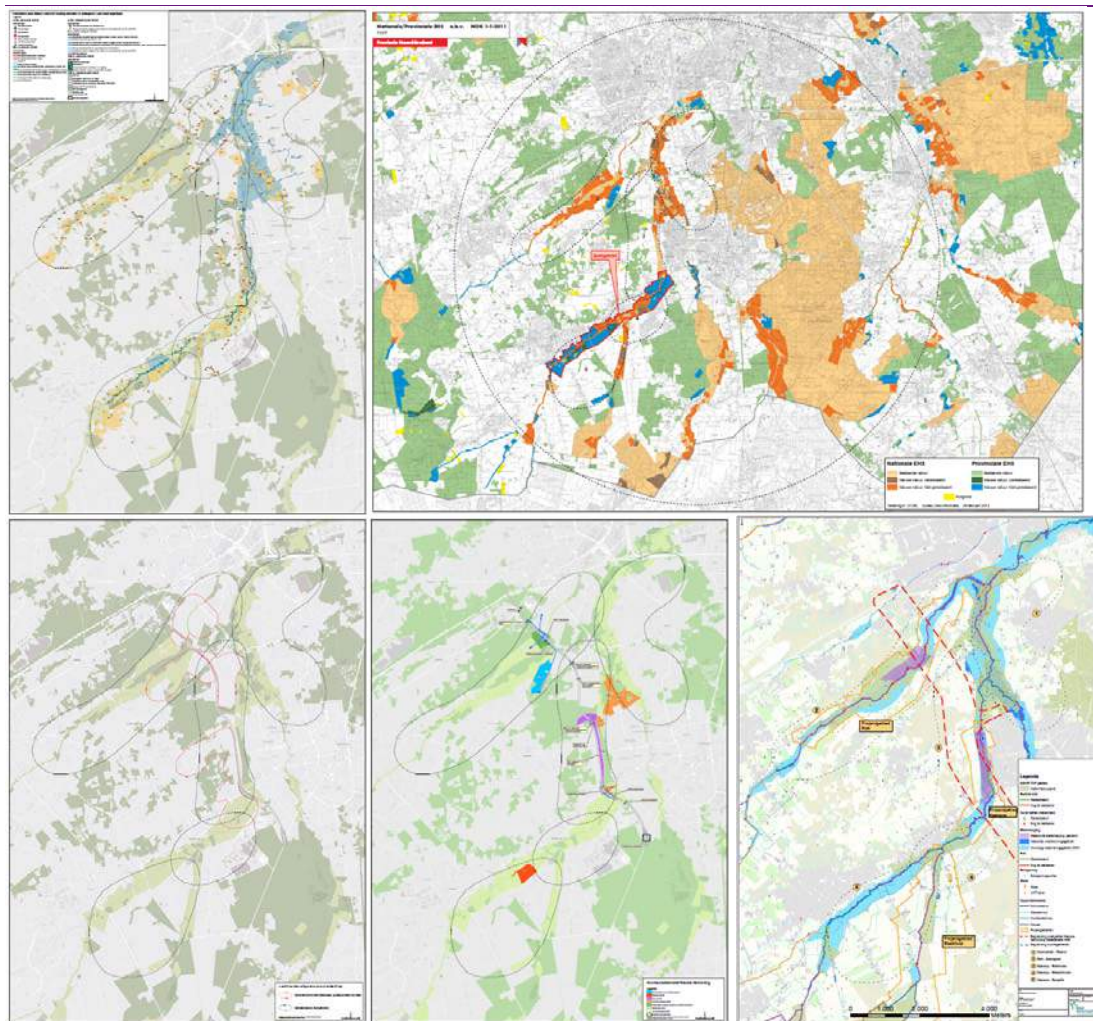
2.3 Scenario's

Op basis van de scores is een viertal scenario's uitgewerkt, deze scenario's zijn ambtelijke en bestuurlijk voorgelegd. Er is breed draagvlak voor scenario 4 met een evenwichtige verdeling over de 5 thema's en de 5 gebieden en het netwerk.

Hieruit komen 36 prioritaire locatiegebonden maatregelen gelijk verdeeld over de 5 thema's en het netwerk. De kern van scenario 4 is dus een verdeling die recht doet aan de thema's en de subdoelen.

2.4 De lagenbenadering

De locatiegebonden maatregelen zijn niet de enige maatregelen die worden getroffen om te komen tot een ruimtelijke kwaliteitsverbetering. In samenhang daarmee spelen ook de structuurverbetering van de landbouw, de ambitie van de EHS, het VKA van de N69 (inclusief mitigatie en compensatie). Daarnaast is parallel aan het opstellen van de factsheets in beeld gebracht welke maatregelen nodig zijn om te komen tot een duurzaam systeem voor zowel landbouw, natuur en water. In onderstaande figuur zijn de lagen te zien. Zowel de laag EHS als waterdoelen zijn grotendeels autonome ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zijn over de locatiegebonden maatregelen gelegd.

Figuur 2.2 Met de klok mee zijn de volgende kaarten te zien; de locatiegebonden maatregelen, de EHS opgave, locaties voor landbouwstructuurverbetering, het VKA met de natuur- en compensatieopgaven en de waterdoelen in het gebied.

2.5 Top 5 belangen en werkateliers met bewoners en bedrijven

Om een goed beeld te krijgen van de belangen van verschillende partijen zijn zogenaamde partnersgesprekken gehouden. Tijdens de partnersgesprekken is gevraagd naar de top 5 belangen, daarnaast is gevraagd welke rol een partij kan en wil hebben in het vervolg. De resultaten van de top 5 belangen zijn terug te vinden in hoofdstuk 4.

Tijdens het werkatelier van 18 februari 2014 is aan bewoners en bedrijven de vraag gesteld waar zij graag de ruimtelijke kwaliteitsimpuls willen zien. Het resultaat is een matrix die is ingedeeld op basis van de thema's landbouw, natuur, water, landschap en recreatie. Deze matrix is terug te vinden in de bijlage van dit rapport, daarnaast is in hoofdstuk 4 de hoofdlijn van het werkatelier geschetst.

2.6 Een integrale opgave

Als vervolg op de lagenbenadering zijn in later stadium de projecten van de ZLTO, de te realiseren EHS, de wateropgaven van waterschap de Dommel en de innovatieve projecten NLRNT toegevoegd. Op deze manier is een integraal gebiedsplan ontstaan. In het volgende hoofdstuk wordt een integraal ontwerp gepresenteerd voor de gebiedsimpuls.

Planstudie gebiedsimpuls grenscorridor N69 – Integrale ontwerpen

3

3 Planstudie gebiedsimpuls grenscorridor N69 – Integrale ontwerpen

PLANSTUDIE GEBIEDSIMPULS GRENSCORRIDOR **N69** / INTEGRALE ONTWERPEN

hoofdstuk 3

3 INTEGRALE ONTWERPEN/PLANSTUDIE

3.1 Kwaliteiten en kansen voor het gebied

Dit verhaal beschrijft de kwaliteiten en kansen van het gebied Grenscorridor N69. Het verhaal is opgesteld vanuit de omgevingskwaliteiten van het gebied met de nadruk op de samenhang tussen de verschillende actoren zoals water, natuur, landbouw, landschap, cultuurhistorie en recreatie. De kwaliteiten van het gebied zijn het relatief rustige landelijke gebied ten opzichte van de dynamische Brainport. De verschillende actoren in het gebied van de grenscorridor hebben geleid tot een aantal ruimtelijk herkenbare eenheden, allen met een eigen geschiedenis. Die samenhang leidt tot een herkenbaar en aantrekkelijk landschap. Dit verhaal laat zien waar de kansen liggen om de herkenbaarheid, functionaliteit, leefbaarheid, beleefbaarheid en samenhang van het gebied te versterken.

De kern van het verhaal

Water

Water is een van de belangrijke ordenende principes van het landschap. Vier beken domineren het landschap en zowel de zichtbare als de ondergrondse waterstromen zijn van essentieel belang voor het functioneren van de landbouw en de natuur. Door het laten hermeanderen van beken kan het water langer worden vastgehouden in het gebied.

Natuur

Het gebied heeft hoge ecologische waarden die sterk gerelateerd zijn aan de landschappelijke opbouw. Denk maar aan de beekdalen en de bos- en heidecomplexen. In de beekdalen liggen kansen voor natte graslanden en broekbossen, voor de naaldbossen betreft dit omvorming naar loofbos. Voor de robuustheid van de natuur zijn ook ecologische verbindingzones van belang.

Landbouw

De landbouw heeft door de jaren heen het landschap mede bepaald. Kansen zijn er voor toekomstbestendige, duurzame landbouwbedrijven op de jonge heide-ontginningen en verbreding van de landbouw, zoals groen-blauwe diensten op de essen en in de beekdalen. Ook zijn er kansen voor de landbouw door een goede waterhuishouding en innovatieve maatregelen.

Landschap en cultuurhistorie

De essen, beekdalen, jonge ontginningen en de bos- en heidecomplexen vormen nog steeds de basis voor het huidige landschap. Door houtwallen, beekbegeleidende beplanting en laanbeplanting kunnen de verschillende landschapstypen beter herkenbaar worden gemaakt. Cultuurhistorie kan beter herkenbaar gemaakt worden door het aanleggen van recreatieve routes die langs interessante historische plekken leiden.

Recreatie

De grenscorridor is een aantrekkelijk gebied voor de bewoners van het gebied en voor recreanten. De beekdalen en de bos- en heidecomplexen vormen een aantrekkelijk landschap om te recreëren. Door het versterken van de fiets- wandel- en ruiterpadennetwerk wordt de beleefbaarheid en toegankelijkheid van het gebied en de recreatieve waarde enorm vergroot.

De oorsprong van het gebied

Het gebied ten zuiden van Eindhoven is onderdeel van het Brabants Zandplateau en is grotendeels gevormd tijdens het Pleistoceen. Enorme dekzandruggen woeien toen op uit de droogstaande Noordzee. Deze ruggen lopen, dwars op de overheersende windrichting, van het zuidwesten naar het noordoosten. De rug die het gebied van de Grenscorridor heeft gevormd loopt van de Malpie via de Strabrechtse Heide naar de Vlierten bij Deurne. De glooiingen die door de dekzandruggen zijn ontstaan lopen globaal van zuidwest naar noordoost iets af. Vanaf deze ruggen ontspringen de beken die zo kenmerkend zijn voor het Brabants landschap, en eigenlijk de haarvaten zijn van het Zuid-Nederlands watersysteem. Deze beken ontstonden in het Holoceen en hadden van oorsprong een sterk meanderend karakter.

Geologisch zit het gebied echter ingewikkelder in elkaar dan het lijkt. Door het gebied lopen verschillende breuklijnen waaronder de breuk van Vessem. Deze breuken hebben een grote invloed op de waterhuishouding in het gebied. De watermolens in het gebied bijvoorbeeld, markeren vaak zo'n geologische breuk in het landschap.

Water

(Grond)water is een van de belangrijkste ordenende principes van het huidige landschap. Het studiegebied wordt gedomineerd door vier beken. De Run aan de westzijde, de Keersop, de Beekloop in het centrale deel en de Dommel aan de oostzijde. Deze beken komen aan de noordzijde van het gebied samen in de Dommel. Tussen de beken liggen de hogere gronden waar water infiltrteert. Dit water komt als kwel weer naar boven in de beekdalen. Het water ordent het landschap dus niet alleen op een zichtbare manier door middel van de beken en beekdalen, maar ook sterk dwars op de stroomrichting van de beken. De onzichtbare grondwaterstromen van de hoge gronden naar de beekdalen zijn van essentieel belang voor het functioneren van zowel landbouw op de flanken van de dalen als de natuur in de beekdalen. Met name ten behoeve van de landbouw zijn veel beken in het verleden gekanaliseerd, en zijn beekdalen beter ontwaterd. Hierdoor is de waterbergende capaciteit van de beekdalen afgenomen, en wordt er minder gebiedseigen water vastgehouden. Bij piekafvoeren leidt dat onder andere tot waterproblemen in Eindhoven. Waarmee tegelijk duidelijk wordt dat juist water als integraal onderdeel van de streek moet worden gezien.

Het hermeanderen van beken kan helpen water langer vast te houden, maar het herinrichten van de beekdalen kan ook gecombineerd worden met het aanleggen van waterbergingsgebieden om serieuze pieken af te vangen. Het vernatten van de beekdalen heeft bovendien een gunstige uitwerking op de natuurwaarden. Veel van deze maatregelen worden gecombineerd in het huidige natte natuurparelbeleid van het Waterschap De Dommel.

Natuur

De ecologische waarden zijn sterk gerelateerd aan de landschappelijke opbouw. De twee belangrijkste natuurtypen zijn de beekdalsystemen met overstromingsvlaktes en de bos- en heidecomplexen. De beekdalsystemen zijn van grote waarde voor het gebied omdat ze van zichzelf een verbindende functie hebben en daarmee goed passen in de doelstellingen van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Ook de (potentiële) natuurwaarden van de beekdalen zijn hoog. De Beekprik komt in Noord Brabant bijvoorbeeld enkel in de Keersop voor. De beekdalen hebben ook een hoge potentiële natuurwaarde als natte schraalgraslanden, vloeivlaktes en elzebroekbos. De bos- en heidecomplexen liggen aan de oostzijde van het projectgebied. De Malpiebergse Heide, waar de huidige N69 doorheen loopt is hier het belangrijkste aaneengesloten complex. Het wordt aan de oostzijde begrensd door de Malpie, een nat heidereservaat en de loop van de Dommel. Ook voor de Malpie geldt dat het terrein lijdt onder verdroging. Dankzij de hoge natuurwaarden in deze twee landschapstypen is een groot deel van de Grenscorridor aangewezen als Natura 2000 gebied.

Naast het behoud en versterken van de twee belangrijkste eenheden, de beekdalen en het bos- heidecomplex ligt er een kans om deze eenheden dwars op de beekdalrichting met elkaar te verbinden. Daarmee kunnen kleine gebiedjes ontsnipperd worden. Het weer laten meanderen van beeklopen kan tevens de natuurwaarden vergroten doordat natuurlijke dynamiek weer meer invloed krijgt. In de boscomplexen kan de omvorming van naaldhout naar gemengd bos de natuurwaarden verhogen.

Landbouw

De landbouw in het gebied heeft voor een belangrijk deel het huidige uiterlijk van het landschap bepaald. Vooral daar waar oude agrarische patronen zichtbaar zijn wordt het landschap ook ruimtelijk hoog gewaardeerd. Oude landschappelijke elementen zoals houtwallen, de kleinschalige verkaveling in de beekdalen en de essencomplexen zijn van agrarische oorsprong en van groot belang voor het afwisselende landschapsbeeld. Dit is goed te zien bij de kleinschalige essencomplexen in de omgeving van Riethoven.

De meest rendabele agrarische gronden zijn de jonge ontginningen waar de kavels ingericht zijn op een grootschalige productie. De grondgebonden landbouw is hier de belangrijkste

agrarische speler, en het merendeel van deze gronden is dan ook bestemd als agrarisch gebied, wat betekent dat hier goede ontwikkelmogelijkheden zijn voor de landbouw. Meer kleinschalige landbouwgebieden zijn er rond de beekdalen en op de essen

In de kleinschalige agrarische gebieden zal landbouw de drijvende kracht blijven maar zal ook gezocht worden naar nieuwe perspectieven. Zo kan gedacht worden aan meer verbrede vormen van landbouw zoals groenblauwe diensten. Verbreding van de landbouw zou hier bij kunnen dragen aan het versterken van de landschappelijke structuur en de natuurwaarden. Waar mogelijk, en dat zal vooral voor de jonge heideontginningen gelden, zou herverkaveling (structuurverbetering) in combinatie met duurzaamheidsmaatregelen perspectieven voor een grootschaliger landbouw kunnen bieden. Een andere kans is het toepassen van de high tech innovaties.

Landschap en cultuurhistorie

Landschap heeft in bijzondere positie omdat alle voorgaande aspecten tezamen het landschap vormen. Toch is het nuttig om iets te zeggen over het landschap als geheel. In het landschap van de Grenscorridor komen landbouw en natuur samen in een cultuurhistorisch heel rijk landschap. De leesbaarheid van historische groei maken het bovendien tot een aantrekkelijk landschap om in te recreëren. Daarmee is het voor zowel mens als dier een gebied dat relatieve rust uitstraalt ten opzichte van de economische bedrijvigheid van de Brainport. Juist in de combinatie en verwevenheid van cultuur en natuur ligt een belangrijke kracht van het gebied van de Grenscorridor.

Er zijn veel kleinschalige landschappelijke elementen zoals houtwallen, beekbegeleidende beplanting en laanbeplanting verdwenen. Door deze te herstellen kunnen ook de verschillende landschapstypen weer beter herkenbaar worden gemaakt. Een andere mogelijkheid waarop de cultuurhistorie beter herkenbaar en beleefbaar kan worden gemaakt is het aanleggen van recreatieve routes die langs interessante historische plekken leiden of door oude routes nieuw leven in te blazen.

Recreatie

De grenscorridor is een aantrekkelijk gebied om te verblijven. Zowel voor bewoners van de dorpen in het gebied als voor de inwoners van Eindhoven en Veldhoven biedt het landelijk gebied door het fijnmazig netwerk van zandpaden goede mogelijkheden de rust op te zoeken. De beekdalen en de bos- en heidecomplexen vormen een aantrekkelijk landschap om in te recreëren. Ook is het mogelijk op de Dommel te kanoën, en zo vanaf het water het landschap te beleven. Voor de fietser zijn de vele lokale wegen vaak aantrekkelijk vanwege de singels.

Voor het versterken van de recreatieve potenties van het gebied wordt gedacht aan het versterken van het routenetwerk voor fietser. De aansluiting op het stedelijk gebied is hierbij van groot belang. Bij het versterken van het recreatieve netwerk kunnen

3 INTEGRALE ONTWERPEN/PLANSTUDIE

landschappelijke structuren zoals de beekdalen een belangrijke rol spelen. Daarnaast kunnen een aantal ontbrekende schakels worden ingevuld om het netwerk optimaal te laten functioneren. Ook voor de wandelaar valt nog wat te winnen, bijvoorbeeld door paden bij en in de omgeving van de beken aan te leggen, maar ook juist door aantrekkelijke verbindingen tussen de verschillende beekdalen te maken.

Vanuit landschap en cultuurhistorie kan worden gedacht aan het beter herkenbaar maken van landschappelijke elementen en structuren, zoals kerkpaden. Daarnaast moet gestimuleerd worden dat agrarische bedrijven die inzetten op een verbrede bedrijfsvoering kunnen aanhaken op het recreatieve netwerk.

Sociaal economisch

Tegenover het landelijke karakter van het gebied staat een sterke sociaal-economische groei in de afgelopen decennia. Bedrijven zoals eerst Philips en later ASML hebben een enorme invloed gehad op de steden Eindhoven en Veldhoven en zijn een belangrijke economische motor achter sociaal economische, maar ook ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied.

De regio ontwikkelt zich economisch ook sterk dankzij de Brainport. Een sterk kennisgeoriënteerde technologieregio die zich uitstrekt over een groot deel van zuidoost Nederland maar haar kern heeft in Veldhoven en Eindhoven. Denk onder andere aan High Tech Campus Eindhoven en Maxima Medisch Centrum.

De Brainport beoogt in 2020 de derde belangrijkste technologieregio van Europa te zijn. Dat betekent een groei van de economie, groei van het aantal banen, en extra druk op infrastructuur en omgeving. Het gebied ten zuiden van Eindhoven en Veldhoven krijgt daarmee een belangrijke rol als uitloopgebied. Daarnaast is het voor de regio Eindhoven-Veldhoven en de Brainport als werkgebied van groot belang dat het bereikbaar blijft voor werknemers die in België wonen. Het Maxima Medisch Centrum bijvoorbeeld heeft meer dan duizend Belgische werknemers. En ook ASML is een zeer belangrijke werkgever in de regio met zo'n vijfduizend werknemers.

De kwaliteiten van het gebied zijn het relatief rustige landelijke gebied ten zuiden van Eindhoven- Veldhoven ten opzichte van de dynamische Brainport. Een belangrijke kans voor het gebied is dat het deze twee verschillende kwaliteiten kan verenigen. De dynamische Brainport ten opzichte van de landelijke kwaliteiten van het gebied tussen de Brainport en de Belgische grens is als een heel sterke 'match'. Het rustige landelijke gebied kan de aantrekkelijkheid van de Brainport als vestigingslocatie vergroten. Daartoe dienen lokale kwaliteiten in het gebied herkend te worden en versterkt.

De kracht van het gebied

De kracht van het gebied van de Grenscorridor N69 is dat op korte afstand van elkaar de verschillende ruimtelijke eenheden die voor het Brabants zandlandschap zo kenmerkend zijn allen goed te beleven zijn. Het ene landschap is aantrekkelijker voor de recreatie en het andere bijvoorbeeld weer geschikter voor grootschalige landbouw. Het gebied is daarmee een veelzijdig gebied met een groot aantal verschillende actoren en belangen. Die belangen lijken soms tegenstrijdig maar juist de notie dat iedere toekomstige ingreep bij zal dragen aan het geheel is van groot belang. Daarmee is het geheel van samenhangende eenheden binnen de grenscorridor méér dan alleen de som der delen.

Run en Grootgoor in vogelvlucht

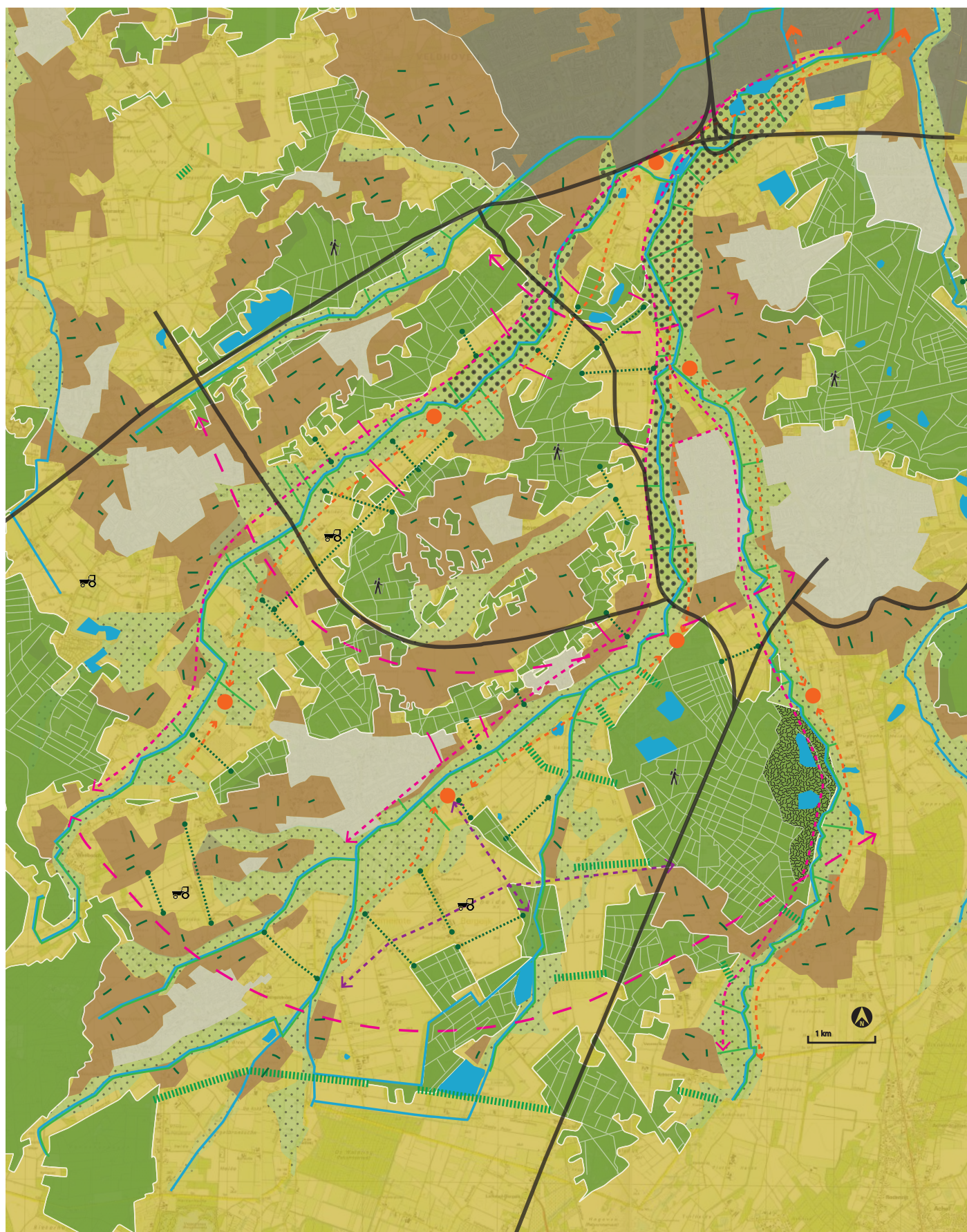

3 INTEGRALE ONTWERPEN/PLANSTUDIE

3.2 Ambitiekaart

De ambitiekaart verbeeldt de kwaliteiten en kansen van het gebied (de scope van de gebiedsimpuls) in hoofdlijnen weer. De kaart heeft dezelfde bron als de beschrijving van de scope namelijk de studie 'De logica van het gebied: ruimtelijke kwaliteiten en kansen voor de Grenscorridor' (H+N+S). Daarin wordt aangegeven hoe de onderscheidende kenmerken van het landschap vanuit een integrale benadering kunnen worden ingezet om te komen tot een gedifferentieerd en samenhangend gebied. De cultuurhistorische landschapseenheden vormen de fysieke basis. Het gaat om de beekdalen, de essen, de jonge heide ontginningen en de heide/boscomplexen. Vanuit de kenmerken van deze gebieden is aangegeven wat de samenhangende mogelijkheden en kansen zijn voor landbouw, water, natuur, recreatie en landschap.

LEGENDA				
	ESSEN	BEEKDALGRONDEN	JONGE HEIDE-ONTGINNINGEN	BOS EN HEIDE
LANDBOUW	 mogelijkheden en stimulering verbreding landbouw, groen-blauwe diensten	 verweving, mogelijkheden en stimulering verbreding landbouw, groen-blauwe diensten	 grootschalige landbouw ontwikkelen (structuurverbetering, verduurzaming), mogelijkheden verbreding	
NATUUR		 accent natie natuurwaarden (grasland, broekbos etc) ontwikkelen		 ecologische verbindingen versterken onvormen naaldbos naar loofbos
WATER		 laten meanderen beken accent vernatten, waterbergende capaciteit vergroten		 vernatten (Malpie)
RECREATIE		 fiets- en wandelroutes parallel aan beek (met trekpunten) maken verbinding over en tussen de beekdalen maken	 aanvullen zandpadennetwerk	 bestaand intens zandpadennet behouden paden bossen verbinden met beekdal
LANDSCHAP	 kleinschalig landschap en elementen behouden	 herstel beekbegeleidende begroeiing en houtwallen	 aanvullen lanennetwerk	

3 INTEGRALE ONTWERPEN/PLANSTUDIE

3.3 Een integraal ontwerp voor het hele gebied

De ontwerpkaart geeft het integraal ruimtelijk toekomstbeeld van de deelgebieden weer bij realisatie van de gebiedsimpuls. De kaart omvat in hoofdlijnen:

- Aanduiding van zowel bestaande als nieuwe landschaps-onderdelen als beplantingen, begroeiing, beken en verder water;
- Aanduiding van de gronden behorende bij de ecologische hoofdstructuur, met een onderscheid in delen met de status bestaand/gerealiseerd waarvoor een indicatie van het type natuur is is aangegeven en in delen met de status beoogd/niet gerealiseerd die niet nader zijn ingevuld;
- Aanduiding van velden in landbouwkundig gebruik, met ook indicatieve aanduiding van 'Structuurversterking' en 'Ondernemende EHS' en 'beoogde EHS-status vervalt' in deelgebieden;

- Aanduiding van de netwerken aan recreatieve routes in het gebied, waarin bestaande routes en nieuwe routes zijn gecombineerd;
- Aanduiding van mogelijke locatie voor een 'trekpunt' als bijzonder recreatief punt in de recreatieve netwerken;
- De geplande N69 en de bestaande wegen;
- Bestaande bebouwing.

3 INTEGRALE ONTWERPEN/PLANSTUDIE

Resultaat van confrontatie en ontwerp

De ontwerpkaart is het resultaat van de confrontatie van de 5 kaarten (Locatiegebonden Maatregelen, Structuurversterking Landbouw, Realisatie EHS, Voorkeursalternatief nieuwe verbinding inclusief mitigatie en compensatie, Waterbeheer), met de ambitiekaart als achtergrond voor het ontwerp.

Als basis voor de ontwerpkaart is gehanteerd de huidige situatie aangevuld met de N69 (Voorkeursalternatief Nieuwe Verbinding), de in de plannen voor de N69 opgenomen maatregelen ter inpassing van de weg, en de maatregelen ter mitigatie en compensatie van de N69 zoals opgenomen in het Regio-advies. In principe zijn de locatiegebonden maatregelen uit de Factsheets Gebiedsimpuls N69 (Tauw, juli 2013) in de ontwerpkaart opgenomen, met een aantal wijzigingen. Deze wijzigingen komen voort uit de confrontatie en de toepassing van de scope/ambitie. In hoofdlijnen gaat het om de volgende wijzigingen.

In het regionaal advies VKA zijn een aantal maatregelen opgenomen die effect kunnen hebben op de gebiedsimpuls, te weten:

- De maatregel 'kavelruil en verbeteren waterhuishouding 't Heike' bij Dommelen komt te vervallen omdat ter plekke vanuit het regio-advies wordt ingezet op de versnelde realisatie van de EHS.
- De plannen voor het gebied van Kwinten van Poppel bij Bergeijk hebben de aanduiding 'realiseren EHS' in het regioadvies. Dit kan de status van het gebied als maatregel uit de gebiedsimpuls wijzigen. In de ontwerpkaart is realisatie van de EHS op deze locatie als een gegeven beschouwd.
- Bij de Run is een gebied niet gerealiseerde EHS dat als landbouwgebied bestemd zou kunnen blijven. Dit is opgenomen in de ontwerpkaart.
- In het regioadvies is 'nieuwe EHS' aangeduid tussen de nieuwe N69 en Keersopperdreef. Dit is overgenomen in de ontwerpkaart, met een indicatie van de inrichting als aangegeven in de plannen voor de inpassing voor de N69.
- De aanduiding 'landbouw gedeeltelijk omzetten naar EHS' die het regio-advies geeft aan het dal van de Run nabij de N69 is in de ontwerpkaart ingevuld met de aanduiding van natte natuur ter plekke in de vorm van natte graslanden. Ook zijn in de omgeving broekbossen toegevoegd.

Ook het beeld voor het Waterbeheer heeft de ontwerpkaart beïnvloed. Belangrijk aspect in het functioneren van het gebied is de afstemming van de waterhuishouding op zowel landbouw als natuur. In de ontwerpkaart is een aanduiding toegevoegd die daarop ingaat.

Voor de EHS beoogd/niet gerealiseerd is aangegeven dat dit ruimte voor natuur is, met als extra aanduiding de benodigde 'afstemming van het waterbeheer op zowel natuur in de EHS als landbouw aan de EHS-randen'.

De globale aanduiding 'Landbouwmaatregelen: vermindering droogteschade en natschade' uit de maatregelenkaart is niet overgenomen in de ontwerpkaart. De achtergrond daarvoor vormt het gegeven dat de aanduiding gericht op het beperken van de natschade op vele plaatsen overlapt met de beoogde ontwikkeling van de EHS in de beekdalen waar ingezet wordt op natte natuur. Deze doelen zijn niet zondermeer te verenigen. De nieuwe bovengenoemde aanduiding geeft de beoogde verhouding beter weer. Van belang is bij de invulling van de afstemming naast reguliere maatregelen waar relevant ook meer innovatieve en klimaatadaptieve maatregelen met betrekking tot waterbeheer (bv peilgestuurde drainage, digitalisering) als onderdeel in te zetten.

De ontwerpkaart kent een aantal nieuwe –indicatievaanduidingen in relatie tot de landbouw, onder andere gebaseerd op de kaart Structuurversterking Landbouw en de achterliggende notitie.

- In de ontwerpkaart is voor een aantal gebieden aangeduid dat 'Structuurversterking van landbouw en natuur' gewenst is. Het gaat om gebieden waar een sterke gronddruk aanwezig is vanuit de ontwikkeling van de veehouderijbedrijven richting een grotere veebezetting, terwijl er tevens een vraag naar grond is ten behoeve van de realisatie van de EHS. In een aantal delen is ook de druk op de grond door de realisatie van de N69 relevant. Om hiervoor een oplossing te bieden is het nodig gericht een aantal bedrijven uit te plaatsen. De schaal van de opgave is in hoofdlijnen helder, de lokalisering zal in een vervolgslag aan de orde moeten zijn. De aanduiding in de kaart is dan ook indicatief.
- In de kaart is tevens de aanduiding 'Ondernemende EHS' opgenomen. Voorgesteld wordt deze mogelijkheid te verkennen en toe te passen op gronden rond de Run die de aanduiding 'EHS, niet-gerealiseerd' hebben. Het zou de (duurzame) realisatie van de EHS-doelen via landbouwbedrijven inhouden, waarbij de gronden voor landbouw bestemd blijven. Een dergelijke toepassing kan ook bijdragen aan de verlaging van de genoemde gronddruk. Ook hier is concretisering en lokalisering van de opgave nog nodig en de aanduiding indicatief. Met de scope/ambitie voor het gebied als achtergrond zijn enkele maatregelen gecombineerd of uitgebreid.
- Als onderdeel van de locatiegebonden maatregelen wordt voorgesteld een reeks houtwallen in de beekdalen en lanen in de jonge ontginningen te herstellen. Een extra aantal houtwallen en lanen is in de ontwerpkaart aangeduid ter benadrukking van samenhang en de landschappelijke patronen. Het gaat steeds om elementen langs wegen, wat de belevingswaarde verhoogt.
- Binnen de maatregelen wordt een aantal beekzones verbreed, beekdalen hersteld en voetpaden langs beekdalen aangelegd. In de ontwerpkaart wordt de lijn ingezet om dit op een meer continue wijze te doen en over een grotere lengte van de beken toe te passen. Waar nodig kan de verbrede beekzone dienen als buffer voor water en natuur tussen beek en wandelpad. Wandelpaden zullen dus op gevarieerde afstand naast de beek lopen.
- Een aantal mogelijke locaties voor 'trekpunten' is toegevoegd. Het gaat om significante punten als de confluenties van beken, die veelal ook als knooppunt van paden functioneren. De inhoud van de 'trekpunten' is niet nader benoemd, wel is op een aantal locaties ruimte gemaakt door natuurlijke graslanden toe te voegen.
- Een aantal extra fietsroutes zijn aangegeven. Deze lopen parallel aan de beekdalen en volgen bestaande paden en wegen. De maatregel aangeduid als 'ruilen/functieverandering boslandbouwgrond' is niet meer opgenomen omdat de strekking van de maatregel voor onduidelijkheden zorgt.

3 INTEGRALE ONTWERPEN/PLANSTUDIE

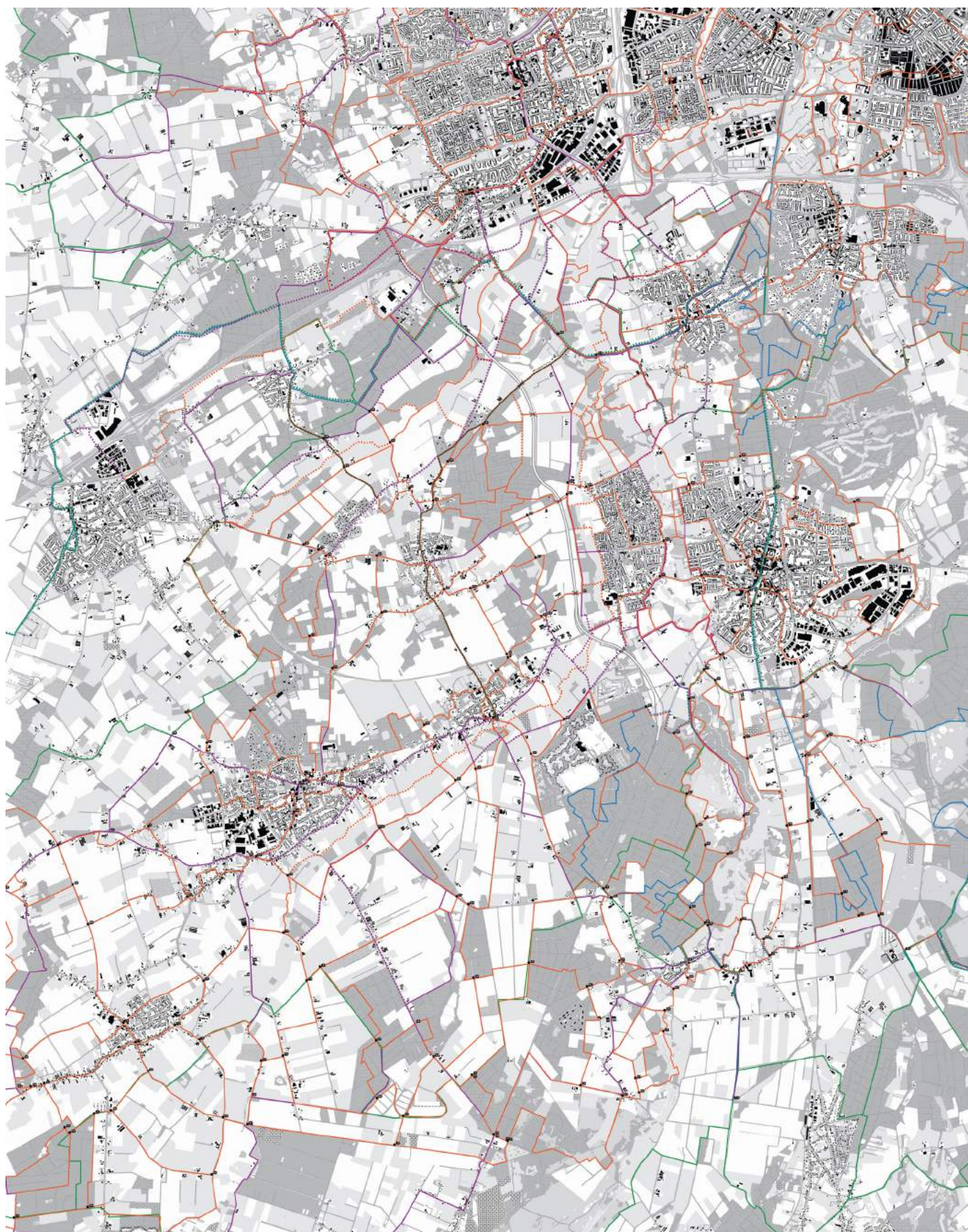
3.3 Een netwerkkaart voor het hele gebied

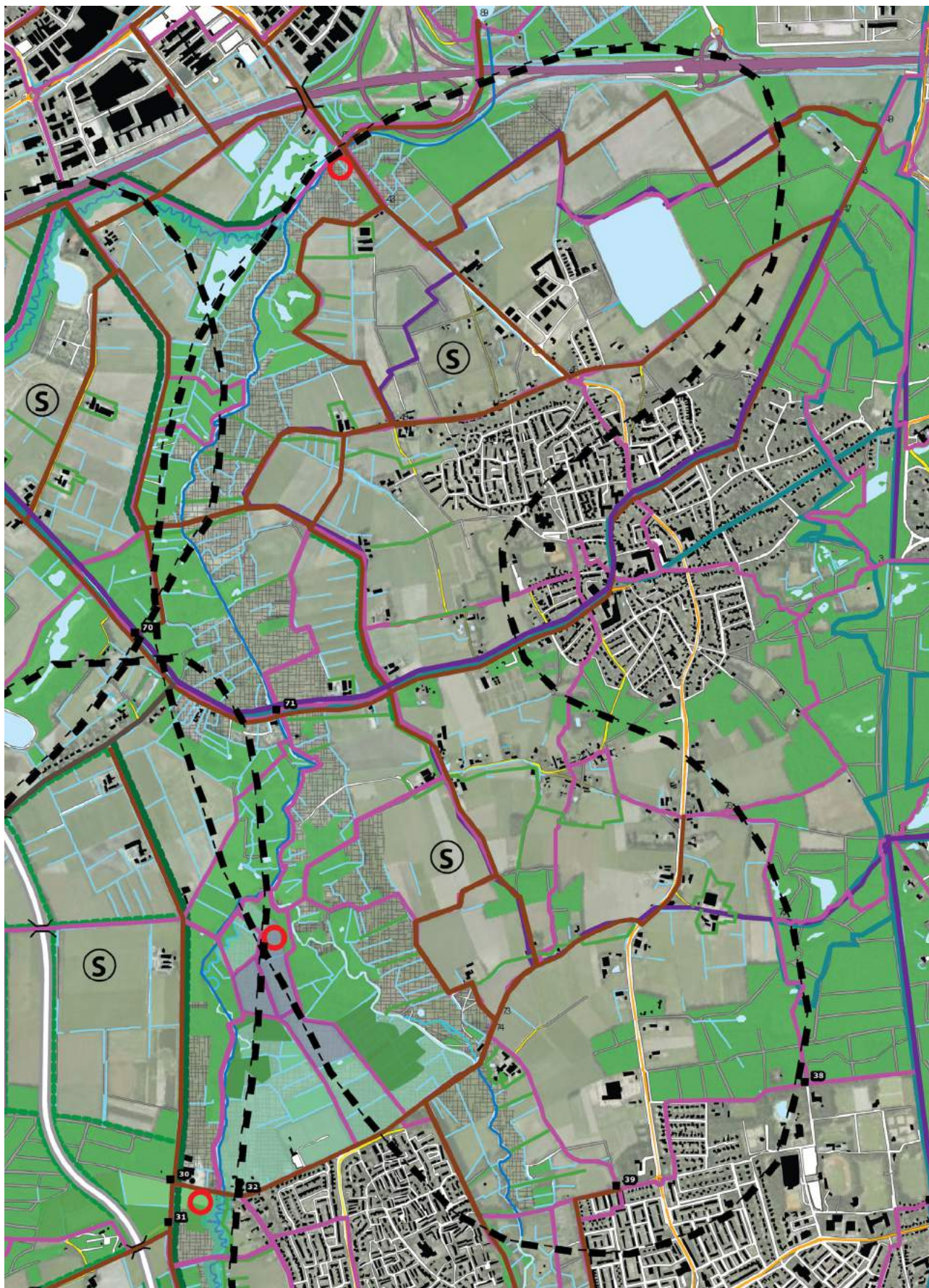
De netwerkkaart geeft een overzicht van de recreatieve routes in het gebied, waarbij een onderscheid is gemaakt in bestaande routes en nieuwe/aangepaste routes als onderdeel van de voorstellen in de ontwerpkaart van de gebiedsimpuls.

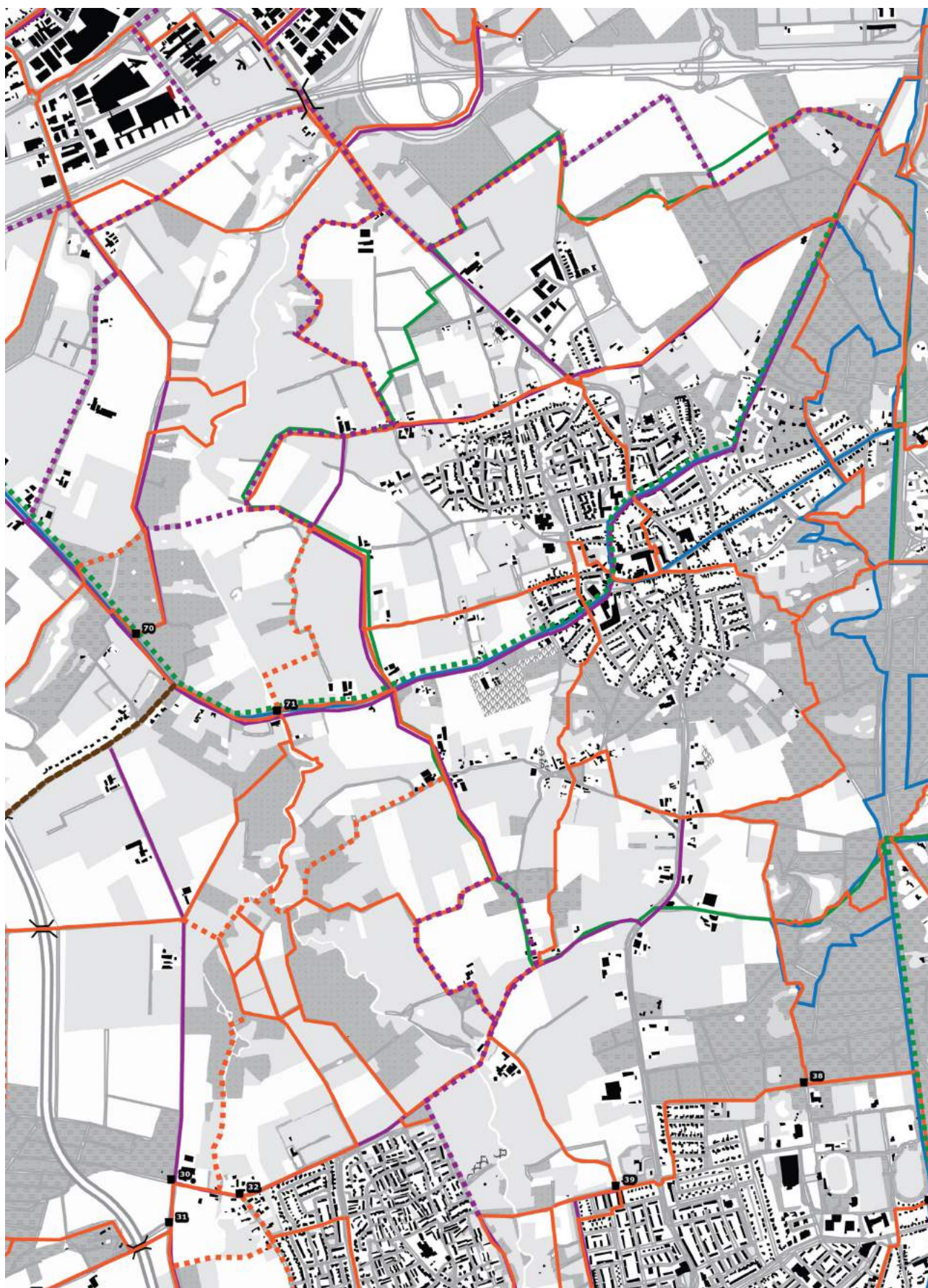
Het gaat om wandelroutes, fietsroutes, ATB-routes en ruiterroutes. De nieuw aangeduide routes omvatten bestaande paden/wegen die op onderdelen worden aangepast (bv qua verharding) of aangevuld (missing links). De nieuwe routes zijn gebaseerd op de maatregelen uit de factsheets, aangevuld met de bij de ontwerpkaart toegelichte extra routes.

In de netwerkkaart zijn ook twee nieuwe utilitaire fietsroutes opgenomen, gebaseerd op de factsheets van de maatregelen in het kader van de gebiedsimpuls. Het gaat om de route Stevertsebaan tussen Steensel en Broekhoven, en de route Westerhoven over Riethoven richting Volmolenweg.

LEGENDA			
	brug		
	wandelroute bestaand		wandelroute nieuw
	fietsroute bestaand		fietsroute nieuw
	ATB-route bestaand		ATB-route nieuw
	ruiterroute bestaand		ruiterroute nieuw
			fietspad utilitair nieuw
	grens impulsgebieden		

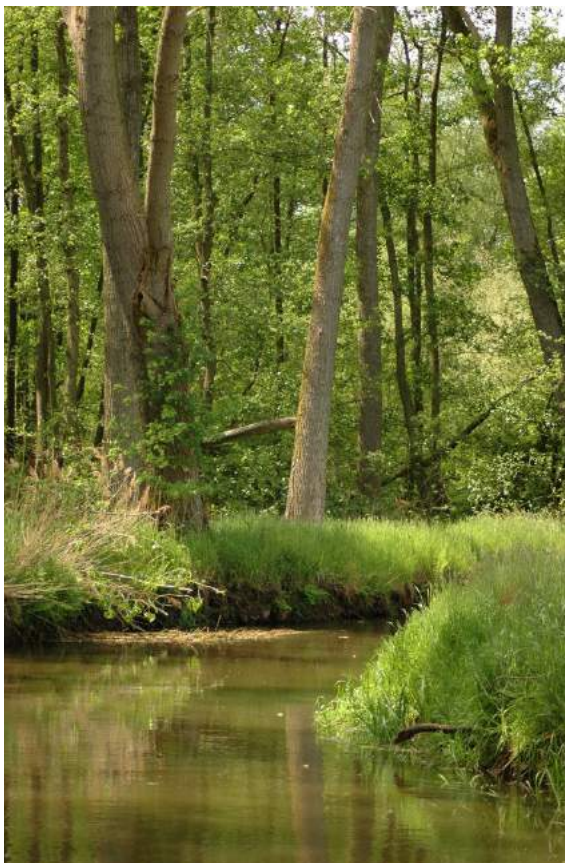

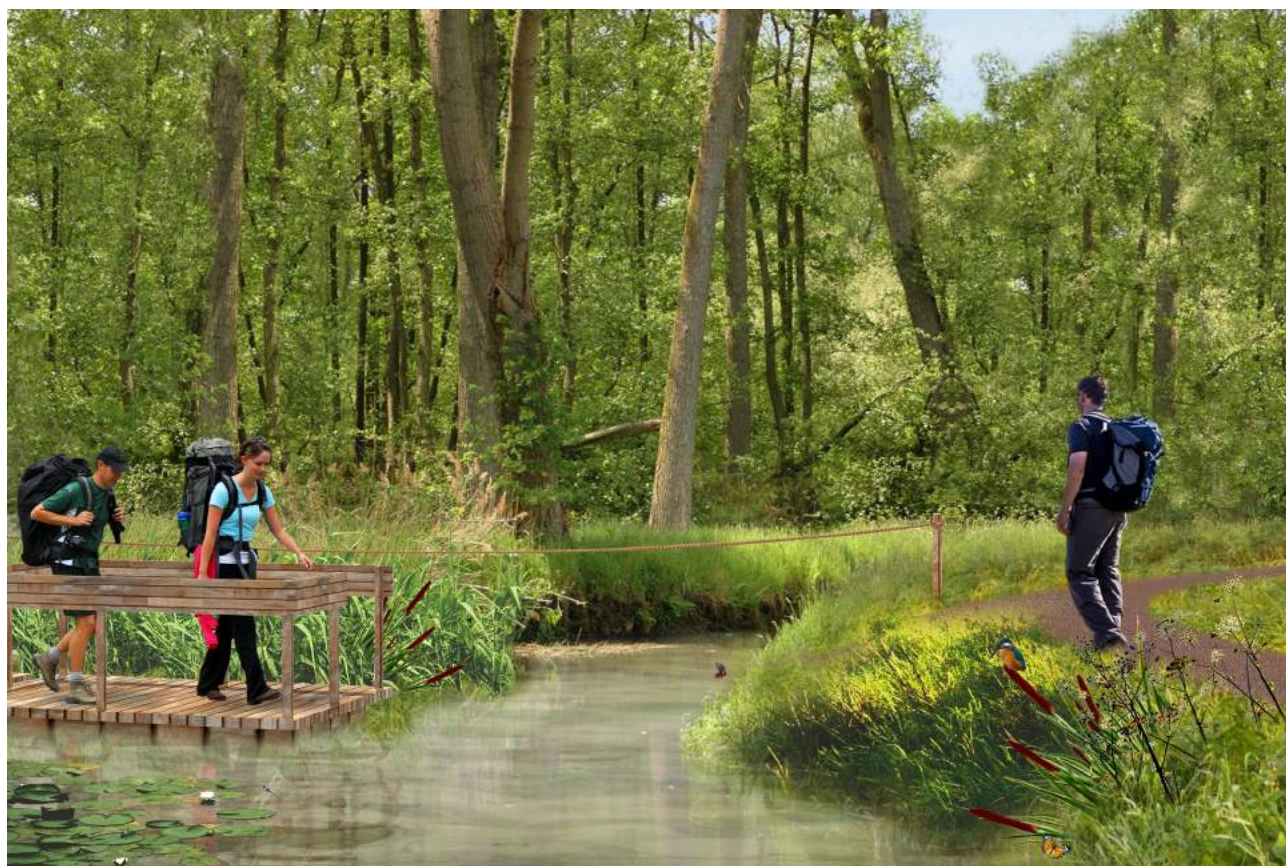
DEELGEBIED 1 / huidige situatie

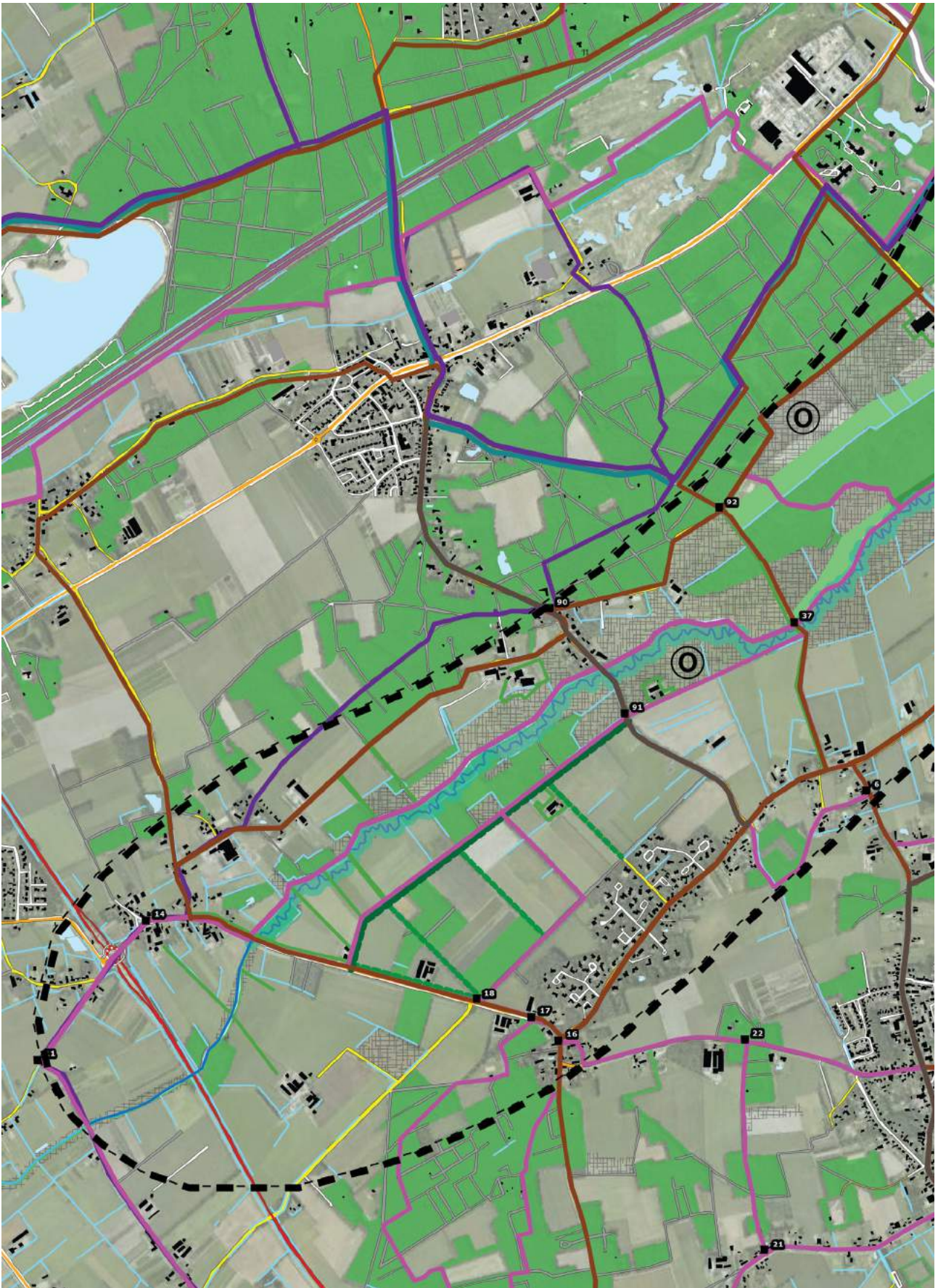
Loonderweg, Dommelseweg

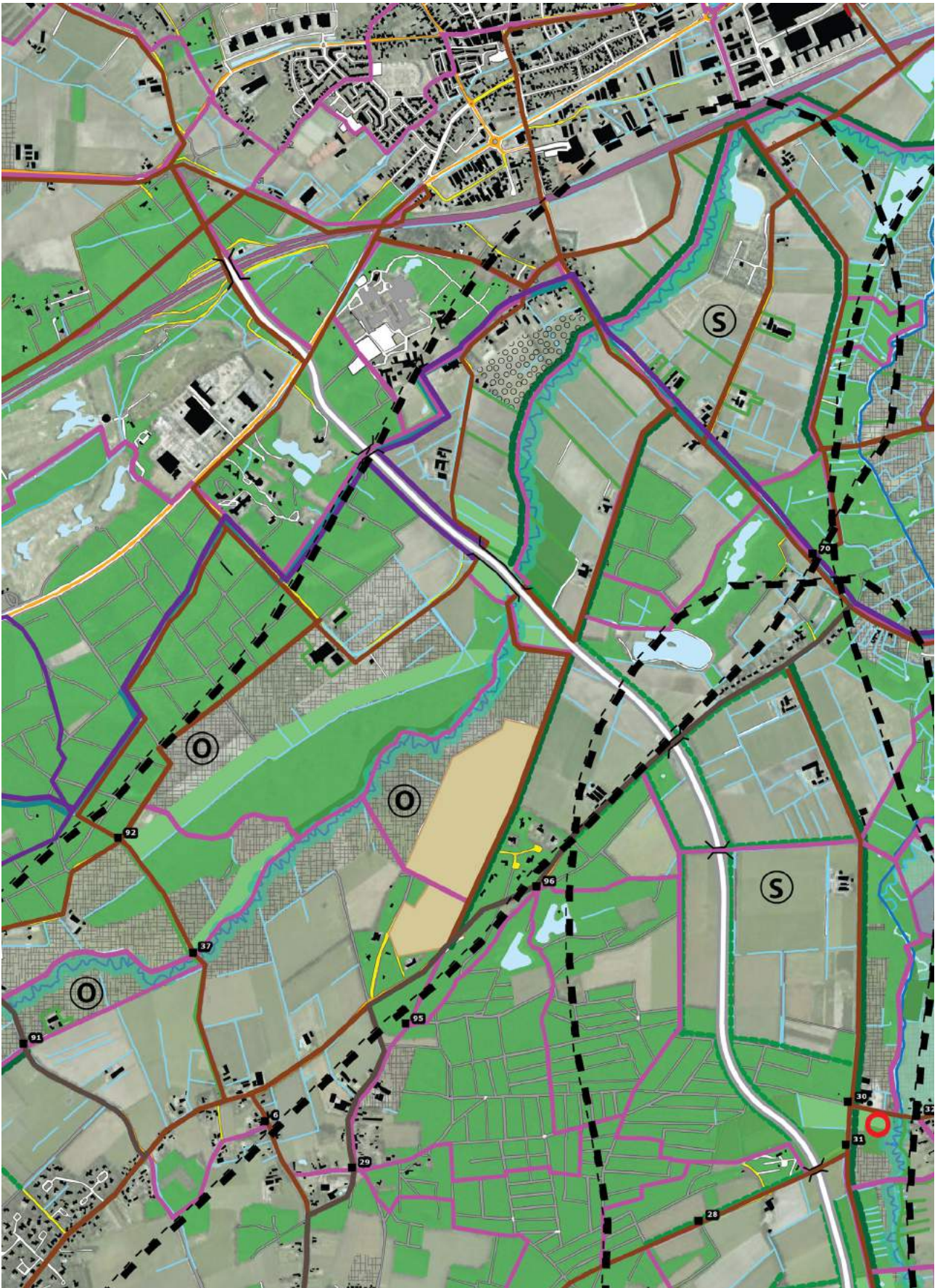

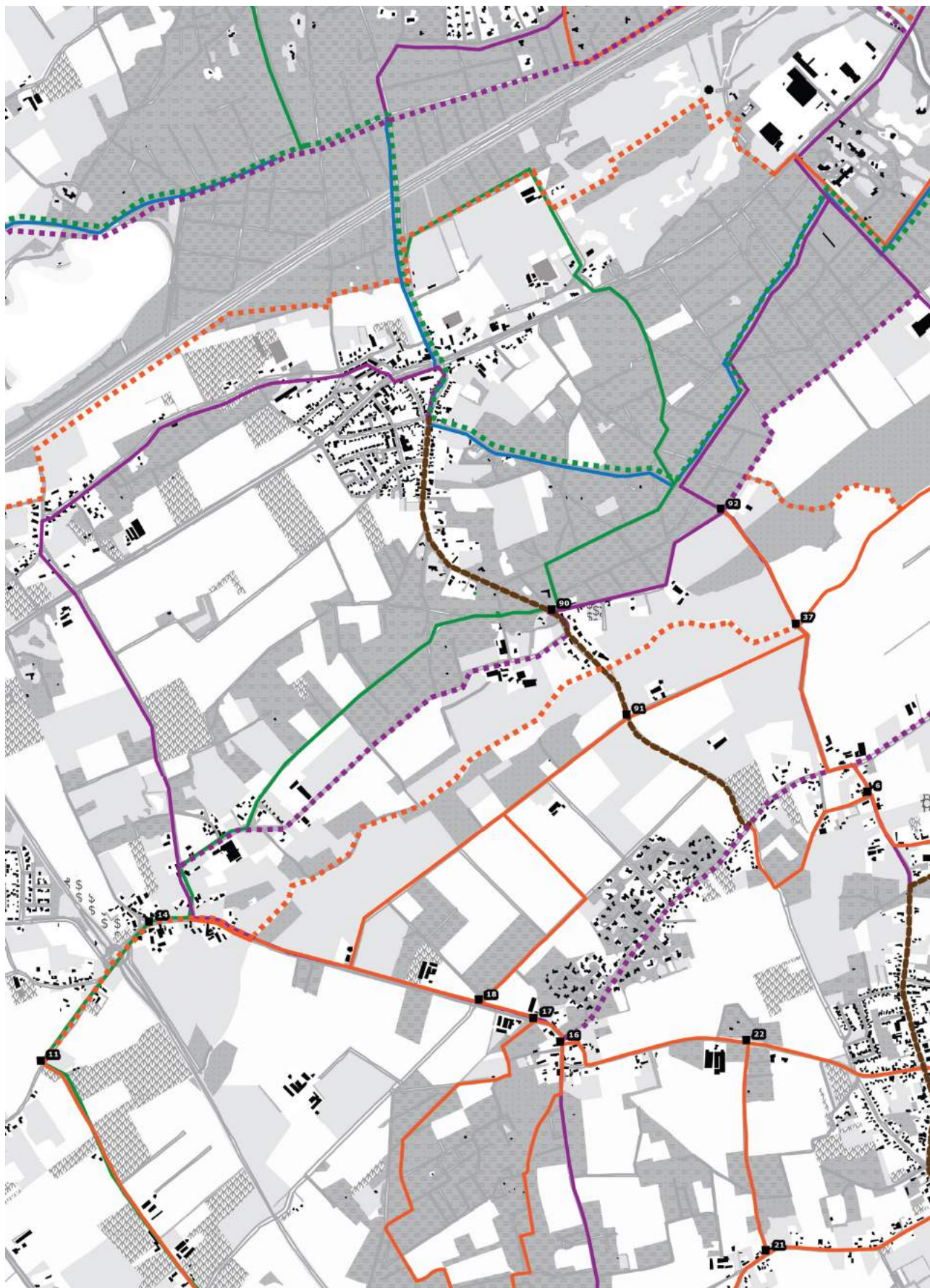
Dommel

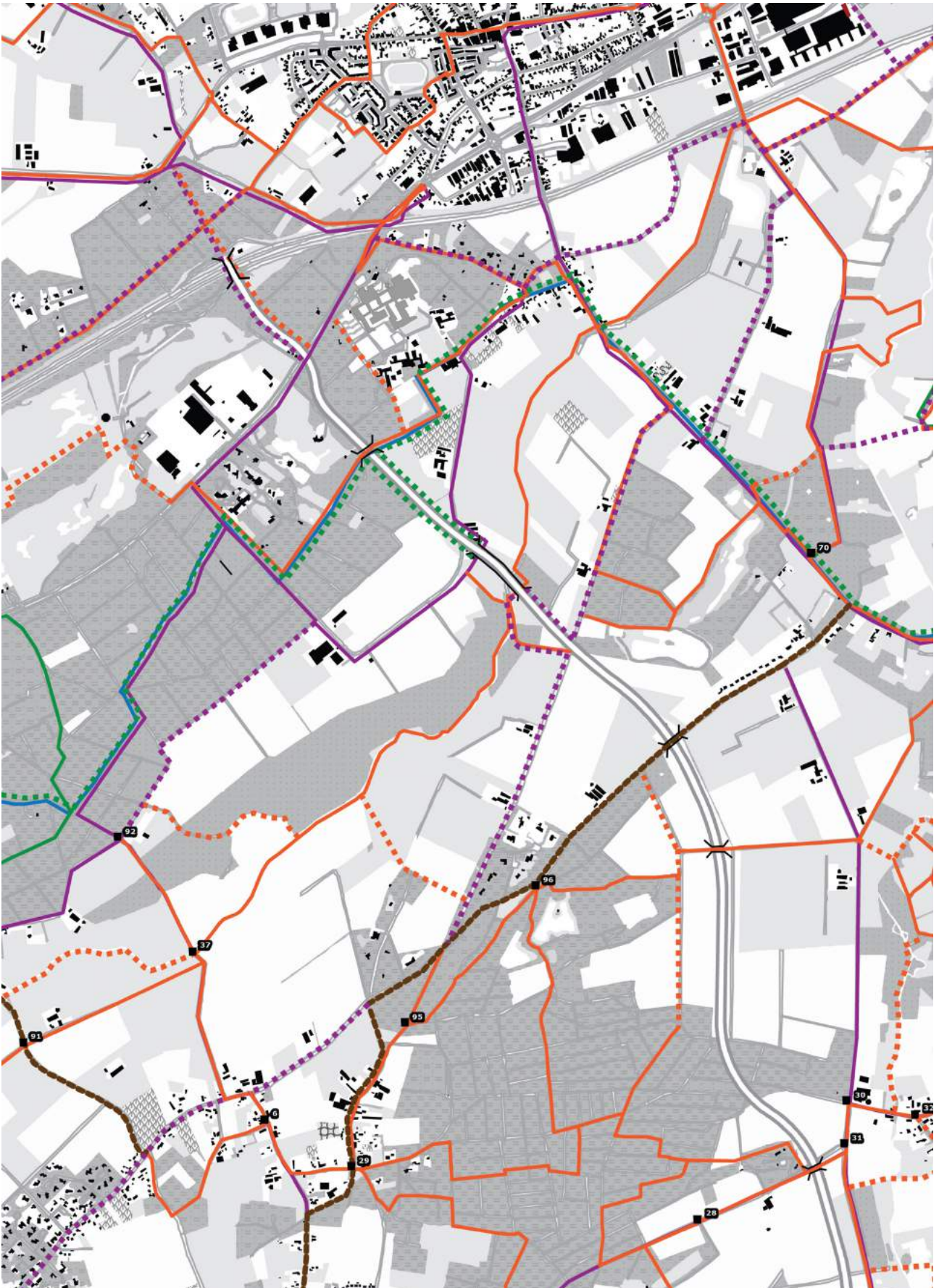

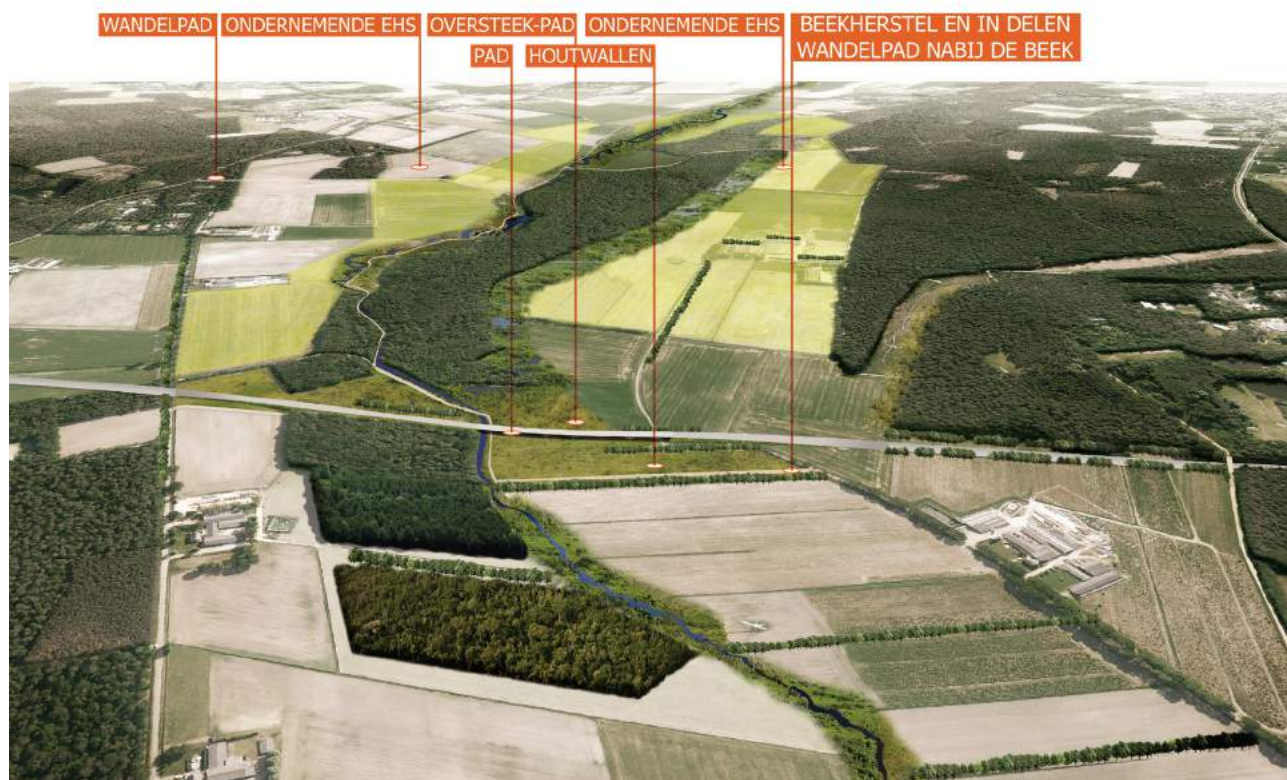
DEELGEBIED 2 / huidige situatie

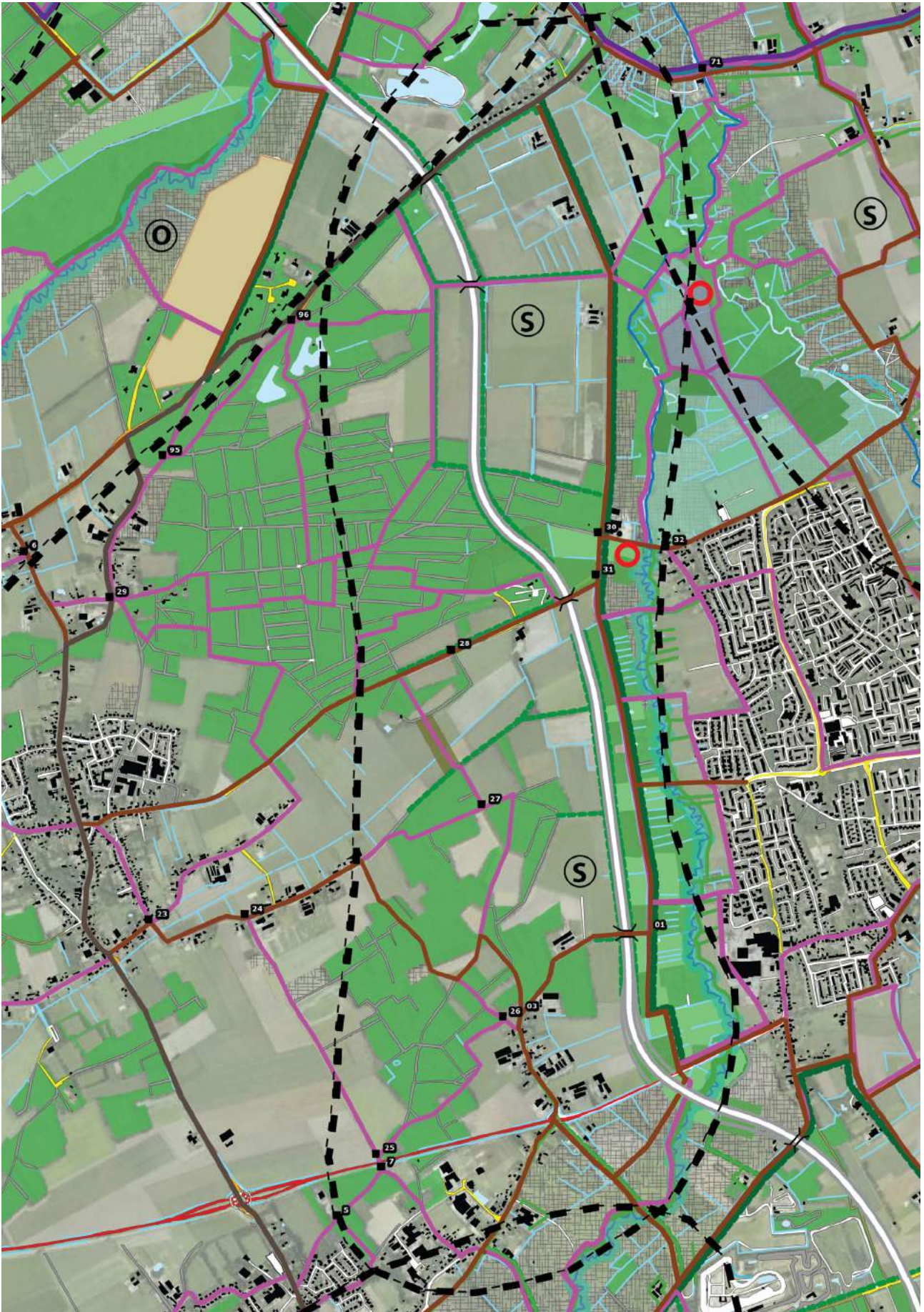
Volmolenweg, Riethovensedijk, Gagelgoorsedijk

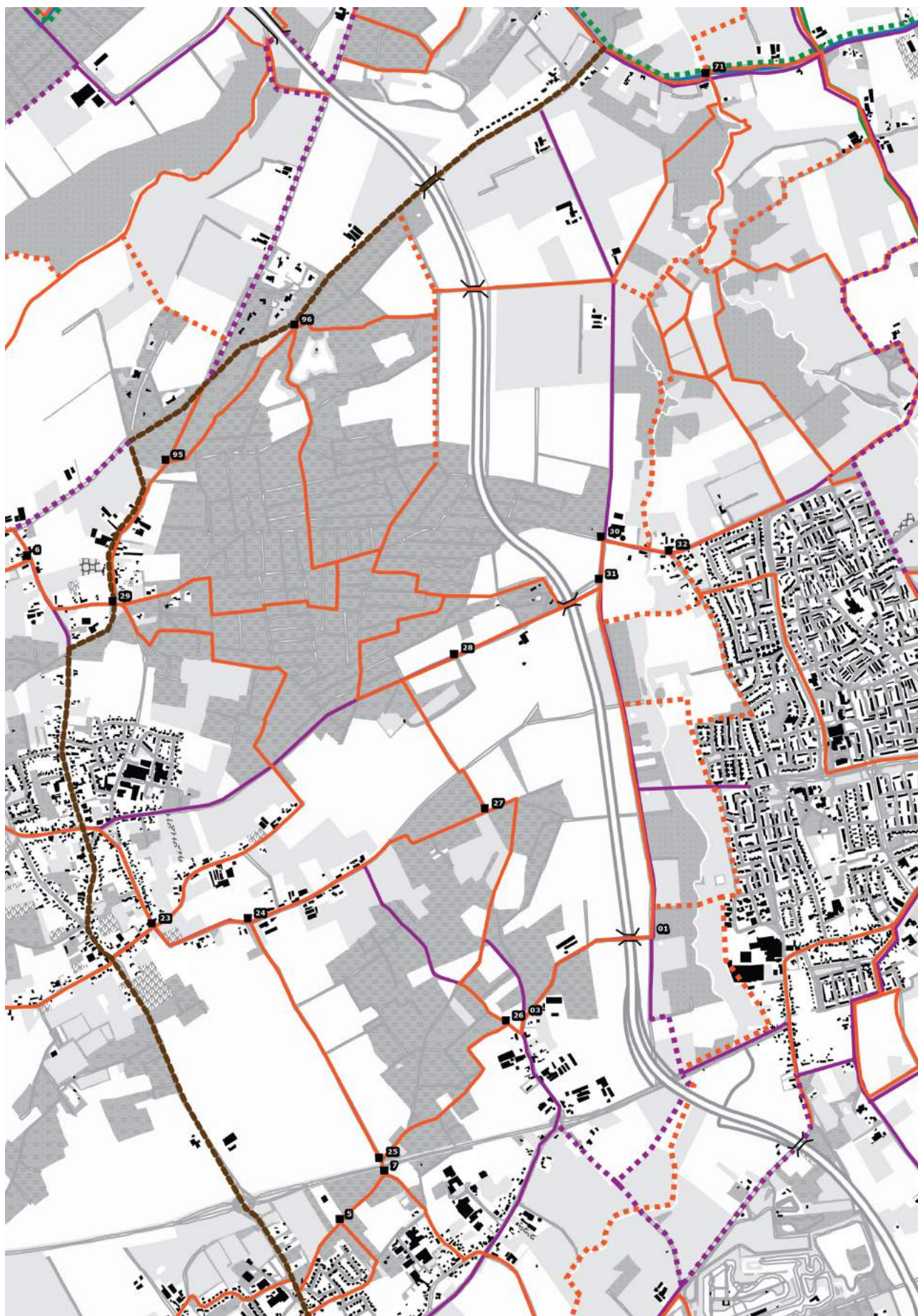

Stevrtsebaan

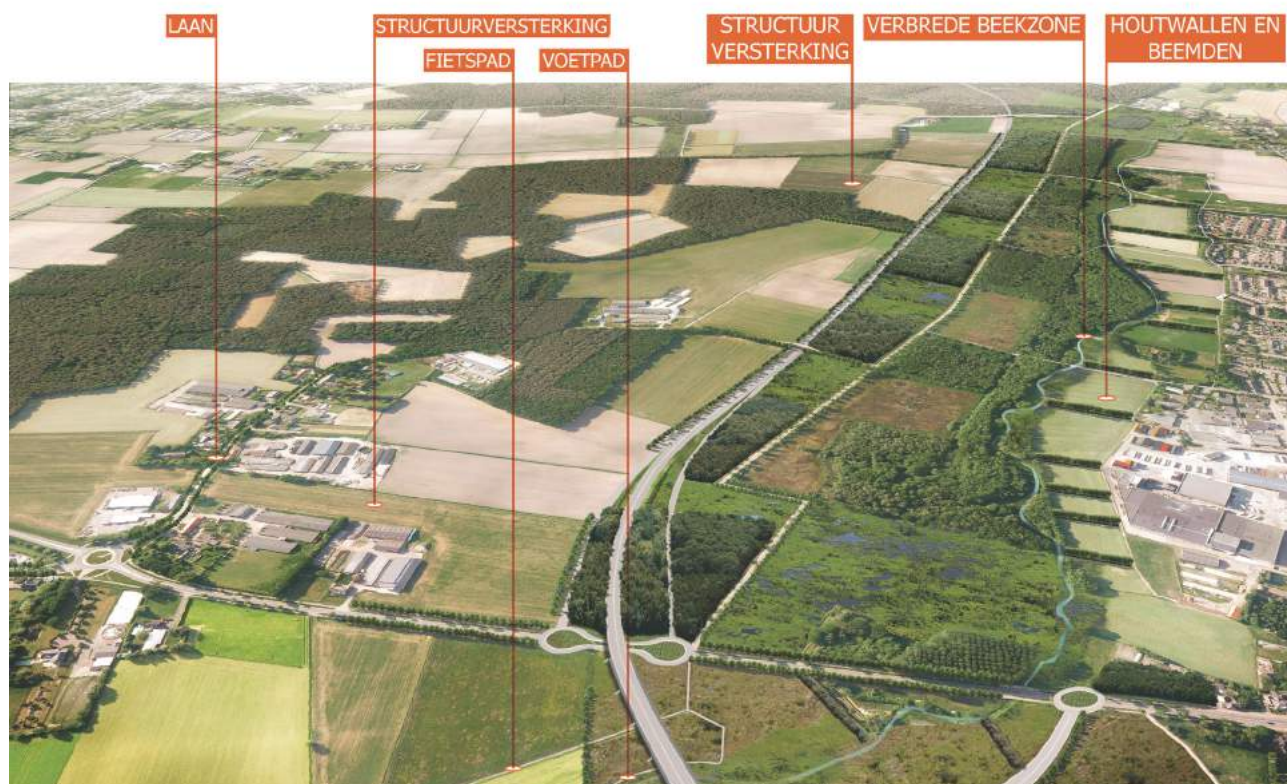
DEELGEBIED 3 / huidige situatie

Dommelsedijk, Keersopperdreef

Tiendhof (Dommelen)

DEELGEBIED 4 / huidige situatie

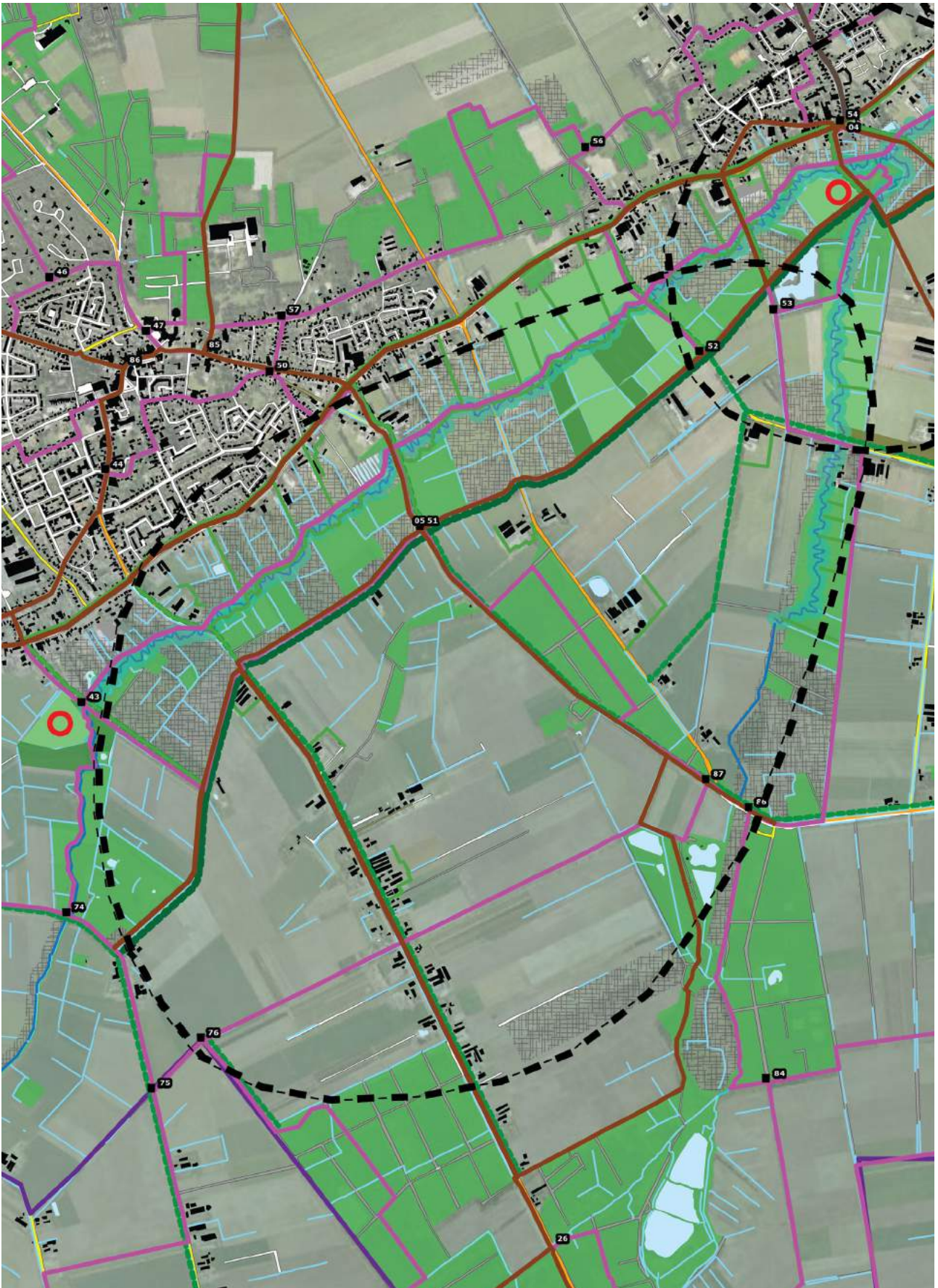
Beeken, Eeuwelsedijk, Borkelsedijk

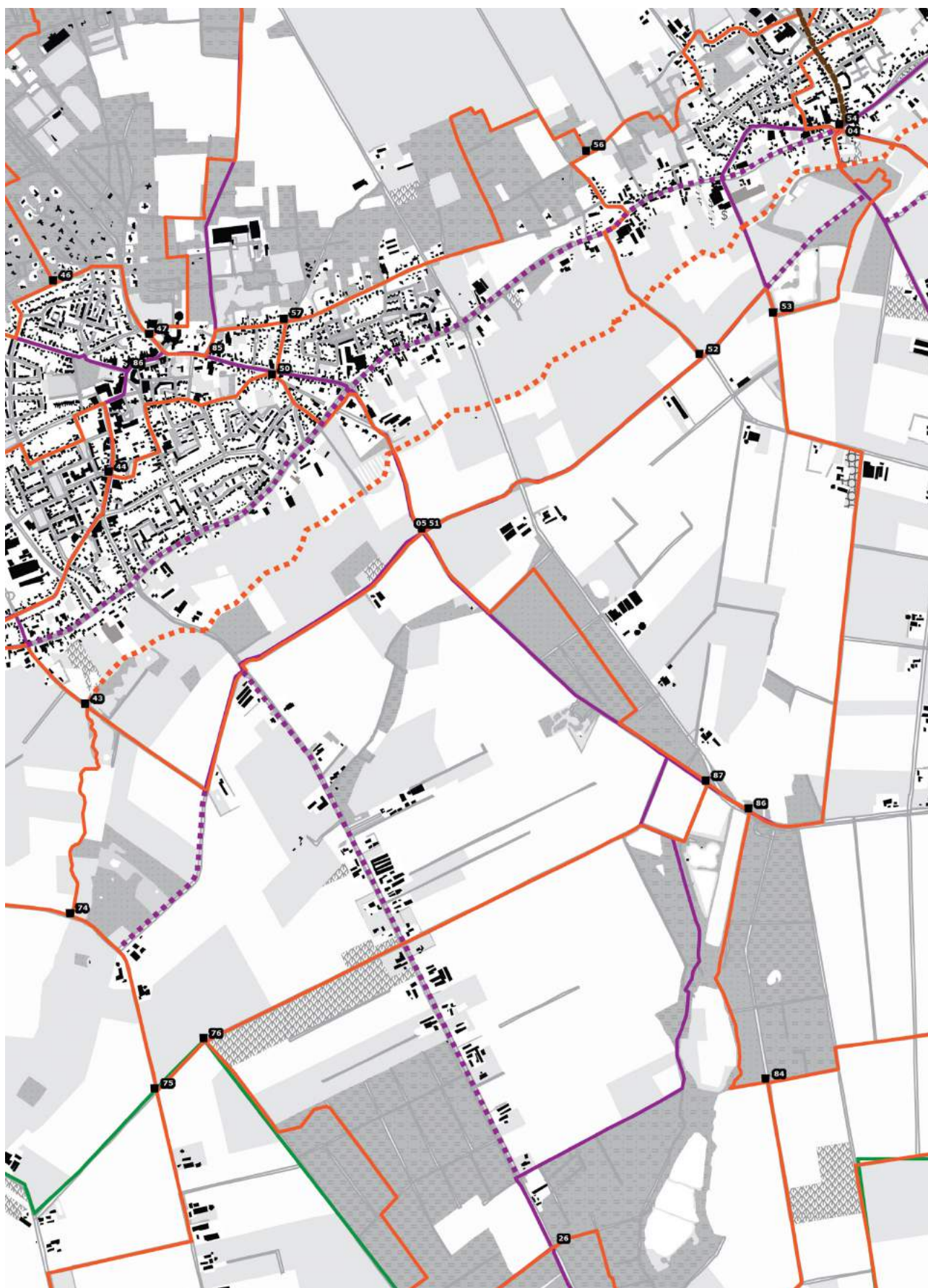

Beeken

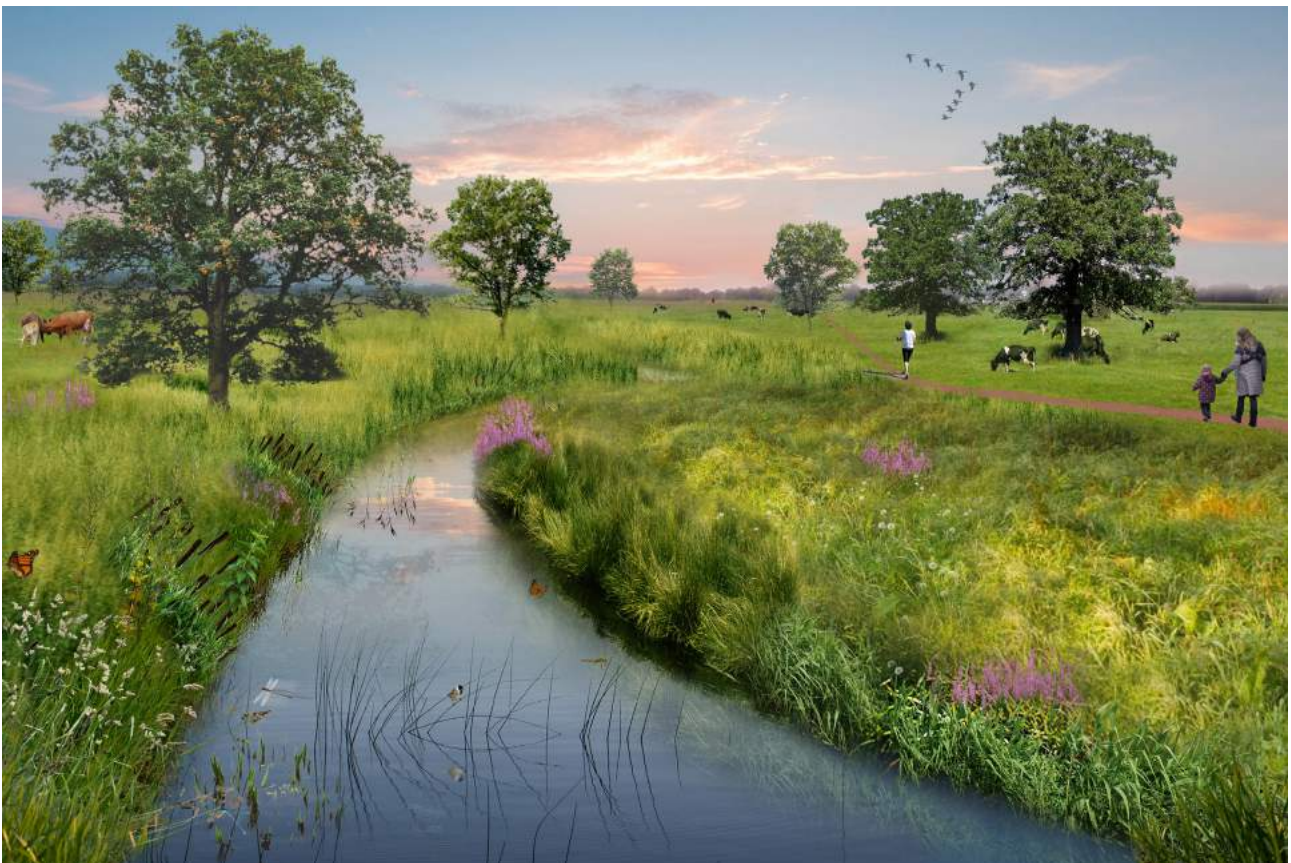
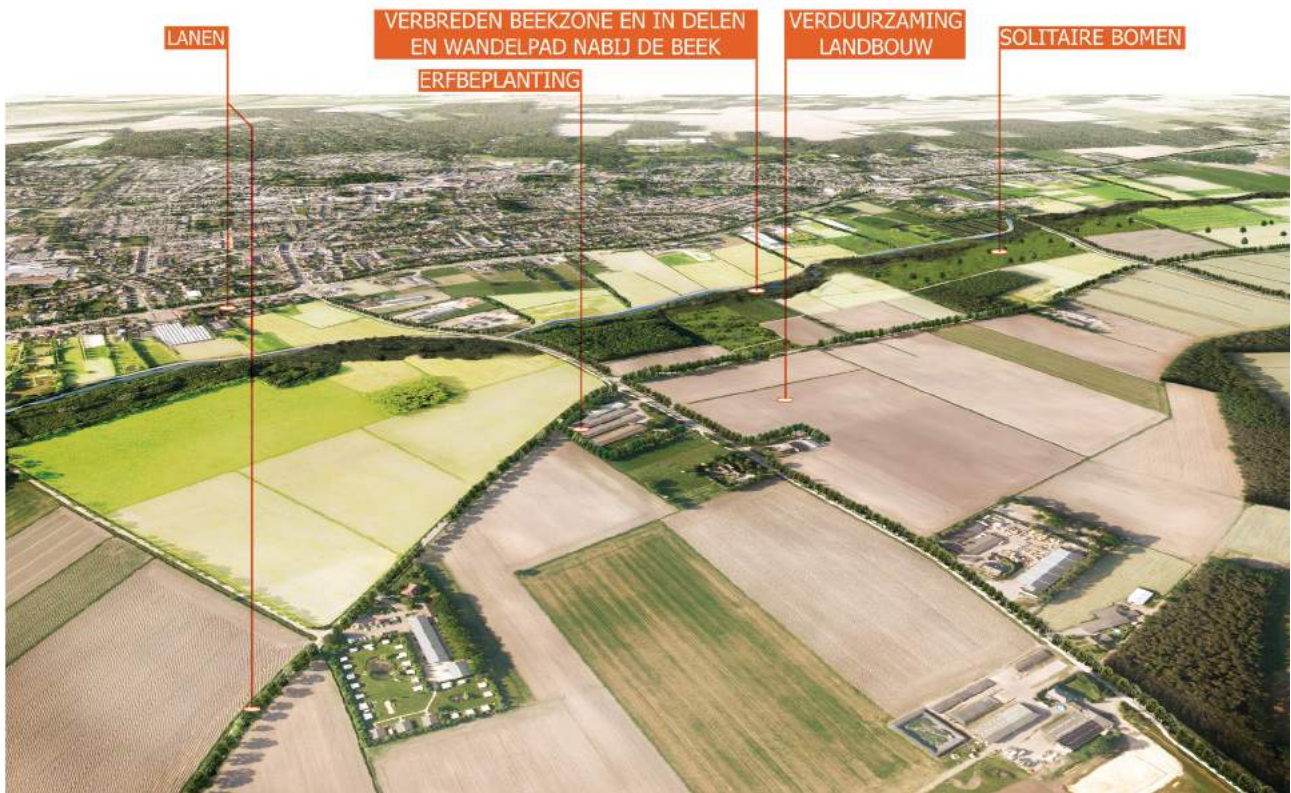
DEELGEBIED 5 / huidige situatie

Burgemeester Aartslaan, Hoekerbeemden

Heijerdijk

Proces en uitvoeringspakketten

4

4 Proces en uitvoeringspakketten

In dit hoofdstuk worden de top 5 belangen van de verschillende partners gepresenteerd. Daarnaast gaan we in op de uitkomsten uit het werkatelier. Als laatste presenteren we de mogelijke uitvoeringspakketten.

4.1 Top 5 belangen en mogelijke trekkersrol

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de partnergesprekken weergegeven. Tijdens de partnergesprekken is de gebiedspartijen gevraagd om de top 5 projecten / belangen aan te geven voor de gebiedsimpuls. Daarnaast is gevraagd om aan te geven waar partijen een mogelijke trekkersrol zien.

Partner	Landbouw	Natuur	Recreatie	Landschap en cultuurhistorie	Water	Partij die interesse heeft voor trekkersrol	Overige opmerkingen
Gemeente Waalre	2. Voor de landbouw is het van belang dat er voldoende grond beschikbaar is. Om voldoende grond beschikbaar te houden is uitplaatsing van twee bedrijven noodzakelijk (1 in het noordelijk deel, 1 in het zuidelijk deel) 5. Ruilverkaveling voor zowel het noordelijk als zuidelijk deel. 6. Zonering van Landbouwkundige structuur. Geen ingrepen op korte termijn die op lange termijn geen perspectief hebben.	1. Realisatie van de EHS dommeldal in de gemeente Waalre. Wandelpaden aanleggen om beleefbaar te maken. EHS is momenteel veelal in gebruik als huiskavel bij agrariërs.	3. Versterken recreatieve structuren. Regionale ambitie is lange wandel en fietspaden te creëren zoals Dommelpad. Tevens betere verbindingen door versteken te realiseren met buurgemeenten.	4. Herstellen waterloop, aanzetten structuren. Van oudsher Veel zandpaden, is kwaliteit, grotendeels behouden.		Waalre – Noord en mogelijk Waalre – Zuid	- Aanleggen van bruggetjes volgens visie Elshouters – 't Heike - Uitkopen van 1 agrariër volgens businesscase Waalre- Noord - Niet eens met voorgestelde ontwerpaanpassing bij maatregel 1.17 Vooruitlopend op gehele proces gebiedsimpuls hebben enkele partijen waaronder Waalre realisatie bruggetjes Dommel reeds opgepakt (maatregel 1.11). Wordt zolang voorgefinancierd. - Vooruitlopend op gehele proces gebiedsimpuls zijn partijen bezig aan integrale ontwikkeling Waalre- Noord. Momenteel vinden gesprekken omtrent aankoop agrariër plaats. Waalre is hier gemeentelijk trekker, samen met DLG. Doelen zijn realisatie EHS, verbeteren recreatiestructuur, landbouw verbetering, landschap. Ook realiseren uitloop gebied Brainport. - Realiseren landmark ten zuiden van A2 (komt overigens niet terug in factsheets)
ZLTO	3. Aanpassen van de hydrologische omstandigheden om zowel voor landbouw als natuur winst te boeken. 5. Gebruik maken van de high tech: aanleggen glasvezel en RTK palen	3. Aanpassen van de hydrologische omstandigheden om zowel voor landbouw als natuur winst te boeken. 4. Ondernemende EHS vorm geven op plekken waar het zinvol is, in principe kan dat volgens de ZLTO overal als wordt gekeken naar de bodemeigenschappen			3. Aanpassen van de hydrologische omstandigheden om zowel voor landbouw als natuur winst te boeken.	Trekken uitvoerings-programma van hydrologische maatregelen (met Waterschap). Waterconserveren de maatregelen: water vasthouden voor landbouw. Water vasthouden ten behoeve van benedenstrooms. Wateroverlast beperking door bijvoorbeeld klimaatadaptieve drainage	- Ambitiekaart sluit niet geheel aan, prominenter landbouw op kaart zetten - Idee om water omhoog te pompen ten westen van de nieuwe verbinding. Op deze manier ontstaan poelen die zorgen voor waterconservering.

Waterschap de Dommel					1. Prioriteit voor het gebied Keersop 1 (ten oosten van de nieuwe verbinding) en het gebied ten zuiden van de Dommelsedijk (Keersop 2) 2. Gebruik maken van high tech, bijvoorbeeld door klimaatadaptieve drainage.	Trekker voor Keersop en Keersop zuid, en later de Run.	- Tracé nieuwe verbinding op de ambitiekaart controleren - In projectplannen Run en Keersop zitten maatregelen die realiseerbaar zijn. De maatregelen die het Waterschap ook wil, maar niet realiseerbaar zijn, zitten in de gebiedsimpuls. - Voor de Run worden nu 5 stuwen gemaakt met vistrappen - Daarnaast wordt GGOR 1.0 voor de Keersop dit jaar opgestart en wordt gestart met pilot 3 voor beekontwikkelingsplan Keersop - Projectplan de Run ligt stil totdat bekend wordt welk klimaatscenario wordt gekozen.
Gemeente Eersel		1. Bijdragen aan de ontwikkeling van de Run.	2. Fietsverbinding Bergeijk - Eersel 3. Doorgaande wandelverbinding langs de Gender 4. Fietsbrug over de A67 ter hoogte van Meerheide	5. Aanplanten elzensingels		Het westelijk gedeelte van gebiedsimpuls gebied 2.	- Kansen voor landgoedontwikkeling Bedrijf Ooglust - Wellicht ruimte reserveren onder / naast de nieuwe verbinding voor de aanleg van elektrakabels omdat er nu te weinig ruimte is om terug te leveren aan het net
Brabantse Milieu-federatie			1. Maak een samenhangend geheel 2. Fasering is belangrijk, wat kan op korte termijn en wat kan op lange termijn 4. De fietspaden en het netwerk zijn van belang.		3. De water-machine is belangrijk (welke maatregelen dragen bij aan zowel natuur als landbouw). Het moet een plan zijn voor de lange termijn (20 jaar)	Geen specifieke rol maar het is belangrijk om een ambassadeur / regisseur te hebben die bijvoorbeeld 5 jaar lang de regie heeft.	- Goed dat de netwerken nu op kaart staan - Aandachtspunt is om straks nieuwe elementen te laten zien in de ontwerpkaart. - Er zijn kansen om te inventariseren waar recreanten over agrarische gronden kunnen wandelen
Gemeente Bergeijk	3. Gebiedsontwikkeling Molenstraat	2. EHS van de Keersop realiseren in gebied Keersop (Bergeijk) 4. Projecten ten noorden van Molenstraat, waaronder een deel ondernemende EHS	1. Fietspad Riethoven – Westerhoven – Volmolenweg. Werk met werk maken, bijvoorbeeld in Westerhoven nu al riool-vervanging en opnieuw inrichten met fietspad en lange wandelroute op lange termijn langs de Keersop.	3. Gebieds-ontwikkeling Molenstraat	3. Gebieds-ontwikkeling Molenstraat	Bergeijk wil projecten trekken die zij aandragen. Voor Keersop 2 kan gemeente procesmatig trekken en Natuurmonument en en SBB inhoudelijk. Gemeente kan voor projecten beheer en onderhoud als cofinanciering inbrengen.	- Bergeijk wil via kavelruil en haar grondpositie meewerken om gronden te verwerven ten behoeve van realisatie van EHS van het beekdal Keersop. Verplaatsing van één agrarisch bedrijf is daarbij waarschijnlijk noodzakelijk De voortgang is belangrijk, nu moet er doorgepakt worden. Cofinanciering is voorwaarde voor realiseren van projecten. - Het lijkt niet kansrijk om gebiedsvreemd water (Maas) te laten instromen in stroomgebied Keersop (?)

		3. Gebieds-ontwikkeling Molenstraat-Einderheide → deze ontwikkeling is breder dan natuur: ziet ook op recreatie, landschap, water en mogelijk landbouw. 5. Inrichting EVZ Beekloop, als schakel tussen Malpie en de Keersop	De gemeente heeft ontbrekende stukken grond in bezit 6. Laanversterking richting Westerhoven. 3. Gebieds-ontwikkeling Molenstraat				- Aandachtspunt is dat provincie verwacht dat 50 % van opbrengst van aankoop gemeentelijke eigendom geïnvesteerd wordt in nieuwe natuur, Bergeijk gaat uit van 25 % ten behoeve van kwaliteitsverbetering buitengebied. Fietsverbinding Riethoven – Westerhoven Volmolenweg sluit aan op nulplusmaatregelen buitengebied Bergeijk Laanbeplanting Westerhoven sluit aan op nulplusmaatregel Westerhoven
Recron			1. Oversteekbaarheid van nieuwe verbinding is van belang 2. Mountainbike route ten westen van de Keersop 3. Waterrecreatie (kanoën en waterspeelplaatsen) 4. Toeristische knooppunten en realiseren natuurpoorten in het gebied, en bewegwijzering in het hele gebied. 5. Focus op één belangrijk utilitair fietspad in plaats van verschillende				
Gemeente Veldhoven		2. Realisatie van de EHS Groot Goor-hermean-dering de Run (impuls gebied 2) 5. Realisatie EHS/landschap Dommeldal (gebied 1)	1. Realiseren uitloopgebied Brainport met langzaam verkeersverbin-dingen tussen Veldhoven-zuid, de Run, Zilver-ackers en zuidkant A67	3. Beleefbaar maken beekdalland-schap waaronder het toevoegen van landschaps-elementen, juiste grondgebruik op juiste plek		Gemeente Veldhoven kan het oostelijk gedeelte van gebied 2 ten zuiden van de A67 trekken	

			4. Recreatieve zonering tussen Dommeldal, Sprankelse bossen (intensief) en Groot Goor (extensief).				
Natuurmonu- menten		2. De ecologische ontwikkeling van het gebied Keersop bij Dommelen. 3. De ontwikkeling van Keersop Zuid. 4. De ontwikkeling van het gebied Keersop – Dommelen ten noorden van Dommelen. 5. De ecologische ontwikkeling van de Run is ook belangrijk			1. Het inzetten van de water-machine ten behoeve van de verbetering van landbouw en natuur. Natuurmonu-menten ziet potenties om de GGOR samen op te pakken.	Natuurmonu-menten kan het gebied Keersop – Bergeijk trekken. Kleine beheersbare werkpakketten verdienen de voorkeur.	Op de ambitiekaart moet de nabij de belgische grens gelegen ecologische verbindingszone van de N69 naar het westen worden opgenomen. Natuurmonumenten geeft aan dat binnen het gebied kansen liggen om de ondernemende EHS (bijvoorbeeld in relatie met 10 % regel uit Europa) op te pakken. Daarnaast kan Natuurmonumenten een bijdrage leveren wanneer een aankoopvoorstel is getekend. De ambitie voor de EHS is om per doeltype maatregelen te realiseren
Staatsbos beheer		1. Ontwikkeling van de EHS Keersop en Keersop Zuid. 2. Ontwikkeling en cofinanciering voor Kwinten van Poppel 3. Het invullen van het zoekgebied PEHS bij de Keersop.				Inhoudelijk wil Staatsbosbeheer de invulling van de PEHS Keersop trekken, echter proces-matig heeft Staatsbosbeheer geen capaciteit.	Het wandelpad niet direct aan de Keersop projecteren. De ondernemende EHS kan niet plaatsvinden in het beekdal van de Keersop, de Run is daarentegen een pilotgebied hiervoor.
Gemeente Valkens waard		1. De inrichting van het gebied 't Heike. 2. De inrichting van de Keersop als het uitloopgebied van Dommelen		3. Vormgeven van de ontwerpogave van het gebied rondom de Lage Heide weg.		Gemeente Valkenswaard kan het gebied Elshouters trekken.	

4.2 Uitkomsten werkatelier

In een drukbezocht werkatelier hebben de bewoners en bedrijven uit het gebied kennis genomen van de uitwerkingen van de gebiedsimpuls. Tijdens het werkatelier zijn diverse opmerkingen gemaakt over de factsheets en de ontwerpkaarten. Er zijn opmerkingen gemaakt in de toelichtende sfeer, daarnaast heeft men gereflecteerd op het ontwerp. Als laatste zijn door de mensen aanvullingen gegeven op het ontwerp. De plannen zijn overwegend positief ontvangen maar met een aantal suggesties en opmerkingen ter verbetering. Deelnemers aan het werkatelier hebben waar mogelijk ook aangegeven waar ze zelf een rol kunnen spelen.

Een belangrijke constatering was dat het meer een gebiedsimpuls voor de mensen uit het gebied zou moeten worden. Aan de Bestuurlijke werkgroep Gebiedsimpuls N69 wordt geadviseerd voor de vervolgfase, bij de uitwerking van de gebiedsimpuls, de bewoners, bedrijven, lokale/regionale groeperingen en de gemaakte opmerkingen te betrekken.

Tijdens het werkatelier is op verschillende niveaus opmerkingen gemaakt, tijdens de plenaire rondes is het volgende gezegd:

- Waar blijft wild (reeën)
- Aandacht voor veilig fietsen
- Inspelen op historische waarden
- Wat zit er in voor lokale bewoners, breed gevoel bij de groep
- Hoe houden we levensvatbare bedrijven in het gebied
- Ambitie versus beheer, hoe ga je dat doen
- Hoe aantrekkelijk is recreatie, evenwicht vinden tussen een fijn gebied om te wandelen en toerisme / dagrecreatie
- Geluidshinder bij weg
- Hoe stil te houden licht / lucht
- Wandelen niet te dicht bij de weg
- Houtwallen belemmeren agrarisch gebruik
- Grondgebruik voor alle maatregelen hoe te regelen
- Beheer algemeen
- Landbouwbeheer
- Inrichting beplanting in overleg met gebruikers
- Veel natuur vanuit perspectief landbouw
- Plaatjes landbouw ontbreken

Hoofdpijnen werkatelier

Naast de hierboven geschetste algemene opmerkingen is uit de reacties een aantal hoofdpijnen te distilleren. Die hoofdpijnen manifesteren zich enerzijds op de inhoud en anderzijds op het proces. Er werd bijvoorbeeld gevraagd om een aantal verduidelijkingen door te voeren.

Hieronder gaan we in op de hoofdpijnen, in de bijlage is het verslag van het werkatelier te vinden.

Ruimtelijke kwaliteit voor het gebied

Tijdens de werkateliers is naar voren gekomen dat men de gebiedsimpuls niet als hun plan ervaart. Er zijn meerdere opmerkingen geplaatst over het feit dat men de gebiedsimpuls als een plan van anderen ziet. In het vervolg is het dus belangrijk om de boodschap uit te dragen dat de ruimtelijke kwaliteitsimpuls echt bedoeld is voor het gebied.

Landbouw

Tijdens het werkatelier was een aantal agrariërs aanwezig. Meerdere agrariërs hebben laten weten dat een duurzame toekomst voor hen belangrijk is. Dit werd ook gedeeld door niet-agrariërs.

Gewassen

Er is door verschillende partijen de suggestie gegeven om aandacht te hebben voor niet-traditionele gewassen. Hierbij werd bijvoorbeeld koolzaad als een van de opties genoemd. Bewoners, agrariërs en bedrijven geven hiermee aan dat een afwisselend en aantrekkelijk landschap wordt gerealiseerd. Innovatieve landbouw. Het verduurzamen van landbouw is een van de locatiegebonden maatregelen. Deze maatregel werd vaak door de deelnemers aan het werkatelier genoemd. Het gaat hierbij om het aanleggen van glasvezel in het buitengebied, duurzame GPS systemen voor agrariërs en het toepassen van klimaatadaptieve drainage.

Landschap en cultuurhistorie

Het gebied van de grenscorridor ligt in een aantrekkelijk landschap, de deelnemers hebben regelmatig de waarde van het huidige landschap benoemd. Zo worden de zandpaden als een van de cultuurhistorische kwaliteiten genoemd. Men ziet deze landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten graag gehandhaafd of zelfs versterkt.

Watermachine

De ingrepen in het watersysteem dragen het meeste bij aan de andere maatregelen. Men vindt echter wel dat zorgvuldige afwegingen moeten worden gemaakt op waar ingrepen plaats moeten vinden.

Natuur

Op sommige plekken lijkt een Ecologische Verbindingszone niet op juiste plek te zijn bedacht. Er is door verschillende partijen aangegeven waar de EVZ's wel plaats kunnen vinden. Daarnaast is over natuur gezegd dat het in samenhang en balans met landbouw moet worden ontwikkeld.

Recreatie

De opmerkingen over recreatie werden het vaakst gemaakt. De ene keer betrof het opmerkingen over de hoeveelheid van bruggen en paden, en de andere keer over het juist ontbreken daarvan. Kortom bedenk goed waar intensieve en extensieve recreatie plaats kan vinden. Zo is een ligging nabij de beken niet altijd nodig en gewenst.

4.3 11 uitvoeringspakketten en een innovatief pakket

Tabel 2: Mogelijke uitvoeringspakketten

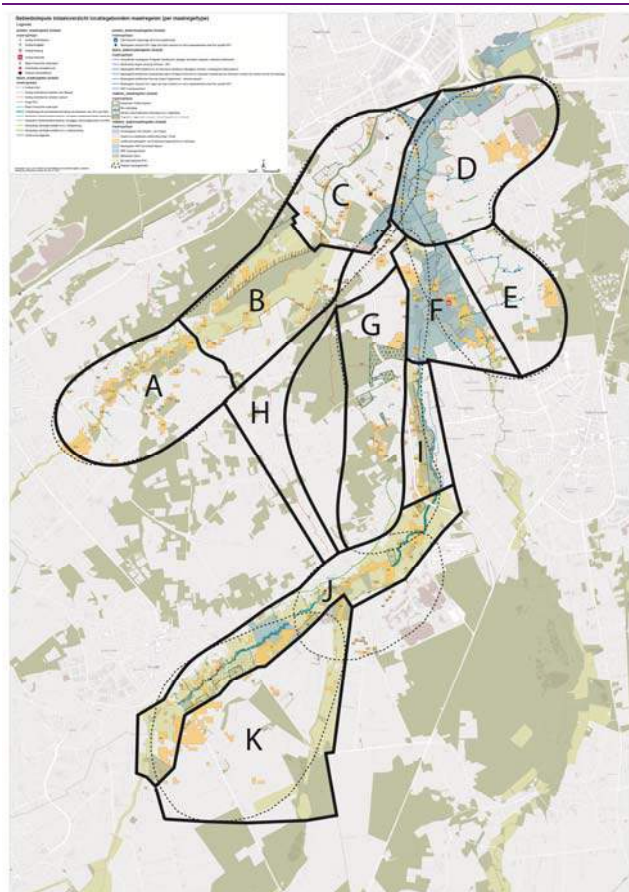
Vanuit de gevraagde belangen en trekkersrollen is een eerste indicatieve indeling te maken van de mogelijke uitvoeringspakketten. Deze indeling met willekeurige volgorde is te vinden in onderstaande tabel, met daarbij kort omschreven waarop het accent ligt. Eveneens zijn de kosten per pakket toegevoegd en voorlopige fasering van het pakket. Er is een voorstel gedaan voor de rolverdeling van partijen, dit voorstel is gebaseerd op de partnergesprekken.

In hoofdstuk 5 presenteren we alle uitvoeringspakketten. Daarin laten we zien welke maatregelen onder de pakketten vallen. Tevens geven we inzicht in de kosten per maatregel en geven we vanuit het ontwerp suggesties voor uitvoering en ontwerp. Ook geven we een inschatting over de omvang van de gronddruk, waar herverkaveling plaats moet vinden en waar grond herbestemd moet worden.

Uitvoeringspakketnummer.	Uitvoeringspakketnaam	In impulsgebied	Omschrijving / prismaat	Trekker	Meewerkende partij	Fasering op basis van top 5 belangen	Maatregel nrs. Vetgedrukt = scenario 4	Totale Kosten (ex beheer). De kosten zijn opgebouwd uit verwerving, planvorming en aanleg
A	Broekhoven	2	Landschappelijke ontwikkeling	Gemeente Eersel	Gemeente Bergeijk (+trekker voor Bergeijkse deel)	10	2.1 6.4	€ 385.282,59
B	Run	2	Ontwikkeling EHS Groot Goor en met hydrologische maatregelen de situatie voor landbouw en natuur optimaliseren	Waterschap de Dommel in samenwerking met Gemeente Veldhoven	Natuurmonumenten, ZLTO en Gemeente Bergeijk	8	2.6 2.10 2.11	€ 490.447,33
C	Veldhoven – Zuid	2	Recreatieve ontwikkeling Veldhoven	Gemeente Veldhoven in samenwerking met Waterschap de Dommel	Gemeente Waalre	7	1.23 2.2 2.3 2.4 2.5 2.12 2.13 2.14 2.15 2.16 6.6	€ 5.463.371,55
D	Waalre – Noord	1	Integrale gebiedsontwikkeling waarbij landbouw, natuur, recreatie en landschap een plek krijgen. Waaronder uitplaatsing van een agrariër om ruimte te maken voor EHS Dommeldal	Gemeente Waalre	Gemeente Veldhoven, ZLTO en Natuurmonument en	5	1.1 1.3 1.4 1.7 1.10 1.12 1.16 1.17 1.18 1.22	€ 3.304.813,02
E	Waalre – Zuid	1	Integrale gebiedsontwikkeling waarbij landbouw, natuur, recreatie en landschap een plek krijgen.	Gemeente Waalre	ZLTO en Natuurmonumenten	9	1.2 1.5 1.6 1.8 1.9	€ 357.721,94
F	Stroom gebied Keersop – Dommel (Elshouters 't Heike)	1 en 3	Ontwikkeling van EHS Dommeldal, structuurverbetering landbouw en recreatieve ontwikkelingen	Gemeente Valkenswaard in samenwerking met Natuurmonumenten	ZLTO, Waterschap de Dommel en Gemeente Waalre	4	1.11 1.15 1.19 1.24	€ 305.465,25
G	Ontwikkeling gebied Molenstraat – Einderheide	3	Verschillende ontwikkelingen binnen dit gebied	Gemeente Bergeijk	Gemeente Valkenswaard	6	3.1 3.7 3.12 3.13 3.14 3.15	€ 735.118,63

H	Fietsverbinding Westerhoven – Riethoven – Volmolenweg + overige netwerken zoals genoemd in de factsheets	3 en 4	Aanleg fietsverbinding	Gemeente Bergeijk	Recron, Gemeente Veldhoven en Gemeente Eersel	3	3.3 3.4 6.3 6.1 6.7	€ 3.110.503,26
I	Keersop N69 + Keersop Zuid tot Loverensdijk	3 en 4	Inrichting EHS Keersop rondom de N69 en EHS Keersop en structuurverbetering landbouw	Waterschap de Dommel	Natuurmonument en, Staatsbosbeheer, ZLTO, Gemeente Valkenswaard en Gemeente Bergeijk	1	3.2 3.5 3.6 3.10 3.11 3.16 3.17 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6	€ 3.934.249,61
J	Realisatie EHS Keersop in Bergeijk (deelgebieden 3 4 en 5) en realisatie wandelstructuur Keersop (Eindhoven – Grens) met voorzieningen	3,4 en 5	Ontwikkelen van de EHS Keersop met hydrologische maatregelen de situatie voor landbouw en natuur optimaliseren + Aanleg van de wandelroutes langs de Keersop	Gemeente Bergeijk ism Waterschap de Dommel	Natuur-monumenten ZLTO, Staatsbosbeheer en Recron	2	4.9 4.10 4.11 5.1 5.2 5.4 5.5 5.6 5.11 5.12 4.12	€ 2.371.061,28
K	Landbouw gebied Bergeijk (incl laanbeplanting)	5	Met hydrologische maatregelen de situatie voor landbouw en natuur optimaliseren	Gemeente Bergeijk	Natuur-monumenten en ZLTO	11	5.3	€ 204.222,59
	Totaal pakket A tm K							€ 20.662.257
L	Landbouw	alle	Klimaat adaptieve / Peil Gestuurde Drainage (400 ha KAD) Kavelruil, verkavelen voor Groei (500 ha ruiling) Ontsluiting landbouwverkeer & vee (1 landbouwbrug en 5 koeientunnels) Centrale beregeningsleiding (beregeningleiding van 30 km voor 40 boeren) Inrichtingsmaatregelen erfafspoelwater (20 erven ingericht) Maatregelen ter bevordering precisielandbouw (ondernemersgroep en 10 bedrijven met GPS apparatuur)	ZLTO	Alle gemeenten	nvt	6.10	€ 3.775.000
L	Landbouw	alle	Uitkoop drie agrarische bedrijven	ZLTO	Alle gemeenten	nvt		€ 3.000.000
	Totaal alle pakketten							€ 27.437.257

4.4 Mogelijke uitvoeringspakketten (11 en landbouw)

Figuur 4.1 In het kaartje zijn de uitvoeringspakketten te zien. Aan de hand van EHS- en natuurgebieden is gekozen voor een logische begrenzing. Hierdoor zijn de gebieden minimaal veranderd ten opzichte van de versie van de rapportage van 7 maart 2014. Pakket L is het landbouw pakket, deze is niet op de kaart te zien. Ook is pakket M niet op de kaart te zien.

Inrichting van de opgave

5

5 Inrichting van de opgave

In hoofdstuk 3 van dit rapport is de mogelijke inrichting en ambitie voor het gebied weergegeven. Dit hoofdstuk geeft per opgave weer hoe deze inrichting per gebied vorm krijgt voor de locatiegebonden maatregelen (inclusief de voorstellen van de ZLTO). Daarnaast wordt weergegeven wat de gehele EHS omvang voor het gebied is, evenals de wateropgaven. Tenslotte wordt inzicht gegeven in de potentiële Europese projecten.

5.1 Locatiegebonden gebiedsmaatregelen

In het bijlagenrapport van de Planstudie Gebiedsimpuls Grenscorridor N69 – Integrale Ontwerpen zijn alle 72 locatie gebonden maatregelen van de gebiedsimpuls opgenomen. Deze locatiegebonden maatregelen zijn al eerder onderverdeeld in 11 pakketten. De pakketten zijn in juni 2014 logisch onderverdeeld aan de hand van de EHS gebieden. De uitvoerbaarheid van de maatregelen hangt af van de relatie met EHS, landbouw of water. Er zitten maatregelen tussen die direct uitgevoerd kunnen worden omdat er cofinanciering is of omdat ze niet afhankelijk zijn van EHS, landbouw of water. De maatregelen zijn iedere keer bij 1 pakket genoemd, maar kunnen soms in meerdere pakketten zitten. Op de kaarten is te zien waar de maatregelen zitten.

Een aantal maatregelen zijn vervallen omdat de EHS daar al verder is uitgewerkt. Dit zijn de maatregelen ruilen functieverandering bos / landbouwgrond. Dit zijn de maatregelen 4.6 en 5.6. De maatregel Kwinten van Poppel (4.12) is een project wat nu autonoom wordt opgepakt. Er zijn vanuit de gebiedsimpuls dan ook geen extra middelen nodig.

Als onderdeel van de locatiegebonden gebiedsmaatregelen zijn in mei 2014 ook maatregelen voor landbouwkundige structuurverbetering op genomen. Deze landbouwkundige maatregelen staan beschreven in paragraaf 5.1.12

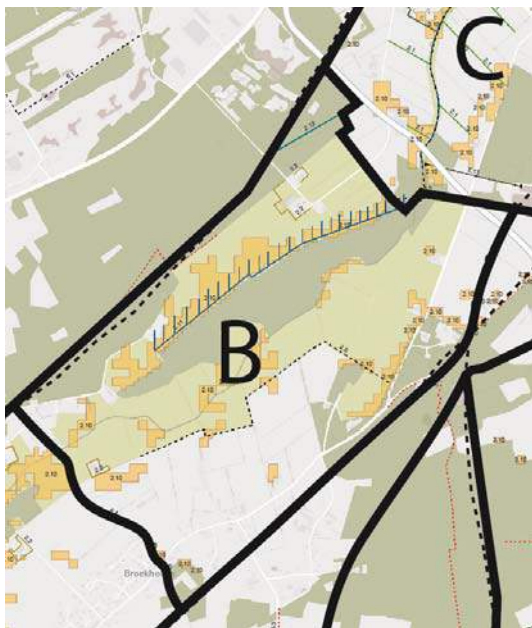
5.1.1 Uitvoeringspakket A > Broekhoven

Figuur 5.1 Uitvoeringspakket A > Broekhoven

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
2.1	Aanplanten elzensingel	€ 248.912,52	Elzensingels aan paden/wegen en zuidelijke beekdalrand, extra of deels in plaats van tussen de velden
6.4	Verbeteren utilitair fietspad Steensel – Broekhoven	€ 136.370,07	
2.6	Ontbrekende schakels voetpad		Doorzetten wandelpad (onverhard) langs Run (inclusief beekzone)
Score gronddruk		Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd
Laag		Nee	Nee

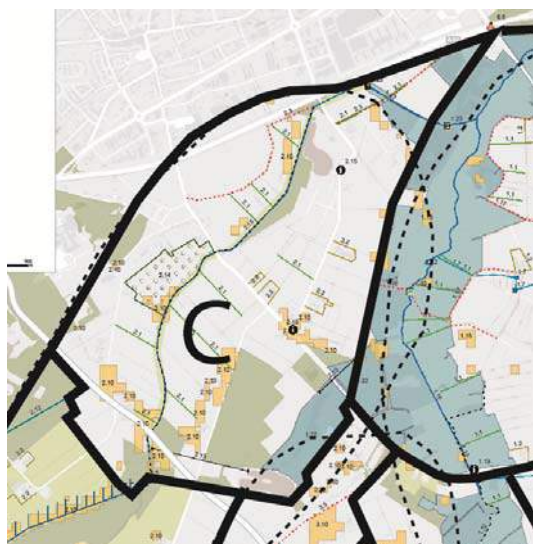
5.1.2 Uitvoeringspakket B > Run

Figuur 5.2 Uitvoeringspakket B > Run

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
2.6	Aanleg ontbrekende schakels voetpad.	€ 67.497,33	Pad anders plaatsen, namelijk naast Run in aansluiting op Visie Waterberging en Beekherstel Run, wel met connectie tussen Runpad en Riethovensedijk
2.10	Verbeteren hydrologie	€ 180.950,00	Binnen de EHS in de beekdalen (waar ingezet wordt op natte natuur) de middelen niet inzetten voor de bestrijding van natschade voor de landbouw binnen de EHS maar aan de EHS-buitenranden
2.11	Aanvullende maatregelen pinkgieter	€ 242.000,00	Plus realisatie Ondernemende EHS
Score gronddruk		Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd
Laag		Nee	Nee

5.1.3 Uitvoeringspakket C > Veldhoven – Zuid

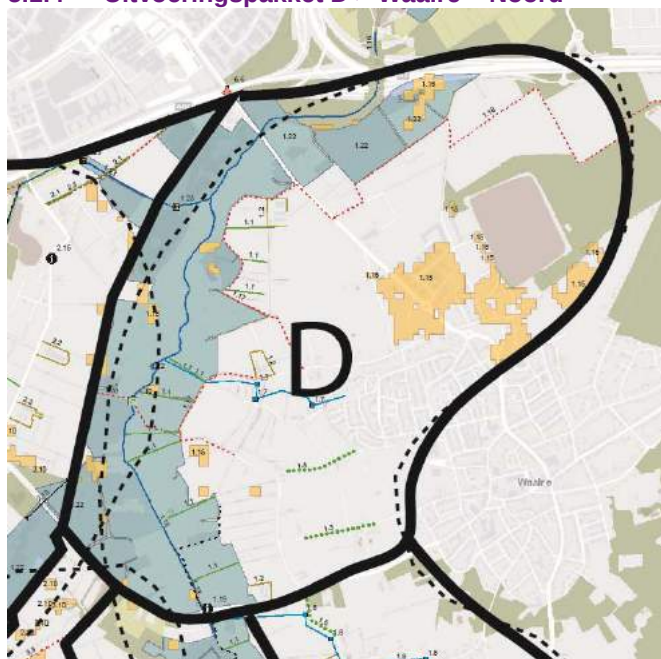

Figuur 5.3 Uitvoeringspakket C > Veldhoven - Zuid

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
1.23	Maatregelen stuw	€ 110.000,00	Aanvullen met wandelpad (onverhard) als schakel tussen Slowlane en beoogde Runpad, eventueel toevoegen 'trekpunt'
2.2	Aanleg erfbeplanting	€ 306.333,89	
2.3	Aanleg fiets- en voetpad	€ 114.746,00	
2.4	Aanleg fiets- en voetpad	€ 97.809,00	Verplaatsen naar bosrand, continue fietsroute aan dalrand
2.5	Aanleg ontbrekende schakel voetpad	€ 49.864,24	Aanpassen pad bij N69 aan inpassingsvoorstel N69
2.12	Mantel zoom vegetatie	€ 60.679,62	
2.13	2 ecoduiikers	€ 284.650,29	
2.14	Versterken de Heers	€ 909.214,01	

2.15	Infopanelen	€ 2.258,00	
2.16	Beekherstel	€ 1.815.000,00	
6.6	Fietsbrug A67	€ 1.712.816,50	
			Toevoegen realisatie Structuurversterking landbouw//natuur
			Toevoegen natte graslanden/broekbos bij N69-brug als invulling 'gedeeltelijk landbouw omzetten naar EHS' uit regio-advies VKA N69
Score gronddruk	Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd	
Gemiddeld	Ja	Ja	

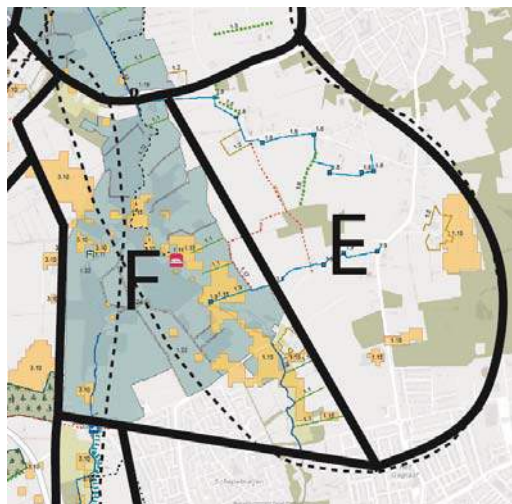
5.1.4 Uitvoeringspakket D > Waalre – Noord

Figuur 5.4 Uitvoeringspakket D > Waalre - Noord

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
1.1	Aanleg elzensingels	€ 146.250,59	Waar zinnig elzensingels plaatsen aan paden/wegen in plaats van in de velden
1.3	Aanleg laanbeplanting	€ 79.005,75	Verplaatsen, zodanig dat pad aansluit op pad richting Run
1.4	Aanleg laanbeplanting	€ 79.005,75	
1.7	Zichtbaar maken historische waterloop	€ 476,81	
1.10	Aanleg fiets- en wandelpad	€ 40.846,57	
1.12	Ontbrekende schakels voetpad	€ 48.466,55	
1.16 (1.20)	Beekherstel	€ 1.045.000,00	
1.17	Aanleg recreatief fietspad	€ 177.515,00	
1.18	Aanleg recreatief fietspad	€ 262.646,00	
1.22	NNP Dommeldal = Waalre	€ 1.425.600	
			Plus realisatie Structuurversterking landbouw/natuur
Score gronddruk		Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd
Gemiddeld		Ja	Ja

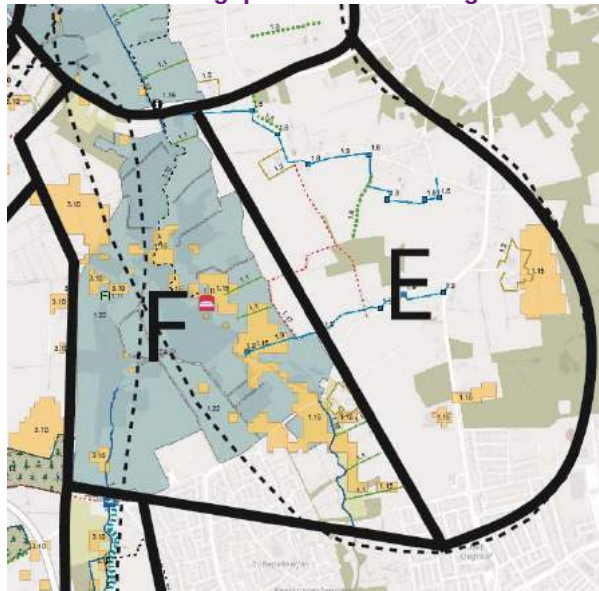
5.1.5 Uitvoeringspakket E > Waalre – Zuid

Figuur 5.5 Uitvoeringspakket E > Waalre - Zuid

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
1.2	Aanleg erfbeplanting	€ 238.259,69	
1.5	Aanleg laanbeplanting	€ 39.502,87	
1.6	Aanleg laanbeplanting	€ 79.005,75	
1.8*	Zichtbaar maken historische waterlopen	€ 476,81	
1.9*	Zichtbaar maken historische waterlopen	€ 476,81	
			Plus realisatie Structuurversterking landbouw/natuur
Score gronddruk	Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd	
Laag	Nee	Nee	

5.1.6 Uitvoeringspakket F > Stroomgebied Keersop – Dommel (Elshouters – 't Heike)

Figuur 5.6 Uitvoeringspakket F > Stroomgebied Keersop – Dommel (Elshouters – 't Heike)

Maatregelenr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
1.11	Aanleg brug en trekpont	€ 115.330,61	Zodanig plaatsen dat aansluit op paden 't Heike en Takkersbos, eventueel toevoegen 'trekpunt'
1.15	Verbeteren hydrologie	€ 79.005,75	Binnen de EHS in de beekdalen (waar ingezet wordt op natte natuur) de middelen niet inzetten voor de bestrijding van natschade voor de landbouw binnen de EHS maar aan de EHS-buitenranden
1.19	Informatieborden	€ 1.128,89	
1.24	Kavelruil en waterhuishouding 't Heike	€ 110.000,00	
Score gronddruk		Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd
Hoog		Ja	Ja

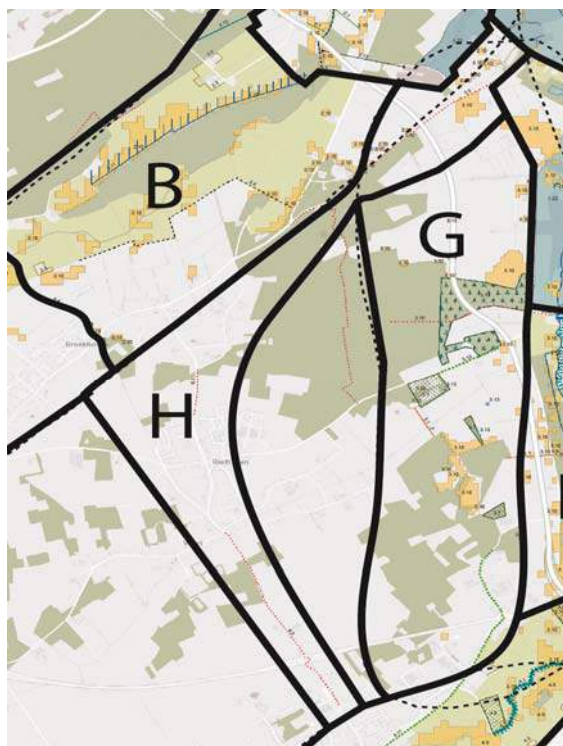
5.1.7 Uitvoeringspakket G > Ontwikkelingsgebied Molenstraat – Einderheide

Figuur 5.7 Uitvoeringspakket G > Ontwikkelingsgebied Molenstraat - Einderheide

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
3.1	Aanleg droge EVZ	€ 84.667,95	
3.7	Ruil-functieverandering	€ 207.532,71	Deze maatregel mag verwijderd worden omdat die niet meer actueel is.
3.12	Aanleg laanbeplanting	€ 217.265,81	
3.13	Aanleg amfibiepoelen	€ 25.541,69	
3.14	Bosverjonging	€ 61.324,47	
3.15	Aanleg recreatief fietspad	€ 138.786,00	Is nog niet in inpassingsplan N69 (en hiermee niet in Ontwerpkaart gebiedsimpuls) opgenomen
			Structuurversterking landbouw
Score gronddruk	Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd	
Hoog	Ja	Ja	

5.1.8 Uitvoeringspakket H > Fietsverbinding Westerhoven – Riethoven – Volmolenweg + overige netwerken binnen / buiten uitvoeringspakketen

Figuur 5.8 Uitvoeringspakket H > Fietsverbinding Westerhoven – Riethoven – Volmolenweg + overige netwerken binnen / buiten uitvoeringspakketen, zoals genoemd in de factsheets.

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
3.3*	Aanleg utilitair fietspad	€ 660.000	
3.4	Aanleg fiets-en voetpad	€ 187.657,00	
6.3*	Aanleg utilitair fietspad	€ 480.000	
6.1	Aanleg / verbeteren voetpad	€ 70.029,76	
6.7	Fietsbrug over A67	€ 1.712.816,50	Is westelijker geprojecteerd tussen Eersel en bedrijfsterrein ten noorden van de snelweg

**Score
gronddruk****Om alle
doelen te
realiseren is
herverkaveling
nodig****Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond
moeten worden herbestemd**

Laag

Nee**Ja**

*in de factsheets zijn lagere bedragen opgenomen omdat is uitgegaan van recreatieve paden, later is dit aangepast naar utilitaire paden. Tevens is ervoor is gekozen om voor maatregel 3.3 en 6.3 ervaringscijfers van de gemeente Bergeijk aan te houden (zoals afgesproken in de ambtelijke werkgroep van 26 juni 2014).

5.1.9 Uitvoeringspakket I > Keersop N69 + Keersop Zuid tot Loverensdijk

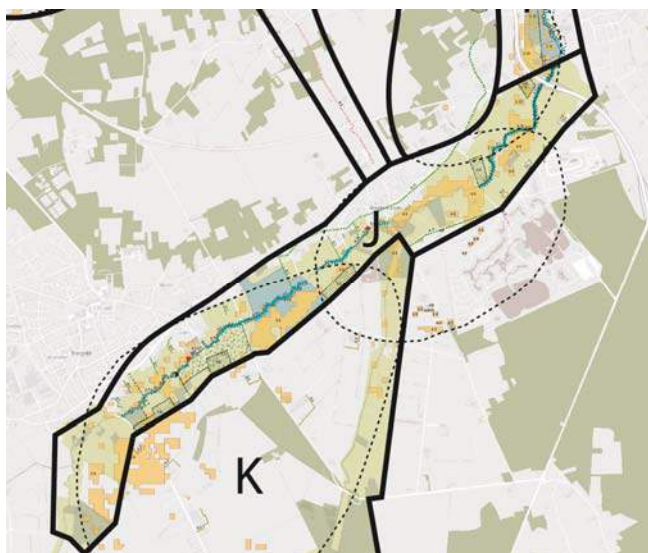

Figuur 5.9 Uitvoeringspakket I > Keersop N69 + Keersop Zuid tot Loverensdijk

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
3.2	Robuust beekdal	€ 875.690,58	
3.5	Aanleg fiets- en voetpad	€ 129.859,90	
3.6	Ontbrekende schakels voetpad	€ 154.788,59	Toevoegen voetpad (onverhard) langs Keersop aan westzijde 't Heike, met eventueel trekpunt ter hoogte van Keersop
3.10	Verbeteren hydrologie	€ 105.875,00	
3.11	Beekherstel keersop	€ 1.072.500,00	
3.16	Vispassage	€ 55.000,00	

3.17	NNP Keersopperdreef	€ 202.400,00	Vlakmaatregelen overlappen grotendeels met indicatie versneld realiseren EHS uit regio-advies VKA N69; inzetten voor de ontwikkeling van natte graslanden in beekdal rond de N69-brug (sluit aan op inpassingsvoorstel N69)
4.1	Aanleg beekbegeleidende beplanting	€ 245.075,51	
4.2	Ontwikkelen robuust beekdal	€ 762.634,87	
4.3	Aanleg erfplanting	€ 145.266,81	
4.4	Aanleg fiets- en voetpad	€ 26.114,93	Toegevoegde waarde in routenet niet aanwezig, beter inzetten als toevoeging aan voortzetting fietspad Keersopperdreef zuidwaarts met aansluiting op paden aan beekdalranden
4.5	Aanleg ontbrekende schakels voetpad	€ 159.043,42	Bij brug N69 ligging aanpassen, voortzetten ten zuiden van Valeriuskapel (met beekzone)
4.6	Ruil- functieverandering	€ 293.163,68	Vervalt omdat gronden al deels zijn ingericht als natte natuur
			Eventueel toevoegen 'trekpunten' met natuurlijke graslanden bij confluenties
			Plus droge ecologische verbinding langs de Beeken
Score gronddruk	Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig		Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd
Hoog	Ja		Ja

5.1.10 Uitvoeringspakket J > Realisatie EHS Keersop in Bergeijk (deelgebied 3, 4, 5) en realisatie wandelstructuur Keersop (Eindhoven – Grens) met voorzieningen

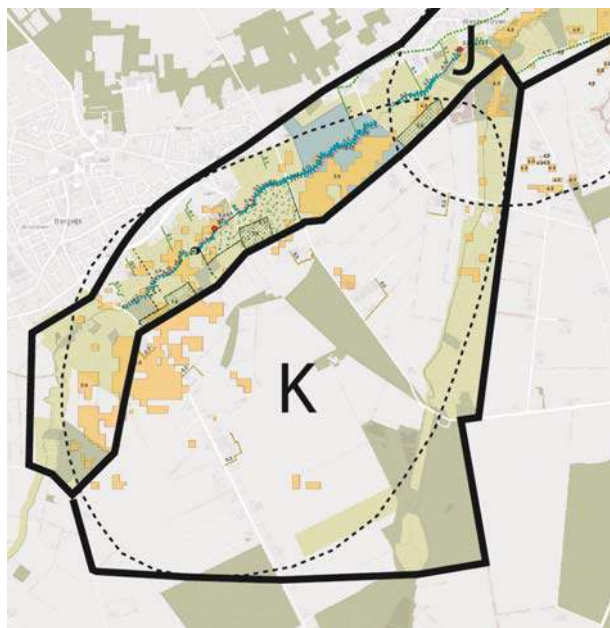

Figuur 5.10 Uitvoeringspakket J > Realisatie EHS Keersop in Bergeijk (deelgebieden 3 4 en 5) en realisatie wandelstructuur Keersop (Eindhoven – Grens) met voorzieningen

Maatregel nr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
4.9	Verbeteren hydrologie tbv landbouw	€ 148.775,00	Binnen de EHS in de beekdalen (waar ingezet wordt op natte natuur) de middelen niet inzetten voor de bestrijding van natschade voor de landbouw binnen de EHS maar aan de EHS-buitenranden
4.10	Verbeteren hydrologie tbv natuur	€ 668.800,00	
4.11	Aanleg laanbeplanting	€ 691.300,31	Westwaarts verlengen door Bergeijk
5.1	Aanplanten elzensingels	€ 86.549,67	Elzensingels aan wegen dwars op dal, extra of deels in plaats van tussen velden
5.2	Ontwikkelen robuust beekdal	€ 413.039,64	
5.4	Ontbrekende schakels voetpad	€ 146.336,39	Aanvullen pad aan oost- en westzijde (met beekzone)
5.5	Ontwikkelen recreatieve plekken	€ 43.700,80	

5.6	Ruil- functieverandering	€ 358.246,00	Vervalt omdat gronden al deels zijn ingericht als natte natuur
5.11	Planten bomen	€ 90.376,47	
5.12	Aanleg wandelroute	€ 82.183,00	
	Kiwinten van Poppel		*Kwinten van Poppel is in de factsheets nog genummerd als 4.12, echter in het kostenoverzicht (bijlage 12 van rapportage "Factsheets gebiedsimpuls N69" genoemd als 5.13. Voorts kan deze maatregel bij de uitvoering worden verwijderd omdat de financiering autonoom en via de compensatie van de N69 wordt geregeld.
5.13*		€ 368.500,00	
Score gronddruk	Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd	
Hoog	Ja	Ja	

5.1.11 Uitvoeringspakket K > Landbouw gebied Bergeijk (incl. laanbeplanting)

Figuur 5.11 Uitvoeringspakket K > Landbouw gebied Bergeijk (incl. laanbeplanting)

Maatregelnr.	Naam	Kosten	Suggesties voor uitvoering / ontwerp
5.3	Aanleg erfbeplanting	€ 204.222,59	eventueel aanvullen met aanvulling laanbeplanting jonge ontginning ten zuiden van de Keersop
Score gronddruk		Om alle doelen te realiseren is herverkaveling nodig	Om grond vrij te krijgen om doelen te realiseren zal grond moeten worden herbestemd
Laag		Nee	Nee

5.1.12 Uitvoeringspakket L > Innovatieve maatregelen en structuurverbetering landbouw

In het kader van de gebiedsimpuls zijn net als voor recreatie, natuur, water en landschap maatregelen voorgesteld voor landbouw. Het zijn de volgende maatregelen:

- Maatregelen verbeteren landbouwkundige structuur
- Maatregelen (agrarisch natuurbeheer)
- Maatregelen verbeteren hydrologische situatie t.b.v. landbouw

Deze maatregelen hebben eerder in het gebiedsproces op pm gestaan. Voor deze pm post was eerder maatregel 6.10 opgenomen. Nu (juni 2014) zijn deze maatregelen ingevuld en is bekend wat de maatregelen precies zijn. Deze maatregelen worden nu toegevoegd aan de pakketten A tot en met K. In concreto heeft de ZLTO de volgende projecten / maatregelen toegevoegd.

- Klimaat adaptieve / Peil Gestuurde Drainage (400 ha KAD)
- Kavelruil, verkavelen voor Groei (500 ha ruiling)
- Ontsluiting landbouwverkeer & vee (1 landbouwbrug en 5 koeientunnels)
- Centrale beregeningsleiding (beregeningleiding van 30 km voor 40 boeren)
- Inrichtingsmaatregelen erfafspoelwater (20 erven ingericht)
- Maatregelen ter bevordering precisielandbouw (ondernemersgroep en 10 bedrijven met GPS apparatuur)

Vanwege de hoge grondclaim voor de landbouw is het project “Ruimte creëren voor gebiedsimpuls (uitkoop 3 bedrijven)” nodig om ruimte te maken voor de andere gebiedsimpulsprojecten. Dit project wordt als noodzakelijk beschouwd en is geen eigen ZLTO project.

Het projectvoorstel structuurversterking, compensatie prijsopdrijvend effect is vanwege de impact van de maatregel nu niet opgenomen in de gebiedsimpuls. Prijsopdrijvend effect heeft namelijk meer oorzaken (zoals afschaffen melkquotum) dan alleen de nieuwe verbinding. Dit is bestuurlijk en ambtelijk besproken.

De aanleg van glasvezel verbinding (400 aansluitingen in het buitengebied) is door de bestuurders als een parallel lopende ontwikkeling benoemd. En komt in het overzicht van de gebiedsimpuls niet meer terug.

5.2 EHS: Hectares Rijks- en provinciale EHS

De opgave voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) bestaat uit een Rijks- en provinciale EHS. In de Grenscoördinator N69 ligt ca 620 ha te realiseren Rijks- en provinciale EHS (exclusief bestaande EHS). 500 ha daarvan is gelegen in de 11 ‘uitvoeringspakketgebieden’. Verreweg het grootste aandeel daarvan is Rijks EHS (371ha), 121 ha is provinciaal EHS.

De 120 ha te realiseren EHS buiten de uitvoeringspakketten is gelegen in de nabijheid van het zuidelijk deel van de huidige N69, ter hoogte van het Dommeldal en Malpie.

Deze opgave heeft een relatie met de planstudie voor het zuidelijk deel N69. Naast de infra-opgave liggen er kansen om die opgave te combineren met de opgave voor landschapsverbetering, ecologie en landbouw.

Zoals bekend heeft het Rijk in 2012 de te realiseren EHS opgave teruggebracht tot de gebieden met Europese verplichtingen. Grofweg de Natura2000 gebieden, de Natte natuurparels en de gebieden met beek- en kreekherstel. Samen met de bestaande delen van de EHS heet dit nu het Nationale Natuurnetwerk. De Provincie Noord-Brabant heeft zich echter tot doel gesteld om ook de overige delen van de 'voormalige' EHS, nu de provinciale EHS genoemd, te realiseren. Samen met de manifestpartners zijn hiervoor uitvoeringsafspraken gemaakt, vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst (SOK). Tevens is door de manifestpartners het zogenaamde groenontwikkelingsfonds Brabant opgericht. Dit fonds is door de provincie Noord-Brabant gevuld met 240 miljoen voor de realisatie van de provinciale EHS en met gronden (afkomstig van het Rijk) voor de realisatie van de Rijks-EHS. Voor de gebiedsimpuls betekent dit dat partijen nieuwe EHS projecten voor subsidie kunnen indienen bij het Groenontwikkelingsfonds Brabant BV (GOB BV).

EHS binnen de Grenscorridor N69

Door de gebiedsgerichte benadering van de opgave in de Grenscorridor N69 is een momentum ontstaan om de komende jaren de realisatie van de EHS in dit deel van de provincie voortvarend ter hand te nemen. Voor zowel de aanleg van de nieuwe verbinding, de impulsmaatregelen, de wateropgaven, als de landbouwstructuurversterking, zullen de nodige grondtransacties plaats dienen te vinden. Aangezien dit ook voor de realisatie van de EHS nodig zal zijn, is het van groot belang deze processen in nauwe onderlinge samenhang in het gebied van de Grenscorridor N69 met de betrokken grondeigenaren vorm te geven. De realisatie van de EHS zal de nodige implicaties hebben voor de ruimtelijke kwaliteit van de Grenscorridor N69. Het is ook vanuit deze invalshoek van belang om de realisatie van de EHS zorgvuldig af te stemmen met de opgaven uit het gebiedsimpuls, de wateropgaven en de landbouwstructuurversterking. Gelijktijdige realisatie van de EHS met de overige opgaven biedt ook de mogelijkheid om voordeel te halen uit het 'werk-met-werk'- maken'.

Doel van de realisatie van de EHS is de verbetering van de natuur- en natuurbelevingskwaliteit van dit nationale natuurnetwerk. Het gaat daarbij om de samenhangende realisatie van zowel de Rijks- als de Provinciale EHS. De opgave kan uitgesplitst worden in een viertal onderdelen, te weten:

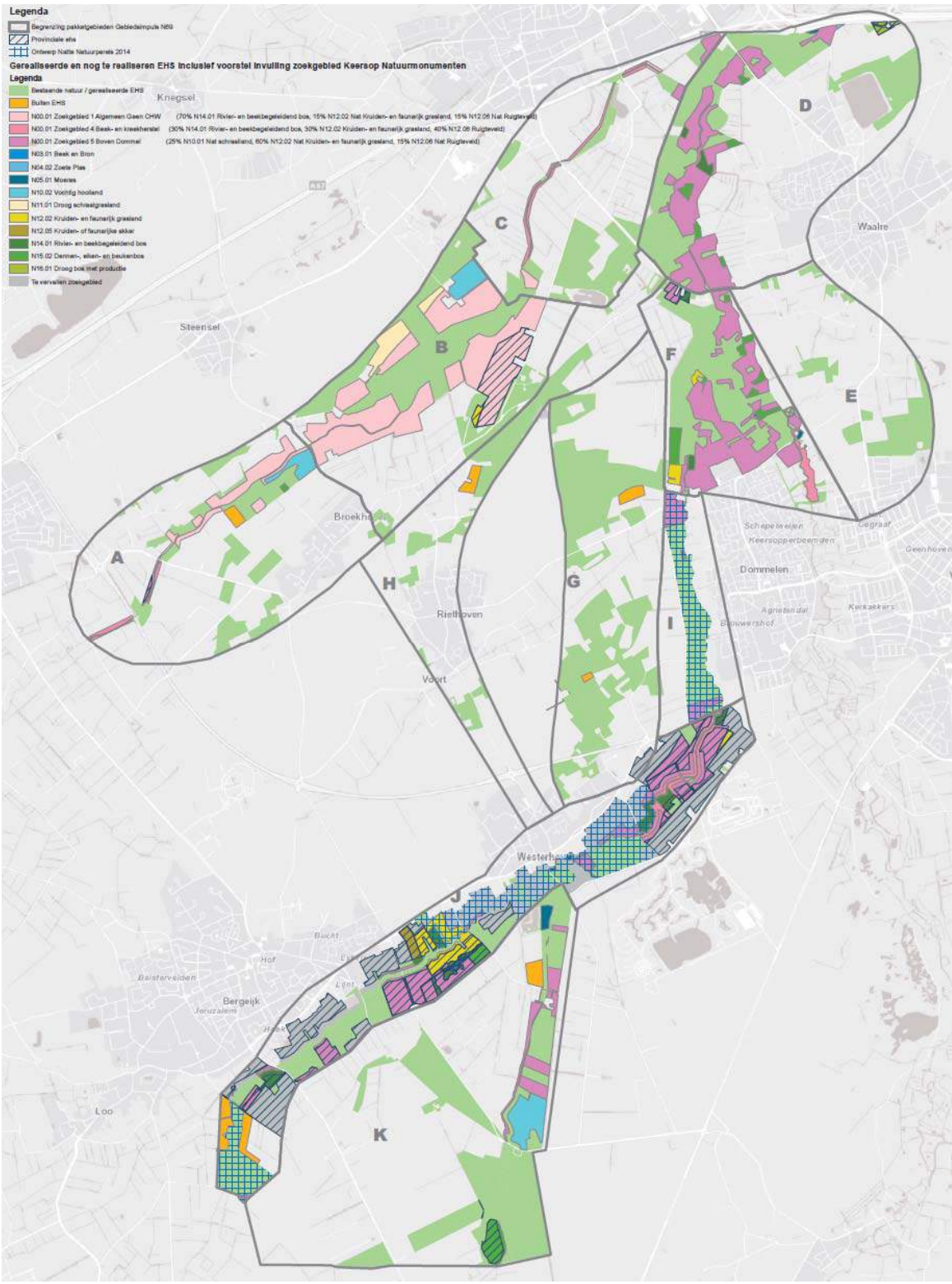
1. Opgave met betrekking tot nieuwe natuur
2. Opgave met betrekking tot bestaande natuur
3. Opgave met betrekking tot leefgebieden
4. Opgave met betrekking tot natuurbeleving

De grootste opgave voor de gebiedsimpuls ligt in de opgave met betrekking tot nieuwe natuur, daarom is die verder in deze paragraaf uitgewerkt.

Autonoom EHS beleid (opgave EHS)

De EHS is vastgelegd in de Verordening Ruimte. Planologisch wordt er hier geen onderscheid gemaakt in Rijks en Provinciale EHS. Dit onderscheid is er wel voor de subsidiering via het GOB. Voor de Rijks EHS is er 85% financiering voor aankoop, voor provinciaal EHS is er 50 % financiering beschikbaar voor aankoop. In de Verordening Ruimte is voor het Keersopdal een EHS-zoekgebied opgenomen.

Op de volgende pagina is een overzichtskaart opgenomen van de gebieden en de natuurdoelstelling binnen de uitvoeringspakketten. Deze kaart is geen beleidskaart maar een werkkaart van gerealiseerde en nog te realiseren EHS inclusief een voorstel voor realisatie van de EHS in het zoekgebied van het Keersopdal.

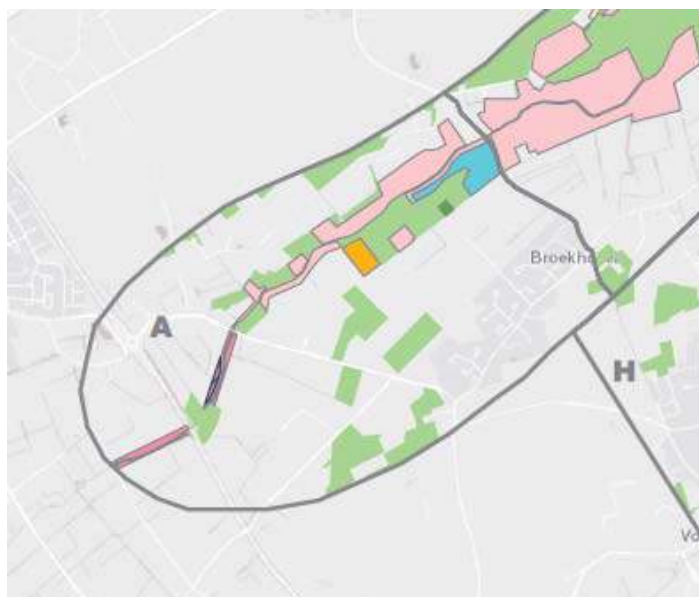
Tabel 5.1 Omvang van de totale EHS opgave in de grensridor

Pakket	Naam	EHS omvang (ha)
A	Broekhoven	29,12
B	Run	137,82
C	Veldhoven-Zuid	13,29
D	Waalre-Noord	71,9
E	Waalre-Zuid	0
F	Stroomgebied Keersop-	84,73
	Dommel	
G	Molenstraat-Einderheide	0
H	Fietsverbinding +	0
	netwerken	
I	Keersop N69	9,55
J	Keersop Bergeijk	106,64
K	Landbouwgebied Bergeijk	38,6
Totaal binnen uitvoeringspakketten		492
Totaal buiten uitvoeringspakketten (pakket M)	Opgave zuidelijk deel huidige N69	circa 120

Hieronder is per uitvoeringspakketgebied de EHS-opgave inzichtelijk gemaakt (zowel de oppervlakte als de natuurdoelstellingen).

Hetzelfde geldt voor de EHS-opgave buiten deze pakketgebieden.

5.2.1 Pakketopgavegebied A Beekdal van de Run tussen Provinciale weg en Stevertse baan

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	36,10				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	21,87				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	1,08				
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 1			18,96	2,84	
Provinciale ehs	N00.01 Zoekgebied 4		0,52		0,16	
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 4			1,93	0,58	
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 4			1,37	0,41	
Rijks ehs	N10.02 Vochtig hooiland			5,94		
Rijks ehs	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos			0,40		
TOTAAL		59,05	0,52	28,60	3,99	88,17

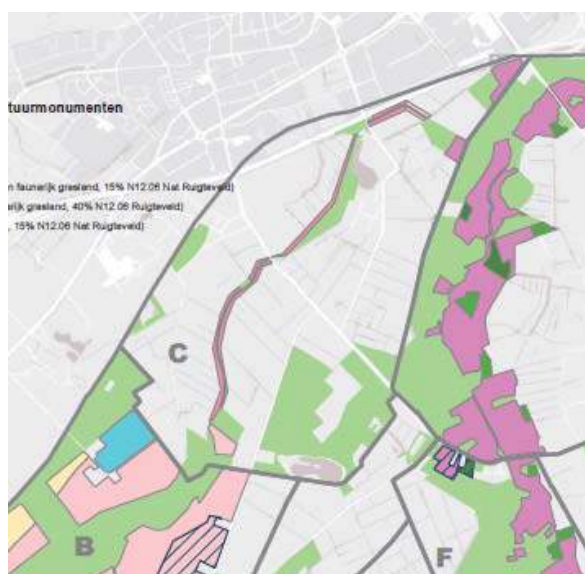
5.2.2 Pakketopgavegebied B Beekdal van de Run tussen Stevertse baan en Gagelgoorsedijk

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	50,95				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	70,18				
Provinciale ehs	N00.01 Zoekgebied 1		23,14		3,47	
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 1			94,75	14,21	
Rijks ehs	N10.02 Vochtig hooiland			7,98		
Rijks ehs	N11.01 Droog schraalgrasland			10,72		
Provinciale ehs	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland		1,24		1,24	
TOTAAL		121,13	24,38	113,44	18,92	258,95

5.2.3 Pakketopgavegebied C Beekdal van de Run tussen Gagelgoorsedijk en A67

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentie le opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	29,02				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	29,92				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	6,01				
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 1			2,57	0,39	
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 4			7,11	2,13	
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			3,60	2,16	
Rijks ehs	N10.02 Vochtig hooiland			0,00		
TOTAAL		64,95	0,00	13,29	4,68	78,24

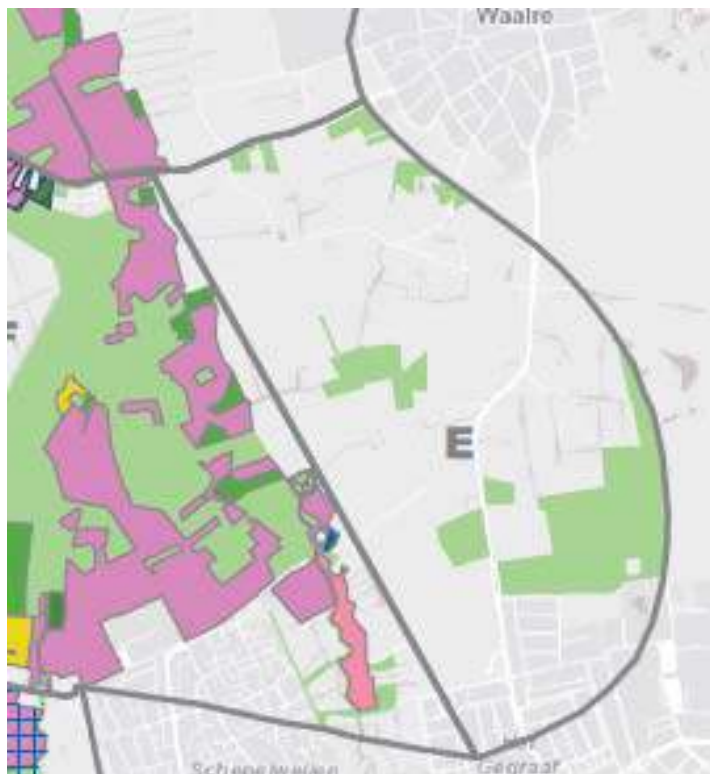
5.2.4 Pakketopgavegebied D Beekdal van de Dommel tussen Volmolenweg en A67/N2

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. Provinciaal	opp. rijks EHS	Poten- tieie opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	25,86				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	79,85				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	6,42				
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			63,03	37,82	
Rijks ehs	N05.01 Moeras			0,30		
Rijks ehs	N10.02 Vochtig hooiland			0,18		
Rijks ehs	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos			2,64		
Rijks ehs	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos			4,14		
Provinciale ehs	N16.01 Droog bos met productie		1,60			
TOTAAL		112,13	1,60	70,30	37,82	184,03

5.2.5 Pakketopgavegebied E Timmereind en Loon (gem. Waalre)

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	15,32				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	25,84				
Rijks ehs	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos			0,00		
TOTAAL		41,16	0,00	0,00	0,00	41,16

5.2.6 Pakketopgavegebied F 't Heike; beekdal Dommel en Keersop

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. Provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	6,72				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	78,61				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	1,75				
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 4			4,51	1,35	
Provinciale ehs	N00.01 Zoekgebied 5		2,04		1,22	
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			64,23	38,54	
Rijks ehs beekherstel	N05.01 Moeras			0,35		
Rijks ehs	N10.02 Vochtig hooiland			0,02		
Rijks ehs	N12.02 Kruiden- en faunarijk gr.land			3,21		
Provinciale ehs	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos		0,67			
Rijks ehs	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos			1,09		
Rijks ehs	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos			8,63		
TOTAAL		87,08	2,71	82,02	41,11	171,81

5.2.7 Pakketopgavegebied G Oostelijk deel dekzandrug tussen Riethoven en Dommelen (gem. Bergeijk)

In dit pakket ligt geen EHS opgave nieuwe natuur.

5.2.8 Pakketopgavegebied H Westelijk deel dekzandrug tussen Riethoven en Dommelen gem.Bergeijk).

In dit pakket ligt geen EHS opgave nieuwe natuur.

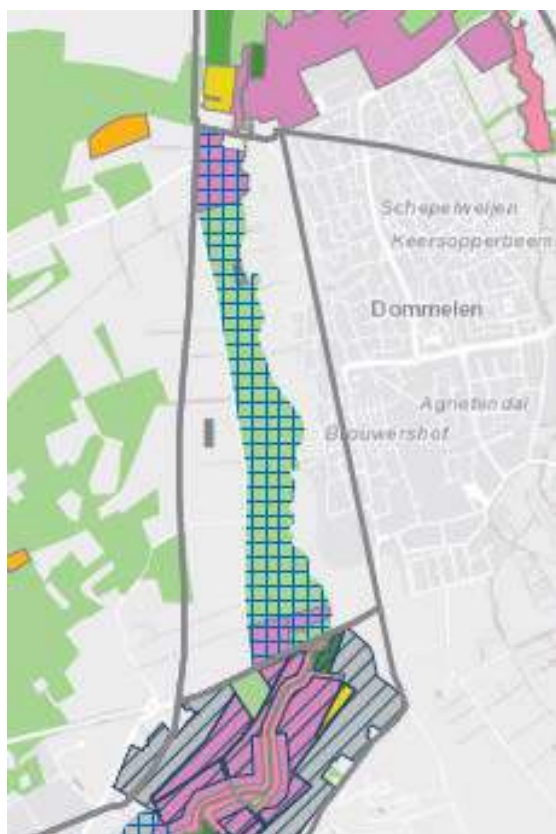

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. Provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Deelgebied G						
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	159,02				
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			0,00	0,00	
Provinciale ehs	Te vervallen zoekgebied					
TOTAAL		159,02	0,00	0,00	0,00	159,02

Deelgebied H						
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	52,71				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	0,09				
TOTAAL		52,80	0,00	0,00	0,00	52,80

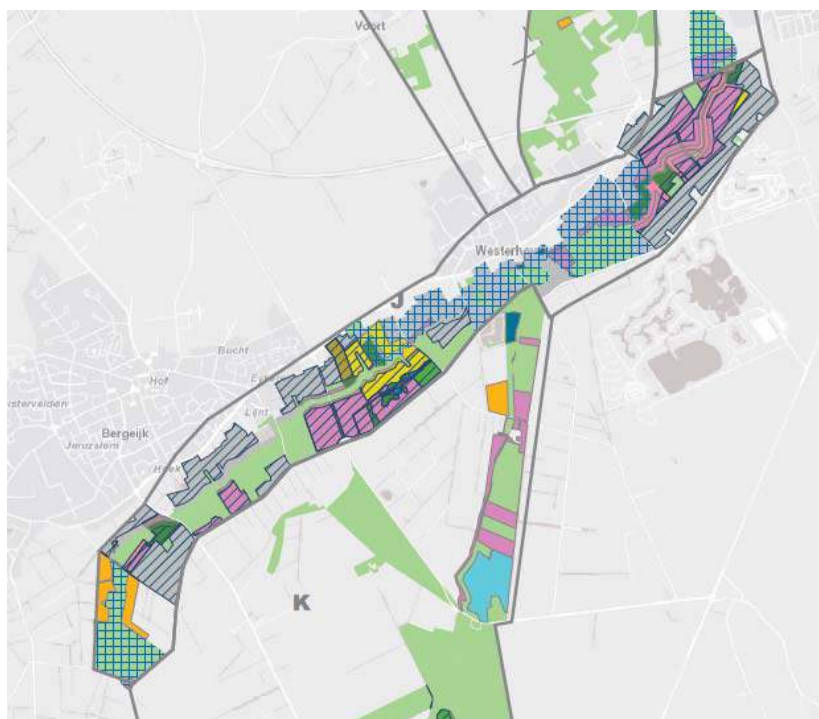
5.2.9 Pakketopgavegebied I Keersopperbeemden

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	0,65				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	37,00				
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			9,55	5,73	
TOTAAL		37,65	0,00	9,55	5,73	47,20

5.2.10 Pakketopgavegebied J Beekdal van de Keersop tussen N379 en Hongarijeschedijk

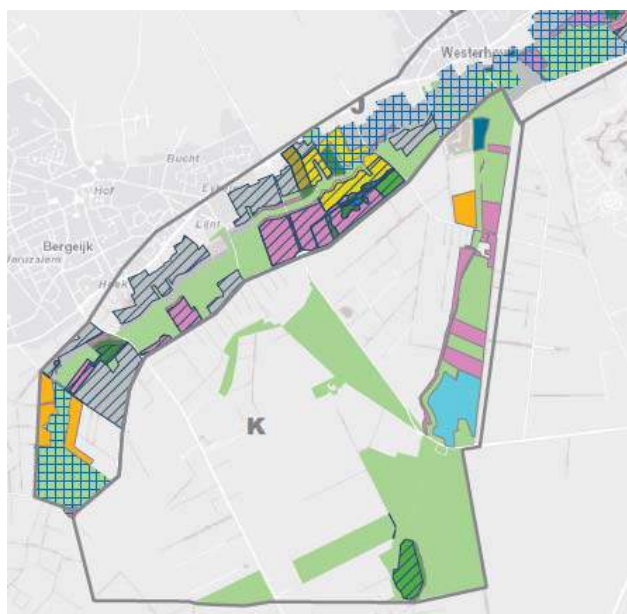

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentiële opp. ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	32,01				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	54,52				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	4,88				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	5,93				

Provinciale ehs	N00.01 Zoekgebied 4		1,65		0,49	
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 4			8,46	2,54	
Provinciale ehs	N00.01 Zoekgebied 5		44,98		26,99	
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			7,27	4,36	
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 5			2,65	1,59	
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 5			5,67	3,40	
Provinciale ehs	N03.01 Beek en Bron		1,14			
Rijks ehs	N04.02 Zoete Plas			0,03		
Rijks ehs	N05.01 Moeras			0,58		
Rijks ehs beekherstel	N05.01 Moeras			0,12		
Provinciale ehs	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland		9,96			
Rijks ehs	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland			3,73		
Rijks ehs beekherstel	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland			1,51		
Provinciale ehs	N12.05 Kruiden- of faunarijke akker		3,01			
Provinciale ehs	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos		5,37			
Rijks ehs	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos			4,95		
Rijks ehs beekherstel	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos			0,57		
Rijks ehs beekherstel	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos			2,84		
Provinciale ehs	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos		2,14			
TOTAAL		97,35	68,26	38,38	39,37	203,99

5.2.11 Pakketopgavegebied K Beekdal van de Beekloop tussen Borkelsedijk en Burgemeester Aartslaan

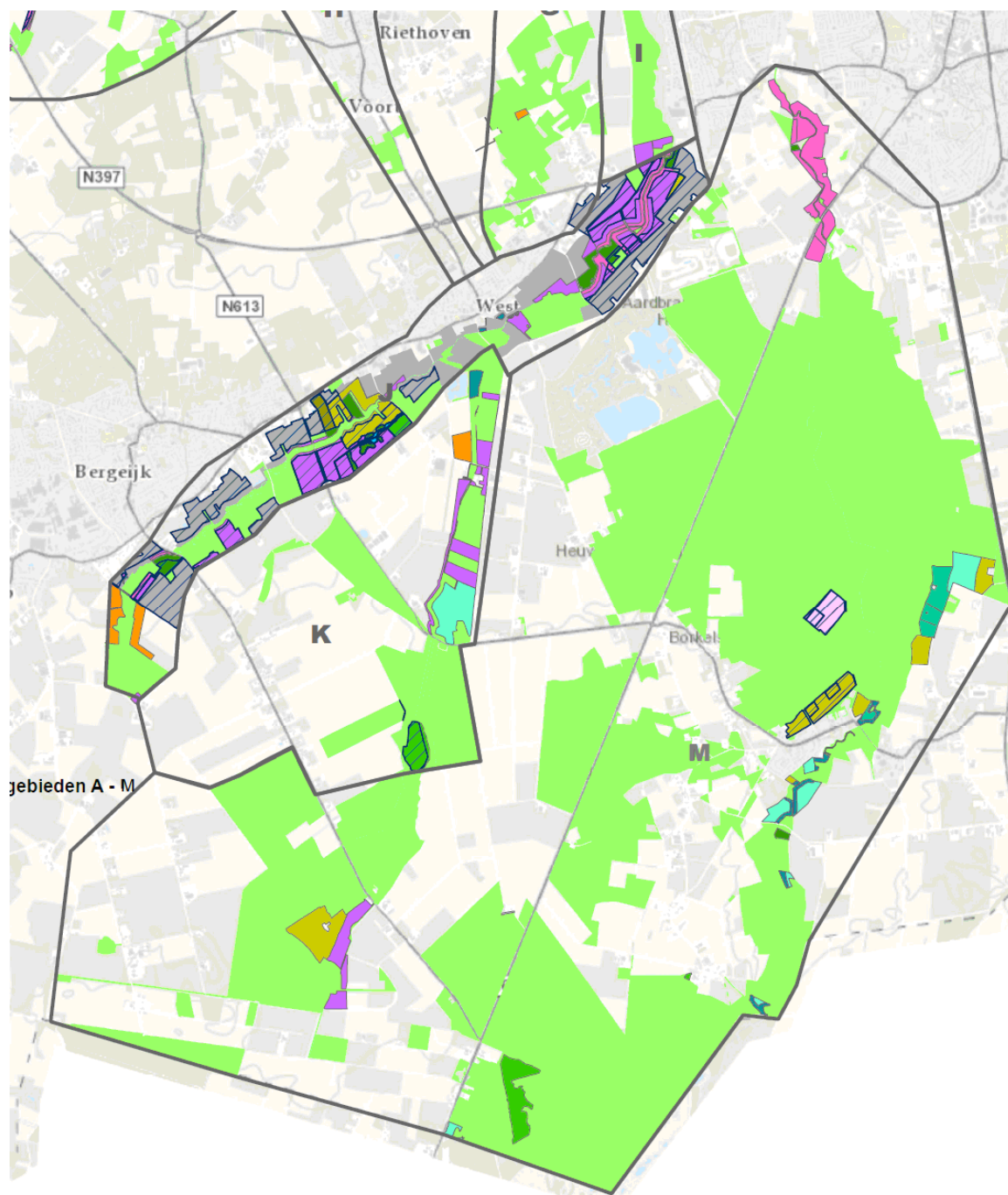
EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	110,03				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	38,87				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	6,43				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	1,72				
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			15,55	9,33	
Rijks ehs	N05.01 Moeras			2,17		
Rijks ehs	N10.02 Vochtig hooiland			13,63		

Provinciale ehs	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos		6,12			
Rijks ehs beekherstel	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos			1,09		
Provinciale ehs	N16.01 Droog bos met productie		0,02			
TOTAAL		157,05	6,15	32,45	9,33	195,64

5.12 Overige EHS-opgave binnen Grenscorridor N69 (buiten de 11 pakketopgavegebieden, pakket M)

Dit betreft de 120 ha te realiseren EHS buiten de uitvoeringspakketten en is gelegen in de nabijheid van het zuidelijk deel van de huidige N69, ter hoogte van het Dommeldal en Malpie.

EHS opgave

Rijk / Provincie	Natuurtype	opp. bestaand	opp. provinciaal	opp. rijks EHS	potentiele opp ond. EHS	totaal EHS
Provinciale ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	880,2				
Rijks ehs	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	907				
Rijks ehs beekherstel	Bestaande natuur / gerealiseerde EHS	1,5				
Rijks ehs	N00.01 Zoekgebied 5			10,2	6,1	
Rijks ehs	N05.01 Moeras			5,6		
Rijks ehs	N10.01 Nat schraalland			10,8		
Rijks ehs	N10.02 Vochtig hooiland			15,4		
Rijks ehs	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland			22,9	22,9	
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 2			0,1		
Rijks ehs beekherstel	N00.01 Zoekgebied 4			25,0	7,5	
Rijks ehs beekherstel	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos			1,2		
Provinciale ehs	N00.01 Zoekgebied 2		7,7		3,1	
Provinciale ehs	N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland		10,0		10,0	
Rijks ehs	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos			12,3		
TOTAAL		1788,7	17,7	103,5	49,6	1909,9

5.3 Water

Het laatste deel van het integrale gebiedsplan gaat over waterprojecten. Om de totale ruimtelijke kwaliteit van het gebied een impuls te geven is het essentieel om verschillende projecten op het gebied van water te realiseren. Bij de locatiegebonden maatregelen zit een aantal generieke locatiegebonden watermaatregelen, daarnaast werkt het Waterschap de Dommel aan plannen voor de Keersop, De Run en Beekloop.

Het Waterschap De Dommel kent in het gebied van de Grenscorridor N69 een aantal (verplichte) opgaven in het kader van Europees, Nationaal en Provinciaal water-en natuurbeleid. Het Waterschap heeft deze opgaven (zoals waterbergingen, natte natuurparels, beek- en kreekherstel) recent heroverwogen. Daarmee ontstaat duidelijkheid over de (planning van de) inspanningen van het Waterschap in de komende jaren

GGOR (relatie met alle pakketgebieden, A t/m K)

Op dit moment werkt Waterschap De Dommel aan de beleidsmatige GGOR (Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regime) op basis van een gekalibreerd model. Dit wordt begin 2015 voorgelegd aan het waterschapsbestuur om vast te stellen. Hiermee wordt op een grof niveau (niet op perceelsniveau maar een hoger abstractieniveau) gezien wat het optimale grond en oppervlaktewater regime is voor landbouw en natuur (en de zones ertussen in) en wordt inzichtelijk waar de ontwikkelpotentie zit voor de gebruiksfuncties en de knelpunten. Met deze beleidsmatige GGOR is het (nog) niet mogelijk maatregelen in te passen, maar wel kan worden aangegeven wat het gewenste effect is van een maatregel. De totstandkoming gebeurt door het opstellen en doorrekenen van een regionaal model van de Boven Dommel en door daarna nog berekeningen uit te voeren voor de verschillende deelmodellen (van de beekdalen).

Parallel hieraan vindt het gebiedsproces plaats, waarbij het gebied van de N69 met voorrang nader wordt beschouwd en het gebiedsproces GGOR wordt vervlochten met het gebiedsproces rondom de Gebiedsimpuls.

Doel van het gebiedsproces is:

- Verificatie modelresultaten met de ervaringen in het veld
- Onderzoeken van oplossingsrichtingen voor optimalisatie en knelpunten op lokaal/regionaal niveau, wat is het gewenste niveau
- Doorrekenen van effecten: wat is haalbaar en betaalbaar
- Input voor vast te stellen beleidsmatige GGOR.

Daarna is het modelinstrumentarium ook beschikbaar om verder in te zoomen op lokale vraagstukken op perceelsniveau zodat in beeld is welke maatregelen precies kunnen worden genomen op detailniveau t.b.v. optimalisatie GGOR. (Dit wil niet zeggen dat in de komende jaren alle knelpunten kunnen worden opgeheven die de landbouw ten aanzien van de GGOR ondervindt.)

Waterberging en hydrologisch herstel beekdal de Run (relatie met pakketgebieden A, B en C)

Waterschap De Dommel wil gestuurde waterbergingsgebieden inrichten die er voor moeten zorgen dat steden droge voeten houden in het geval van uitzonderlijke regenval.

De gestuurde waterbergingen zijn onderdeel van de afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water-Actueel (2008) waarin is afgesproken dat eind 2015 het watersysteem in heel Nederland op orde is, afgestemd op het huidige klimaat. Vervolgens worden nog maatregelen genomen om het systeem in te richten afgestemd op het te verwachte klimaat in 2050.

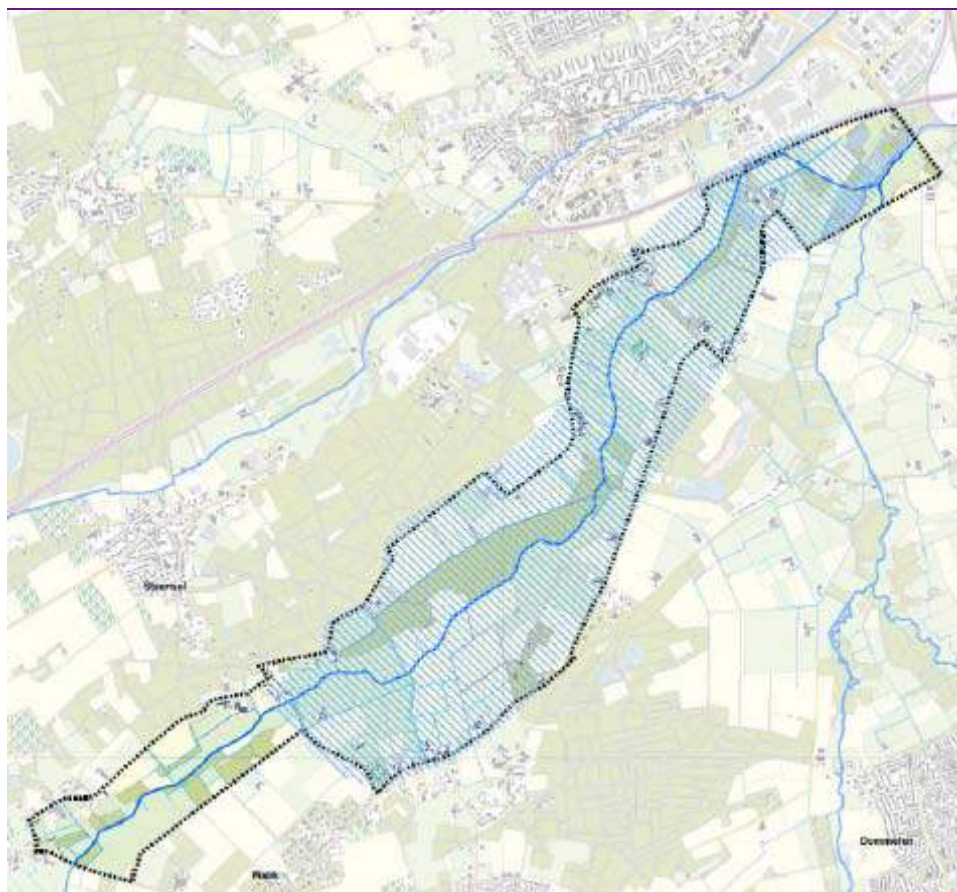
Het waterbergingsgebied bij de Run is onderdeel van een groter geheel om te zorgen voor bescherming tegen hoogwater in de regio Eindhoven. In samenwerking met de gemeenten Veldhoven, Bergeijk en Eersel wordt in het beekdal van de Run rond de natte natuurparel Grootgoor een waterbergingsgebied aangelegd. Tegelijkertijd krijgt de beek de ruimte om te meanderen en wordt de beek vanaf de monding in de Dommel weer optrekbaar voor vissen zodat de beek aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) voldoet. Daarnaast worden beperkte maatregelen genomen om de verdroging in Grootgoor op te heffen en wandelmogelijkheden te vergroten..

De opgaven van de Run en het beekdal worden aan de hand van drie onderdelen beschreven:

- Aanleg gestuurde waterberging de Run
- Beekherstel en mogelijk maken van vismigratie
- Herstel van de natte natuurparel Grootgoor

Voor het traject van de Run waar waterberging wordt gerealiseerd, wordt de beek tevens over 1,7 km aangepast (beekherstel) zodat hij voldoet aan de KRW waarvoor ook 5 stuwen vispasseerbaar worden gemaakt. Daarnaast worden maatregelen genomen om in NNP Grootgoor (65 ha) de grondwaterstand beter af te stemmen op de beoogde natuur. Dit project was voorzien om op te leveren in 2015 maar in het Gebiedsproces N69 heeft het waterschap ervoor gekozen om de planning van het project te faseren en af te stemmen op het planproces rondom de Nieuwe Verbinding zodat grondeigenaren gericht benaderd kunnen worden en werk met werk gemaakt kan worden. De uitvoeringsfase van dit project is nu voorzien te starten in 2016 en gereed te zijn in 2017.

Daarnaast streeft het waterschap ernaar om, aanvullend op bovenstaande, de overige stukken van de Run ook aan te pakken maar dit kan alleen als de benodigde gronden daarvoor beschikbaar zijn door bijvoorbeeld verwerving in het kader van realisatie EHS gelegen in de N2000. Als de gronden beschikbaar zijn, wil het waterschap in een groter areaal natte natuurparel (185 ha) het grondwater optimaliseren ten behoeve van natuur en over een langer traject (4,7 km) de Run herstellen en aanpassen op de KRW en de N2000-eisen. Het waterschap streeft er naar dit op te pakken in de komende periode en in 2021 te hebben gerealiseerd als invulling van de afspraken die gemaakt zijn in het kader van de PAS voor de instandhouding en herstelopgave van de N2000-gebieden.

Figuur 5.2 Het plangebied van de mogelijke waterbergingsopgave en beekherstel van de Run.

Hydrologisch herstel beekdal Keersop (relatie met pakketgebieden I en J)

Beekherstel Keersop en NNP Keersopperdreef.

Specifiek binnen het beekdal van de Keersop liggen nog de volgende opgaven:

- Realiseren van beekherstel voor de Keersop.
- Herstel van de Natte Natuurparel.
- Realiseren van beleidsdoelen en wensen uit de omgeving onder andere ten aanzien van de landschapszone langs Dommelen en recreatie.

Het waterschap heeft in het verleden een visie voor dit beekdal opgesteld voor het traject tussen Westerhoven en het uitstroompunt in de Dommel. Hiervan is een deel dat samenhang met een eventueel in te richten waterberging ten behoeve van de regio Eindhoven verder uitgewerkt. Het project is destijds gefaseerd zodat de doorloop van het project beter aansloot op de ontwikkelingen in het gebiedsproces N69. Daarnaast heeft het waterschap in 2013 besloten om af te zien van de aanleg van een waterbergingsgebied in/langs de Keersop.

In en rond de beek zijn hoge natuurwaarden aanwezig en heeft het beekdal de potentie om de natuurwaarden verder te verhogen. Hiervoor zijn inrichtingsmaatregelen nodig ten behoeve van beekherstel en optimalisatie van de grondwaterstanden in de Natte Natuurparel. Dit kan alleen als de benodigde gronden daarvoor beschikbaar zijn door bijvoorbeeld verwerving in het kader van realisatie EHS gelegen in de N2000. Als de gronden beschikbaar zijn, wil het waterschap in 109 ha NNP Keersopdal Noord en Midden het grondwater optimaliseren ten behoeve van natuur en over 3,8 km de Keersop herstellen en aanpassen op de KRW en de N2000. Het waterschap streeft er naar dit op te pakken in de komende periode en in 2021 te hebben gerealiseerd als invulling van de afspraken die gemaakt zijn in het kader van de PAS voor de instandhouding en herstelopgave van de N2000-gebieden.

Figuur 5.2 Het plangebied van de (beekherstel) maatregelen voor de Keersop.

Bovenstrooms van het plangebied van figuur 5.2 kan de inrichting van de Keersop over 1,7 km nog verder geoptimaliseerd worden voor de KRW. Het waterschap wil dit doen op een innovatieve manier in nauwe samenwerking met de aanliggende grondeigenaren en belanghebbenden. Dit moet nog verder worden uitgewerkt en is nog niet gepland.

Hydrologisch herstel beekdal Boven Dommel (relatie met pakketgebieden D en F)

In de noordhoek van de Gebiedsimpuls vanaf de uitstroom van de Keersop in de Dommel heeft het waterschap de ambitie om inrichtingsmaatregelen te nemen ten behoeve van KRW en N2000. Waterschap De Dommel heeft zich geconformeerd bij te dragen aan de inrichting van de EHS in en rond het beekdal van de Boven Dommel door middel van hydrologische herstelmaatregelen waarmee de abiotische condities worden geoptimaliseerd ten behoeve van de beoogde natuur. Deze hydrologische maatregelen kunnen pas worden uitgevoerd als de gronden hiervoor beschikbaar zijn.

De hydrologisch herstelmaatregelen in en rondom de Boven Dommel worden genomen in de tweede Beheerplanperiode van de N2000-gebieden (2020-2026) in het kader van de PAS. De hydrologische herstelmaatregelen worden afgestemd op het gebiedsproces N69 waarin het waterschap nu de partners verzoekt de beschikbaarheid van gronden te regelen en op het gebiedsproces Dommeldal – de Hogt.

Waterbeheerplan

Het waterbeheerplan is nog niet klaar, de bijbehorende uitvoeringsstrategie ook niet en het realisatieprogramma is ook nog in de maak, samen met de provinciale verplichtingen aangaande N2000. Dat is iets wat provincie en waterschap samen gaan oppakken.

Beekloop

De Beekloop stroomt door landelijk gebied met functies als landbouw, bosbouw en recreatie. Het landbouwkundig gebruik vraagt een optimaal grond- en oppervlaktewaterregime. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van de mogelijkheid om in het zomerhalfjaar water uit de Beekloop aan te voeren naar landbouwgebied ter bestrijding van verdroging. De Beekloop stroomt door bestaand of in te richten natuurgebied binnen de Ecologische Hoofdstructuur en voor een deel gelegen in een natte natuurparel. Het streven is om bepaalde beheertypen te realiseren met het bijpassende grond- en oppervlaktewaterregime.

5.4 Integrale projectvoorstellen ten behoeve van subsidies

In de eerdere documenten zijn de volgende ideeën aangedragen:

- Mee-koppelen met bestaande initiatieven
- Business to business dag met betrekking tot innovatie agrarische sector
- Glasvezel in het buitengebied
- High Tech Waterbeheersing
- Mogelijkheden voor elektrische berekening
- Waterzuivering op 't erf
- Businesscase composteren slootmaaisel
- Bewaking vee op afstand
- Gebruik vernieuwde zonnepanelen

Deze bovenstaande ideeën zijn nu vervangen door een 7-tal projectvoorstellen in overleg met gebiedspartners opgesteld door NL RNT. De projectvoorstellen brengen natuurlijk kosten met zich mee, maar later als deze projecten worden uitgevoerd staat hier veel subsidie (zie hoofdstuk 6) tegenover. Het zijn de volgende projecten:

- Landschapbeheer, energiewinning, CO2-reductie en biodiversiteit voor Interreg Gensregio VL-NL
- Hydropower, zowel voor OP Zuid als voor Interreg Gensregio VL-NL
- Kallisto – demoprojecten voor Interreg Gensregio VL-NL
- Precisie landbouw, zowel voor OP Zuid als Interreg Gensregio VL-NL
- Waterbeheer Keersop, evt. in combinatie met high tech/low tech waterbeheer, zowel voor Interreg Gensregio als voor POP3
- Ondernemende EHS, voor POP3
- Agrarische structuurversterking (ZLTO) en innovatief ruilverkavelingsproces voor POP3

Het project landschapsbeheer en energiewinning is nu nog niet zo kansrijk als de andere 6 projectvoorstellen, uitwerking hiervoor zal nodig zijn. In de bijlage zijn de projectvoorstellen opgenomen. Daarnaast wordt het Leader programma voor dit gebied uitgewerkt.

Maatregelen en kosten per thema

6

6 Kosten van de opgave

Gedurende het proces is inzichtelijk gemaakt wat mogelijke verdelingen kunnen zijn van kosten en financiering. Verschillende partijen hebben nadrukkelijk aangegeven eerst inzicht te willen hebben in de totale omvang en kosten. In dit hoofdstuk wordt voor het integrale gebiedsplan inzicht gegeven in de kosten van de verschillende thema's.

6.1 Locatiegebonden gebiedsmaatregelen

De kosten van de locatiegebonden gebiedsimpulsmaatregelen zijn door middel van zogenaamde SSK kostenramingen op kosten gezet, derhalve kunnen ramingen afwijken ten opzichte van ramingen waarin een andere systematiek (of ervaringscijfers) is gehanteerd. De totale kosten van alle maatregelen (exclusief beheer) bedragen EUR 20,7 miljoen. In dit rapport worden de maatregelen 4.6, 5.6 en 4.12 eraf gehaald omdat deze niet meer actueel zijn (zie paragraaf 5.1).

6.1.1 Kosten voor landbouw

De kosten voor landbouw bedragen in totaal EUR 3,775 miljoen (de projectvoorstellen zijn terug te vinden in bijlage 2).

Tabel 6.1 Projectvoorstellen ZLTO

Projectvoorstel	Kosten EUR (mio)
Klimaat adaptieve / Peil Gestuurde Drainage (400 ha KAD)	1.2
Kavelruil, verkavelen voor Groei (500 ha ruiling)	0.5
Ontsluiting landbouwverkeer & vee (1 landbouwbrug en 5 koeientunnels)	0.675
Centrale beregeningsleiding (beregeningleiding van 30 km voor 40 boeren)	0.7
Inrichtingsmaatregelen erfafspoelwater (20 erven ingericht)	0.3
Maatregelen ter bevordering precisielandbouw (ondernemersgroep en 10 bedrijven met GPS apparatuur)	0.4
Totaal	EUR 3.775

Bovenop het genoemde bedrag van EUR 3.775.000 wordt rekening gehouden met circa EUR 3 miljoen voor de uitkoop van drie agrarische bedrijven voor de vijf thema's van de Gebiedsimpuls.

In totaal komen de locatiegebonden gebiedsimpulsmaatregelen op EUR 27,4 miljoen.

Het project aanleg van glasvezel buitengebied (400 aansluitingen) geraamd op EUR 1,2 miljoen wordt vanaf nu als een parallel project aangemerkt. Dit wil zeggen dat het niet als gebiedsimpulsmaatregel is opgenomen.

6.2 EHS: Hectares Rijks- en provinciale EHS

Globaal bedragen de kosten voor aankoop en inrichting van de EHS EUR 41 miljoen, dit is het totaal van de Rijks EHS (371 ha) en Provinciaal EHS (121 ha). De kosten zijn gebaseerd op normbedragen van EUR 70.000 / ha voor aankoop en EUR 13.000 / ha voor inrichting.

Tabel 6.2 Kosten voor aankoop en inrichting EHS (Alle bedragen zijn in EUR vermeld)

Pakket nr	Naam	Hec. Prov	Hectare Rijk	Kosten voor aankoop	Kosten voor inrichting	Totaal kosten
A	Broekhoven	0,52	28,60	2.038.400	378.560	2.416.960
B	Run	24,38	113,44	9.647.400	1.791.660	11.439.060
C	Veldhoven-Zuid	0	13,29	930.300	172.770	1.103.070
D	Waalre-Noord	1,60	70,30	5.033.000	934.700	5.967.700
E	Waalre-Zuid	0	0	0	0	0
	Stroomgebied Keersop- Dommel	2,71	82,02			
F				5.931.100	1.101.490	7.032.590
G	Molenstraat- Einderheide	0	0	0	0	0
	Fietsverbinding + netwerken	0	0			
H				0	0	0
I	Keersop N69	0	9,55	668.500	124.150	792.650
J	Keersop Bergeijk	68,26	38,38	7.464.800	1.386.320	8.851.120
K	Landbouw- gebied Bergeijk	6,15	32,45	2.702.000	501.800	3.203.800
Totaal in pakketten				34.415.500	6.391.450	40.806.950
Pakket M	Opgave zuidelijk deel huidige N69			8.400.000	1.560.000	9.960.000

6.3 Water

Doel is de kosten voor de autonome opgaven voor de waterprojecten in beeld te brengen en naast de watergerelateerde gebiedsimpuls maatregelen te leggen zodat een dubbeling ten aanzien van de kosten wordt voorkomen.

Ten aanzien van de kosten zijn er twee categorieën waarin kosten ingedeeld kunnen worden:

1. Projecten die door het Waterschap de Dommel op de planning staan en binnenkort tot uitvoering over gaan (tot en met 2018). Middelen zijn voor deze projecten gereserveerd door het Waterschap de Dommel. De projecten worden door het Waterschap de Dommel zelfstandig uitgevoerd, buiten financiering uit de gebiedsimpuls
2. Projecten die door het Waterschap de Dommel op de planning staan tot en met 2018 en waar (deels) middelen voor zijn gereserveerd en projecten die na 2018 uitgevoerd worden en waarvoor geen middelen zijn gereserveerd. De kosten voor deze projecten zijn door het Waterschap de Dommel geraamd en financiering is door Waterschap de Dommel, Gebiedsimpuls, subsidies e.d (zie hoofdstuk 7)

Categorie 1

GGOR (relatie met alle pakketgebieden, A t/m K)

Het Waterschap De Dommel maakt zelf de beleidsmatige GGOR. Het is onbekend wat de kosten hiervoor zullen zijn. De maatregelen die voortvloeien uit het beleidsmatige instrument vallen onder categorie 2.

Watermaatregelen Run en Grootgoor

De watermaatregelen voor de Run bestaan uit beekherstel, waterberging en het aanleggen van vispassages voor de Run. Voor Grootgoor wordt het herstel van de natte natuurparel gerealiseerd. In het onderstaande overzicht zijn de kosten weergegeven van de projecten die het Waterschap de Dommel zelf uitvoert. In categorie 2 worden de aanvullende maatregelen (betreft andere locaties) van de watermaatregelen Run en Grootgoor weergegeven, kortom de opgaven die later uitgevoerd zullen worden.

Maatregel	Kosten in EUR	Maatregelen vallen (deels) binnen locatiegebonden GI maatregel:
Waterberging de Run	2.244.339	Geen
Beekherstel de Run	1.885.648	Geen
Vispassages de Run	Onderdeel van beekherstel de Run	1.23
NNP Grootgoor	406.109	Geen
Totaal	4.536.096	

Beekherstel Keersop en NNP Keersopdal Noord

De watermaatregelen voor de Keersop bestaan uit beekherstel van de Keersop en het herstel van de natte natuurparel voor het Keersopdal Noord. In onderstaande overzicht zijn de door het Waterschap de Dommel geraamde kosten van projecten gepresenteerd die het waterschap zelf uitgevoerd. In categorie 2 worden de aanvullende maatregelen (betreft andere locaties) van de watermaatregel Keersop weergegeven, kortom de opgaven die later uitgevoerd zullen worden.

Maatregel	Kosten in EUR	Maatregelen vallen (deels) binnen locatiegebonden GI maatregel:
Beekherstel Keersop	870.606	Geen
NNP Keersopdal Noord	52.500	Geen
Totaal	923.106	

Beekherstel en Vispassages Beekloop

De watermaatregelen voor de Beekloop bestaan uit beekherstel van de Beekloop en het aanleggen van vispassages. In het onderstaande overzicht zijn de door het Waterschap de Dommel geraamde kosten gepresenteerd.

Maatregel	Kosten in EUR	Maatregelen vallen (deels) binnen locatiegebonden GI maatregel:
Beekherstel Beekloop	1.767.579	Geen
Vispassages Beekloop	Onderdeel van beekherstel Beekloop	Geen
Totaal	1.767.579	

Categorie 2**GGOR (relatie met alle pakketgebieden, A t/m K en pakket L)0**

Nadat de beleidsmatige GGOR is vastgesteld kan ingezoomd worden zodat duidelijk wordt welke maatregelen precies kunnen worden genomen. De kosten zijn daarom nog niet geheel bekend. De volgende maatregelen zijn reeds in het kader van de locatiegebonden Gebiedsimpuls maatregelen benoemd: 1.15, 2.10, 3.10, 4.9, 4.10.

Watermaatregelen Run en Grootgoor

De aanvullende watermaatregel voor de Run is het beekherstel van de Run. Voor Grootgoor wordt het herstel van de natte natuurpleel gerealiseerd. In het onderstaande overzicht zijn de door het Waterschap de Dommel geraamde kosten gepresenteerd. De projecten worden door het waterschap zelf uitgevoerd, deels met financiering uit de gebiedsimpuls.

Maatregel	Kosten in EUR	Maatregelen vallen (deels) binnen locatiegebonden GI maatregel:
Beekherstel de Run	680.000	2.16
NNP Grootgoor	277.500	2.11
Totaal	957.500	

Beekherstel Keersop, NNP Keersopdal Noord en NNP Keersop Midden

De watermaatregelen voor de Keersop bestaan uit beekherstel van de Keersop en het herstel van de natte natuurpleel voor het Keersopdal Noord en Midden. In het onderstaande overzicht zijn de door het Waterschap de Dommel geraamde kosten gepresenteerd. De projecten worden door het waterschap zelf uitgevoerd, deels met financiering uit de gebiedsimpuls.

Maatregel	Kosten in EUR	Maatregelen vallen (deels) binnen locatiegebonden GI maatregel:
Beekherstel Keersop	1.209.500	3.11
NNP Keersopdal Noord	16.500	1.24
NNP Keersopdal Midden	94.500	Zie GGOR
Totaal	1.320.500	

Beekherstel Beneden Dommel en NNP Dommeldal Waalre

De watermaatregelen voor de Dommel bestaan uit beekherstel van de Dommel en het herstel van de natte natuurpleel voor het Dommeldal bij Waalre. In het onderstaande overzicht zijn de door het Waterschap de Dommel geraamde kosten gepresenteerd. De projecten worden door het waterschap zelf uitgevoerd, deels met financiering uit de gebiedsimpuls. De planning is gericht op uitvoering na 2021 en verder vanwege verontreinigd slib.

Maatregel	Kosten ² in EUR	Maatregelen vallen (deels) binnen locatiegebonden GI maatregel:
Beekherstel Beneden Dommel	1.512.000	1.16 (1.20) ³
NNP Dommeldal Waalre	375.000	1.22
Totaal	1.887.000	

² Kosten zijn exclusief verwerken verontreinigd slib met cadmium en zink en exclusief kosten aankoop gronden.

³ Is eerder anders genummerd, is dezelfde maatregel

Totale kosten

De kosten van de wateropgave geraamd door het Waterschap De Dommel bedragen in totaal EUR 11.391.776. In de derde kolom zijn de locatiegebonden gebiedsimpulsmaatregelen weergegeven die onderdeel zijn van de betreffende maatregel. Deze maatregelen zijn volgens afspraak onderdeel van de locatiegebonden Gebiedsimpulsmaatregelen. De kosten ervan blijven derhalve in beeld bij het kostenoverzicht locatiegebonden gebiedsimpulsmaatregelen. De kolom is tevens bedoeld om inzicht te geven bij verdere uitwerking van de plannen.

6.4 Integrale projectvoorstellen ten behoeve van subsidies

Er zijn te weinig middelen beschikbaar om alle locatiegebonden maatregelen en andere opgaven te realiseren. Om het gat te dichten zijn integrale projectvoorstellen bedacht om subsidie binnen te halen. Verschillende maatregelen kunnen onder deze projectvoorstellen vallen waarmee een groot gedeelte van de kosten opgevangen kan worden.

Het pakket bestaat uit 7 kansrijke projecten die in de beginfase kosten met zich meebrengen, maar later subsidie op kunnen leveren (zie hoofdstuk 4). De kosten per innovatief projectvoorstel is in onderstaande tabel gepresenteerd.

Tabel 6.3 Integrale projectvoorstellen ten behoeve van subsidies uit Europa

Nr.	Projectvoorstel	Kosten (EUR)
1	Landschapbeheer, energiewinning, CO2-reductie en biodiversiteit voor Interreg Grensregio VL-NL	3.750.000
2	Hydropower, zowel voor OP Zuid als voor Interreg Grensregio VL-NL	500.000
3	Kallisto – demoprojecten voor Interreg Grensregio VL-NL	3.100.000
4	Precisie landbouw, zowel voor OP Zuid als Interreg Grensregio VL-NL	950.000
5	Waterbeheer Keersop, evt. in combinatie met high tech/low tech waterbeheer, zowel voor Interreg Grensregio als voor POP3	4.000.000
6	Ondernemende EHS, voor POP3	4.500.000
7	Agrarische structuurversterking (ZLTO) en innovatief ruilverkavelingsproces voor POP3	150.000 per actie
Totaal		16.950.000

Bovenop de hier genoemde Europese projecten is het Leader gebied aangemerkt voor de 5 gemeenten.

6.5 Gezamenlijke kosten

In de vorige paragrafen zijn alle kosten van de opgaven gepresenteerd. In onderstaand overzicht zijn de totale kosten (in EUR) voor het integrale gebiedsplan opgenomen.

Thema	Kosten EUR (mio)	Opmerking
Locatiegebonden maatregelen	20.700.000	
Locatiegebonden maatregelen landbouw	3.775.000	
Ruimte maken voor de gebiedsimpuls	3.000.000	
EHS (aankoop en inrichting) binnen pakketgebieden	41.000.000 (aankoop en inrichting)	
Water	11.392.000	
Innovatie (europa)	16.950.000	
Totaal	96.792.000⁴	
EHS (aankoop en inrichting) buiten pakketgebieden. Pakket M. Opgave zuidelijk deel huidige N69.	9.960.000 (aankoop en inrichting)	

⁴ Dit bedrag geeft een grove indicatie van de totale kosten. Echter dit is niet representatief omdat er verschillende initiatieven lopen die meerder keren voor kunnen komen. Zo zijn bijvoorbeeld de maatregelen voor landbouw ook opgenomen bij de innovatieve projecten, bij wateropgaven en bij landbouw projecten.

7

Financiering per thema

7 Financiering van de opgave

De kosten voor de gehele opgave is in het vorige hoofdstuk in beeld gebracht. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de totale mogelijke financiering voor de gehele integrale opgave voor het gebied.

7.1 Inleiding

De financiering van het totale integrale gebiedsplan geschiedt op drie manieren:

- Beschikbare middelen vanuit gebiedsontwikkeling
- Subsidiabele projecten
- Cofinanciering

In de volgende paragrafen lichten we de drie manieren nader toe.

7.2 Beschikbare middelen vanuit gebiedsontwikkeling:

Locatiegebonden maatregelen: 12 miljoen

In het bestuurlijk akkoord is opgenomen dat er bij de aanleg van de nieuwe verbinding 12 miljoen beschikbaar wordt gesteld voor kwaliteitsverbetering. Deze 12 miljoen voor locatiegebonden maatregelen moet zoveel mogelijk bijdragen aan 5 verschillende doelen.

Voorwaarde voor de 12 miljoen is dat er 50 % eigen bijdrage voor noodzakelijk is.

Realisatie EHS

De financiering van de EHS realisatie is als gevolg van landelijke bezuinigingen de laatste jaren drastisch veranderd. In de Provincie Noord-Brabant is hiervoor onlangs de “Samenwerkingsovereenkomst Realisering van de Ecologische hoofdstructuur in Noord-Brabant” (SOK) ondertekend. Hierin is afgesproken dat de provinciale bijdrage van 240 miljoen, alsmede ca. 2274 ha aan ruilgronden, ter beschikking worden gesteld aan het inmiddels daartoe opgerichte Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB).

Tevens is hierin afgesproken dat de gezamenlijke manifestpartners een bijdrage aan de realisatie van de EHS leveren van tenminste 160 miljoen. Dit doen zij door een maatwerkbijdrage te leveren aan de verschillende projecten.

Deze manifestpartners zijn:

- De waterschappen
- De TBO's (SBB, NM, BrL.)
- De vereniging Brabant Particulier Grondbezit (BPG)
- De BMF
- De ZLTO
- TOP Brabant

GOB BV

Voor de rijks EHS financiert het GOB maximaal:

- Aankoop: 85 %
- Inrichting: 50 %

Deze 85 % is gebaseerd op het uitgangspunt dat de waarde van natuurgrond ongeveer 15 % bedraagt van de waarde van landbouwgrond. Deze 'restwaarde' hoeft daarmee niet gefinancierd te worden. Voor de provinciale EHS financiert het GOB maximaal:

- Aankoop: 50 %
- Inrichting: 50 %

In de volgende tabel zijn al deze financieringsinstrumenten doorgerekend met een grondprijs van EUR 70.000,00 en een gemiddelde inrichting van EUR 13.000,00 per ha.

Gelet op het bovenstaande zijn de volgende 'financieringsinstrumenten' in beeld:

Tabel 7.1 potentiële financiering voor de EHS op basis van GOB (alle bedragen zijn in EUR)

Pakket nr	Naam	Financiering aankoop provinciaal	Financiering aankoop rijk	Financiering inrichting provinciaal	Financiering inrichting rijk	Totaal potentiële financiering
A	Broekhoven	18.200	1.701.700	3.380	185.900	1.909.180
B	Run	853.300	6.749.680	158.470	737.360	8.498.810
C	Veldhoven- Zuid	0	790.755	0	86.385	877.140
D	Waalre-Noord	56.000	4.182.850	10.400	456.950	4.706.200
E	Waalre-Zuid	0	0	0	0	0
F	Stroomgebied Keersop- Dommel	94.850	4.880.190	17.615	533.130	5.525.785
G	Molenstraat- Einderheide	0	0	0	0	0
H	Fietsverbinding + netwerken	0	0	0	0	0
I	Keersop N69	0	568.225	0	62.075	630.300
J	Keersop Bergeijk	2.389.100	2.283.610	443.690	249.470	5.365.870
K	Landbouwgebied Bergeijk	215.250	1.930.775	39.975	210.925	2.396.925
Totaal		3.626.700	23.087.785	673.530	2.522.195	29.910.210
M	Zuidelijk gebied	619.500	6.158.250	115.050	672.750	7.565.550

Wanneer gebruik wordt gemaakt van de financieringsinstrumenten en het daarbij behorende proces is ca 30 miljoen aan middelen binnen te halen via het GOB. In bovenstaande tabel zijn niet de gebiedsspecifieke kenmerken en ontwikkelingen in beeld gebracht. Ook de rol van mogelijke ruilgronden is niet in bovenstaande tabel opgenomen. Het is puur een indicatie van de mogelijke financiering van de EHS bij Rijks – en Provinciale middelen.

Provinciale compensatie nieuwe verbinding

Door de aanleg van de nieuwe verbinding vindt een aantasting plaats op nog te realiseren EHS. Planologisch is het geregeld dat vernietigde EHS moet worden gecompenseerd binnen de grensridor en moet plaats vinden in de nog niet gerealiseerde EHS. De compensatieopgave bedraagt 52,15 ha. Als we rekenen met dezelfde normbedragen als bij de kostenbegroting (EUR 70.000,00 per ha aankoop en EUR 13.000,00 per ha inrichting) betekent dit een bedrag van ca. EUR 4,3 miljoen.

Vanuit de compensatie voor de nieuwe verbinding moet 52,15 ha. worden gecompenseerd. Hiervan wordt 2,06 ha fysieke compensatie gerealiseerd. Hiermee blijft er ca. 50 ha. over die financieel wordt gecompenseerd en wordt ingevuld binnen de grensridor. Vanuit het GOB is voor realisatie provinciale EHS 50% subsidie mogelijk. Daarnaast is 35 % cofinanciering nodig en 15% financiering door de eindgebruiker. Uitgaande van een ha prijs van EUR 83.000,00 (aankoop +inrichting) is circa. EUR 4,3 miljoen beschikbaar voor de gebiedsimpuls. Uitgaande van een 35 % verdeling is de kostprijs (aankoop +inrichting) per ha EUR 29.050,00. Daarmee kan in theorie ca. 148 ha worden gerealiseerd (EUR 4,3 miljoen / EUR 29.050,00). Met de 50% provinciale bijdrage uit het GOB en 15 % van de eindgebruiker is de provinciale EHS van 106 ha binnen de grensridor te realiseren.

Opgave Rijks EHS

Met de realisatie van de aankoop en in provinciale EHS resteert nog de op opgave voor Rijks EHS, van deze opgave wordt 85% maximaal vergoed. Hiermee is de business case voor aankoop een groot gedeelte rond.

De inrichting van de Rijks EHS wordt door de GOB voor de helft vergoed, echter door integrale gebiedsontwikkeling is het goed mogelijk dat door werk met werk maken een groot gedeelte van de inrichtingsopgave gerealiseerd kan worden.

Voorts kan door partijen de volgende extra middelen worden ingebracht om EHS te realiseren:

TBO's

Inzet eigen middelen door TBO's voor financiering van de resterende 15 % aankoop. Gemeenten kunnen hun grond eigendom inzetten en later overdragen aan TBO's.

ZLTO

Via toepassing van het concept 'ondernemende EHS' kan er een besparing van 50 % ten opzichte van aankoop bereikt worden. Vanuit de landbouw lijken er met name kansen te liggen in het beekdal van de Run. Dit matcht echter slecht met de provinciale natuurambitie (zoekgebied 1; 70 % beekbegeleitend bos, 15 % ruigteveld en 15 % kruiden- en faunarijk grasland).

Gemeenten (compensatie en herinvestering)

Gemeenten kunnen eventuele compensatieverplichtingen inzetten om de EHS te realiseren. Dit geldt onder andere voor de gemeente Veldhoven (aansluiting A69).

Waterschap

Voor de financiering van de wateropgave zijn verschillende financieringsmogelijkheden. Zij kunnen projecten die worden gerealiseerd in het kader van de PAS voor 100% gefinancierd worden middels dat programma. Een groot gedeelte van beekherstel en herstel van NNP kunnen hieronder vallen. Daarnaast kunnen de uitvoeringsmaatregelen van de GGOR mogelijk rekenen op een bijdrage uit POP3. Ook kunnen middelen geregeld worden via de (nieuwe) Bestuursovereenkomsten. Als laatste zijn middelen beschikbaar voor het realiseren van N2000 doelen, met het realiseren van N2000 doelen kunnen gelijktijdig waterdoelen worden gehaald.

7.3 Welke projecten en kosten kunnen in aanmerking komen voor subsidie

Het bureau NLRNT heeft inzichtelijk gemaakt waar de gebiedspartijen subsidie kunnen krijgen.

We onderscheiden hierin vijf verschillende mogelijke subsidievormen:

1. Op-Zuid
2. POP3
3. Interreg
4. Leader gebied
5. Provinciaal fonds aanleg glasvezel

Op-Zuid

Het Operationeel Programma Zuid-Nederland (OP-Zuid) is een gezamenlijk subsidieprogramma van de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland, samen met de steden Breda, Tilburg, 's-Hertogenbosch, Eindhoven, Helmond, Venlo, Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht voor activiteiten die medegefinancierd worden uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Vanuit Europa is hiervoor in totaal EUR 114 miljoen beschikbaar, de Brabantse bijdrage is EUR 57 miljoen. Het is onduidelijk hoe de verdeling kan zijn en daarmee de bijdrage voor de N69, de eerder genoemde projectvoorstellen bieden daarvoor mogelijk een kader.

POP3

Het POP-kader kent 18 aandachtsgebieden. De drie zuidelijke Provincies hebben hieruit 6 thema's gekozen door de verbinding te leggen met de verschillende provinciale beleidsprogramma's rond landbouw, agrofood en plattelandsontwikkeling, milieu, natuur en landschap. In Brabant zijn deze beleidsprogramma's verankerd in de Agenda van Brabant.

- Innovatie door ondersteunen van kennisoverdracht en bedrijfsadviesdiensten
- Versterken banden tussen landbouwsector, onderzoek en innovatie
- Herstructurering en innovatie landbouwbedrijven
- Biodiversiteit en Natura2000
- Waterbeheer
- Leader (plattelandsontwikkeling)

Voor het plattelandsontwikkelingsprogramma heeft Europa in totaal EUR 101 miljoen euro voor Zuid-Nederland beschikbaar gesteld. Daarvan is EUR 43 miljoen voor het Brabantse gedeelte, daarvan zal 31 miljoen door de Provincie worden besteed, de overige EUR 12 miljoen wordt besteed door het waterschap. Het is onduidelijk hoe de verdeling kan zijn en daarmee de bijdrage voor de N69, de eerder genoemde projectvoorstellen bieden daarvoor mogelijk een kader. Voorlopige opbrengsten worden geraamd op ca EUR 3,5 miljoen

Leader

Een ander bron van financiering is het aanwijzen van de grenscorridor N69 tot leader programma. Binnen het Leader programma zijn dan verschillende kleine projecten mogelijk. Het is onduidelijk hoe groot de financiering kan zijn. Voorlopige opbrengsten worden geraamd op circa EUR 1,2 miljoen.

Interreg A Vlaanderen Nederland

Het Interreg-programma tussen Vlaanderen en Nederland wordt uitgevoerd op het grondgebied van (delen van) de vijf Vlaamse provincies en de drie zuidelijke Nederlandse provincies.

In Vlaanderen gaat het om de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant (enkel het arrondissement Leuven) en West-Vlaanderen (met uitzondering van de arrondissementen Veurne en Ieper). Aan Nederlandse zijde wordt het gebied gevormd door de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland.

Het grensoverschrijdende karakter van een Interreg-project is uiteraard essentieel: aan beide zijden van de grens moet men zorgen voor activiteiten, cofinanciering en partners. Als het een meerwaarde betekent voor het project, is het ook nog mogelijk partners te betrekken van buiten het programmagebied, met name vanuit nabijgelegen economische centra zoals bijvoorbeeld Rotterdam – Rijnmond.

In totaal mag Brabant naar verwachting circa EUR 35 miljoen ontvangen. Het is onduidelijk wat de bijdrage voor de gebiedsimpuls is.

Parallel project: Breedbandfonds (Provinciaal fonds aanleg glasvezel en kabel)

De aanleg van glasvezel is voor de toekomst even belangrijk als wegen, het gasnet, het riool en het elektriciteitsnet. Veel bedrijventerreinen in Brabant zijn door hoge investeringskosten nog niet aangesloten op glasvezel. Met het Breedbandfonds Brabant investeert de provincie hierin. In totaal is EUR 50 miljoen beschikbaar voor de aanleg van breedband internet in het buitengebied. Bedrijven en georganiseerde projecten kunnen zelf projectvoorstellen indienen die in aanmerking komen voor het fonds. Dit project wordt niet opgenomen in de gebiedsimpuls, maar is een parallel lopende ontwikkeling.

7.3.1 Mogelijke bijdrage uit Europa

De ideeën van de projectvoorstellen richting Europa is om zoveel mogelijk locatiegebonden maatregelen te koppelen aan de projecten. Hieronder is voor drie Europese projecten weergegeven welke locatiegebonden maatregelen mee kunnen liften met de “Europese projecten”. Naast de hieronder genoemde projecten kan een heel groot aantal projecten mogelijk mee met het Leader programma.

EU project Energiewinning uit landschapsbeheer

Pakket	Projecten	Kosten zonder beheer (EUR)	EU programma
A	2.1	250.000	Interreg grensregio of POP3
D	1.1	146.000	Interreg grensregio of POP3
Totaal		394.000	

EU project Waterbeheer

Pakket	Projecten	Kosten (EUR)	EU programma
B	2.10	181.000	Interreg grensregio of POP3
B	2.11	242.000	Interreg grensregio of POP3
C	2.16	1.815.000	Interreg grensregio of POP3
F	1.15	82.000	Interreg grensregio of POP3
F	1.24	110.000	Interreg grensregio of POP3
G	3.13	26.000	Interreg grensregio of POP3
I	3.2	261.000	Interreg grensregio of POP3
I	3.10	106.000	Interreg grensregio of POP3
I	3.11	1.073.000	Interreg grensregio of POP3
I	3.17	202.000	Interreg grensregio of POP3
I	4.2	265.000	Interreg grensregio of POP3
J	4.9	149.000	Interreg grensregio of POP3
J	4.10	669.000	Interreg grensregio of POP3
J	4.12	369.000	Interreg grensregio of POP3
J	5.2	413.000	Interreg grensregio of POP3
L	Peilgestuurde drainage	1.200.000	Interreg grensregio of POP3
Totaal		7.163.000	

EU project Kavelruil

Pakket	Projecten	Kosten(EUR)	EU programma
Landbouw	Kavelruil	150.000	Interreg grensregio of POP3
Landouw	Ontsluiting landbouwverkeer en vee	750.000	Interreg grensregio of POP3
Totaal		900.000	

Bijdrage uit Europa

Met de nodige voorzichtigheid en slagen om de arm wordt geschat dat er voor de 8 projecten tezamen tussen de 5 en 7 miljoen EUR aan EU-subsidies verworven zou kunnen worden. Daarbij is uitgegaan van circa EUR 2, 25 miljoen Interreg (projecten 1, 5 en 6), circa EUR 1,5 miljoen OP Zuid projecten (2 en 3), circa EUR 1 miljoen POP3 (projecten 4 en 7) en EUR 1,2 miljoen POP3/Leader (project 8)

7.4 Cofinanciering

Voor de cofinanciering is het afsprakenkader gebiedsontwikkeling Grenscorridor N69 opgesteld (16 juli 2014).

7.5 Totale dekking

Als alle financieringsvormen aangeboord kunnen worden ontstaat onderstaand plaatje voor de totale gebiedsimpuls.

Thema	Middelen (EUR) (mio)
Gebiedsimpuls 50 % co-financiering	12
Cofinanciering bijdrage partijen 50 %	12
EHS (compensatie)	4.3
EHS (GOB)	37,5 (30 + 7,5 mio pakket M)
Europa	7
Totaal	72.800.000⁵

⁵ Net zoals de totale omvang bij de kosten is totale omvang bij financiering een grove inschatting. Ook hier geldt dat er dubbelingen kunnen zijn of andere (meer en minder) bijdragen zijn.

Bijlage

1

Factsheets

Planstudie Gebiedsimpuls Grenscorridor N69 – Integrale ontwerpen

BIJLAGENRAPPORT FACTSHEETS

23 juli 2014

Planstudie Gebiedsimpuls Grenscorridor N69 – Integrale ontwerpen

Verantwoording

Titel	Planstudie Gebiedsimpuls Grenscorridor N69 – Integrale ontwerpen
Opdrachtgever	Provincie Noord-Brabant
Projectleider	Gerritjan Meppelink
Auteur(s)	Bart Gerrits
Projectnummer	1220963
Aantal pagina's	Bijlagen
Datum	23 juli 2014
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Ruimtelijke Kwaliteit
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Inhoud

Bijlage(n)

- 1 Legenda alle uitvoeringspakketten
- 2 Uitvoeringspakket A > Broekhoven
- 3 Uitvoeringspakket B > Run
- 4 Uitvoeringspakket C > Veldhoven - Zuid
- 5 Uitvoeringspakket D > Waalre - Noord
- 6 Uitvoeringspakket E > Waalre-Zuid
- 7 Uitvoeringspakket F > Stroomgebied Keersop – Dommel
- 8 Uitvoeringspakket G > Ontwikkelingsgebied Molenstraat - Einderheide
- 9 Uitvoeringspakket H > Fietsverbinding Westerhoven – Riethoven – Volmolenweg + overige netwerken
- 10 Uitvoeringspakket I > Keersop N69 + Keersop – Zuid tot Loverensdijk
- 11 Uitvoeringspakket J > Realisatie EHS Keersop in Bergeijk
- 12 Uitvoeringspakket K > Landbouwgebied Bergeijk

Bijlage

1

Legenda alle uitvoeringspakketten

- Maatregelen stuw(en) Run (lager peil stuw visvijvers en extra vispasseerbare stuw Run parallel A67)
- Optimaliseren vispassage stuw Keersoppermolen
- Aanleg amfibieënpool
- Aanleg bruggetje
- Aanleg fietsbrug
- Aanleg trekpontje
- Maken historische waterlopen
- Ontwikkelen recreatief punt
- Plaatsen informatiebord
- Aanleg duiker
- Mantel - zoomvegetatie
- Droge EVZ
- Aanleg ontbrekende schakels voet-fietspad
- Aanleg ontbrekende schakels voetpad
- Maken historische waterlopen
- Ontwikkeling robuust beekdal (verbreding van beekzone van 25m naar 50m)
- Versterken herkenbaarheid beekdal: aanleggen beekbegeleidende beplanting
- Versterken herkenbaarheid beekdal: aanleggen elzensingels (dwars op beek)
- Versterking ruimtelijke kwaliteit d.m.v. erfbeplanting
- Versterking ruimtelijke kwaliteit d.m.v. laanbeplanting
- Aanvullende maatregelen Pinkgieter (slootbodem ophogen, drempels vergroten, realiseren bufferzone)
- Beekherstel (traject camping Volmolen - A67)
- Maatregelen NNP Beekdal van de Keersop en Beekloop (afplaggen-uitmijnen, maatregelen watersysteem)
- Maatregelen beekherstel (meandering traject Grootgoor-Dommel) en eventueel meandering met drempels in plaats van vertical slot bij Volmolenweg
- Maatregelen beekherstel Keersop (traject Gagelvelden - Valentinuskapel)
- Maatregelen stuw(en) Run (lager peil stuw visvijvers en extra vispasseerbare stuw Run parallel A67)
- NNP Keersopperdreef
- Aankoop en inrichting EHS
- Aanplanten fruitboomgaard
- Bos verjonging
- Herstel cultuurhistorische landschap d.m.v. beplanting
- Mogelijke ruilgebieden structuur versterking EHS en landbouw
- Inrichtingsplan Van Kwinten - van Poppel
- Kavelruil en verbeteren waterhuishouding 't Heike
- NNP Keersopperdreef
- Maatregelen NNP Dommeldal-Waalre
- Landbouwmaatregelen: vermindering droogteschade
- Landbouwmaatregelen: vermindering natschade

Bijlage

2

Uitvoeringspakket A > Broekhoven

Maatregel Aanplanten elzensingels

Deelgebied 2

Maatregelnummer

2.1

Generiek nummer

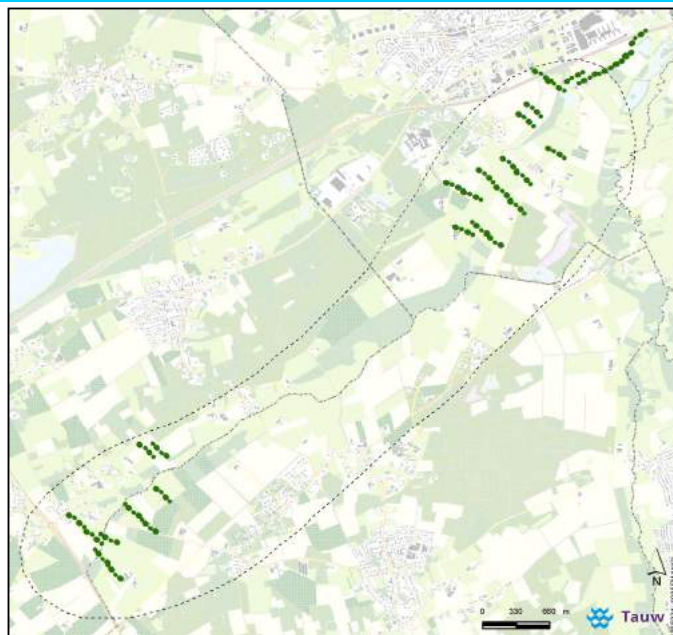
1

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 18 Elzensingels aan de noord- en oostzijde van en dwars op de Run, van de Stevertsebaan tot aan de A67 (gemiddeld 280m lang, 5m breed, schaduwwerking 5m) (t.b.v. Versterken herkenbaarheid beekdal)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	9.885
Verwerving	€	140.172
Aanleg	€	98.855
Beheer en onderhoud	€	629.681
Totaal	€	878.594

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	2,583 hectare			
		hectare		hectare
Grondeigenaren	Agrariers	1,611	Gemeente Veldhoven	0,440
	Bedrijven	0,002	Onbekend	0,051
	De Gemeente Eersel	0,077	Particulieren	0,203
	De Staat (infrastructuur En Milieu)	0,054	Waterschap De Dommel	0,029
	Gemeente Bergeijk	0,117		

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeenten Veldhoven, Eersel en Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid**Mogelijke risico's**

Een gedeelte van de maatregelen valt binnen de EHS of wordt nog omgevormd naar natuur.

Er zijn verschillende partijen, en daarmee bevoegde instanties, bij de maatregel betrokken. Mogelijk lopen de procedures niet gelijk en wordt de uitvoering daardoor vertraagd.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Door de elzensingels dwars op de Dommel te situeren worden vrije zichtlijnen doorbroken.

Opmerkingen en aandachtspunten

Elzensingels zijn goede plekken voor kleine dieren om zich te kunnen verplaatsen of om onderdak te vinden.

Maatregel Verbeteren utilitair fietspad

Deelgebied gebiedsoverschrijdende verbindingen

Maatregelnummer 6.4

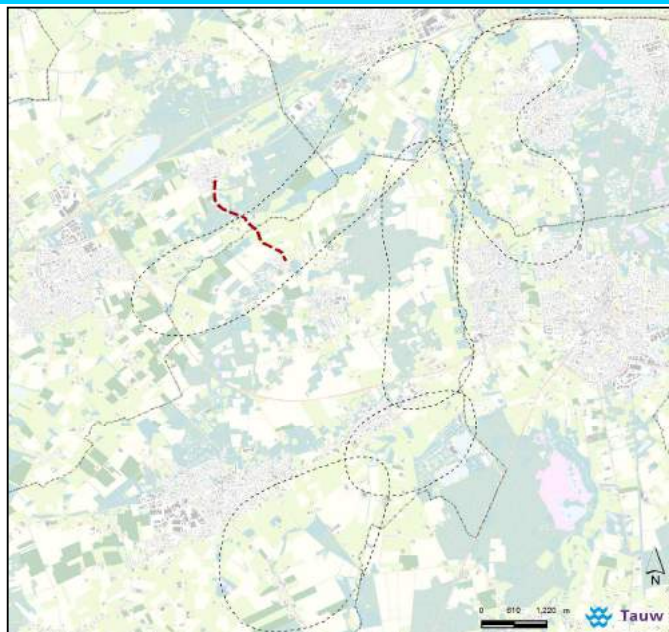
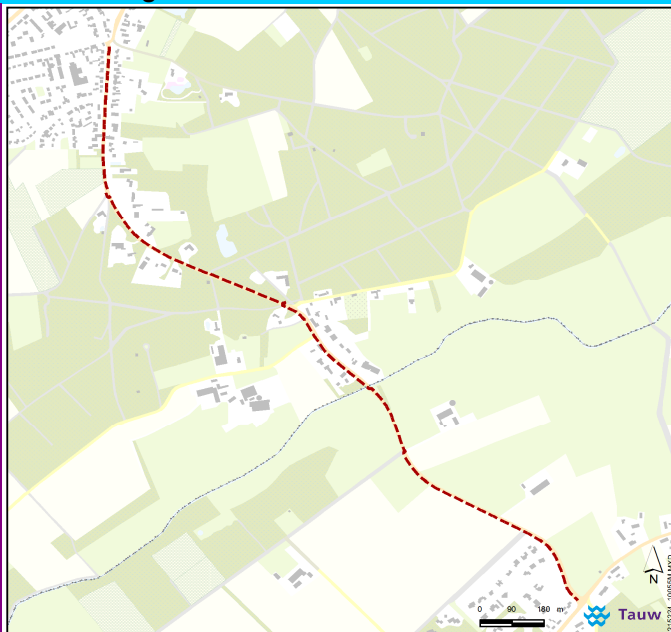
Generiek nummer 3

Beschrijving van de maatregel

Verbeteren utilitair fietspad naast de Stevert en de Stevertsebaan tussen Steensel en Broekhoven (2000m)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	12.391
Verwerving	€	64
Aanleg	€	123.915
Beheer en onderhoud	€	124.582
Totaal	€	260.952

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,433 hectare	
Grondeigenaren	De Gemeente Eersel	0,245 hectare
	Gemeente Bergeijk	0,183
	Onbekend	0,002
	Waterschap De Dommel	0,004

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Eersel en Gemeente Bergeijk

Maatregel: Verbeteren utilitair fietspad

Deelgebied gebiedsoverschrijdende verbindingen

Maatregelnummer

6.4

Generiek nummer

3

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Eersel 2012, met de gemeente Eersel als bevoegd gezag en het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Eersel 2012

- Enkelbestemming Wonen
- Dubbelbestemming Waarde - Beschermingszone natte natuurparel
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologie
- Enkelbestemming Bos
- Enkelbestemming Recreatie

Voor verharding in het buitengebied van de gemeente Eersel is een aanlegvergunning nodig.

Bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011

- Enkelbestemming Agrarisch met waarden - Natuur- en landschapswaarden 1
- Dubbelbestemming Waterstaat - Attentiegebied EHS
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologische Verwachtingswaarde

Er is een omgevingsvergunning nodig voor het het verwijderen, aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen, of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen.

Bevoegd gezag: gemeente Bergeijk

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

De gemeente Bergeijk kent in de structuurvisie een hoge prioriteit toe aan fietsverkeer. De maatregel is opgenomen in de structuurvisie van Bergeijk.

In het GVVP is het uitbreiden van het fietsroutenetwerk tussen de verschillende kernen een van de doelstellingen (zie Regionaal Fietsroutenetwerk). Verder staat in het GVVP vermeld dat de gemeente momenteel geen actief beleid voert om fietsen en lopen te stimuleren.

De verkeersvisie 2009-2015 geeft na verkeersveiligheid de hoogste prioriteit aan (brom)fietsveiligheid. De gemeenteraad wil de veiligheid van fietsers vergroten door het aanleggen van fietsprojecten, onder andere door de aanleg van vrijliggende fietspaden. Verder wil zij de mensen verleiden om gebruik te maken van de fiets op korte afstanden tot 7,5 kilometer. Dit staat weergegeven in het 'Toekomstig fietsnetwerk'. Een van de tracés waar de gemeente fiets(suggestie)stroken wil realiseren is Stevertsebaan. Dit tracé komt overeen met het tracé van deze maatregel. Voor Stevertsebaan is €260.000,- gereserveerd voor de aanleg van een aan/vrijliggend fietspad.

Masterplan de Gender beschrijft dat de gemeente Eersel voor de lange termijn als doel heeft om het landschap in stand te houden en te ontwikkelen van een kwalitatief hoogwaardig landschap met optimale landschappelijke, recreatieve, archeologische, cultuurhistorische en ecologische waarden door:

- Het in stand houden en ontwikkelen van recreatieve waarden. Het recreatief voorzieningsniveau dient afgestemd te worden op het gebruik.

Het Masterplan wil aansluiten op bestaande routes. Deze maatregel past binnen de visie van het Masterplan.

Mogelijke risico's**Opmerkingen en aandachtspunten**

Het pad wordt verhard en 2 meter breed, in de huidige situatie ligt er langs de Stevertsebaan al een smalle semi-verharding. Op de stevert zijn fietsstroken gemarkeerd op de rijbaan. Voor het aanleggen van verharding naast de Stevert zijn maatregelen nodig, zoals bomenkap. Op sommige plekken is er weinig ruimte.

Bijlage

3

Uitvoeringspakket B > Run

Maatregel Aanleg ont. schakels voetpad

Deelgebied 2

Maatregelnummer

2.6

Generiek nummer

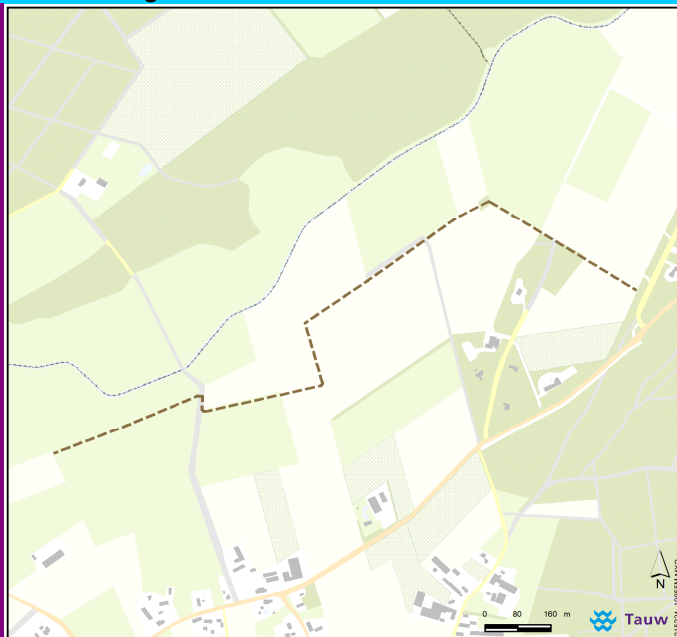
7

Beschrijving van de maatregel

Aanleg ontbrekende schakels voetpad aan de zuidzijde van de Run, globaal gelegen tussen Stevertsebaan en Broekhovenseweg (1800m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	5.688
Verwerving	€	4.934
Aanleg	€	56.875
Beheer en onderhoud	€	16.523
Totaal	€	84.020

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,189 hectare			
Grondeigenaren	Agrariers	hectare	Terreinbeheerders	hectare
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,080		0,002
	Gemeente Bergeijk	0,019	Waterschap De Dommel	0,025
	Particulieren	0,057		
		0,006		

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk

Maatregel:

Aanleg ont. schakels voetpad

Deelgebied 2

Maatregelnummer
Generiek nummer

2.6
7

Planologische procedures en bevoegd gezag

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid**Mogelijke risico's**

De maatregel valt binnen de EHS of binnen het gebied dat wordt omgevormd naar natuur. De aanleg van het pad gaat ten koste van het aantal m2 EHS.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Gemeente Bergeijk stelt een route aanpassing voor, bespreekpunt voor het uitvoeringsprogramma. "Ontsluiting vanaf zandpad Broekhovenseweg thv Elzerijs (directe aansluiting op bosgebied Einderheide) en niet vanaf Veldhovensedijk. Voor een groot deel ligt hier al een zandpad: alleen aansluiting op de beek ontbreekt".

Relatie met bestaand beleid**Mogelijke risico's**

De maatregel valt binnen de EHS of binnen het gebied dat wordt omgevormd naar natuur. De aanleg van het pad gaat ten koste van het aantal m2 EHS.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Gemeente Bergeijk stelt een route aanpassing voor, bespreekpunt voor het uitvoeringsprogramma. "Ontsluiting vanaf zandpad Broekhovenseweg thv Elzerijs (directe aansluiting op bosgebied Einderheide) en niet vanaf Veldhovensedijk. Voor een groot deel ligt hier al een zandpad: alleen aansluiting op de beek ontbreekt".

Maatregel Verb. hydrologie t.b.v. landbouw

Deelgebied 2

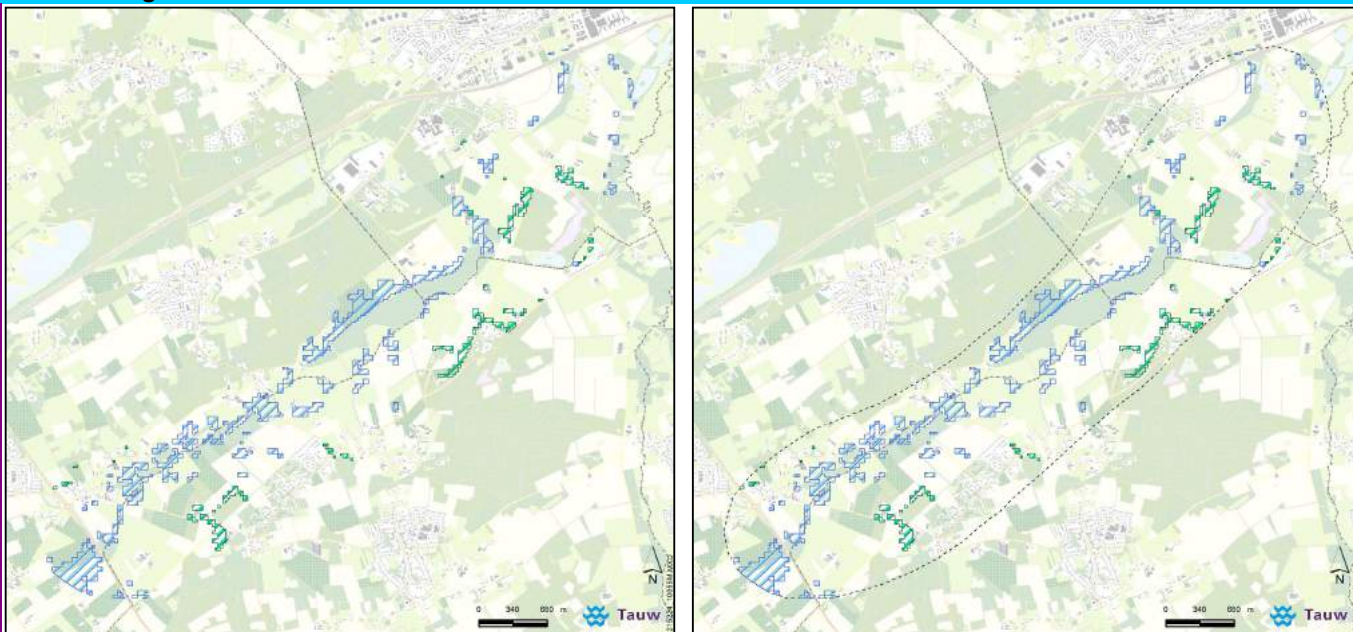
Maatregelnummer
Generiek nummer

2.10
16

Beschrijving van de maatregel

Landbouwmaatregelen: vermindering droogteschade en natschade

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	16.450
Verwerving	€	-
Aanleg	€	164.500
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	180.950

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Indicatie HaskoningDHV: Peilgestuurde drainage 3.000 / 3500 euro per hectare t.b.v. natschade. Stuwtes voor droogteschade 1.500 tot 2.000 euro per hectare

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	21,807	hectare
Grondeigenaren	Agrariers	12,049
	Bureau Beheer Landbouwgronden	4,148
	Gemeente Bergeijk	5,609

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Maatregel Aanvullende maatregelen Pinkgieter

Deelgebied 2

Maatregelnummer

2.11

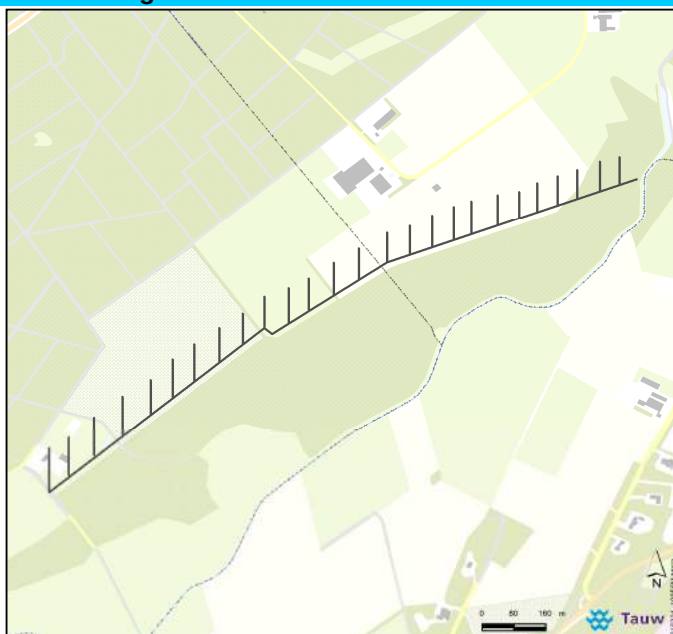
Generiek nummer

17

Beschrijving van de maatregel

Aanvullende maatregelen Pinkgieter (slootbodempophogen, drempels vergroten, realiseren bufferzone)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	22.000
Verwerving	€	-
Aanleg	€	220.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	242.000

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Indicatie HaskoningDHV: 4.000 euro per hectare.

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte hectare

Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Bijlage

4

Uitvoeringspakket C > Veldhoven - Zuid

Maatregel Aanleg erfbeplanting

Deelgebied 2

Maatregelnummer

2.2

Generiek nummer

2

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 10 stuks erfbeplanting globaal gelegen tussen Stevertsebaan tot aan de A67 ten noorden en oosten van de Run (gemiddeld 300m lang, 10m breed) (t.b.v. versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	27.849
Verwerving	-	
Aanleg	€	278.485
Beheer en onderhoud	€	20.516
Totaal	€	326.850

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	3,934 hectare			
Grondeigenaren	Agrariers	2,859 hectare	Gemeente Veldhoven	0,135 hectare
	Bedrijven	0,247	Onbekend	0,160
	De Gemeente Eersel	0,161	Particulieren	0,281
	Gemeente Bergeijk	0,092		

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeenten Veldhoven, Eersel en Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag, het Bestemmingsplan buitengebied Veldhoven 2009, met de gemeente Veldhoven als bevoegd gezag en het bestemmingsplan buitengebied Eersel 2012, met de gemeente Eersel als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

De voor 'Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden – 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

q groenvoorzieningen in de vorm van erfbeplanting en landschappelijke inpassing specifiek ter plaatse van de aanduiding 'groen';

De voor 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden – 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

h groenvoorzieningen in de vorm van erfbeplanting;

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde binnen het bouwvlak gelden de volgende voorwaarden: "a De bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2,5 m, met dien verstande dat de hoogte vóór de voorgevelrooilijn niet meer mag bedragen dan 1 m."

De voor 'Waterstaat – Attentiegebied EHS' aangegeven gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor het behoud, herstel en/of ontwikkeling van de hydrologische waarden.

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 0,6 m beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist in het kader van de Ontgrondingenwet;

De voor 'Waarde – Archeologische verwachtingswaarden' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de te verwachten archeologische waarden van de gronden.

Het is binnen deze bestemming verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a het uitvoeren van grondbewerkingen dieper dan 0,5 m onder het maaiveld, zoals afgraven, diepploegen, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, aanleg of rooien van bos, boomgaard of diepwortelende beplanting, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleggen van drainage, verwijderen van funderingen;

Er is daarom een omgevingsvergunning nodig voor de aanleg van de erfbeplanting.

Bestemmingsplan buitengebied Veldhoven 2009 en bestemmingsplan buitengebied Eersel 2012: hiervoor is een soortgelijke redenering van toepassing.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Het 'Landschapsontwikkelingsplan Gemeente Eersel' wordt het Beekdal van de Run en Grootgoor beschreven als deelgebied 10. Dit bestaat uit veel bosjes met natuurpotentie en is binnen de reconstructie aangewezen als extensiveringsgebied natuur. Er zijn ook potenties voor recreatie gecombineerd met landschaps- en natuurontwikkeling. Dit plan richt zich op herstel van kleinschalig beekdallandschap met onder andere singels en beplantingen loodrecht op de beek.

In het Groenstructuurplan van de gemeente Bergeijk wordt aangegeven dat erfbeplanting een van de elementen is binnen de herkenbare groenstructureren. Momenteel loopt er geen erfbeplantingsproject, dit is in het verleden wel het geval geweest. In de uitwerking van het Groenstructuurplan wordt voor één locatie aangegeven dat een 'lelijke schuur' ingepakt zou kunnen worden met erfbeplanting. De maatregel is daarmee in lijn met het beleid van het Groenstructuurplan, maar er lijkt momenteel geen zicht op een concreet lopend project.

Het 'Landschapsbeleidsplan Veldhoven 1998-2018' wil komen tot een waardebeoordeling van het huidige landschap waarbij de sterke punten worden behouden en de knelpunten worden aangepakt. Een van de punten uit de visie is het aanbrengen van gebiedseigen erfbeplanting. De maatregel voor de aanleg van erfbeplanting past goed binnen deze visie.

Mogelijke risico's

Een gedeelte van de maatregelen valt binnen de EHS of wordt nog omgevormd naar natuur.

Er zijn verschillende partijen, en daarmee bevoegde instanties, bij de maatregel betrokken. Mogelijk lopen de procedures niet gelijk en wordt de uitvoering daardoor vertraagd.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 2

Maatregelnummer

2.3

Generiek nummer

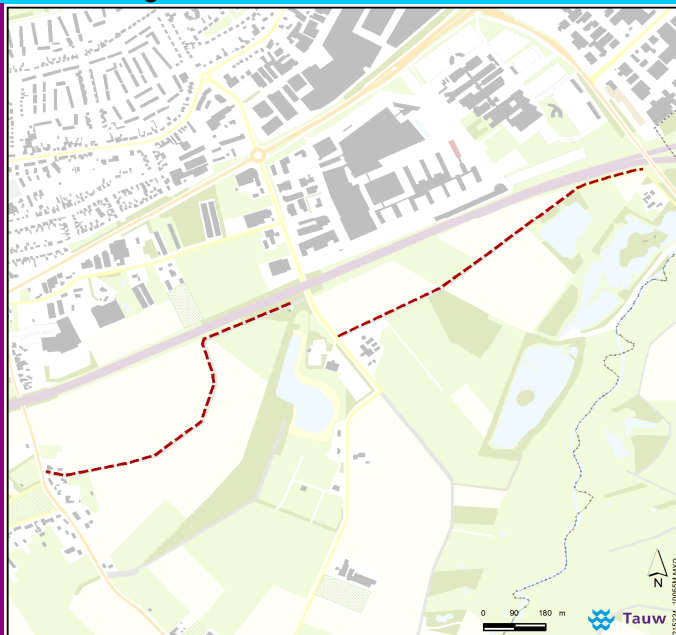
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad direct ten zuiden van de A67 bij Veldhoven (2 delen totaal 2000m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	12.329
Verwerving	€	71
Aanleg	€	123.294
Beheer en onderhoud	€	231.936
Totaal	€	367.630

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,417 hectare	hectare
Grondeigenaren	De Staat (infrastructuur En Milieu)	0,044
	Gemeente Veldhoven	0,372
	Particulieren	0,001

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Veldhoven

Tauw

6-6-2013

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 2

Maatregelnummer
Generiek nummer

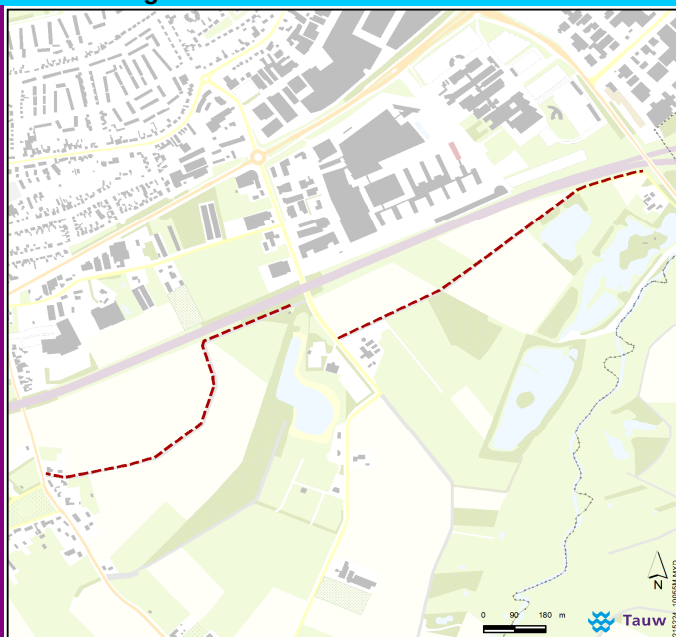
2.3
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad direct ten zuiden van de A67 bij Veldhoven (2 delen totaal 2000m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	12.329
Verwerving	€	71
Aanleg	€	123.294
Beheer en onderhoud	€	231.936
Totaal	€	367.630

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,417 hectare	
Grondeigenaren	De Staat (infrastructuur En Milieu)	0,044 hectare
	Gemeente Veldhoven	0,372
	Particulieren	0,001

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Veldhoven

Relatie met bestaand beleid

In de 'Ruimtelijke structuurvisie Veldhoven' staat dat een van de opgaven bij de ontwikkeling van het buitengebied het stimuleren van het langzame verkeer is. De aanleg van het fiets- en voetpad kan hieraan een bijdrage leveren.

Het 'Landschapsbeleidsplan Veldhoven 1998-2018' wil komen tot een waardebeoordeling van het huidige landschap waarbij de sterke punten worden behouden en de knelpunten worden aangepakt. Punten die in deze visie naar voren komen zijn het aanleggen van korte bewegwijzerde wandelroutes en het markeren van fietsroutes. De maatregel om een fiets- en voetpad aan te leggen past goed binnen deze visie.

Het ontwikkelingsplan en uitvoeringsprogramma 'Dommeldal de Hogt' geeft nog in te richten fiets- en wandelpaden aan als speerpunten in het uitvoeringsprogramma. Het westelijk gedeelte van deze maatregel valt buiten het uitvoeringsprogramma 'Dommeldal de Hogt'. Het oostelijke gedeelte van deze maatregel loopt exact gelijk met het nog in te richten fiets- en wandelpad uit het uitvoeringsprogramma 'Dommeldal de Hogt'. Dit stond voor 2011 gepland op het uitvoeringsprogramma. Het concept traject Dommelpad geeft ook een tracé aan dat overeenkomt met het oostelijk gedeelte van het fiets- en voetpad uit deze maatregel.

De rapportage 'Inventarisatie wandelroute en fietsroute Dommelpad' geeft een aantal aandachtspunten aan. Aandachtspunt 41 komt overeen met deze maatregel. Op dit moment bestaat er tussen De Hogt en de Volmolen geen fietsverbinding. De fietsroute kan zowel langs de west- als oostzijde van de Dommel worden geleid. Dat is nu in beide gevallen niet mogelijk, maar de gemeente Veldhoven en Waalre werken beide aan fietspaden (halfverharding) om het gebied beter te ontsluiten. Beide trajecten zijn op de kaart ingetekend, omdat het geven van een routeadvies in dit stadium niet mogelijk is. Duidelijk is wél dat er links- of rechtsom een fietsverbinding moet komen.

41. Zandweg ten zuiden van de A67 (fiets)

Als het Dommelpad de westzijde van de Dommel volgt, dan moet er (half)verharding worden aangebracht op de brede zandweg ten zuiden van de A67 langs de Kempense Plassen tot aan de Runstraat (circa 800 m). Terreineigenaar: gemeente Veldhoven.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Een onverhard pad blijkt niet ideaal te zijn om er ook een aantrekkelijk fietspad te maken.

Opmerkingen en aandachtspunten

Het fiets- en voetpad wordt onverhard en twee meter breed.

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 2

Maatregelnummer
Generiek nummer

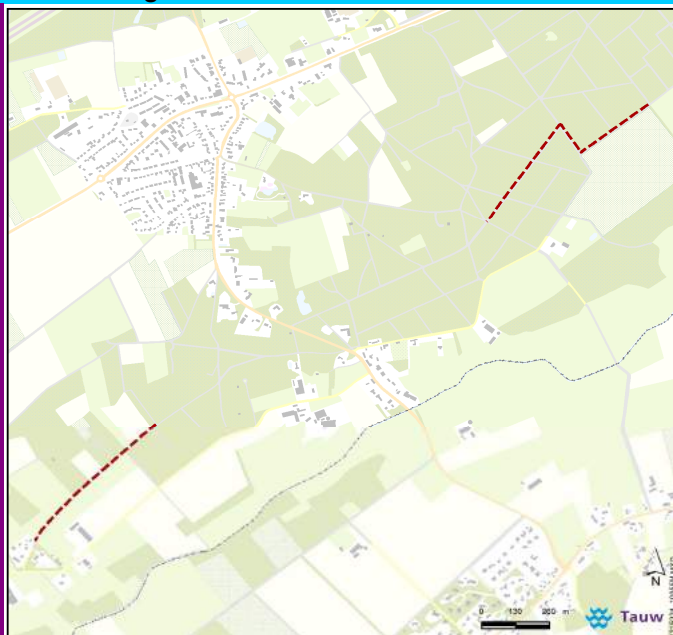
2.4
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad nabij Nedermolen en Zandbogten ten noorden van de Run (1700m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	10.480
Verwerving	€	335
Aanleg	€	104.800
Beheer en onderhoud	€	197.145
Totaal	€	312.760

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,325 hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	hectare
	De Gemeente Eersel	0,004
	Terreinbeheerders	0,256
		0,065

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Eersel

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Eersel 2012, met de gemeente Eersel als bevoegd gezag.

De voor Bos aangewezen gronden zijn bestemd voor:

een en ander met bijbehorende voorzieningen zoals (on)verharde paden en overeenkomstig de in 9.1.2. opgenomen nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving.

De voor Natuur aangewezen gronden zijn bestemd voor:

een en ander met bijbehorende voorzieningen zoals (on)verharde paden en overeenkomstig de in 14.1.2. opgenomen nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving.

De voor Waarde - Beschermingszone natte natuurparel aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, beheer en herstel van de waterhuishoudkundige situatie, gericht op het verbeteren van de condities voor de natuur(waarden).

Het is verboden zonder of in afwijking van een aanlegvergunning op de in deze bestemming bedoelde gronden de volgende andere werken of werkzaamheden uit te voeren:

d.het aanbrengen van niet-omkeerbare verhardingen en/of verharde oppervlakten van meer dan 100 m2 anders dan een bouwwerk.

De voor Waarde - Archeologie 4.1 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem.

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag de volgende andere werken of werkzaamheden uit te voeren:

h.het aanleggen, verbreden of verharderen van wegen, voet-, ruit- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;

Als het voetpad verhard wordt aangelegd is er een omgevingsvergunning nodig voor de aanleg.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Het 'Landschapsontwikkelingsplan Gemeente Eersel' wordt het Beekdal van de Run en Grootgoor beschreven als deelgebied 10. Dit plan richt zich op herstel van kleinschalig beekdallandschap met onder andere singels en beplantingen loodrecht op de beek. Dit kan eventueel gecombineerd worden met de aanleg van (educatieve) recreatieve fiets- en wandelroutes.

Mogelijke risico's

De maatregel valt binnen de EHS of binnen het gebied dat wordt omgevormd naar natuur. De aanleg van het pad gaat ten koste van het aantal m2 EHS.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Maatregel Aanleg ont. schakels voetpad

Deelgebied 2

Maatregelnummer

2.5

Generiek nummer

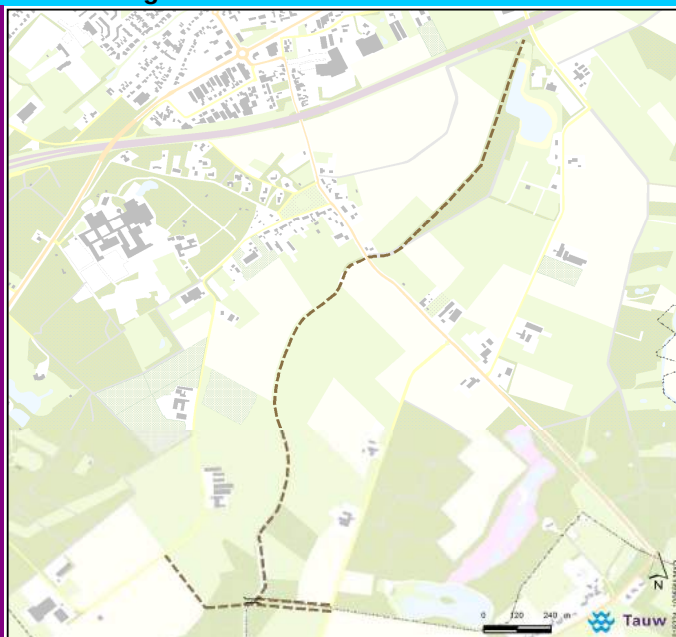
7

Beschrijving van de maatregel

Aanleg ontbrekende schakels voetpad aan de noord- en zuidzijde van de Run, globaal vanaf de Turfweg tot aan de A67 (3200m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	4.266
Verwerving	€	2.942
Aanleg	€	42.657
Beheer en onderhoud	€	12.392
Totaal	€	62.256

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,342 hectare		
Grondeigenaren	Agrariers	hectare	hectare
	Gemeente Bergeijk	0,014	0,247
	Gemeente Veldhoven	0,026	
	Particulieren	0,017	
		0,038	

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Veldhoven en gemeente Bergeijk.

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag en het Bestemmingsplan buitengebied Veldhoven 2009, met de gemeente Veldhoven als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

De voor 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden – 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

i: (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen;

De voor 'Bos' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

i: (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen;

De voor 'Waterstaat – Attentiegebied EHS' aangegeven gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor het behoud, herstel en/of ontwikkeling van de hydrologische waarden.

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

d het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk;

Er is daarom een omgevingsvergunning nodig voor de aanleg van het voetpad.

Bestemmingsplan buitengebied Veldhoven 2009

De op de verbeelding voor Natuur aangewezen gronden zijn bestemd voor:

met de daarbij behorende

t.infrastructurele voorzieningen;

Het is verboden op of in de gronden, met uitzondering binnen het bouwvlak zonder of in afwijking van een aanlegvergunning van burgemeester en wethouders, gehoord de waterbeheerder, op de gronden bedoeld in dit artikel in ieder geval de volgende werken en/of werkzaamheden te verrichten:

b.aanleggen van verhardingen;

De op de verbeelding voor Agrarisch met waarden – Natuurwaarden aangewezen gronden zijn bestemd voor:

met de daarbij behorende:

z.infrastructurele voorzieningen;

Het is verboden op of in de gronden, met uitzondering binnen het bouwvlak zonder of in afwijking van een aanlegvergunning van burgemeester en wethouders, gehoord de waterbeheerder, op de gronden bedoeld in dit artikel in ieder geval de volgende werken en/of werkzaamheden te verrichten:

b.aanleggen van verhardingen;

Er is daarom een omgevingsvergunning nodig voor de aanleg van het voetpad.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In de 'Ruimtelijke structuurvisie Veldhoven' staat dat een van de opgaven bij de ontwikkeling van het buitengebied het stimuleren van het langzame verkeer is. De aanleg van het voetpad kan hieraan een bijdrage leveren.

Het 'Landschapsontwikkelingsplan Gemeente Eersel' wordt het Beekdal van de Run en Grootgoor beschreven als deelgebied 10. Dit plan richt zich op herstel van kleinschalig beekdallandschap met onder andere singels en beplantingen loodrecht op de beek. Dit kan eventueel gecombineerd worden met de aanleg van (educatieve) recreatieve fiets- en wandelroutes.

Projectenoverzicht gem. Bergeijk jan 2013. Hierin is het volgende opgenomen: Kwaliteitsimpuls routestructuren via QR. Kwaliteitsimpuls van de recreatieve routestructuren, specifiek voor de doelgroep wandelaars, in Bergeijk en zo mogelijk in Kempenverband door de koppeling van QR. Kosten afhankelijk van omvang EUR 8000,- Bergeijk

Het 'Landschapsbeleidsplan Veldhoven 1998-2018' wil komen tot een waardebeoordeling van het huidige landschap waarbij de sterke punten worden behouden en de knelpunten worden aangepakt. Een punt dat in deze visie naar voren komt is het aanleggen van korte bewegwijzerde wandelroutes. De maatregel om ontbrekende schakels van het voetpad aan te leggen past goed binnen deze visie.

Mogelijke risico's

De maatregel valt binnen de EHS of binnen het gebied dat wordt omgevormd naar natuur. De aanleg van het pad gaat ten koste van het aantal m2 EHS.

Er zijn verschillende partijen, en daarmee bevoegde instanties, bij de maatregel betrokken. Mogelijk lopen de procedures niet gelijk en wordt de uitvoering daardoor vertraagd.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Het voetpad wordt verhard en een meter breed.

Maatregel Mantel-zoomvegetatie (aanvullend)

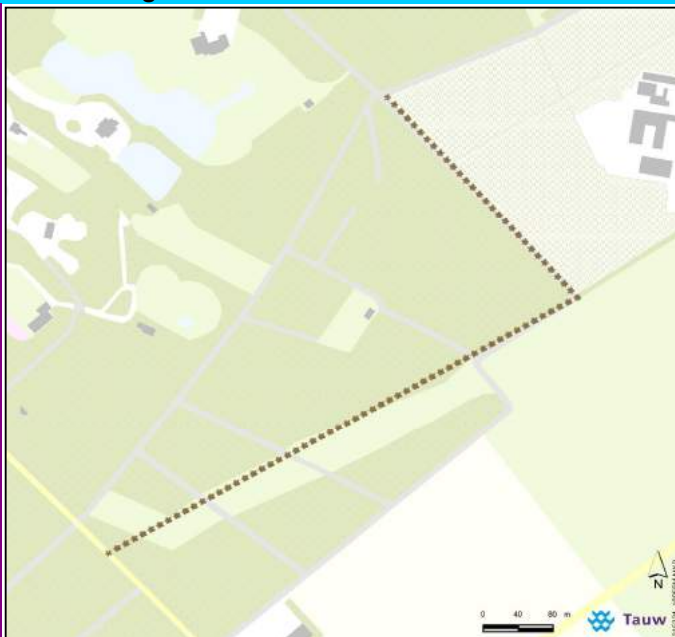
Deelgebied 2

Maatregelnummer 2.12
Generiek nummer 20

Beschrijving van de maatregel

Aanbrengen mantel-zoomvegetatie van ca 500m1 en 10 meter breed

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	5.516
Verwerving	€	-
Aanleg	€	55.163
Beheer en onderhoud	€	428.249
Totaal	€	488.929

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,953 hectare	
Grondeigenaren	Gemeente Veldhoven	hectare 0,953

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel 2 ecoduikers (aanvullend)

Deelgebied 2

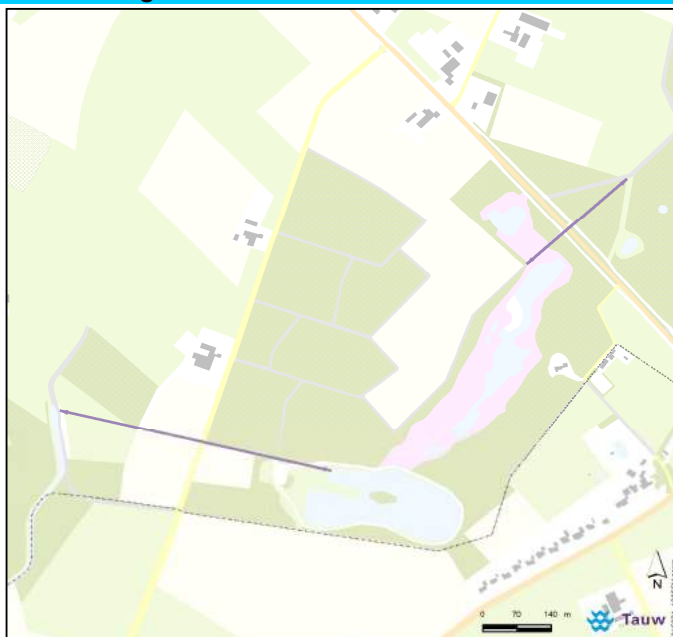
Maatregelnummer
Generiek nummer

2.13
21

Beschrijving van de maatregel

Aanbrengen van 2 ecoduikers ten behoeve van ontsnippering

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	25.877
Verwerving	€	-
Aanleg	€	258.773
Beheer en onderhoud	€	611.994
Totaal	€	896.644

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte hectare

Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Versterken de Heers (aanvullend)

Deelgebied 2

Maatregelnummer

2.14

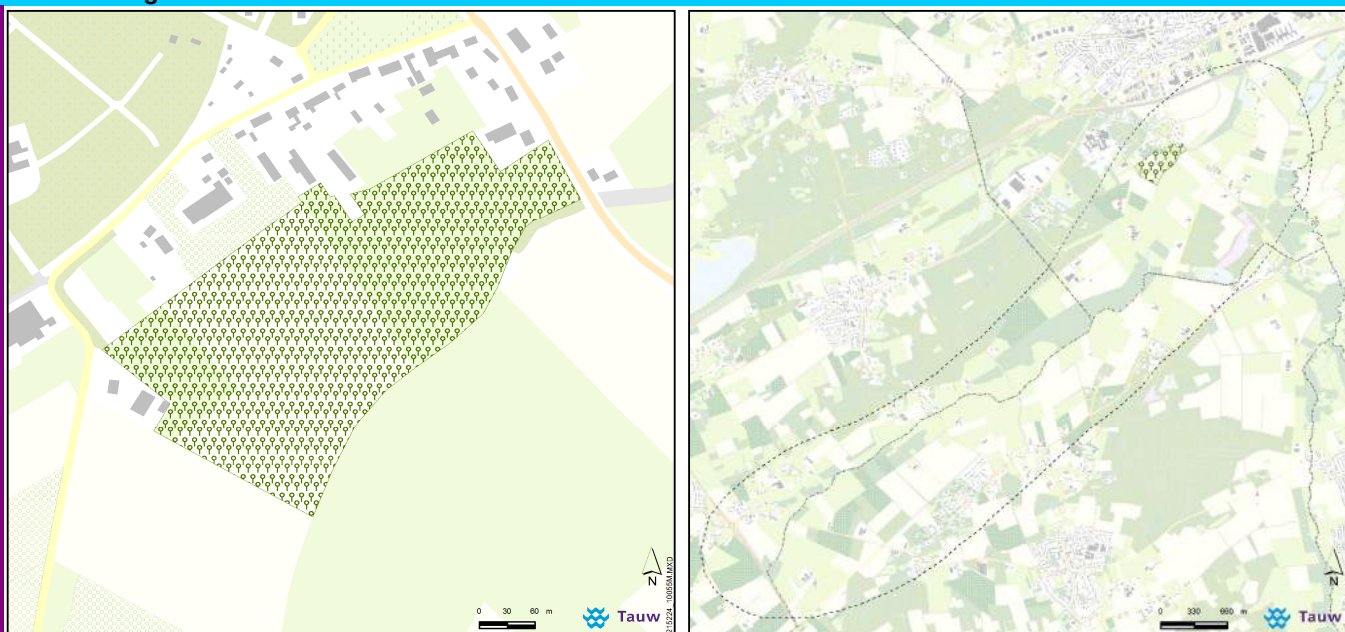
Generiek nummer

22

Beschrijving van de maatregel

versterken dorpsrand de Heers door middel van aanleg kleine hoogstam boomgaarden, planten fruit en vruchtbomen en losse (meidoorn)hagen

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	16.691
Verwerving	€	725.612
Aanleg	€	166.911
Beheer en onderhoud	€	55.870
Totaal	€	965.085

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	10,159 hectare			
		hectare	hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	7,242	Terreinbeheerders	0,169
	Bedrijven	0,009	Waterschap De Dommel	0,400
	Gemeente Veldhoven	0,112		
	Particulieren	2,228		

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Plaatsen informatiebord (aanvullend)

Deelgebied 2

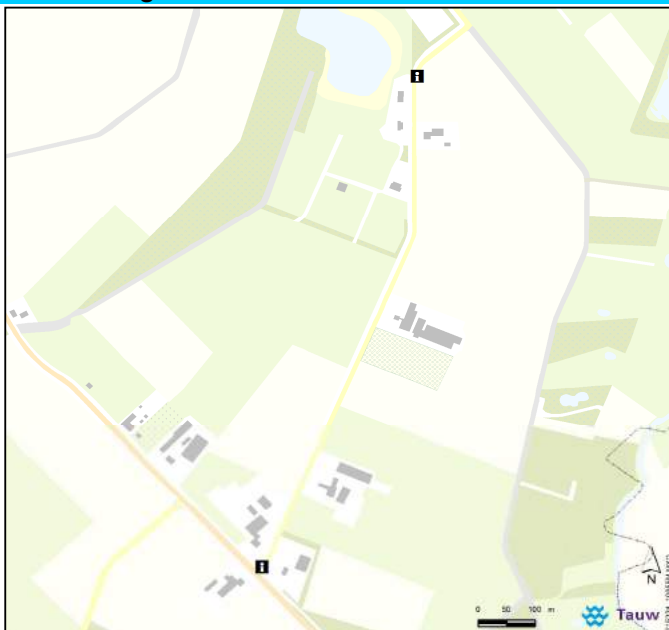
Maatregelnummer
Generiek nummer

2.15
19

Beschrijving van de maatregel

Plaatsen informatiebord

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	205
Verwerving	€	-
Aanleg	€	2.053
Beheer en onderhoud	€	35.138
Totaal	€	37.396

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,000 hectare	hectare
Grondeigenaren	Gemeente Veldhoven	0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Maatregelen beekherstel

Deelgebied 2

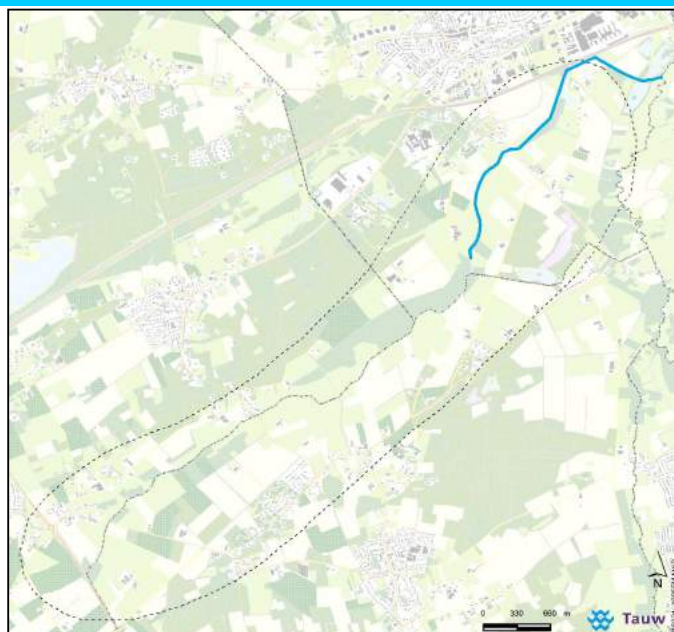
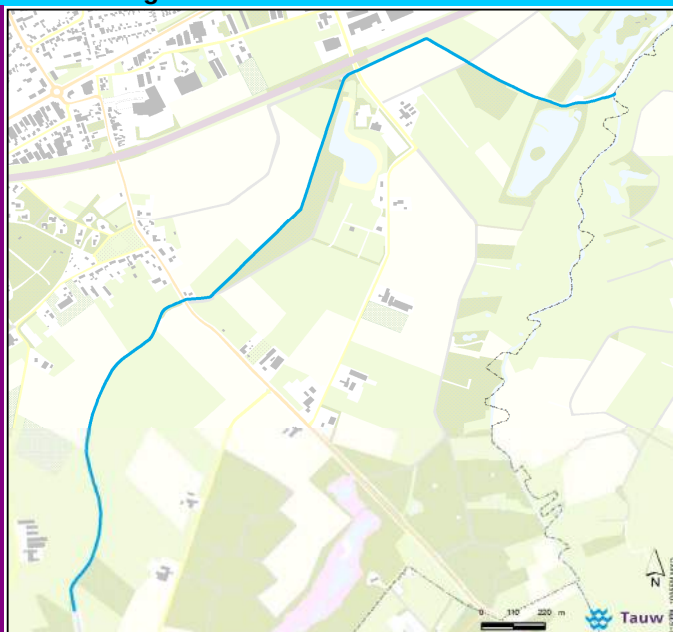
Maatregelnummer
Generiek nummer

2.16
17

Beschrijving van de maatregel

Maatregelen beekherstel (meandering traject Grootgoor-Dommel) en eventueel meandering met drempels in plaats van vertical slot bij Volmolenweg

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	165.000
Verwerving	€	-
Aanleg	€	1.650.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	1.815.000

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Aanlegkosten a EUR 250.000 per kilometer zijn een inschatting van HaskoningDHV

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte kilometer

Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Maatregel Verbeteren utilitair fietspad

Deelgebied gebiedsoverschrijdende verbindingen

Maatregelnummer 6.6

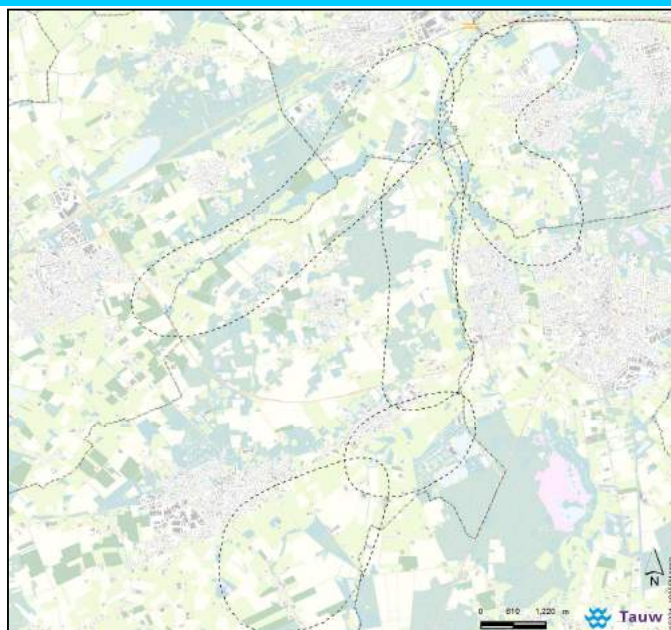
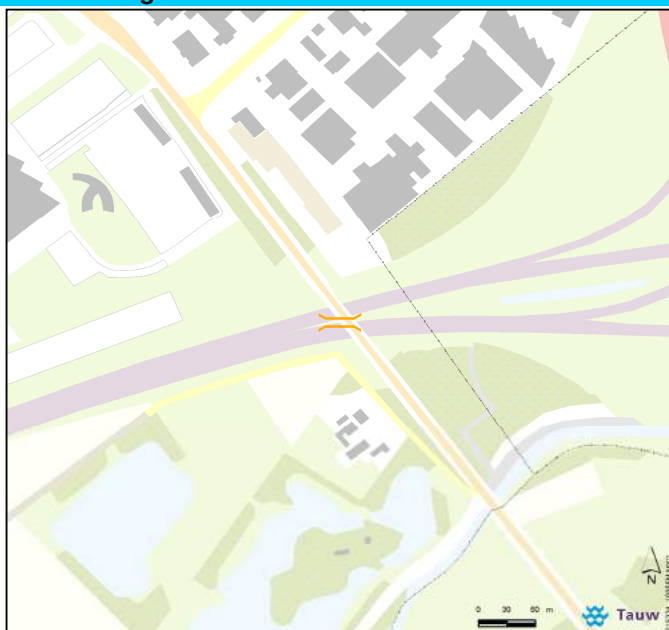
Generiek nummer 3

Beschrijving van de maatregel

Verbeteren utilitair fietspad. Fietsbrug over de A67 bij Veldhoven gelegen tussen de Runstraat en Onze Lieve Vrouwedijk (1500m)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	155.711
Verwerving	€	-
Aanleg	€	1.557.106
Beheer en onderhoud	€	172.548
Totaal	€	1.885.364

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,000 hectare	
Grondeigenaren	De Staat (infrastructuur En Milieu)	hectare 0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Veldhoven

Maatregel: Verbeteren utilitair fietspad

Deelgebied gebiedsoverschrijdende verbindingen

Maatregelnummer

6.6

Generiek nummer

3

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Ontwerp bestemmingsplan Kempenbaan-Oost 2012.

De huidige bestemming is reeds verkeer (alleen kunnen controleren aan de kant van de Run). In het kader van onderhoud en vernieuwing/verbetering zijn naar verwachting geen uitgebreide planologische procedures en vergunningen nodig.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

De route wordt in de structuurvisie Veldhoven op kaart aangegeven als regionaal fietspad. Dit Regionale Fietsnet is een stelsel van directe, veilige, aantrekkelijke en comfortabele routes met fietsvoorzieningen in een samenhangend en gesloten netwerk.

Het ontwikkelingsplan en uitvoeringsprogramma 'Dommeldal de Hogt' geeft nog in te richten fiets- en wandelpaden aan als speerpunten in het uitvoeringsprogramma. Het concept traject Dommelpad geeft een tracé aan dat gedeeltelijk overeenkomt met het utilitair fietspad uit deze maatregel.

De rapportage 'Inventarisatie wandelroute en fietsroute Dommelpad' geeft een aantal aandachtspunten aan. Op dit moment bestaat er tussen De Hogt en de Volmolen geen fietsverbinding. De fietsroute kan zowel langs de west- als oostzijde van de Dommel worden geleid. Dat is nu in beide gevallen niet mogelijk, maar de gemeente Veldhoven en Waalre werken beide aan fietspaden (halfverharding) om het gebied beter te ontsluiten. Beide trajecten zijn op de kaart ingetekend, omdat het geven van een routeadvies in dit stadium niet mogelijk is. Duidelijk is wél dat er links- of rechtsom een fietsverbinding moet komen.

Mogelijke risico's**Opmerkingen en aandachtspunten**

De fietspaden zijn al gescheiden van de rijbanen.

Het fietspad wordt verhard en 2 meter breed + fietsbrug over A67.

Maatregel Maatregelen stuw(en) Run

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

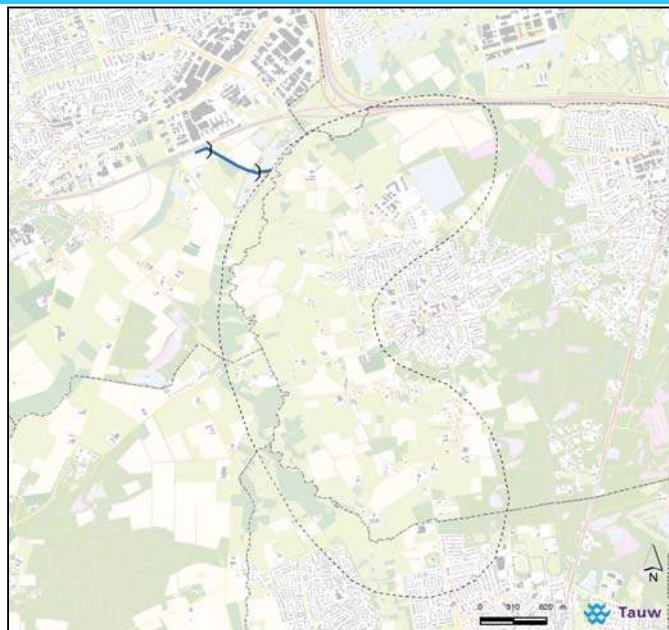
1.23
17

Beschrijving van de maatregel

Maatregelen stuw(en) Run (lager peil stuw visvijvers en extra vispasseerbare stuw Run parallel A67).

2 stuks

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	10.000
Verwerving	€	-
Aanleg	€	100.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	110.000

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte hectare
Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Bijlage

5

Uitvoeringspakket D > Waalre - Noord

Maatregel Aanplanten elzensingels

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.1

Generiek nummer

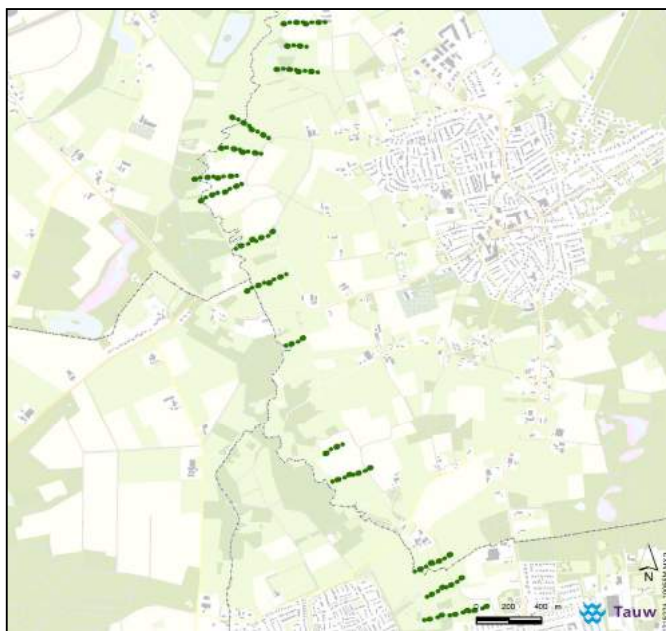
1

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 15 elzensingels aan de oostzijde van en dwars op de Dommel, van Valkenswaard tot aan de A2 (gemiddeld 200m lang, 5m breed, schaduwwerking 5m) (t.b.v. Versterken herkenbaarheid beekdal)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	5.884
Verwerving	€	81.524
Aanleg	€	58.842
Beheer en onderhoud	€	374.810
Totaal	€	521.061

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	1,677 hectare			
		hectare		hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,903	Particulieren	0,136
	Bedrijven	0,081	Recreatie	0,063
	De Gemeente Valkenswaard	0,191	Terreinbeheerders	0,014
	De Gemeente Waalre	0,176	Waterschap De Dommel	0,113

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeenten Waalre en Valkenswaard

Maatregel:

Aanplanten elzensingels

Deelgebied 1

Maatregelnummer 1.1
Generiek nummer 1

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. De aanleg van elzensingels draagt bij aan de herkenbaarheid van het beekdal, wat goed is voor de versterking van het toeristisch recreatieve profiel.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

De maatregelen rondom de Dommel vallen binnen de EHS of worden nog omgevormd naar natuur.

Door de elzensingels dwars op de Dommel te situeren worden vrije zichtlijnen doorbroken.

Opmerkingen en aandachtspunten

De elzensingels worden in driehoeksplantverband gezet, met een afstand in de rij van een meter en een afstand tussen de rijen van een meter. Aanplantmaat: veren

Elzensingels zijn goede plekken voor kleine dieren om zich te kunnen verplaatsen of om onderdak te vinden.

Maatregel Aanleg laanbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.3

Generiek nummer

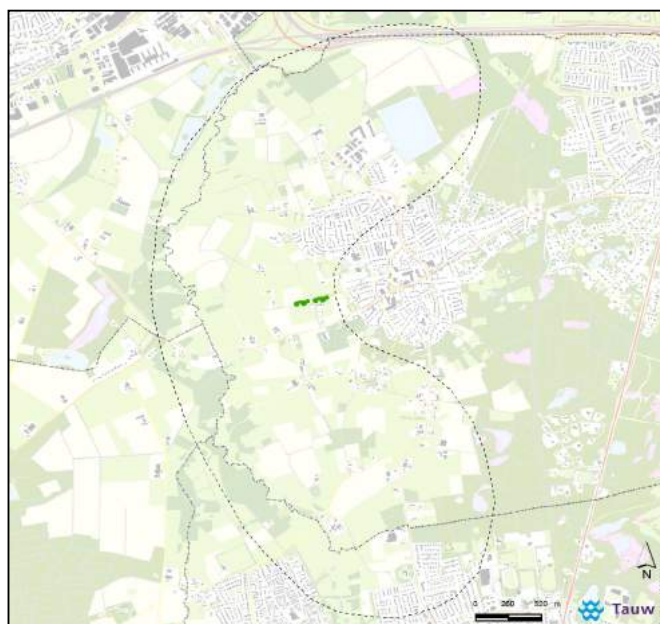
3

Beschrijving van de maatregel

Aanleg laanbeplanting tussen Mosbroekseweg en Dreefstraat/Netelwiel (400m lang aan twee zijden van de weg) (t.b.v. versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	7.182
Verwerving	-	
Aanleg	€	71.823
Beheer en onderhoud	€	2.520
Totaal	€	81.525

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,181 hectare		
Grondeigenaren	Bedrijven	hectare	
	De Gemeente Waalre	0,001	
	Onbekend	0,168	
	Particulieren	0,005	
		0,001	
	Sportterreinen En Verenigingen	hectare	0,006

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre

Maatregel:

Aanleg laanbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.3

Generiek nummer

3

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door de aanleg van de laanbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Maatregel:

Aanleg laanbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.3

Generiek nummer

3

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door de aanleg van de laanbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Maatregel Aanleg laanbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

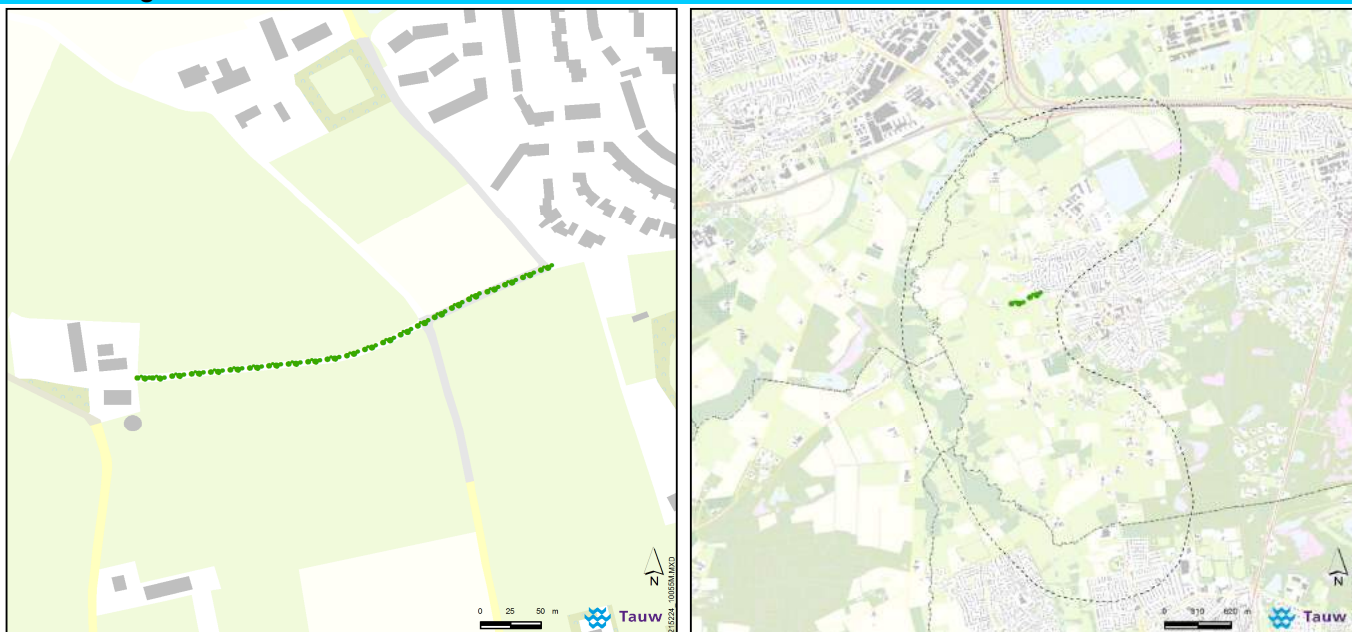
1.4
3

Beschrijving van de maatregel

Aanleg laanbeplanting Dreefstraat tussen Mosbroekseweg en in het verlengde van de Dreefstraat (400m lang aan twee zijden van de weg) (t.b.v. versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	7.182
Verwerving	-	
Aanleg	€	71.823
Beheer en onderhoud	€	2.520
Totaal	€	81.525

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,177 hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	0,123 hectare
	De Gemeente Waalre	0,041
	Particulieren	0,013

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre

Maatregel:

Aanleg laanbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.4

Generiek nummer

3

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor de maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door de aanleg van de laanbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Deze maatregel kan hieraan bijdragen door het ontwikkelen van betere routestructuren door de aanleg van laanbeplanting.

Hierin staat bovendien vermeldt dat de verblijfskwaliteit van de (groene) openbare ruimte van de Dreefstraat dient te worden verbeterd. De verbetering van de verblijfskwaliteit van de Dreefstraat wordt bij de rode ontwikkeling Molenstraat-Dreefstraat meegenomen door de gemeente Waalre. Dit wordt gefinancierd uit de opbrengsten van de ontwikkeling Molenstraat-Dreefstraat.

Mogelijke risico's

De gewenste aanplantmaat is te kostbaar, waardoor voor een kleinere aanplantmaat wordt gekozen en de aansluiting op de bestaande bomenstructuur mist.

Er wordt bezwaar aangetekend door de omgeving tegen het aanleggen van de laanbeplanting.

De maatregel is niet van voldoende omvang om de robuustheid van het gebied te garanderen.

Opmerkingen en aandachtspunten

De laanbeplanting moet aansluiten bij de bestaande beplanting, bijvoorbeeld zomereiken, lindes of gelijkwaardig.

De onderlinge plantafstand is 15 meter, de aanplantmaat 12-14 meter.

Dit gedeelte maakt in het 'Landschapsbeeld Westrand Waalre Dorp' geen onderdeel uit van de hoofstructuur van opgaande beplanting. Het aanleggen van laanbeplanting kan een toevoeging zijn aan dit beeld, anders zou een andere locatie wellicht beter aansluiten bij het Landschapsbeeld voor de Westrand.

Laanbeplanting is goed voor de orientatie van vleermuizen.

Maatregel Zichtbaar maken historische waterlopen

Deelgebied 1

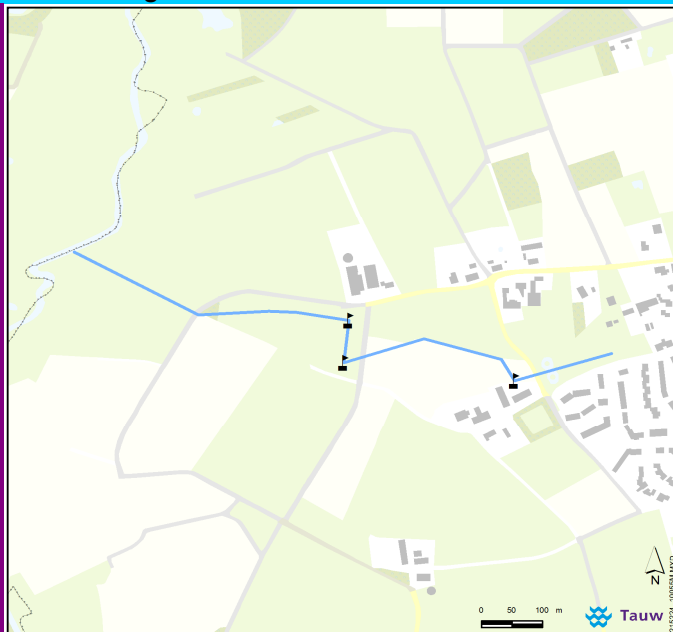
Maatregelnummer 1.7
Generiek nummer 4

Beschrijving van de maatregel

Zichtbaar maken historische waterloop nabij Heuvelstraat en Mosbroekseweg tot aan de Dommel (1000m lang, bijv. op hoekpunten Elzen toevoegen)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	60
Verwerving	€	770
Aanleg	€	600
Beheer en onderhoud	€	162
Totaal	€	1.593

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,002 hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	0,001
	Particulieren	0,001

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre

Maatregel:

Zichtbaar maken historische waterlopen

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.7

Generiek nummer

4

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door het zichtbaar maken van de historische waterloop groen moet worden verwijderd waardoor soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Het zichtbaar maken van de historische waterloop draagt bij aan het unieke karakter van het gebied aantrekkelijker wordt voor recreanten.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

De maatregelen rondom de Dommel vallen binnen de EHS of worden nog omgevormd naar natuur.

Opmerkingen en aandachtspunten

Voor het zichtbaar maken van de historische waterloop worden geen graafwerkzaamheden verricht. Er worden elzenrijen geplant met een onderlainge plantafstand van 15 meter en een aanplaatmaat van 10-12 meter.

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

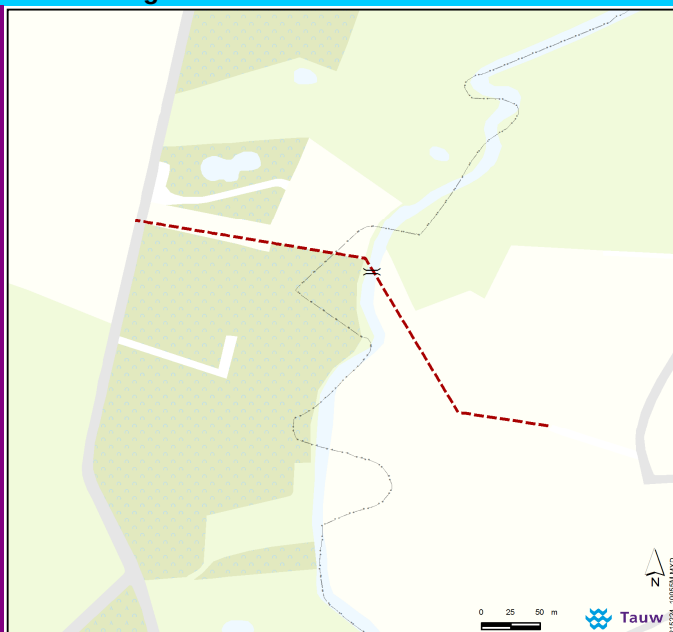
1.10
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad tussen Mosbroekseweg en Nagelmekersweg incl. brug of trekpontje (500m lang)+B59

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	3.082
Verwerving	€	6.942
Aanleg	€	30.823
Beheer en onderhoud	€	57.984
Totaal	€	98.831

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,088 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Agrariers	0,059
	Gemeente Veldhoven	0,006
	Particulieren	0,020
	Waterschap De Dommel	0,003

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap de Dommel en/of gemeenten Veldhoven en Waalre

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

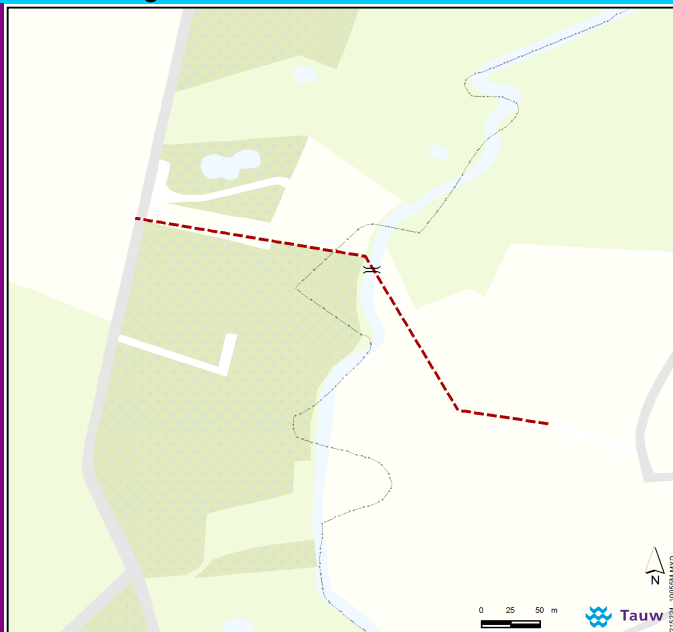
1.10
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad tussen Mosbroekseweg en Nagelmekersweg incl. brug of trekpontje (500m lang)+B59

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	3.082
Verwerving	€	6.942
Aanleg	€	30.823
Beheer en onderhoud	€	57.984
Totaal	€	98.831

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,088 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Agrariers	0,059
	Gemeente Veldhoven	0,006
	Particulieren	0,020
	Waterschap De Dommel	0,003

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap de Dommel en/of gemeenten Veldhoven en Waalre

Relatie met bestaand beleid

In de 'Ruimtelijke structuurvisie Veldhoven' staat dat een van de opgaven bij de ontwikkeling van het buitengebied het stimuleren van het langzame verkeer is. De aanleg van het fiets- en voetpad kan hieraan een bijdrage leveren.

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Deze maatregel kan hieraan bijdragen door het ontwikkelen van betere routestructuren door de aanleg een fiets- en voetpad met een verbinding over de Dommel.

Budgetjes over de Dommel worden door de gemeentes en het waterschap via ruilkavelprojecten gerealiseerd. Dit wordt gefinancierd door het gebiedsfonds of door het waterschap. Het versterken van de wandenpadenstructuur wordt ook via ruilkavelprojecten gerealiseerd door de provincie en de gemeentes via een gebiedsfonds.

Het 'Landschapsbeleidsplan Veldhoven 1998-2018' wil komen tot een waardebeoordeling van het huidige landschap waarbij de sterke punten worden behouden en de knelpunten worden aangepakt. Een van de punten uit de visie is het aanwijzen van natuurontwikkelingszones door het bekdal te accentueren met beplanting. Door de aanleg van het fiets- en voetpad inclusief brug of trekpontje kan het beekdal beter worden beleefd.

Het ontwikkelingsplan en uitvoeringsprogramma 'Dommeldal de Hogt' geeft potentiële brugverbindingen aan als speerpunten in het uitvoeringsprogramma. De potentiële brugverbindingen in het uitvoeringsprogramma liggen iets noordelijker dan de brug of het trekpontje uit deze maatregel.

Het project 'Dommelpad' heeft als doel om zowel de lokale bevolking en recreanten van elders te laten genieten van de dommel, de relatie stad-land te versterken, een bijdrage te leveren aan de plattelandseconomie en aandacht te vragen voor 'het water' als onderdeel van de reconstructie. De aanleg van een fiets- en voetpad tussen Mosbroekseweg en Nagelmekerseweg incl. brug of trekpontje sluit hier goed op aan.

De rapportage 'Inventarisatie wandelroute en fietsroute Dommelpad' geeft een aantal aandachtspunten aan. Aandachtspunt 42 geeft aan dat de Nagelmekerseweg een brede halfverharde zandweg is. 'Locals' fietsen er regelmatig om zo de Witvenseweg te omzeilen. Als deze zandweg zou worden opgenomen in het Dommelpad, dan is het aanbrengen van (half)verharding voor de fietser noodzakelijk. Het fietspad over de Nagelmekerseweg kan door deze maatregel met de aanleg van een brug of trekpontje verbonden worden met de oostzijde van de Dommel.

Mogelijke risico's

Doordat een vergunning niet wordt verkregen loopt het proces van de impulsmaatregelen vertraging op, of het kan helemaal niet uitgevoerd worden.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Een onverhard pad blijkt niet ideaal te zijn om er ook een aantrekkelijk fietspad te maken.

Door de aanleg van een brug over de Dommel wordt de vaarhoogte beperkt.

De maatregelen rondom de Dommel vallen binnen de EHS of worden nog omgevormd naar natuur. Deze maatregelen gaan ten koste van het aantal m2 EHS.

Er zijn verschillende partijen, en daarmee bevoegde instanties, bij de maatregel betrokken. Mogelijk lopen de procedures niet gelijk en wordt de uitvoering daardoor vertraagd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Het fiets- en voetpad wordt onverhard en twee meter breed.

De breedte van de Dommel is 8-10 meter.

Maatregel Aanleg ont. schakels voetpad

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

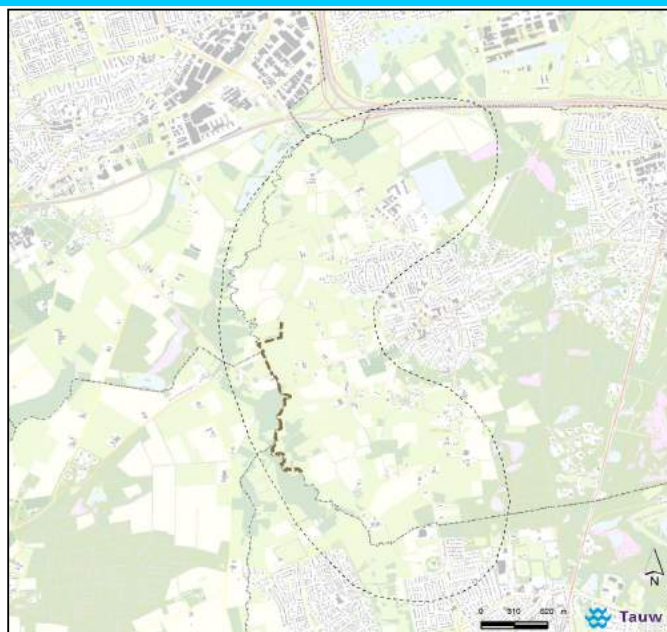
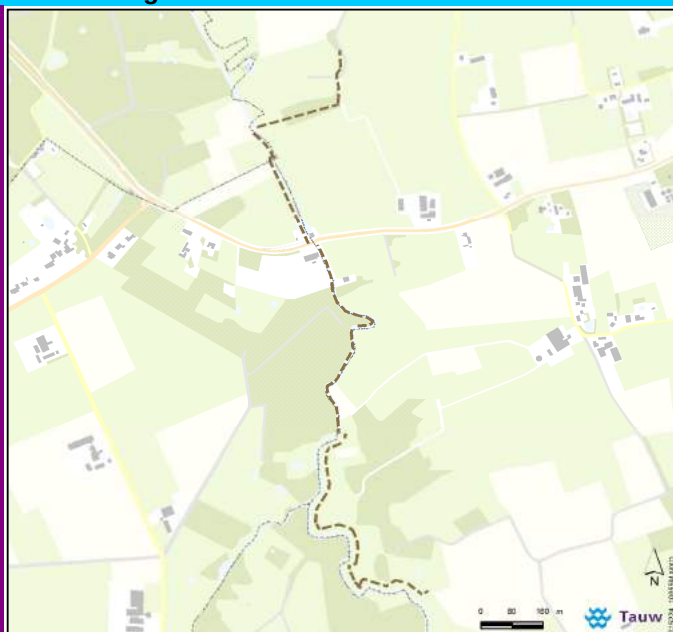
1.12
7

Beschrijving van de maatregel

Aanleg ontbrekende schakels voetpad aan de oostzijde van de Dommel (1350m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	4.266
Verwerving	€	1.544
Aanleg	€	42.657
Beheer en onderhoud	€	12.392
Totaal	€	60.859

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,080 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Agrariers	0,003
	Bedrijven	0,009
	Particulieren	0,003
	Terreinbeheerders	0,065

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap de Dommel en/of gemeente Waalre

Maatregel:

Aanleg ont. schakels voetpad

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

1.12
7

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Het aanleggen van de ontbrekende schakels in de voetpadenstructuur is goed voor de routestructuren in het gebied.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

De maatregelen rondom de Dommel vallen binnen de EHS of worden nog omgevormd naar natuur. Deze maatregel gaat ten koste van het aantal m2 EHS.

Opmerkingen en aandachtspunten

Het voetpad wordt onverhard en een meter breed.

Maatregel Beekherstel

Deelgebied 1

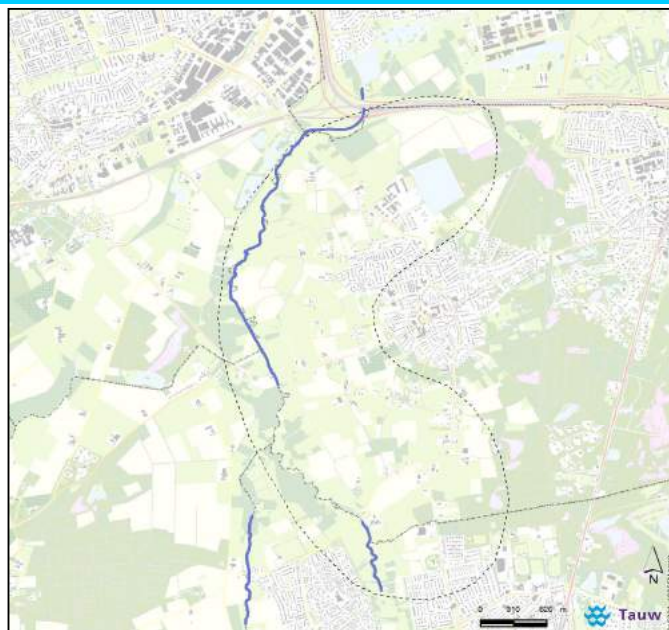
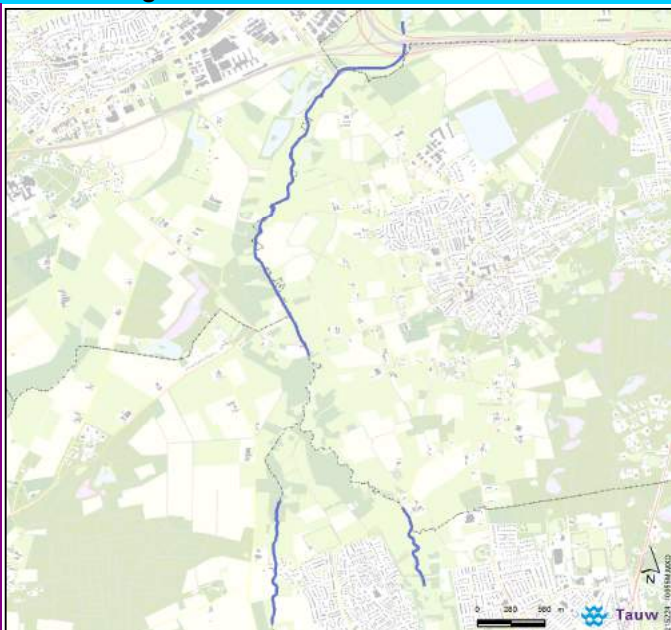
Maatregelnummer
Generiek nummer

1.20
17

Beschrijving van de maatregel

Beekherstel (traject camping Volmolen - A67)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	95.000
Verwerving	€	-
Aanleg*	€	950.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	1.045.000

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Aanlegkosten a EUR 250.000 per kilometer zijn een inschatting van HaskoningDHV

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,0 kilometer	hectare
Grondeigenaren	Onbekend	0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Maatregel Recreatief fietspad (aanvullend)

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

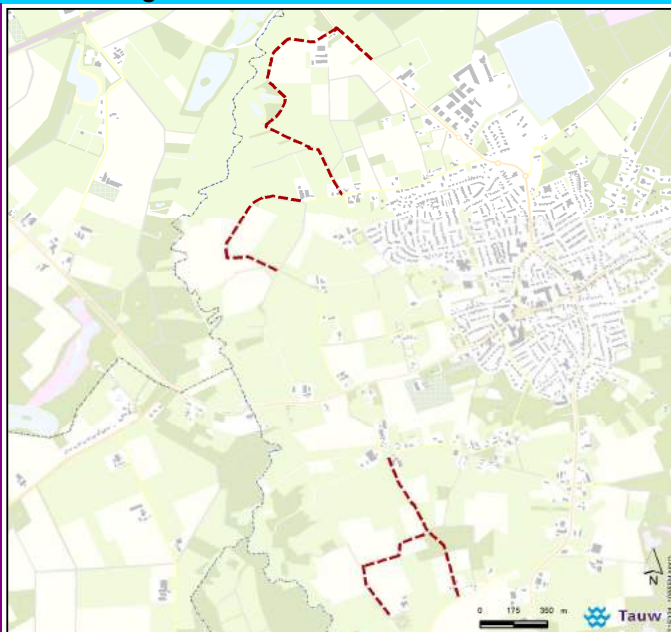
1.17
18

Beschrijving van de maatregel

Recreatief half verhard fietspad 2 meter breed. 2.6 kilometer

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	14.199
Verwerving	€	12.328
Aanleg	€	141.992
Beheer en onderhoud	€	242.609
Totaal	€	411.128

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,845 hectare			
		hectare		hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,273	Recreatie	0,005
	Bedrijven	0,004	Waterschap De Dommel	0,005
	De Gemeente Waalre	0,521		
	Particulieren	0,036		

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Recreatief fietspad (aanvullend)

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

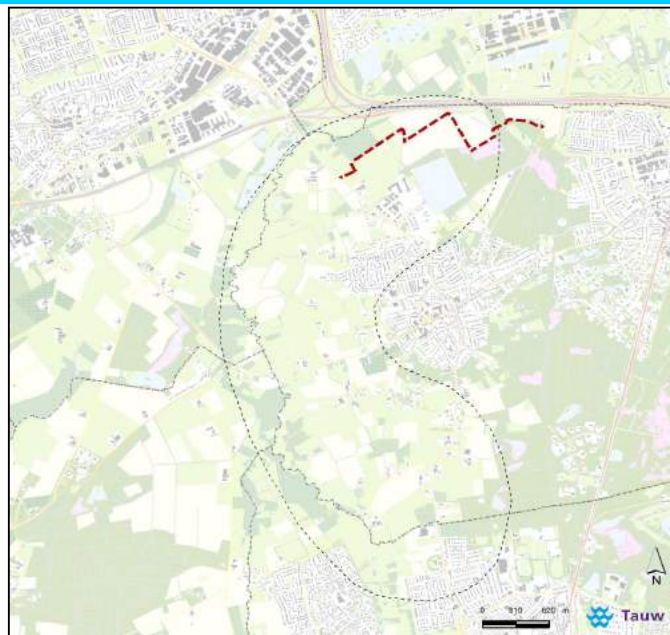
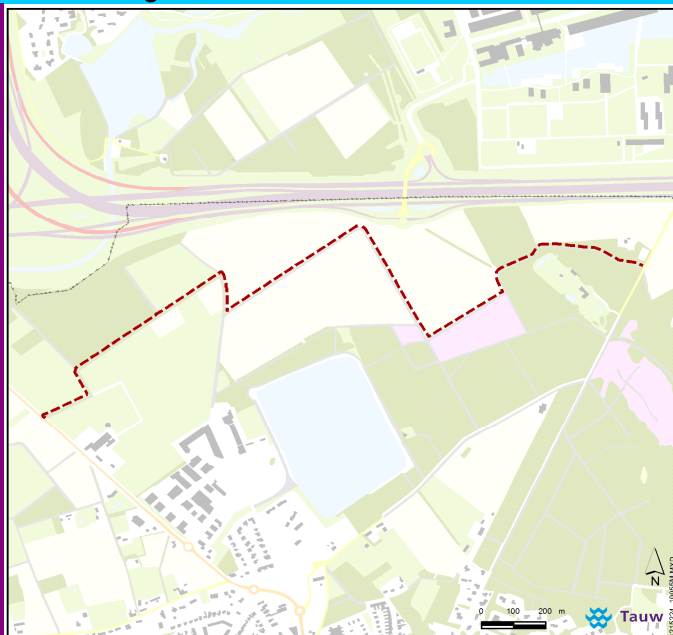
1.18
18

Beschrijving van de maatregel

Recreatief half verhard fietspad 2 meter breed. 4.2 kilometer

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	22.937
Verwerving	€	1.127
Aanleg	€	229.371
Beheer en onderhoud	€	391.907
Totaal	€	645.343

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

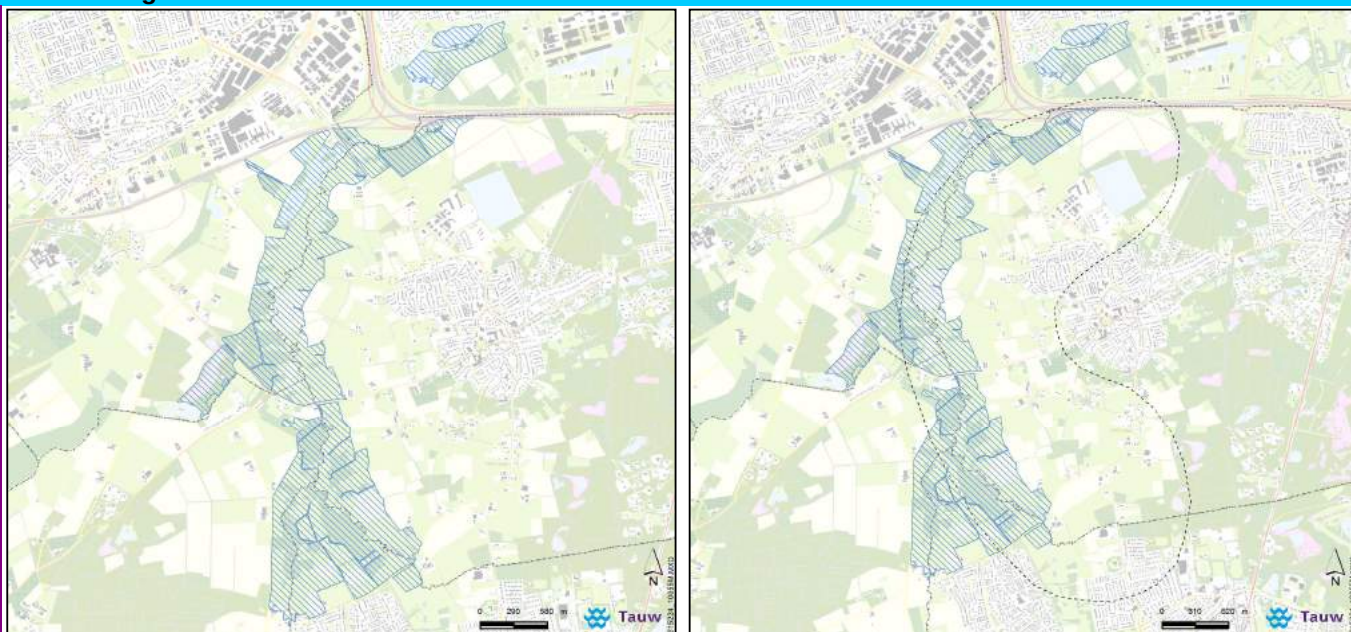
Oppervlakte	0,554 hectare	
Grondeigenaren	De Gemeente Waalre	0,067 hectare
	De Staat (infrastructuur En Milieu)	0,382
	Particulieren	0,012
	Terreinbeheerders	0,093

Mogelijk uitvoerende partij

Beschrijving van de maatregel

Maatregelen NNP Dommeldal-Waalre

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	129.600
Verwerving	€	-
Aanleg	€	1.296.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	1.425.600

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Aanlegkosten EUR 4.000 per ha excl verwerving zijn een inschatting van HaskoningDHV

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte hectare*

Grondeigenaren

* Excl. grondverwerving

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Bijlage

6

Uitvoeringspakket E > Waalre-Zuid

Maatregel Aanleg erfbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.2

Generiek nummer

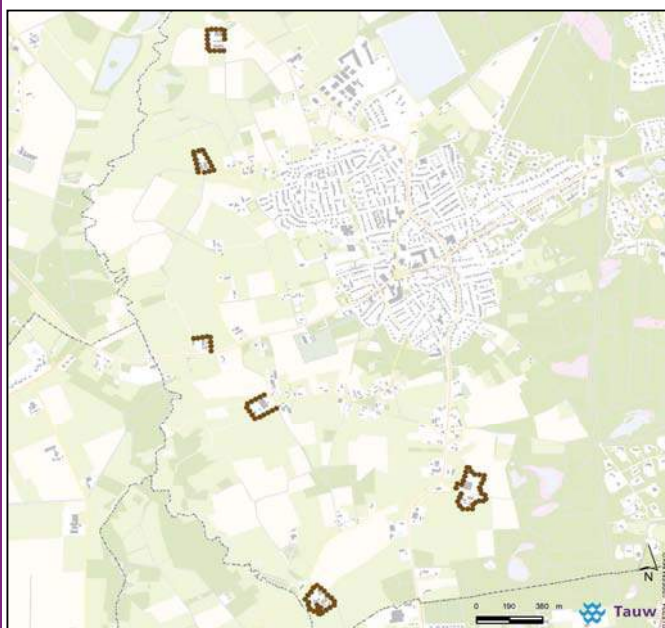
2

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 7 stuks erfbeplanting globaal gelegen tussen Waalre/Valkenswaard en de Dommel (gemiddeld 300m lang, 10m breed) (t.b.v. Versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	21.660
Verwerving	-	
Aanleg	€	216.600
Beheer en onderhoud	€	15.957
Totaal	€	254.217

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	2,834 hectare		
Grondeigenaren	Agrariers	hectare	hectare
	Bedrijven	2,401	0,144
	De Gemeente Waalre	0,042	
	Onbekend	0,245	
		0,002	

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre en agrariers

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. De aanleg van erfbeplanting versterkt de ruimtelijke kwaliteit, en daarmee het toeristisch recreatieve profiel.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Een bomenrij bestaande uit zomerlinde / haagbeuk / iep / berk / eik met een onderlinge afstand van 20 meter of een bomenrij bestaande uit voorgaande soorten met een onderlinge afstand van 15 meter met een onderbegroeiing van bosplantsoen (divers assortiment), eem stuk per m2 (aan beide zijden van de strook 1 meter vrij houden van aanplant).

De aanplantmaat van de bomen is 10-12 meter en de aanplantmaat van het bosplantsoen is 80-100 centimeter.

Maatregel Aanleg laanbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.5

Generiek nummer

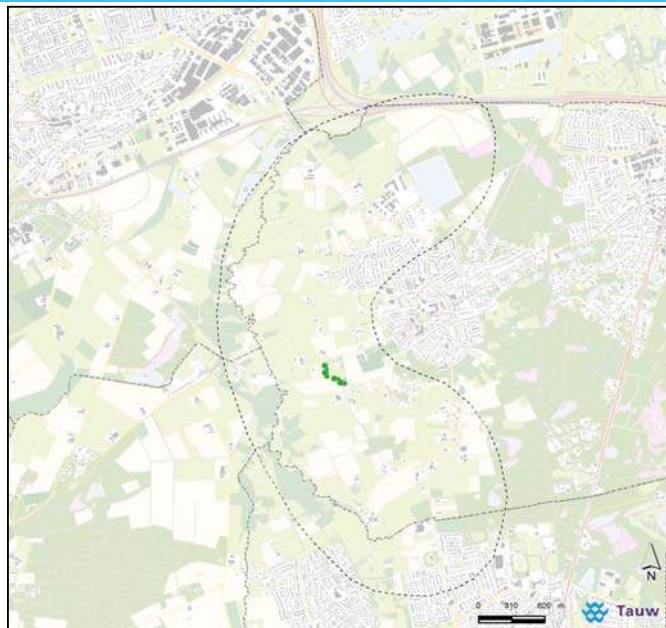
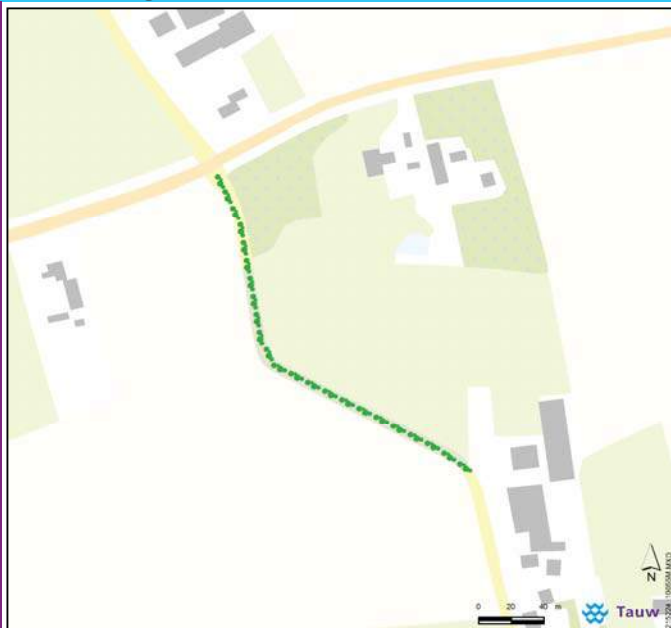
3

Beschrijving van de maatregel

Aanleg laanbeplanting Timmereind direct ten zuiden van de Molenstraat (400m lang aan twee zijden van de weg) (t.b.v. versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	3.591
Verwerving	-	
Aanleg	€	35.912
Beheer en onderhoud	€	1.260
Totaal	€	40.763

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,134 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Agrariers	0,018
	Bedrijven	0,000
	De Gemeente Waalre	0,115
	Onbekend	0,002

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor de maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door de aanleg van de laanbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Deze maatregel kan hieraan bijdragen door het ontwikkelen van betere routestructuren door de aanleg van laanbeplanting.

Het Timmereind maakt onderdeel uit van het Dommelpad. Dit is een van de routes om de toeristisch recreatieve voorzieningen te vknopen. Verder maakt dit gedeelte in het 'Landschapsbeeld Westrand Waalre Dorp' onderdeel uit van de hoofstructuur van opgaande beplanting. Het aanleggen van laanbeplanting past dus goed in dit beeld.

Mogelijke risico's

De gewenste aanplantmaat is te kostbaar, waardoor voor een kleinere aanplantmaat wordt gekozen en de aansluiting op de bestaande bomenstructuur mist.

Er wordt bezwaar aangetekend door de omgeving tegen het aanleggen van de laanbeplanting.

De maatregel is niet van voldoende omvang om de robuustheid van het gebied te garanderen.

Opmerkingen en aandachtspunten

De laanbeplanting moet aansluiten bij de bestaande beplanting, bijvoorbeeld zomereiken, lindes of gelijkwaardig.

De onderlinge plantafstand is 15 meter, de aanplantmaat 12-14 meter.

Aan een zijde van het Timmeriend ligt een fietspad.

Laanbeplanting is goed voor de orientatie van vleermuizen.

Maatregel Aanleg laanbeplanting

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.6

Generiek nummer

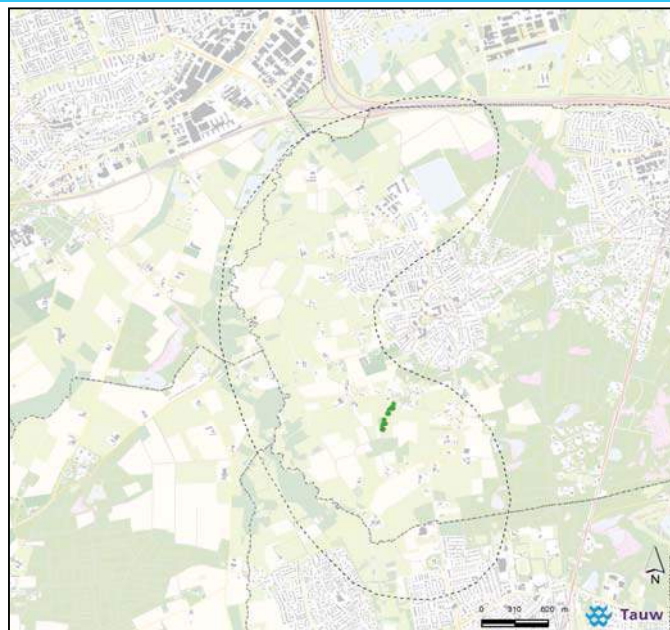
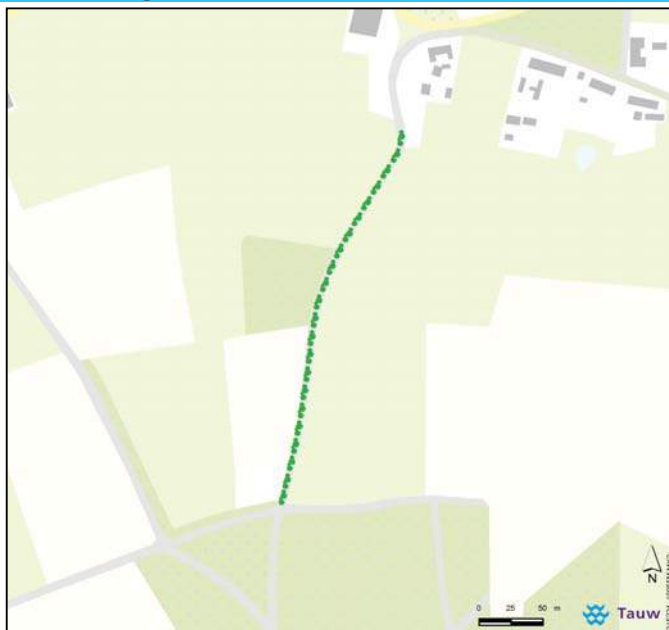
3

Beschrijving van de maatregel

Aanleg laanbeplanting weggedeelte tussen Loon en Timmereind/Hollandsestraat (400m lang aan twee zijden van de weg) (t.b.v. versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	7.182
Verwerving	-	
Aanleg	€	71.823
Beheer en onderhoud	€	2.520
Totaal	€	81.525

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,164 hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	hectare
	De Gemeente Waalre	0,006
		0,158

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door de aanleg van de laanbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Deze maatregel kan hieraan bijdragen door het ontwikkelen van betere routestructuren door de aanleg van laanbeplanting.

Dit weggedeelte maakt onderdeel uit van de routes om de toeristisch recreatieve voorzieningen te vknopen. Verder maat dit gedeelte in het 'Landschapsbeeld Westrand Waalre Dorp' onderdeel uit van de hoofstructuur van opgaande beplanting. Het aanleggen van laanbeplanting past dus goed in dit beeld.

Mogelijke risico's

De gewenste aanplantmaat is te kostbaar, waardoor voor een kleinere aanplantmaat wordt gekozen en de aansluiting op de bestaande bomenstructuur mist.

Er wordt bezwaar aangetekend door de omgeving tegen het aanleggen van de laanbeplanting.

De maatregel is niet van voldoende omvang om de robuustheid van het gebied te garanderen.

Opmerkingen en aandachtspunten

De laanbeplanting moet aansluiten bij de bestaande beplanting, bijvoorbeeld zomereiken, lindes of gelijkwaardig.

De onderlinge plantafstand is 15 meter, de aanplantmaat 12-14 meter.

Laanbeplanting is goed voor de orientatie van vleermuizen.

Maatregel Zichtbaar maken historische waterlopen

Deelgebied 1

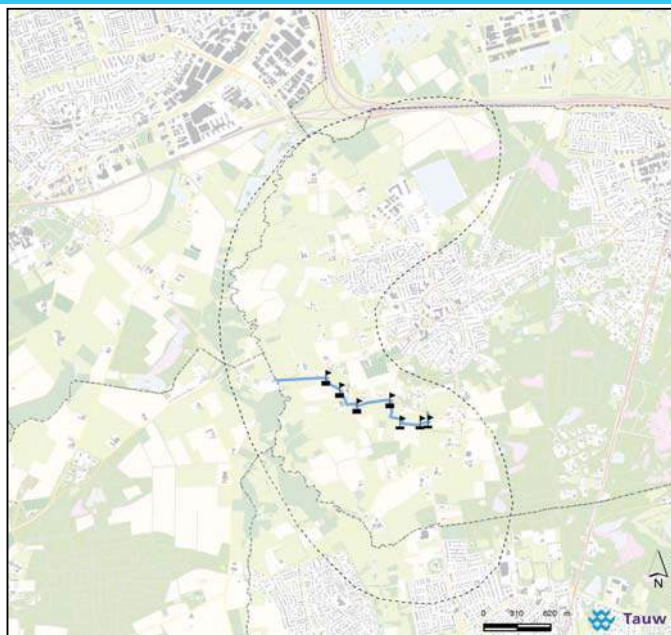
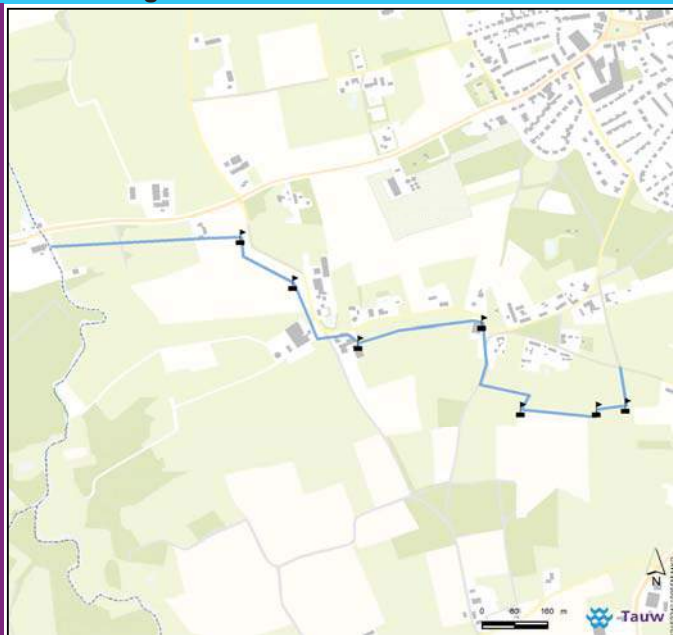
Maatregelnummer 1.8
Generiek nummer 4

Beschrijving van de maatregel

Zichtbaar maken historische waterloop van buurtschap Loon tot aan de Dommel (1700m lang, bijv. op hoekpunten Elzen toevoegen)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	-
Verwerving	€	-
Aanleg	€	-
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	-

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,004 hectare	hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,002
	Bedrijven	0,001
	De Gemeente Waalre	0,001
	Particulieren	0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre

Maatregel:

Zichtbaar maken historische waterlopen

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.8

Generiek nummer

4

Planologische procedures en bevoegd gezag

HHet vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door het zichtbaar maken van de historische waterloop groen moet worden verwijderd waardoor soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Het zichtbaar maken van de historische waterloop draagt bij aan het unieke karakter van het gebied aantrekkelijker wordt voor recreanten.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

De maatregelen rondom de Dommel vallen binnen de EHS of worden nog omgevormd naar natuur.

Opmerkingen en aandachtspunten

Voor het zichtbaar maken van de historische waterloop worden geen graafwerkzaamheden verricht. Er worden elzenrijen geplant met een onderlainge plantafstand van 15 meter en een aanplaatmaat van 10-12 meter.

Maatregel Zichtbaar maken historische waterlopen

Deelgebied 1

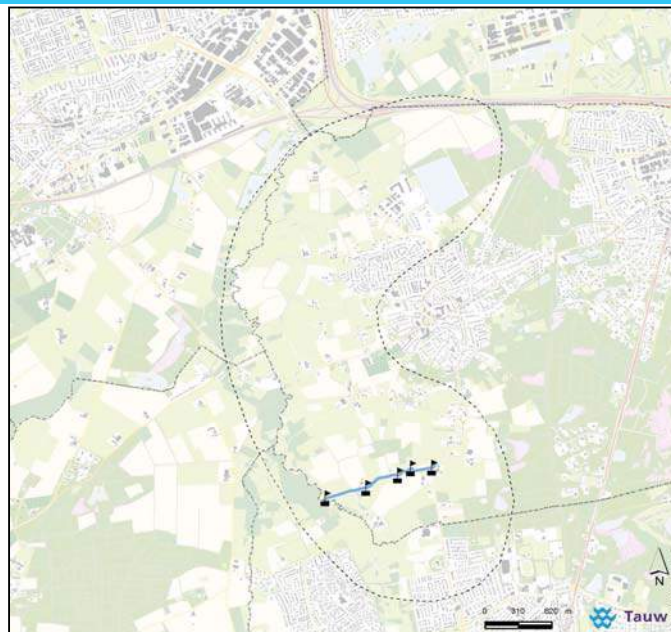
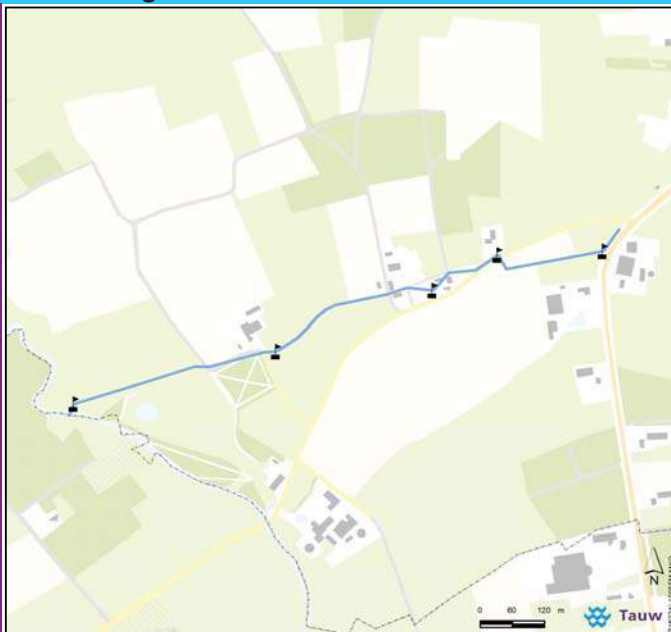
Maatregelnummer 1.9
Generiek nummer 4

Beschrijving van de maatregel

Zichtbaar maken historische waterloop nabij Dommelseweg van Heikantstraat tot aan de Dommel (1100m lang, bijv. op hoekpunten Elzen toevoegen)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	-
Verwerving	€	-
Aanleg	€	-
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	-

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,003 hectare	hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,001
	Bedrijven	0,001
	De Gemeente Waalre	0,001
	Particulieren	0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Waalre

Maatregel:

Zichtbaar maken historische waterlopen

Deelgebied 1

Maatregelnummer

1.9

Generiek nummer

4

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied 1997, met de gemeente Waalre als bevoegd gezag.

Voor deze maatregel moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Als door het zichtbaar maken van de historische waterloop groen moet worden verwijderd waardoor soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Het zichtbaar maken van de historische waterloop draagt bij aan het unieke karakter van het gebied aantrekkelijker wordt voor recreanten.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

De maatregelen rondom de Dommel vallen binnen de EHS of worden nog omgevormd naar natuur.

Opmerkingen en aandachtspunten

Voor het zichtbaar maken van de historische waterloop worden geen graafwerkzaamheden verricht. Er worden elzenrijen geplant met een onderlainge plantafstand van 15 meter en een aanplaatmaat van 10-12 meter.

Bijlage

7

Uitvoeringspakket F > Stroomgebied Keersop – Dommel

Maatregel Aanleg brug of trekpontje

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

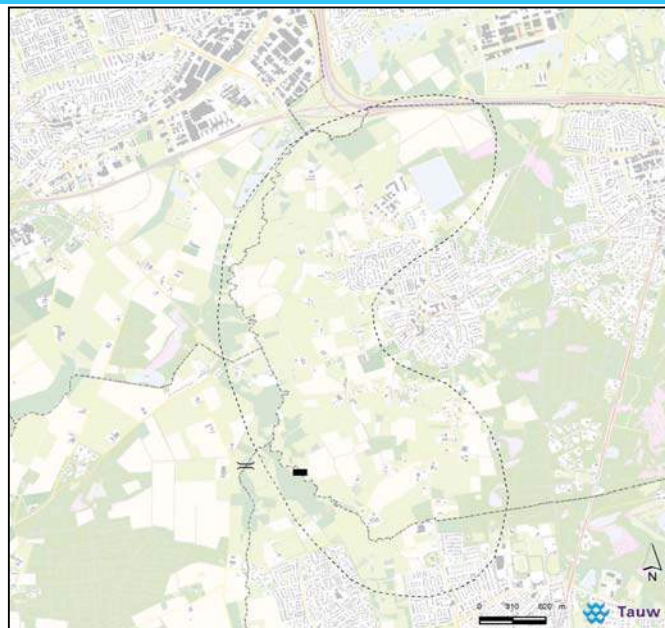
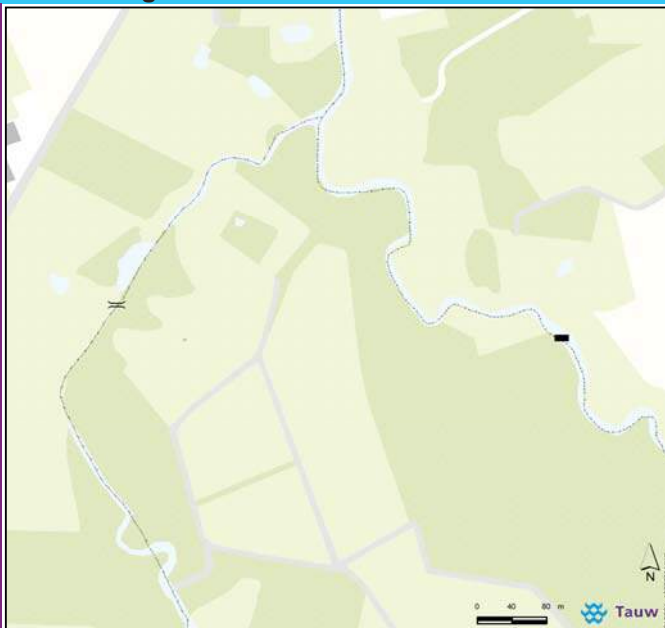
1.11
6

Beschrijving van de maatregel

Aanleg brug of trekpontje voor wandelaars en fietsers ten noorden van samenloop Keersop-Dommel

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	10.485
Verwerving	€	-
Aanleg	€	104.846
Beheer en onderhoud	€	28.111
Totaal	€	143.441

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,000 hectare	hectare
Grondeigenaren	Waterschap De Dommel	0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap de Dommel in samenwerking met de gemeenten Waalre en Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

Voor de aanleg van een trekpontje of een brug is een watervergunning nodig van waterschap de Dommel. Hier is ook toestemming voor nodig van de gemeente Waalre en de gemeente Bergeijk.

Het project 'Dommelpad' heeft als doel om zowel de lokale bevolking en recreanten van elders te laten genieten van de dommel, de relatie stad-land te versterken, een bijdrage te leveren aan de plattelandseconomie en aandacht te vragen voor 'het water' als onderdeel van de reconstructie. De aanleg van een brug of trekpontje sluit hier goed op aan.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In 'Kansen voor nieuwe combinaties, Visie op de westrand van Waalre-Dorp' wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied waar deze maatregel zich binnen bevindt. De visie is een toetsingskader voor mogelijke initiatieven die zich kunnen aandienen, dat geldt dus ook voor deze maatregel. De visie is geen uitvoeringsgericht plan, maar een kaderstellende inspiratiebron. De gemeente heeft de ambitie om haar toeristisch recreatieve profiel verder te versterken. Deze maatregel kan hieraan bijdragen door het ontwikkelen van betere routestructuren door de aanleg van een verbinding over de Dommel.

Burggetjes over de Dommel worden door de gemeentes en het waterschap via ruilkavelprojecten gerealiseerd. Dit wordt gefinancierd door het gebiedsfonds of door het waterschap.

Mogelijke risico's

Door de aanleg van een brug over de Dommel wordt de vaarhoogte beperkt.

De maatregel rondom de Dommel valt binnen de EHS.

Er zijn verschillende partijen, en daarmee bevoegde instanties, bij de maatregel betrokken. Mogelijk lopen de procedures niet gelijk en wordt de uitvoering daardoor vertraagd.

Opmerkingen en aandachtspunten

De breedte van de Dommel is 8-10 meter.

Er komen twee oversteken over de Dommel in plaats van een. De reeds geprojecteerde oversteek wordt iets zuidelijker gesitueerd, dit kan een brug of een trekpontje zijn. De extra verbinding moet een brug zijn, in verband met badkuipraces.

Maatregel Verb. hydrologie t.b.v. landbouw

Deelgebied 1

Maatregelnummer
Generiek nummer

1.15
16

Beschrijving van de maatregel

Landbouwmaatregelen: vermindering droogteschade en natschade.

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	7.425
Verwerving	€	-
Aanleg	€	74.250
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	81.675

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Indicatie HaskoningDHV: Peilgestuurde drainage 3.000 / 3500 euro per hectare t.b.v. natschade. Stuwtes voor droogteschade 1.500 tot 2.000 euro per hectare

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte

Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Maatregel Plaatsen informatiebord (aanvullend)

Deelgebied 1

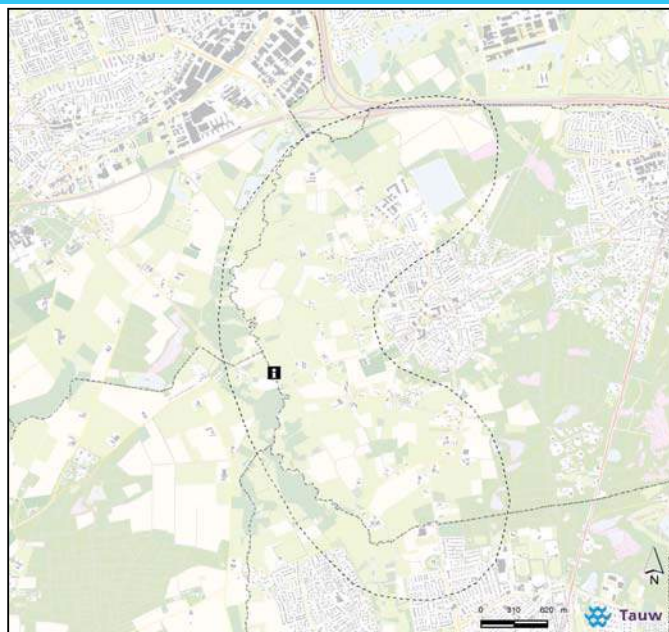
Maatregelnummer
Generiek nummer

1.19
19

Beschrijving van de maatregel

Plaatsen informatiebord

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	103
Verwerving	€	-
Aanleg	€	1.026
Beheer en onderhoud	€	17.569
Totaal	€	18.698

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

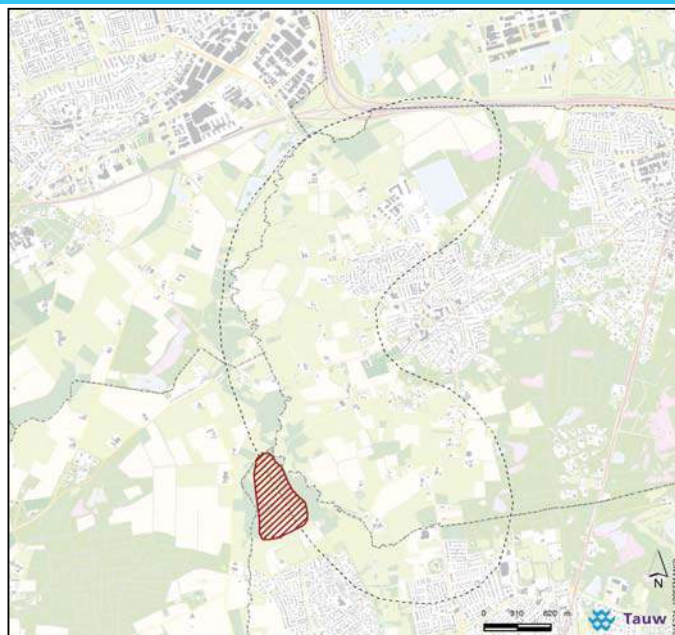
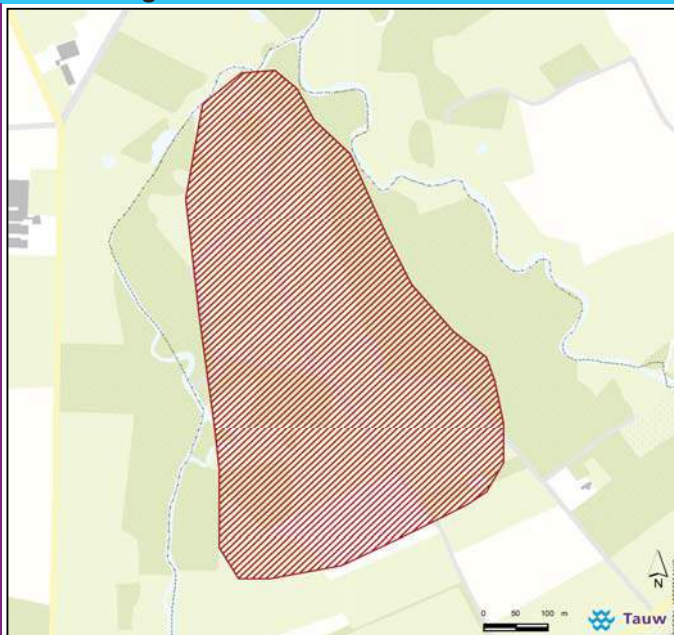
Oppervlakte	0,000 hectare	
Grondeigenaren	Onbekend	hectare 0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Beschrijving van de maatregel

Kavelruil en verbetering waterhuishouding 't Heike

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	10.000
Verwerving	-	
Aanleg	€	100.000
Beheer en onderhoud	-	
Totaal	€	110.000

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	hectare
Grondeigenaren	

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Bijlage

8

**Uitvoeringspakket G > Ontwikkelingsgebied Molenstraat -
Einderheide**

Maatregel aanleg droge EVZ

Deelgebied 3

Maatregelnummer
Generiek nummer

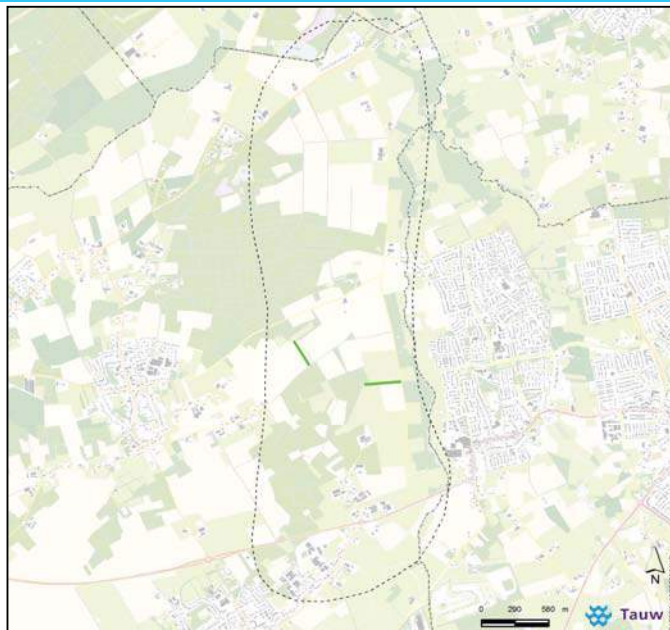
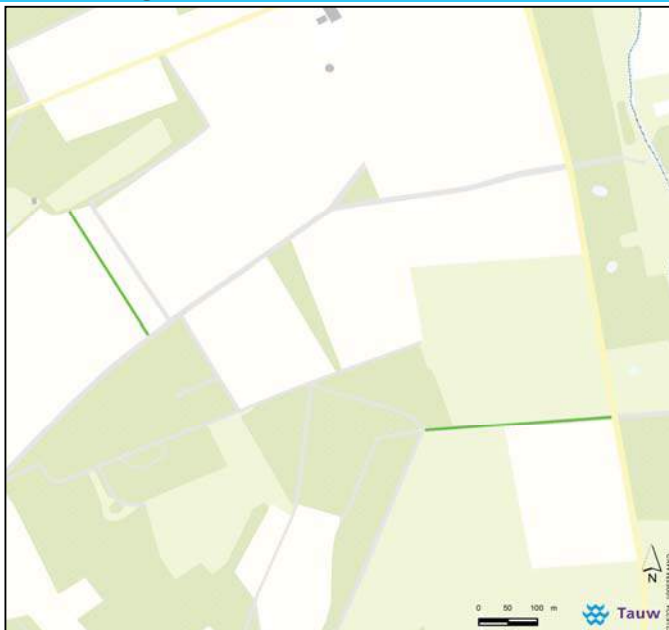
3.1
9

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 2 droge EVZ, Molenstraat-De Roest en langs de Roest tussen Oorenberg en de Keersopperdreef (totaal 500 m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	4.426
Verwerving	€	35.980
Aanleg	€	44.261
Beheer en onderhoud	€	55.947
Totaal	€	140.615

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	1,549 hectare		
Grondeigenaren	Agrariers	hectare	hectare
	Bedrijven	0,578	0,199
	Gemeente Bergeijk	0,001	
	Terreinbeheerders	0,770	
		0,000	

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk, DLG

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Er is naar verwachting een omgevingsvergunning nodig omdat op de locaties geen zoekgebied ecologische verbindszone op de bestemmingsplankaart staat, de bestemmingen zijn:

- Enkelbestemming Agrarisch met waarden - Natuur- en landschapswaarden 1
- Dubbelbestemming Waterstaat - Attentiegebied EHS
- Enkelbestemming Agrarisch
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologische Verwachtingswaarde

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In de structuurvisie van Bergeijk is benoemd dat wordt ingezet op ecologische verbindszones, deze twee worden niet specifiek bij naam benoemd. De oorsprong van de droge EVZ is de provinciale EHS kaart, deze sluit aan bij het gemeentelijk beleid.

De maatregelen zijn ook benoemd als projecten Riethoven door de gemeente Bergeijk: EVZ's Braambos-Einderheide Molenstraat Kosten inrichting E9.000,-

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is naar verwachting grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

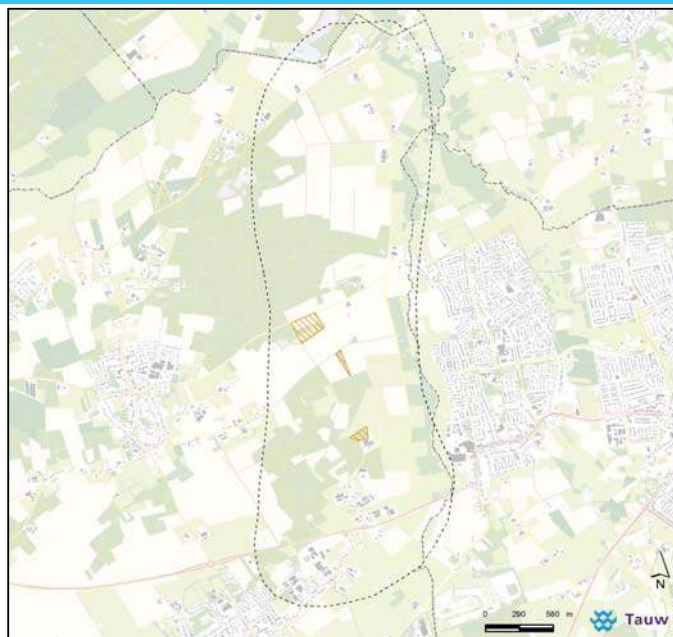
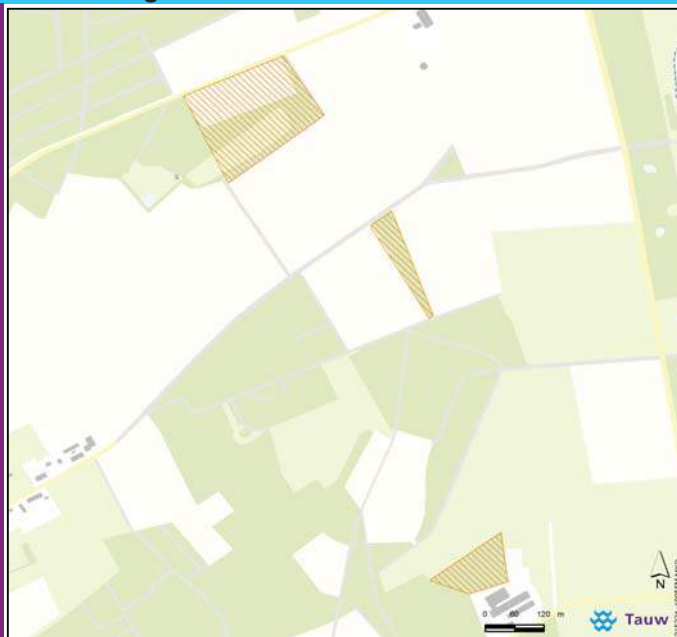
Vraag is of de gemeente Bergeijk, die dit project hebben opgenomen in de projectenlijst, al geld hebben gereserveerd voor dit project

Beschrijving van de maatregel

Ruilen/functieverandering bos-landbouwgrond bij de bossen ten westen van de Keersopperdreef (6 ha) (t.b.v. structuurversterking EHS en Landbouw)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	17.164
Verwerving	€	18.728
Aanleg	€	171.640
Beheer en onderhoud	€	102.605
Totaal	€	310.138

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,339 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	0,044	Provincie Noord-brabant	0,001
	Bedrijven	0,016	Waterschap De Dommel	0,003
	De Gemeente Valkenswaard	0,246		
	Particulieren	0,029		

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk, DLG

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

- Enkelbestemming Bos
- Dubbelbestemming Waterstaat - Attentiegebied EHS
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologische Verwachtingswaarde

Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is nodig omdat binnen de enkelbestemming bos het volgende niet is toegestaan:

- het verwijderen of rooien van bos-, natuur- en landschapselementen en ander opgaand houtgewas zonder agrarische productiefunctie;

Daarnaast zal het gebied een agrarische of natuurbestemming moeten krijgen afhankelijk van de terug te komen functie. Hiervoor is naar verwachting ook een omgevingsvergunning of bestemmingsplanwijziging nodig.

Voor het kappen van bomen buiten de bebouwde kom is een melding verplicht in het kader van de boswet

Mogelijk ook ontheffing flora & fauna wet. Als door de realisatie soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd

Indien de gemeente dit eist kan ook een omgevingsvergunning nodig zijn voor het kappen van bomen

Voor het aanplanten van de jonge bomen geldt ook dat het moet passen binnen de bestemming van de locatie waar aanplant plaats gaat vinden

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In de structuurvisie van de gemeente staat dat de bedrijvigheid zich mee moet kunnen ontwikkelen, onder andere door verbetering van de landbouwstructuur.

Half gesloten agrarisch landschap: Voor wat betreft agrarisch gebruik is de strategie gericht op het behoud en versterking van de landbouwkundige functie en van de aanwezige landbouwbedrijven, zowel de grondgebonden als de niet-grondgebonden bedrijven mits er geen belemmering, bijvoorbeeld in de vorm van woonbebouwing aanwezig is.

Open agrarisch landschap: De strategie is hier gericht op het behoud en versterking van de landbouwkundige functie en van de aanwezige landbouwbedrijven.

Over landbouw in de beekdalen wordt vermeld: Ruimtelijke ingrepen die natuurontwikkeling in de toekomst kunnen frustreren moeten achterwege blijven. De beekdalen laten wat dat betreft alleen extensieve vormen van landbouw en recreatie toe.

Mogelijke risico's

Invullen

Opmerkingen en aandachtspunten

kap 6 ha bos, aanplant 0,7 ha bos vanuit boswet-verplichtingen. Droge bossen: soorten: eiken, beuken, iepen, esdoorn. Plantmaat: veren. Onderlinge afstand: 1st/4m2

Maatregel Aanleg laanbeplanting (aanvullend)

Deelgebied 3

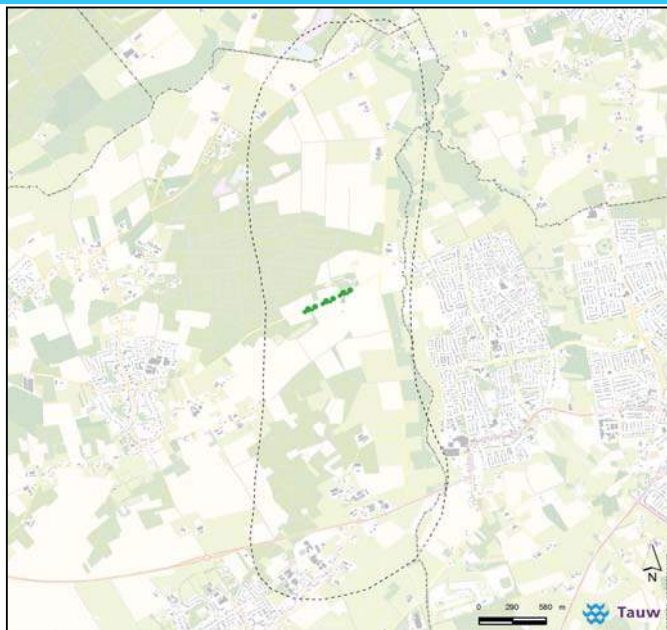
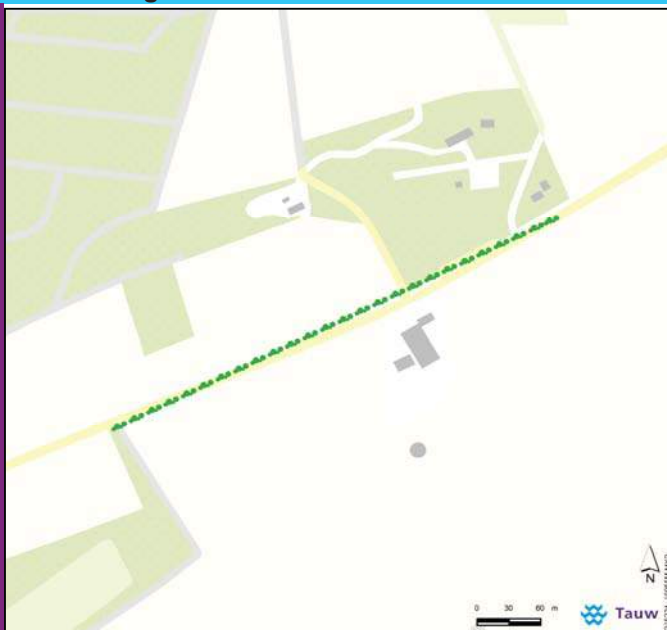
Maatregelnummer 3.12
Generiek nummer 3

Beschrijving van de maatregel

Aanleggen laanbeplanting zomereik over 1.1 kilometer

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	19.751
Verwerving	-	
Aanleg	€	197.514
Beheer en onderhoud	€	6.929
Totaal	€	224.195

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,050 hectare	
Grondeigenaren	De Gemeente Valkenswaard	hectare
	Particulieren	0,041
		0,009

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Aanleg amfibieenpoelen (aanvullend)

Deelgebied 3

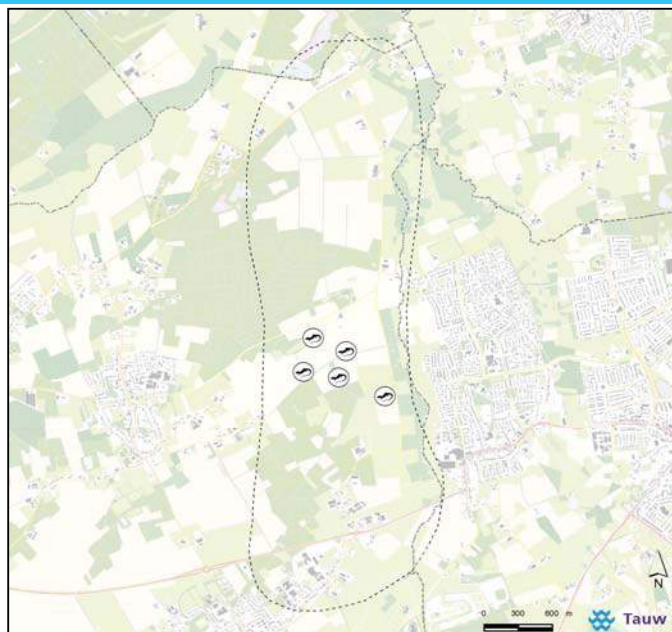
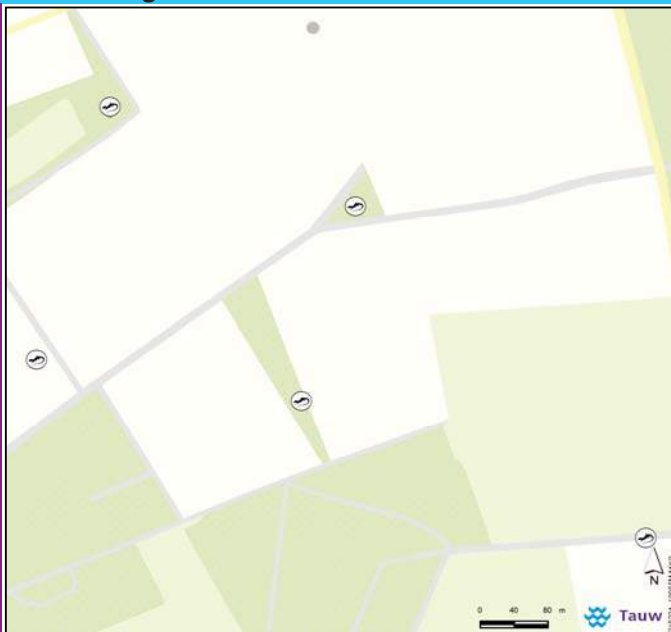
Maatregelnummer
Generiek nummer

3.13
23

Beschrijving van de maatregel

Aanleggen van 5 amfibieenpoelen

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	2.322
Verwerving	€	-
Aanleg	€	23.220
Beheer en onderhoud	€	14.987
Totaal	€	40.528

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,000 hectare	
Grondeigenaren	Gemeente Bergeijk	hectare 0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Bosverjonging (aanvullend)

Deelgebied 3

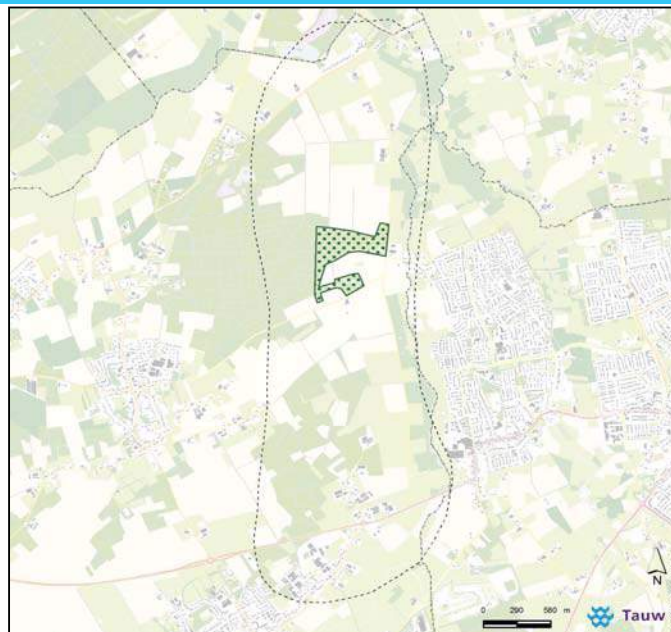
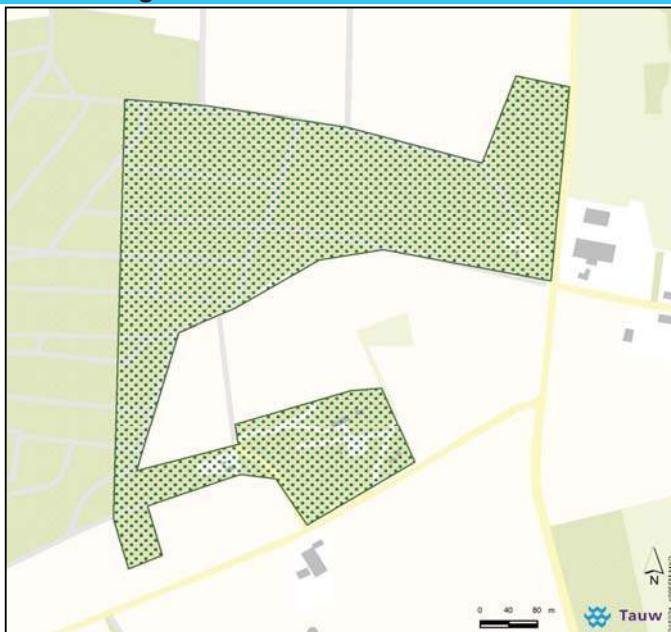
Maatregelnummer
Generiek nummer

3.14
24

Beschrijving van de maatregel

Bosverjonging Mosbergen / Einderheide / Riethoven

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	4.157
Verwerving	€	15.600
Aanleg	€	41.568
Beheer en onderhoud	€	48.828
Totaal	€	110.152

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	20,801 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Agrariers	0,100
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,061
	Gemeente Bergeijk	17,730
	Kerkelijke Instellingen	2,911

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Recreatief fietspad (aanvullend)

Deelgebied 3

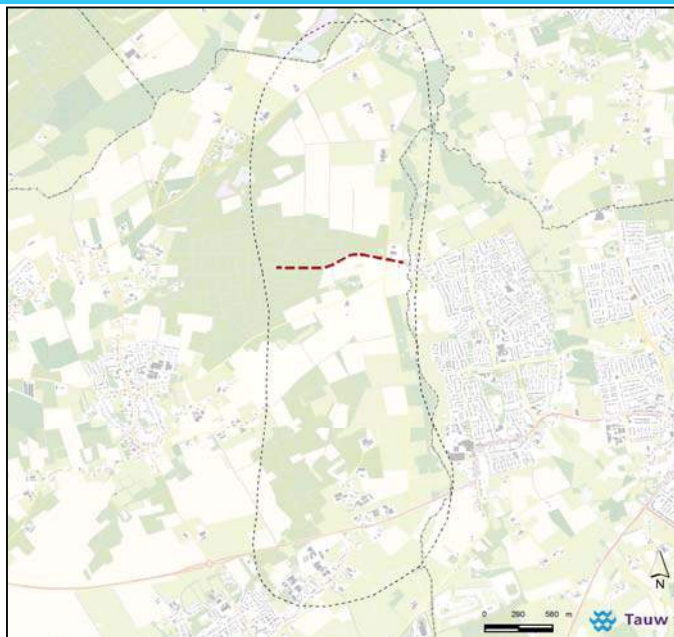
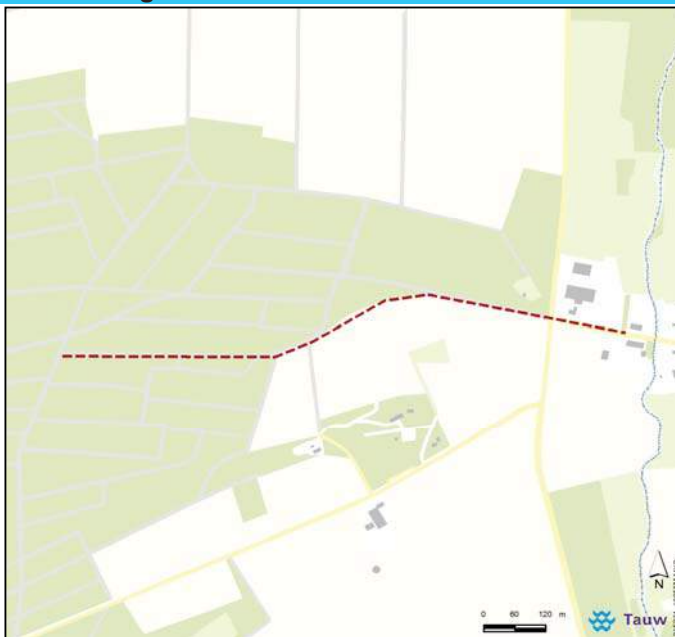
Maatregelnummer
Generiek nummer

3.15
18

Beschrijving van de maatregel

Recreatief half verhard fietspad 2,5 meter breed 2 kilometer

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	10.922
Verwerving	€	1.813
Aanleg	€	109.224
Beheer en onderhoud	€	186.622
Totaal	€	308.582

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,226 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Bedrijven	0,001
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,034
	Gemeente Bergeijk	0,176
	Particulieren	0,016

Mogelijk uitvoerende partij

Bijlage

9

**Uitvoeringspakket H > Fietsverbinding Westerhoven – Riethoven –
Volmolenweg + overige netwerken**

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 3

Maatregelnummer
Generiek nummer

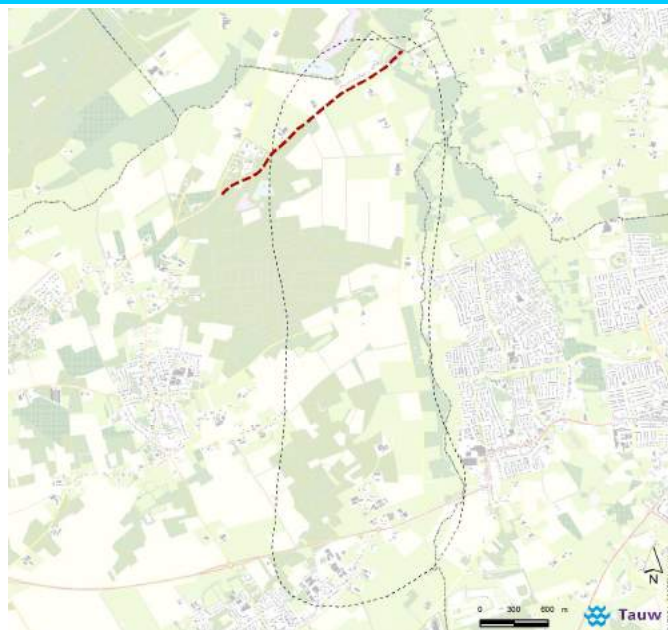
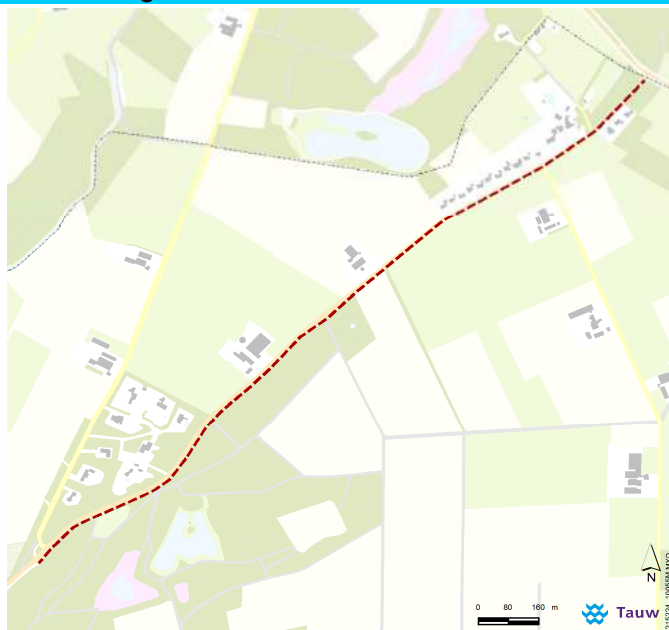
3.3
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg utilitair fiets- en voetpad naast de Broekhovenseweg tussen de Volmolenweg en Wilgerijs. (1500m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	26.896
Verwerving	€	-
Aanleg	€	268.964
Beheer en onderhoud	€	205.560
Totaal	€	501.420

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,428 hectare	
Grondeigenaren	Gemeente Bergeijk	hectare 0,428

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk

Maatregel:

Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 3

Maatregelnummer

3.3

Generiek nummer

5

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Het fietspad is gepland binnen verschillende bestemmingen naast de huidige weg: agrarisch, agrarisch met waarden, bos, wonen, dubbelbestemming waarde -archeologische waarde, agrarisch met waarden - Natuur- en landschapswaarden 1, Dubbelbestemming Waterstaat - Attentiegebied EHS, Dubbelbestemming Waterstaat - Regionaal Waterbergingsgebied

De meeste bestemmingen zijn ook bedoeld voor (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

De gemeente Bergeijk kent in de structuurvisie een hoge prioriteit toe aan fietsverkeer. De maatregel is benoemd in de structuurvisie. De maatregelen zijn ook benoemd als projecten "overig" door de gemeente Bergeijk in een projectenoverzicht.

In de 'Oplegger iDOP Riethoven' staan een aantal projecten genoemd die op korte termijn te realiseren zijn. Een van deze projecten is de 'Fietsverbinding naar omliggende kernen'. Dit wordt aangelegd omdat een vrijliggend fietspad vanuit Bergeijk via Walik naar Waalre en Veldhoven ontbreekt. De route Eikenstraat, Hobbel (Walik), Broekhovenseweg, Volmolen heeft prioriteit. Voor dit project heeft de gemeente Bergeijk in het Gemeentelijk Vekeers- en Vervoers Plan (GVVP) €520.000,- opgenomen voor de aanleg van het fietspad Broekhovenseweg en €440.000,- voor de aanleg van het fietspad Eikestraat. Dit project sluit aan op deze maatregel.

In het GVVP is het uitbreiden van het fietsroutenetwerk tussen de verschillende kernen een van de doelstellingen (zie Regionaal Fietsroutenetwerk). De route uit de 'Oplegger iDOP Riethoven' is hierin meegenomen, maar enkel buiten de bebouwde kom van Riethoven en Walik. Verder staat in het GVVP vermeld dat de gemeente momenteel geen actief beleid voert om fietsen en lopen te stimuleren. Wel bestaat op recreatief vlak een flankerend beleid: (publiciteit voor) een fietsknooppuntennetwerk en fietscafés. Dit beleid is geïnitieerd vanuit het SRE en de gemeente Bergeijk sluit hierop aan.

De verkeersvisie 2009-2015 geeft na verkeersveiligheid de hoogste prioriteit aan (brom)fietsveiligheid. De gemeenteraad wil de veiligheid van fietsers vergroten, onder andere door de aanleg van vrijliggende fietspaden. Verder wil zij de mensen verleiden om gebruik te maken van de fiets op korte afstanden tot 7,5 kilometer. Dit staat weergegeven in het 'Toekomstig fietsnetwerk'. Een van de tracés waar de gemeente vrijliggende fietspaden wil realiseren is de Broekhovenseweg (Veldhovensedijk-Volmolenweg). Dit tracé komt overeen met het tracé van deze maatregel.

Het project 'Dommelpad' heeft als doel om zowel de lokale bevolking en recreanten van elders te laten genieten van de dommel, de relatie stad-land te versterken, een bijdrage te leveren aan de plattelandseconomie en aandacht te vragen voor 'het water' als onderdeel van de reconstructie. De aanleg van een fiets- en voetpad sluit hier goed op aan.

Mogelijke risico's**Opmerkingen en aandachtspunten**

Het pad wordt onverhard en 2 meter breed

Vraag is of de gemeente Bergeijk, die dit project hebben opgenomen in de projectenlijst, al geld hebben gereserveerd voor dit project.

De gemeente Valkenswaard heeft aangegeven dat er geen plek is voor een fietspad. De gemeente Bergeijk stelt voor om het pad te verlengen met 650 m1, daarnaast dient het een volwaardig fietspad te zijn met een utilitaire functies. Na bespreking in de Awg kan dit een plek krijgen in het uitvoeringsprogramma.

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 3

Maatregelnummer
Generiek nummer

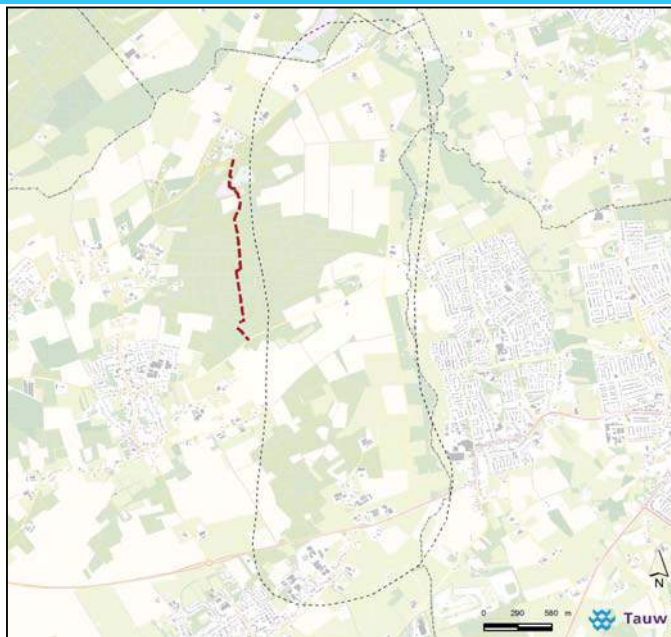
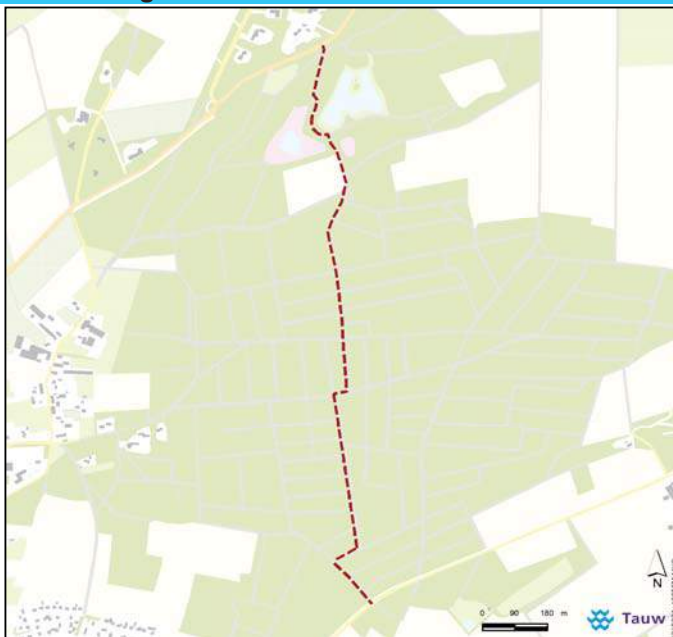
3.4
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad door de bossen tussen Wilgerijs en Molenstraat (1800m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	11.096
Verwerving	€	-
Aanleg	€	110.964
Beheer en onderhoud	€	208.742
Totaal	€	330.803

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,073 hectare	hectare
Grondeigenaren	De Gemeente Valkenswaard	0,031
	Gemeente Bergeijk	0,003
	Terreinbeheerders	0,036
	Waterschap De Dommel	0,003

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

-Enkelbestemming Bos

-Dubbelbestemming Waarde - Archeologische Verwachtingswaarde

Er is een omgevingsvergunning nodig voor het verwijderen, aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen, of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen.

Bevoegd gezag: gemeente Bergeijk

Verstoring in het bos door de halfverharding en de werkzaamheden. Als door de realisatie soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

De gemeente Bergeijk kent in de structuurvisie een hoge prioriteit toe aan fietsverkeer.

In het GVVP staat vermeld dat de gemeente momenteel geen actief beleid voert om fietsen en lopen te stimuleren. Wel bestaat op recreatief vlak een flankerend beleid: (publiciteit voor) een fietsknooppuntennetwerk en fietscafés. Dit beleid is geïnitieerd vanuit het SRE en de gemeente Bergeijk sluit hierop aan.

Mogelijke risico's**Opmerkingen en aandachtspunten**

Uitgegaan van een halfverhard pad, momenteel ligt er al grotendeels onverharde route

Maatregel Aanleg recreatief fietspad

Deelgebied gebiedsoverschrijdende verbindingen

Maatregelnummer

6.3

Generiek nummer

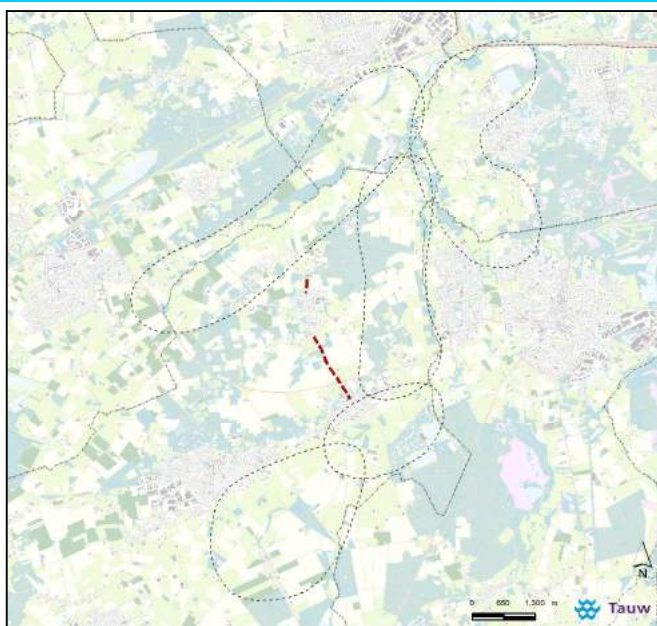
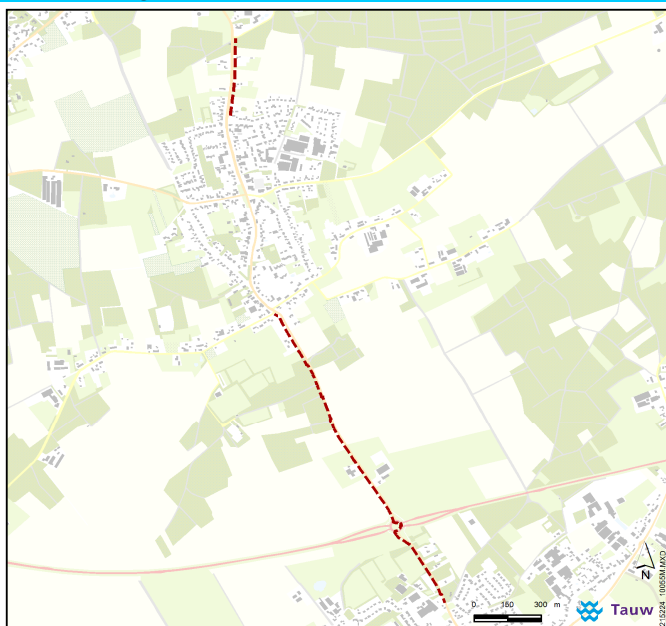
3

Beschrijving van de maatregel

Aanleg recreatief fietspad naast Dorpsstraat en Heuvel tussen Riethoven - Westerhoven (1500m). Voor deze maatregel bestaat daarnaast de wens om bij de Schoolstraat (ten noorden van Riethoven) een vrijliggend fietspad (zoals bij de Broekhovensedijk) aan te leggen en om bij de Kapelstraat voorzieningen te treffen om het voor de fietser aantrekkelijk te maken en voor autoverkeer minder aantrekkelijk. Te denken valt aan een oversteekvoorzieningen, er zijn nog geen concrete ideeën voor. Het voorstel is om de lengte in tact te houden, zodat het stuk Schoolstraat wordt toegevoegd.

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	16.543
Verwerving	€	4.050
Aanleg	€	165.432
Beheer en onderhoud	€	85.650
Totaal	€	271.676

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,396 hectare		
Grondeigenaren	Agrariers	hectare	hectare
	Gemeente Bergeijk	0,004	0,000
	Particulieren	0,254	
	Provincie Noord-brabant	0,050	
		0,081	
			Waterschap De Dommel

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk

Maatregel: Aanleg recreatief fietspad

Deelgebied gebiedsoverschrijdende verbindingen

Maatregelnummer

6.3

Generiek nummer

3

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

-Enkelbestemming Agrarisch

-Dubbelbestemming Waarde - Archeologische Verwachtingswaarde

Er is een omgevingsvergunning nodig voor het het verwijderen, aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen, of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

De gemeente Bergeijk kent in de structuurvisie een hoge prioriteit toe aan fietsverkeer.

In het GVVP is het uitbreiden van het fietsroutenetwerk tussen de verschillende kernen een van de doelstellingen (zie Regionaal Fietsroutenetwerk). Verder staat in het GVVP vermeld dat de gemeente momenteel geen actief beleid voert om fietsen en lopen te stimuleren. Wel bestaat op recreatief vlak een flankerend beleid: (publiciteit voor) een fietsknooppuntennetwerk en fietscafés. Dit beleid is geïnitieerd vanuit het SRE en de gemeente Bergeijk sluit hierop aan.

In het 'Regionaal fietsroutenetwerk' staat de verbinding Heuvel (Riethoven) en Heuvel (Westerhoven) genoemd als ter realiseren regionaal fietsnetwerk.

De verkeersvisie 2009-2015 geeft na verkeersveiligheid de hoogste prioriteit aan (brom)fietsveiligheid. De gemeenteraad wil de veiligheid van fietsers vergroten, onder andere door de aanleg van vrijliggende fietspaden. Verder wil zij de mensen verleiden om gebruik te maken van de fiets op korte afstanden tot 7,5 kilometer. Dit staat weergegeven in het 'Toekomstig fietsnetwerk'. Een van de tracés waar de gemeente fiets(suggestie)stroken wil realiseren is Heuvel (Westerhoven-Riethoven). Dit tracé komt overeen met het tracé van deze maatregel. Voor Heuvel (Riethoven) is €250.000,- gereserveerd voor de aanleg van een aan/vrijliggend fietspad en voor Heuvel (Westerhoven) €70.000,-.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is mogelijk grondverwerving of een betredingstoestemming/gebruiksovereenkomst nodig. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Opmerkingen en aandachtspunten

Het pad wordt half verhard en 2 meter breed, waarschijnlijk past het pad niet binnen de huidige bestemming verkeer van de (auto)weg. Het gaat om een volwaardig fietspad, dat tevens een utiliteitsdoel heeft. De gemeente stelt voor het pad te verlengen.

Maatregel Aanleg/verbeteren voetpad

Deelgebied gebiedsoverschrijdende verbindingen

Maatregelnummer 6.1

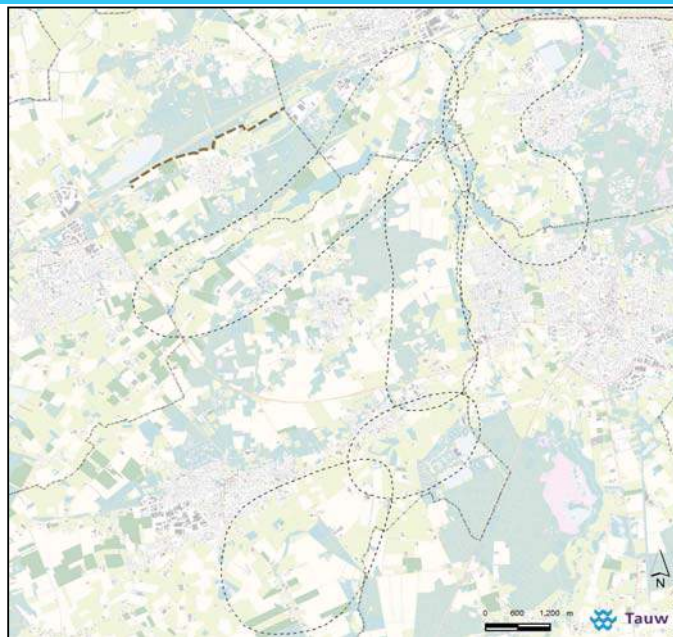
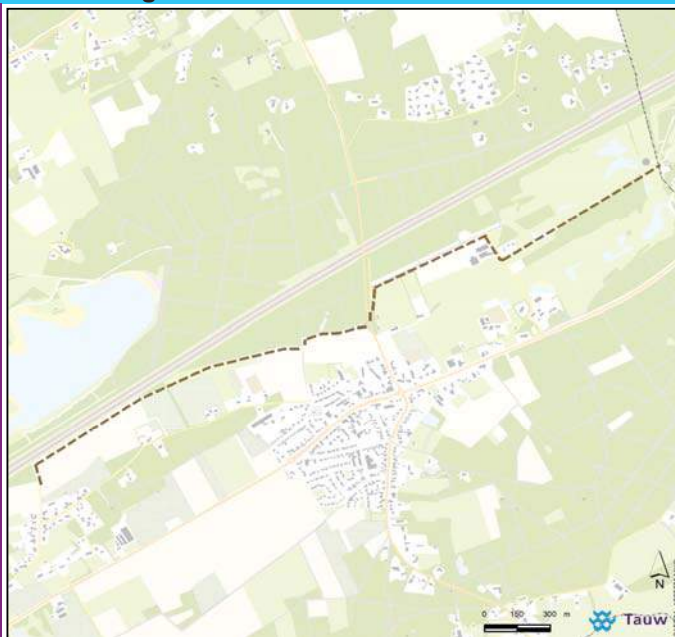
Generiek nummer 1

Beschrijving van de maatregel

Aanleg/verbeteren voetpad Veldhoven - Steensel gelegen tussen de Eindhovenseweg en de A67 (2000m)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	6.312
Verwerving	€	602
Aanleg	€	63.116
Beheer en onderhoud	€	114.200
Totaal	€	184.230

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,076 hectare	hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,003
	Gemeente Bergeijk	0,006
	Waterschap De Dommel	0,067

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Eersel

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Eersel 2012, met de gemeente Eersel als bevoegd gezag.

- Enkelbestemming Agrarisch met waarden - Landschap
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologie
- Enkelbestemming Bos
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologie

Ter ondersteuning van het recreatief medegebruik worden beperkte recreatieve voorzieningen toegestaan in het gehele gebied zoals paden, banken, picknicktafels, bewegwijzering e.d. Voor verharding is een omgevingsvergunning nodig.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In de structuurvisie van de gemeente is vermeld dat wordt ingezet op het versterken van het recreatieve netwerk door de aanleg van fiets- en wandelpaden en het verbeteren van het voorzieningsniveau.

Masterplan de Gender beschrijft dat de gemeente Eersel voor de lange termijn als doel heeft om het landschap in stand te houden en te ontwikkelen van een kwalitatief hoogwaardig landschap met optimale landschappelijke, recreatieve, archeologische, cultuurhistorische en ecologische waarden door:

- Het in stand houden en ontwikkelen van recreatieve waarden. Het recreatief voorzieningsniveau dient afgestemd te worden op het gebruik.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is mogelijk grondverwerving of een betredingstoestemming/gebruiksovereenkomst nodig. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd

Opmerkingen en aandachtspunten

Pad wordt onverhard en 1 meter breed

Maatregel Fietsbrug over A67 (aanvullend)

Deelgebied 6

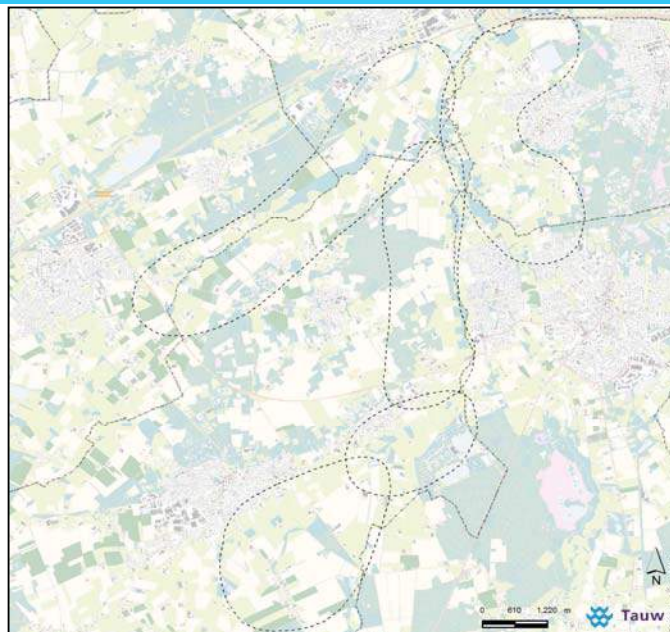
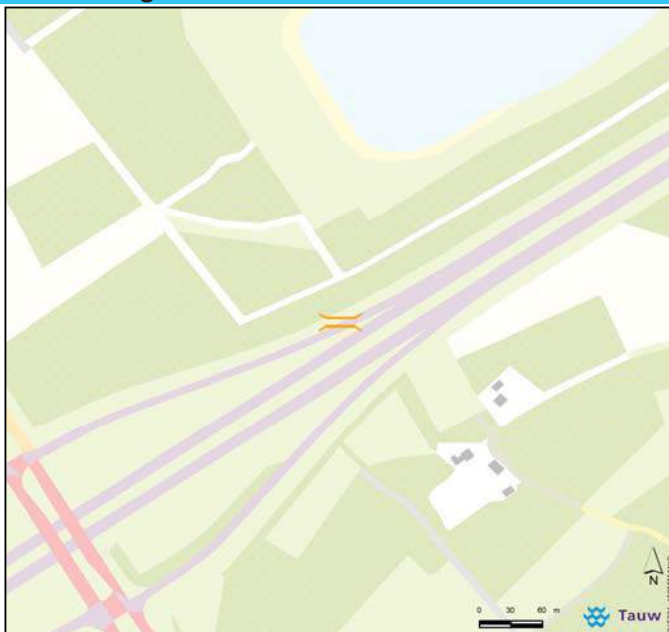
Maatregelnummer
Generiek nummer

6.7
26

Beschrijving van de maatregel

Fietsbrug over A67, incl 200 meter utilitair fietspad Meerheide

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	155.711
Verwerving	€	-
Aanleg	€	1.557.106
Beheer en onderhoud	€	172.548
Totaal	€	1.885.364

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,000 hectare	
Grondeigenaren	De Staat (infrastructuur En Milieu)	hectare 0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Bijlage

10

**Uitvoeringspakket I > Keersop N69 + Keersop – Zuid tot
Loverensedijk**

Maatregel Ontwikkelen robuust beekdal

Deelgebied 3

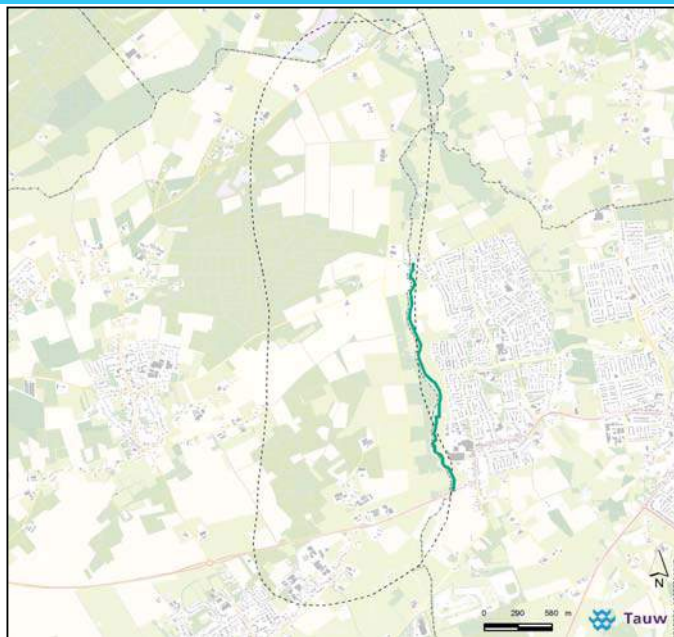
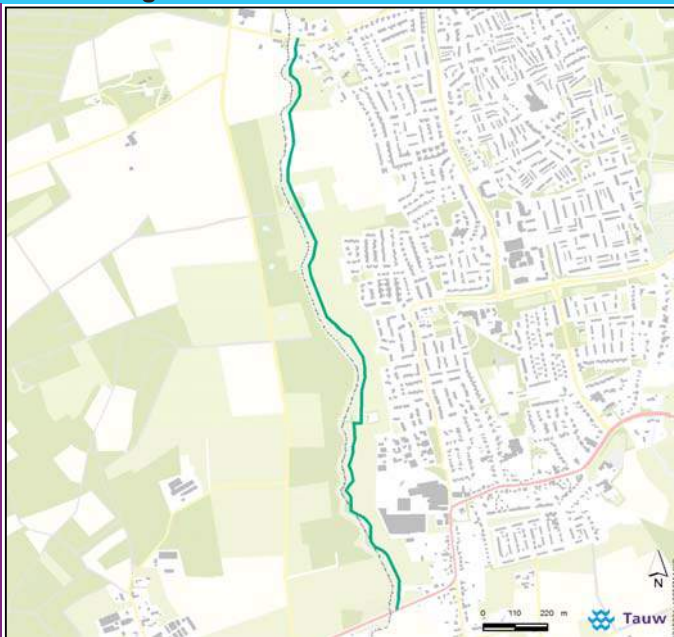
Maatregelnummer 3.2
Generiek nummer 10

Beschrijving van de maatregel

Ontwikkeling robuust beekdal van de Keersop grenzend aan woonwijk Dommelen (lang 2100 m, verbreding van de beekzone van 25 naar 50 m)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	11.767
Verwerving	€	132.295
Aanleg	€	117.667
Beheer en onderhoud	€	613.961
Totaal	€	875.691

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	5,855 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	0,906	Provincie Noord-brabant	0,053
	Bedrijven	0,163	Terreinbeheerders	0,077
	De Gemeente Valkenswaard	3,634	Waterschap De Dommel	0,175
	Particulieren	0,847		

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel, DLG

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag en het Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013, met de gemeente Valkenswaard als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden benodigd. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

- Waterstaat – Regionaal waterbergingsgebied ("het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren").
- Waterstaat – Attentiegebied EHS ("a het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 0,6 m beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist in het kader van de Ontgrondingenwet)

Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013.

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waarde - Hydrologie (a.het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 0,6 meter beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist op grond van de Ontgrondingenwet;)

Als door de realisatie van het robuuse beekdal soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Het beleid van waterschap de Dommel is beschreven in het vigerende waterbeheerplan 'Krachtig Water'. De gebiedsmaatregelen sluit het beste aan bij de thema's Mooi Water en Natuurlijk water. Voor Mooi water vergroot het waterschap bij zijn inrichtingsprojecten de waarde van water voor de mens. Dit doen ze door ruimte te bieden aan recreatiemogelijkheden, landschap en cultuurhistorie. Voor het thema Natuurlijk water richt het waterschap de inrichting en het beheer van haar watergangen in op het halen van de ecologische doelen uit de Europese Kaderrichtlijn Water en de functies 'wateratuur' en 'verweven' uit het Provinciaal Waterplan. Om deze doelen te halen gaan ze verder met beekherstel, de aanleg van ecologische verbindingzones en het opheffen van barrières voor vismigratie.

In samenwerking met de gemeenten Valkenswaard en Bergeijk wordt in het plangebied Keersop een waterbergingsgebied aangelegd, natuur hersteld en worden recreatiemogelijkheden vergroot. Binnen plangebied Keersop liggen de volgende opgaven: realiseren van gestuurde waterberging, beekherstel voor de Keersop, herstel van de Natte Natuurparel en realiseren van beleidsdoelen uit de omgeving o.a. ten aanzien van de landschapszone langs Dommelen en recreatie.

Er lopen bij het Waterschap De Dommel reeds 2 projecten waarmee deze gebiedsmaatregel overlap kent:

- Projectnummer Waterschap De Dommel: P051404: 66 ha gestuurde waterberging gereed. De verbreding van het beekdal komt ten gunste van de waterberging en daarmee genoemd project van het waterschap. Het inrichtingsplan is in 2011 opgesteld, de uitvoering start in 2013. De oplevering is voorzien eind 2014. Dit project gaat uit van een grondverwerving van 1.5 ha. De verbreding van de beekzone (gebiedsmaatregel) betreft circa 4.25 ha. De totale kosten voor het waterschap zijn begroot op (2013+2014): EUR 655k. De beschikbare subsidie is (2013+2014+2015): EUR 735k. De uitvoeringskosten zijn EUR 1.13 miljoen (waterberging) en EUR 0.12 miljoen (grondverwerving). Het waterschap geeft aan dat door de gemeente Valkenswaard een nieuwe weg wordt aangelegd: De Lage Heideweg. Voor deze weg wordt een bestemmingsplan wijziging uitgevoerd. Met gemeente is afgesproken dat de waterberging gekoppeld wordt aan de Lage Heideweg.

- Projectnummer Waterschap De Dommel: P051412: 0,85 km beekherstel en 23 ha no regretmaatregelen GGOR gerealiseerd. De uitvoering is voorzien in 2013 en 2014. De totale kosten voor het waterschap zijn begroot op (2013+2014): EUR 217k. De beschikbare subsidie is (2013+2014): EUR 613k. De uitvoeringskosten zijn begroot op EUR 590 k (beekherstel) en EUR 352k (grondverwerving).

Het landschapsbeleidsplan Bergeijk, plangebied Riethoven geeft een landschapsvisie voor Riethoven. De gewenste ontwikkelingen voor beekdal de Keersop is dat gestreefd worden naar verdere natuurgerichte ontwikkeling. De beekdalen maken deel uit van de EHS waardoor Rijksmiddelen voor natuurontwikkeling voorhanden zijn (1996).

Technisch ontwerp Keersopdal perceel 3 heeft het meanderen van de Keersop opgenomen, maar niet naar tevredenheid.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Er is sprake van twee betrokken gemeenten (Bergeijk en Valkenswaard) en daarmee bevoegde gezagen. Mogelijk lopen procedures niet parallel en blokkeert dat een uitvoering in één tranche

De maatregel gaat gepaard met grondverzet. Idealiter wordt de vrijkomende grond in de nabijheid toegepast. Indien dat niet lukt, dient rekening te worden gehouden met een langere transportafstand en oplopende kosten.

Opmerkingen en aandachtspunten

De twee bij vraag zes benoemde projecten van het Waterschap kunnen zowel betrekking hebben op dit gebiedsimpulsgebied 3 als andere gebieden. Daarmee is naar verwachting voor een beperkt deel financiering / subsidie voor handen en dient gezocht te worden naar aanvullende financiële middelen. Daarnaast is een groot deel van beekherstel al uitgevoerd, echter niet een verbreding. Afstemming dient plaats te vinden met de ontwikkelingsvisie Keersop.

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 3

Maatregelnummer
Generiek nummer

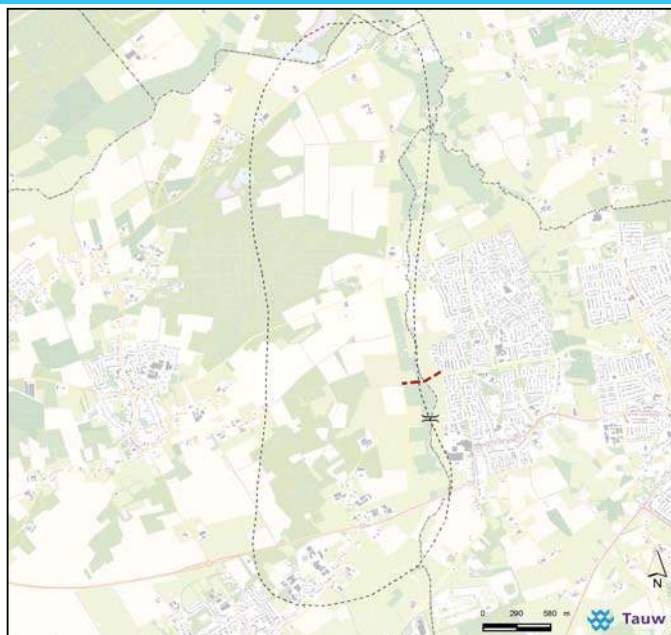
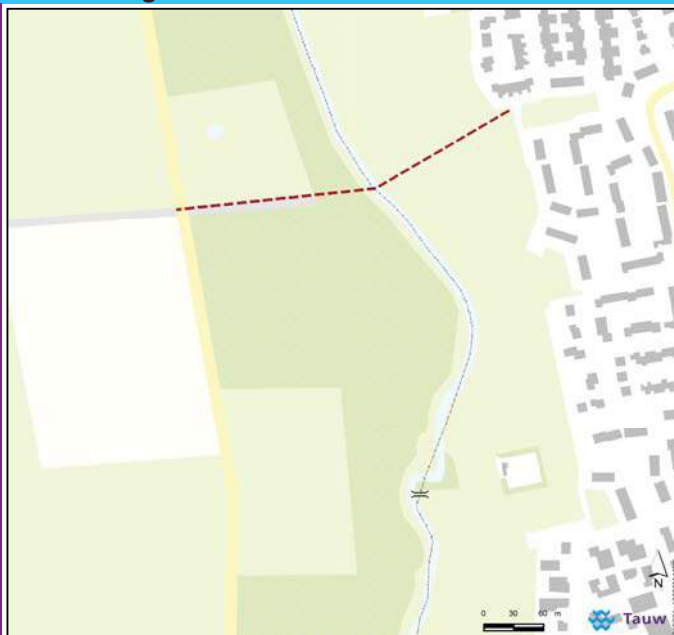
3.5
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad tussen Dommelen en de Keersopperdreef inclusief brug of trekpontje (300 m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	1.849
Verwerving	€	1.272
Aanleg	€	18.494
Beheer en onderhoud	€	34.790
Totaal	€	56.406

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,289 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	0,044	Provincie Noord-brabant	0,001
	Bedrijven	0,016	Waterschap De Dommel	0,003
	De Gemeente Valkenswaard	0,206		
	Particulieren	0,019		

Mogelijk uitvoerende partij

Staatsbosbeheer in samenwerking met Waterschap de Dommel en/of gemeenten Valkenswaard en Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag en het Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013, met de gemeente Valkenswaard als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

- Enkelbestemming Bos
- Dubbelbestemming Waterstaat - Attentiegebied EHS
- Dubbelbestemming Waterstaat - Regionaal Waterbergingsgebied

Ontwerp bestemmingsplan buitengebied Valkenswaard 2013

- Enkelbestemming Agrarisch met waarden
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologie
- Dubbelbestemming Waarde - Geomorfologie
- Dubbelbestemming Waarde - Hydrologie

De bestemmingen zijn ook bedoeld voor (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen. Echter als verharding wordt aangelegd is in een omgevingsvergunning nodig.

Voor de werkzaamheden aan de waterkant en het bouwen van een brug of het ingebruik nemen van een pont is een watervergunning nodig.

Bevoegd gezag: Waterschap de Dommel

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

De gemeente Bergeijk kent in de structuurvisie een hoge prioriteit toe aan fietsverkeer

In het GVVP van de gemeente Bergeijk staat vermeld dat de gemeente momenteel geen actief beleid voert om fietsen en lopen te stimuleren. Wel bestaat op recreatief vlak een flankerend beleid: (publiciteit voor) een fietsknooppuntennetwerk en fietscafés. Dit beleid is geïnitieerd vanuit het SRE en de gemeente Bergeijk sluit hierop aan. Deze maatregel zou aansluiten bij het regionale fietsroutenetwerk.

De gemeente Valkenswaard heeft in haar structuurvisie aangegeven dat de ontwikkeling van nieuwe verblijfs- en dagrecreatie in het buitengebied wordt gestimuleerd.

Mogelijke risico's

Er is sprake van twee betrokken gemeenten (Bergeijk en Valkenswaard) en daarmee bevoegde gezagen. Mogelijk lopen procedures niet parallel en blokkeert dat een uitvoering in één tranche

Opmerkingen en aandachtspunten

In het MER voor de N69 wordt eveneens onderzocht of hier een extra ontsluiting voor Dommelen naar de nieuwe verbinding gerealiseerd gaat worden. Indien dit het voorkeursalternatief wordt, kan de aanleg van fiets/wandelverbinding hiermee mogelijk worden gecombineerd.

semi-verhard uitgevoerd.

De gemeente Valkenswaard heeft aangegeven dat er wandelbruggetjes moeten komen, en geen trekpontjes, omdat het een druk bezocht gebied is. Mocht de kade er komen, dan komt er nog een derde wandelbrug bij.

Maatregel Aanl. ontbr. schakels voetpad

Deelgebied 3

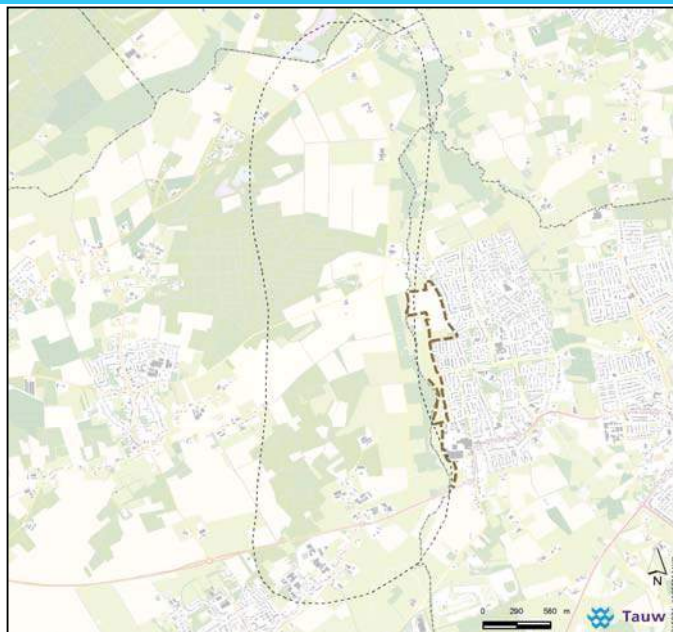
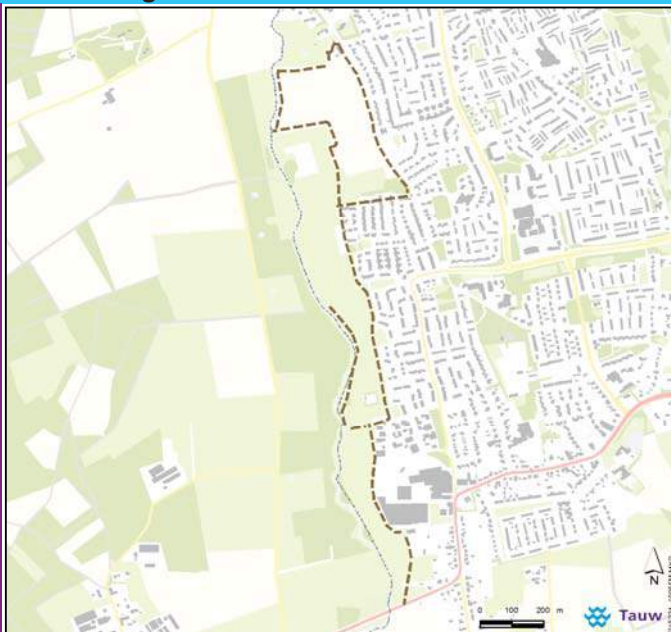
Maatregelnummer 3.6
Generiek nummer 7

Beschrijving van de maatregel

Aanleg ontbrekende schakels voetpad tussen Dommelen en de Keersop (3400 m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	10.743
Verwerving	€	5.404
Aanleg	€	107.431
Beheer en onderhoud	€	31.210
Totaal	€	154.789

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,339 hectare			
		hectare		hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,044	Provincie Noord-brabant	0,001
	Bedrijven	0,016	Waterschap De Dommel	0,003
	De Gemeente Valkenswaard	0,246		
	Particulieren	0,029		

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Valkenswaard

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013, met de gemeente Valkenswaard als bevoegd gezag.

- Enkelbestemming Agrarisch met waarden
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologie -
- Dubbelbestemming Waarde - Geomorfologie
- Dubbelbestemming Waarde - Hydrologie

De bestemming is ook bedoeld voor (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen. Echter als verharding wordt aangelegd is in een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

De gemeente heeft in haar structuurvisie aangegeven dat de ontwikkeling van nieuwe verblijfs- en dagrecreatie in het buitengebied wordt gestimuleerd.

Een gebied waar Waterschap De Dommel een waterberging wil realiseren is de Keersop bij Dommelen. In samenwerking met de gemeenten Valkenswaard en Bergeijk wordt in het plangebied Keersop een waterbergingsgebied aangelegd, natuur hersteld en worden recreatiemogelijkheden vergroot. Specifiek binnen het plangebied Keersop liggen de volgende opgaven:

1. realiseren van gestuurde waterberging Keersop;
2. realiseren van beekherstel voor de Keersop;
3. herstel van de Natte Natuurparel;
4. realiseren van beleidsdoelen en wensen uit de omgeving o.a. ten aanzien van de landschapszone langs Dommelen en recreatie.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is mogelijk grondverwerving of een betredingstoestemming/gebruiksovereenkomst nodig. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd

Opmerkingen en aandachtspunten

Maatregel Verb. hydrologie t.b.v. landbouw

Deelgebied 3

Maatregelnummer
Generiek nummer

3.10
16

Beschrijving van de maatregel

Landbouwmaatregelen: vermindering droogteschade en natschade

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	9.625
Verwerving	€	-
Aanleg	€	96.250
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	105.875

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Indicatie HaskoningDHV: Peilgestuurde drainage 3.000 / 3500 euro per hectare t.b.v. natschade. Stuwtes voor droogteschade 1.500 tot 2.000 euro per hectare

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	6,050	hectare
Grondeigenaren	Agrariers	2,184
	Gemeente Bergeijk	3,320
	Particulieren	0,546

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Maatregelen beekherstel Keersop

Deelgebied 3

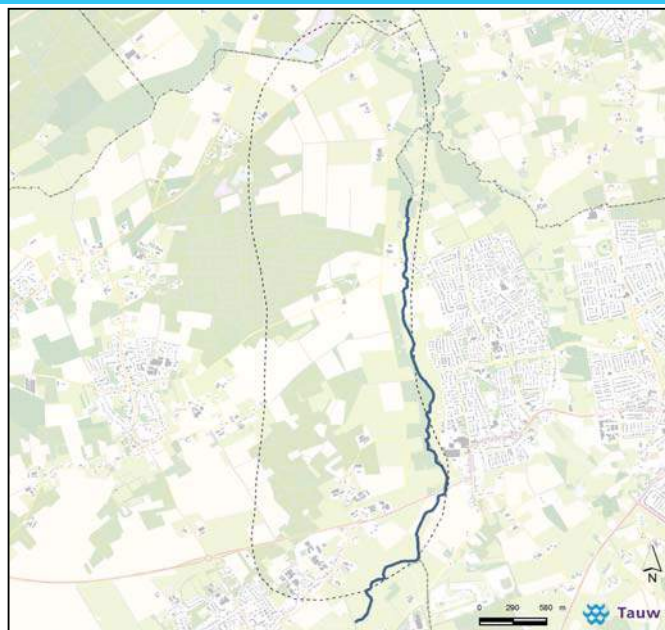
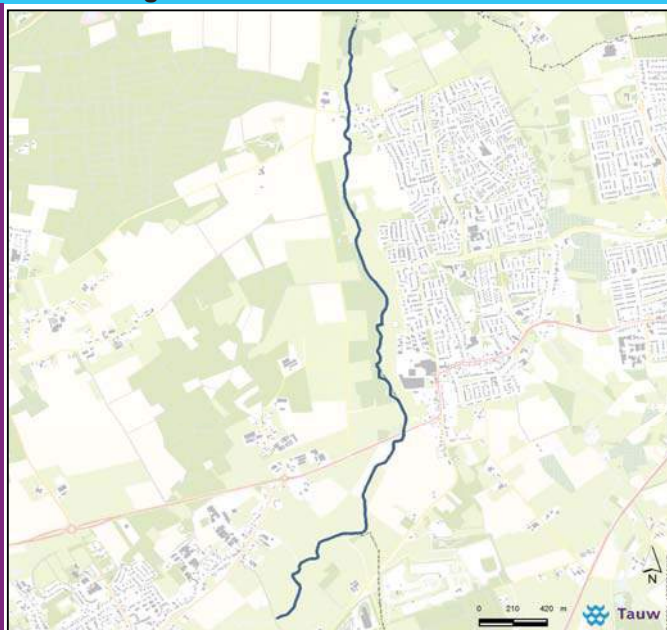
Maatregelnummer
Generiek nummer

3.11
17

Beschrijving van de maatregel

Maatregelen beekherstel Keersop (traject Gagelvelden - Valentinuskapel)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	97.500
Verwerving	€	-
Aanleg	€	975.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	1.072.500

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Aanlegkosten a EUR 250.000 per kilometer zijn een inschatting van HaskoningDHV

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte

Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap de Dommel

Tauw

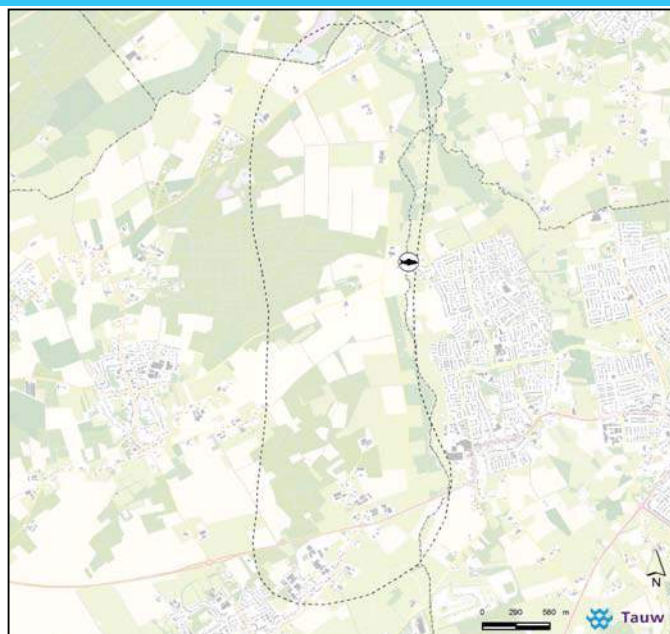
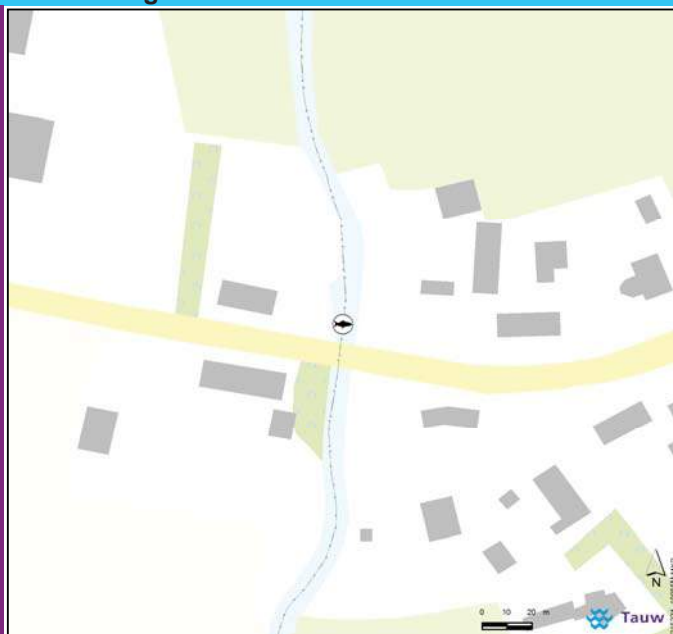
6-6-2013

Beschrijving van de maatregel

Optimaliseren vispassage stuw Keersoppermolen

1 stuks

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	5.000
Verwerving	€	-
Aanleg	€	50.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	55.000

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,226 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Bedrijven	0,001
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,034
	Gemeente Bergeijk	0,176
	Particulieren	0,016

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap de Dommel

Maatregel NNP Keersopperdreef

Deelgebied 3

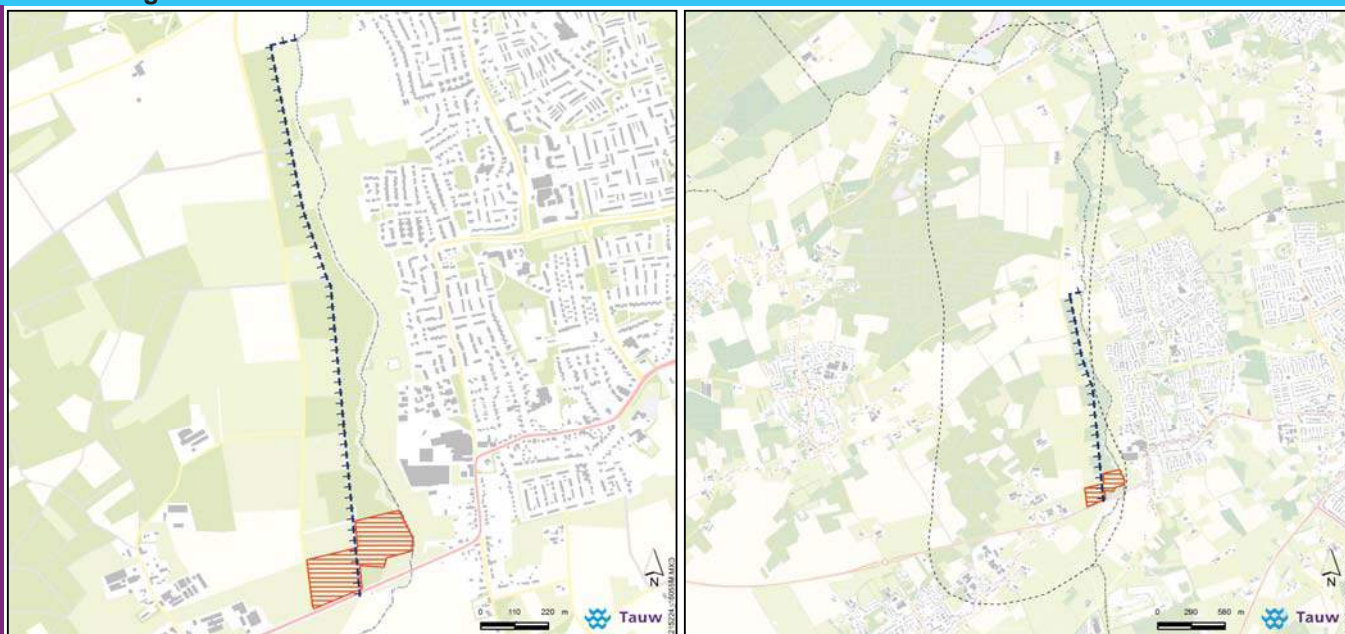
Maatregelnummer
Generiek nummer

3.17
17

Beschrijving van de maatregel

Afplaggen, dempen/verondiepen waterloop, landbouwfawatering om NNP leiden, mogelijk aansluiten afwating definitief tracé

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	18.400
Verwerving	-	
Aanleg	€	184.000
Beheer en onderhoud	-	
Totaal	€	202.400

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	hectare
Grondeigenaren	

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap de Dommel

Maatregel Aanleg beekbegeleidende beplanting

Deelgebied 4

Maatregelnummer

4.1

Generiek nummer

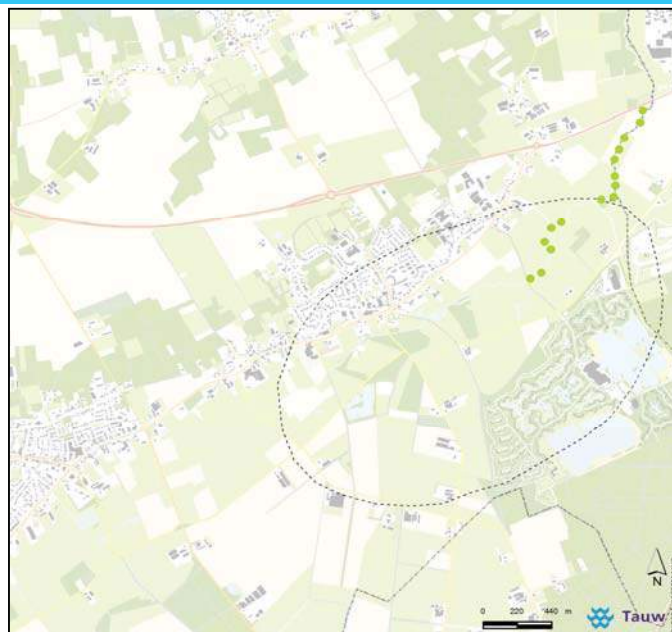
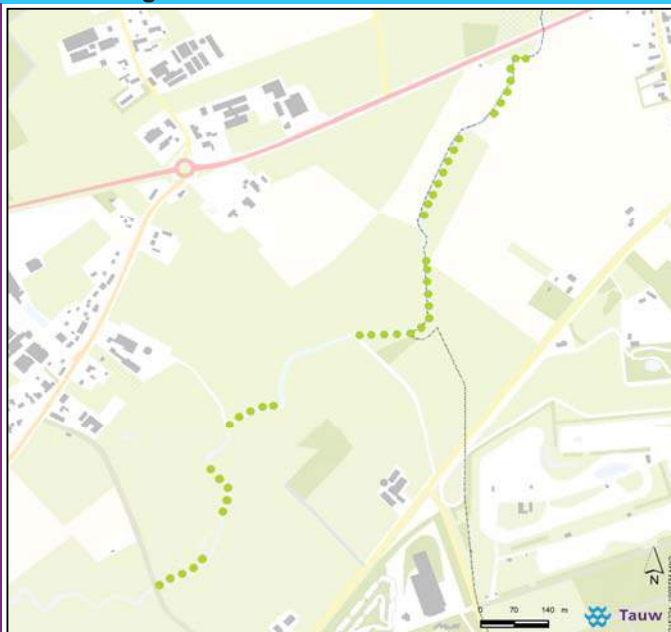
12

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 7 stroken beekbegeleidende beplanting naast de Keersop tussen de Dommelsedijk en de Loverensdijk (gemiddeld 150m lang, 10 m breed) (versterken herkenbaarheid beekdal)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	3.287
Verwerving	€	42.378
Aanleg	€	32.869
Beheer en onderhoud	€	166.541
Totaal	€	245.076

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	1,101 hectare			
		hectare		hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,452	Particulieren	0,111
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,075	Waterschap De Dommel	0,443
	Gemeente Bergeijk	0,006		
	Kerkelijke Instellingen	0.014		

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag en het Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013, met de gemeente Valkenswaard als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Deze is nodig omdat de voorgenomen gebiedsmaatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waterstaat – Regionaal waterbergingsgebied

- het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren.

Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waarde - Hydrologie

b. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers of het aanleggen van ondergrondse drainage

Als door de aanleg van de beekbegeleidende beplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Het beleid van waterschap de Dommel is beschreven in het vigerende waterbeheerplan 'Krachtig Water', een strategisch document. Hierin staan verschillende thema's centraal. De gebiedsmaatregelen sluit het beste aan bij de thema's Mooi Water en Natuurlijk water. Voor Mooi water vergroot het waterschap bij zijn inrichtingsprojecten de waarde van water voor de mens. Dit doen ze door ruimte te bieden aan recreatiemogelijkheden, landschap en cultuurhistorie. Voor het thema Natuurlijk water richt het waterschap de inrichting en het beheer van haar watergangen in op het halen van de ecologische doelen uit de Europese Kaderrichtlijn Water en de functies 'waternatuur' en 'verweven' uit het Provinciaal Waterplan. Om deze doelen te halen gaan ze verder met beekherstel, de aanleg van ecologische verbindingzones en het opheffen van barrières voor vismigratie. Deze maatregelen voeren ze zoveel mogelijk uit per gebied, in één samenhangend maatregelenpakket met herstel van Topgebieden en verbetering van de water(bodem)kwaliteit.

Mogelijke risico's

Voor de Keersop geldt een waterbergingsopgave. Beplanting kan opstuwend werken en de bergingscapaciteit nadelig beïnvloeden.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Er zijn nog weinig zichtlijnen van de openbare weg richting de beekdalen (Groenstructuurplan). Afhankelijk van de hoogte van de beplanting kunnen deze ook zichtlijnen op de beek en het beekdal wegnemen.

Opmerkingen en aandachtspunten

De totale lengte van dit beektrace is ruim 1.7 kilometer. Met de 7 stroken beplanting kan, indien aaneengeschakeld (met mogelijk verspringing tussen oost- en westzijde van de beek) het gehele tracé versterkt worden.

Maatregel Ontwikkelen robuust beekdal

Deelgebied 4

Maatregelnummer

4.2

Generiek nummer

10

Beschrijving van de maatregel

Ontwikkelen robuust beekdal van de Keersop tussen de Dommelsedijk en de Loverensdijk (lang 1700 m, verbreding van de beekzone van 25 naar 50 m)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	9.525
Verwerving	€	160.839
Aanleg	€	95.255
Beheer en onderhoud	€	497.016
Totaal	€	762.635

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	6,386 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	2,545	Onbekend	0,042
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,226	Particulieren	0,522
	Gemeente Bergeijk	1,426	Provincie Noord-brabant	0,051
	Kerkelijke Instellingen	0,031	Waterschap De Dommel	1,545

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag en het Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013, met de gemeente Valkenswaard als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden benodigd. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waterstaat – Regionaal waterbergingsgebied

- het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren

Waterstaat – Attentiegebied EHS

a het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 0,6 m beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist in het kader van de Ontgrondingenwet

Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waarde - Hydrologie

a.het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 0,6 meter beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist op grond van de Ontgrondingenwet.

Als door de realisatie van het robuuse beekdal soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Het beleid van waterschap de Dommel is beschreven in het vigerende waterbeheerplan 'Krachtig Water', een strategisch document. Hierin staan verschillende thema's centraal. De gebiedsmaatregelen sluit het beste aan bij de thema's Mooi Water en Natuurlijk water. Voor Mooi water vergroot het waterschap bij zijn inrichtingsprojecten de waarde van water voor de mens. Dit doen ze door ruimte te bieden aan recreatiemogelijkheden, landschap en cultuurhistorie. Voor het thema Natuurlijk water richt het waterschap de inrichting en het beheer van haar watergangen in op het halen van de ecologische doelen uit de Europese Kaderrichtlijn Water en de functies 'watermatuur' en 'verweven' uit het Provinciaal Waterplan. Om deze doelen te halen gaan ze verder met beekherstel, de aanleg van ecologische verbindingzones en het opheffen van barrières voor vismigratie. Deze maatregelen voeren ze zoveel mogelijk uit per gebied, in één samenhangend maatregelenpakket met herstel van Topgebieden en verbetering van de water(bodem)kwaliteit.

Een gebied waar Waterschap De Dommel een waterberging wil realiseren is de Keersop bij Dommelen. In samenwerking met de gemeenten Valkenswaard en Bergeijk in het plangebied Keersop een waterbergingsgebied aangelegd, natuur hersteld en worden recreatiemogelijkheden vergroot. Specifiek binnen het plangebied Keersop liggen de volgende opgaven:

1. realiseren van gestuurde waterberging Keersop;
2. realiseren van beekherstel voor de Keersop;
3. herstel van de Natte Natuurparel;
4. realiseren van beleidsdoelen en wensen uit de omgeving o.a. ten aanzien van de landschapszone langs Dommelen en recreatie.

Er lopen bij het Waterschap De Dommel reeds 2 projecten waarmee deze gebiedsmaatregel overlap kent. Deze worden navolgend behandeld.

Projectnummer Waterschap De Dommel: P051404: 66 ha gestuurde waterberging gereed (waterbergingsopgave uit WSA: max. 260.000 m3). De verbreding van het beekdal komt ten gunste van de waterberging en daarmee genoemd project van het waterschap. Het inrichtingsplan is in 2011 opgesteld, de uitvoering start in 2013. De oplevering is voorzien eind 2014.

Dit project gaat uit van een grondverwerving van 1,5 ha. De verbreding van de beekzone (gebiedsmaatregel) betreft circa 4,25 ha. De totale kosten voor het waterschap zijn begroot op (2013+2014): EUR 655k. De beschikbare subsidie is (2013+2014+2015): EUR 735k. De uitvoeringskosten zijn EUR 1.13 miljoen (waterberging) en EUR 0.12 miljoen (grondverwerving).

Het waterschap geeft aan dat door de gemeente Valkenswaard een nieuwe weg wordt aangelegd: De Lage Heideweg. Voor deze weg wordt een bestemmingsplan wijziging uitgevoerd. Met gemeente is afgesproken dat de waterberging gekoppeld wordt aan de Lage Heideweg. Er wordt nu gezamenlijk opgetrokken in het ontwerp.

Projectnummer Waterschap De Dommel: P051412: 0,85 km beekherstel (in/tbv TOP buiten VHR) en 23 ha no regretmaatregelen GGOR gerealiseerd. De uitvoering is voorzien in 2013 en 2014. De totale kosten voor het waterschap zijn begroot op (2013+2014): EUR 217k. De beschikbare subsidie is (2013+2014): EUR 613k. De uitvoeringskosten zijn begroot op EUR 590 k (beekherstel) en EUR 352k (grondverwerving).

Het landschapsbeleidsplan Bergeijk, plangebied Westerhoven geeft een landschapsvisie voor Westerhoven. De gewenste ontwikkelingen voor beekdal de Keersop is dat gestreefd worden naar verdere natuurgerichte ontwikkeling. De beekdalen maken deel uit van de EHS waardoor Rijksmiddelen voor natuurontwikkeling voorhanden zijn (1996). Een verdere accentuering van het beekdal en zorg voor de landschappelijke overgang met het bebouwingslint van Westerhoven zijn wenselijk. Het aanbrengen van opgaande beplanting langs verschillende wegen kan de landschappelijke karakteristiek versterken en de ligging van het beekdal accentueren. De ligging van het beekdal binnen de GHS, en de aanwezigheid van gemeentelijke grond langs verschillende wegen in het gebied, bieden aanleiding om ook met gemeentelijke middelen bij te dragen aan de landschappelijke ontwikkeling van het beekdal (1996). Het aanbrengen van landschappelijke beplantingen aan de randen van beekdal de Keersop is als project opgenomen in het landschapsbeleidsplan uit 1996.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

De maatregel gaat gepaard met grondverzet. Idealiter wordt de vrijkomende grond in de nabijheid toegepast. Indien dat niet lukt, dient rekening te worden gehouden met een langere transportafstand en oplopende kosten.

Opmerkingen en aandachtspunten

De twee onder beleid genoemde projecten van het Waterschap kunnen zowel betrekking hebben op deelgebied 4 (maatregel 4.2) als deelgebied 5 (maatregel 5.2). Daarmee is slechts voor een beperkt deel financiering / subsidie voor handen en dient gezocht te worden naar aanvullende financiële middelen.

Maatregel Aanleg erfbeplanting

Deelgebied 4

Maatregelnummer

4.3

Generiek nummer

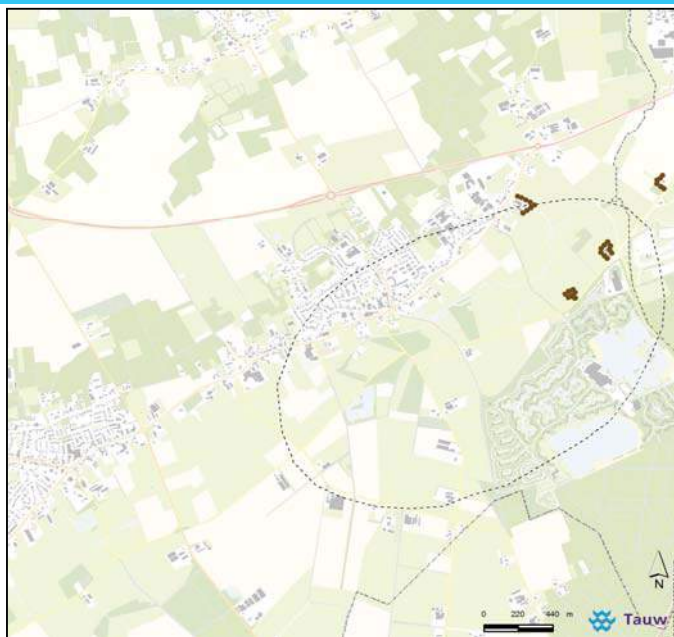
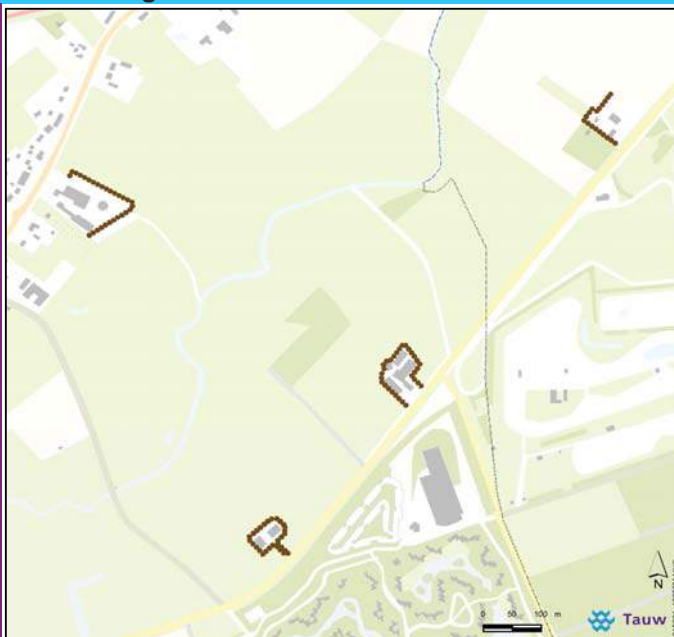
2

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 4 stuks erfbeplanting globaal gelegen tussen Dommelsedijk, Loverensdijk, Weerderdijk en Mgr Smetsstraat. (gemiddeld 300m lang, 10m breed) (t.b.v. versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	12.377
Verwerving	-	
Aanleg	€	123.771
Beheer en onderhoud	€	9.118
Totaal	€	145.267

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,893 hectare			
		hectare	hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	0,740	Particulieren	0,086
	De Gemeente Valkenswaard	0,002	Recreatie	0,041
	Gemeente Bergeijk	0,019		
	Onbekend	0,004		

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeenten Bergeijk en Valkenswaard en agrariers

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag en het Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013, met de gemeente Valkenswaard als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 201

Geen beperkingen

De voor 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden – 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

"k groenvoorzieningen in de vorm van erfbeplanting en landschappelijke inpassing specifiek ter plaatse van de aanduiding 'groen';"

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde binnen het bouwvlak gelden de volgende voorwaarden:

"a De bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2,5 m, met dien verstande dat de hoogte vóór de voorgevelrooilijn niet meer mag bedragen dan 1 m."

Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013.

Geen beperkingen

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde niet zijnde overkappingen, gelden de volgende bepalingen:

b.de bouwhoogte van erfafscheidingen gesitueerd vóór de voorgevel van de bedrijfswoning mag niet meer dan 1 meter bedragen;
c.de bouwhoogte van erfafscheidingen gesitueerd achter de voorgevel van de bedrijfswoning mag niet meer dan 2 meter bedragen;

Kan erfbeplanting als een erfafscheiding worden gezien?

Als door de aanleg van de erfbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In het Groenstructuurplan van de gemeente Bergeijk wordt aangegeven dat erfbeplanting een van de elementen is binnen de herkenbare groenstructureren. Momenteel loopt er geen erfbeplantingsproject, dit is in het verleden wel het geval geweest. In de uitwerking van het Groenstructuurplan wordt voor één locatie aangegeven dat een 'lelijke schuur' ingepakt zou kunnen worden met erfbeplanting. De maatregel is daarmee in lijn met het beleid van het Groenstructuurplan, maar er lijkt momenteel geen zicht op een concreet lopend project.

Het landschapsbeleidsplan Bergeijk, plangebied Westerhoven geeft een landschapsvisie voor Westerhoven. Het stimuleren van de aanleg van landschappelijk erfbeplanting is als project opgenomen in het landschapsbeleidsplan uit 1996.

Mogelijke risico's

Er is sprake van twee betrokken gemeenten (Bergeijk en Valkenswaard) en daarmee bevoegde gezagen. Mogelijk lopen procedures niet parallel en blokkeert dat een uitvoering in één tranche.

Particulieren willen geen medewerking verlenen. Gezien de maatregel lijkt het inzetten van een onteigeningsprocedure een erg zware maatregel.

Opmerkingen en aandachtspunten

Een bomenrij bestaande uit zomerlinde / haagbeuk / iep / berk / eik met een onderlinge afstand van 20 meter of een bomenrij bestaande uit voorgaande soorten met een onderlinge afstand van 15 meter met een onderbegroeiing van bosplantsoen (divers assortiment), eem stuk per m2 (aan beide zijden van de strook 1 meter vrij houden van aanplant).

De aanplantmaat van de bomen is 10-12 meter en de aanplantmaat van het bosplantsoen is 80-100 centimeter.

Deze aanplant gaat ten koste van landbouwgrond

Maatregel Aanleg fiets- en voetpad

Deelgebied 4

Maatregelnummer
Generiek nummer

4.4
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg fiets- en voetpad in het verlengde van de Loverensdijk (150 m lang) als ontsluiting naar Kempervennen.

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	925
Verwerving	€	384
Aanleg	€	9.247
Beheer en onderhoud	€	17.395
Totaal	€	27.951

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,042 hectare	
Grondeigenaren	Gemeente Bergeijk	hectare
	Recreatie	0,035
		0,007

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is Westerhoven en De Kempervennen 2012.

De voor 'Recreatie - Bungalowpark' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

"i paden, wegen en parkeervoorzieningen, waarbij geldt dat ter plaatse van de aanduiding 'ontsluiting' de hoofdontsluiting dient te zijn gesitueerd;"

Voor gronden binnen de randzone (smalle strook in het bestemmingsplan, welke het voorziene fietspad wel doorsnijdt) geldt:

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

" f. het aanleggen of wijzigen van wegen en paden;"

Waterstaat - Attentiegebied EHS:

er is een omgevingsvergunning benodigd voor "het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk."

Uitzonderingen buiten randzone: "Voor de gronden niet gelegen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van groen - randzone' is het in lid 17.4.1 vervatte verbod niet van toepassing op de volgende werken en werkzaamheden:

d. het aanleggen of wijzigen van wegen en paden, voorzover de lengte minder bedraagt dan 1.000 m;

e. het verharden van wegen en paden, voorzover de breedte minder bedraagt dan 3 m;

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In het GVVP van de gemeente Bergeijk staat vermeld dat de gemeente momenteel geen actief beleid voert om fietsen en lopen te stimuleren. Wel bestaat op recreatief vlak een flankerend beleid: (publiciteit voor) een fietsknooppuntennetwerk en fietscafés. Dit beleid is geïnitieerd vanuit het SRE en de gemeente Bergeijk sluit hierop aan.

Mogelijke risico's

Particulier wil geen medewerking verlenen (betreft een particulier terrein. Het terrein is thans afgesloten met een hekwerk ter hoogte van het begin van het voorziene fietspad)

Het fietspad loopt over en sluit aan op privaat terrein. Onzeker is daarmee de aansluiting op andere paden/wegen vanuit dit gebied.

Fietspad sluit aan op particulier terrein waar mogelijk bewegwijzering ontbreekt

Opmerkingen en aandachtspunten

Er lijkt al een pad te lopen, enkel de doorgang wordt ontnomen door een hekwerk.

Maatregel Aanleg ont. schakels voetpad

Deelgebied 4

Maatregelnummer
Generiek nummer

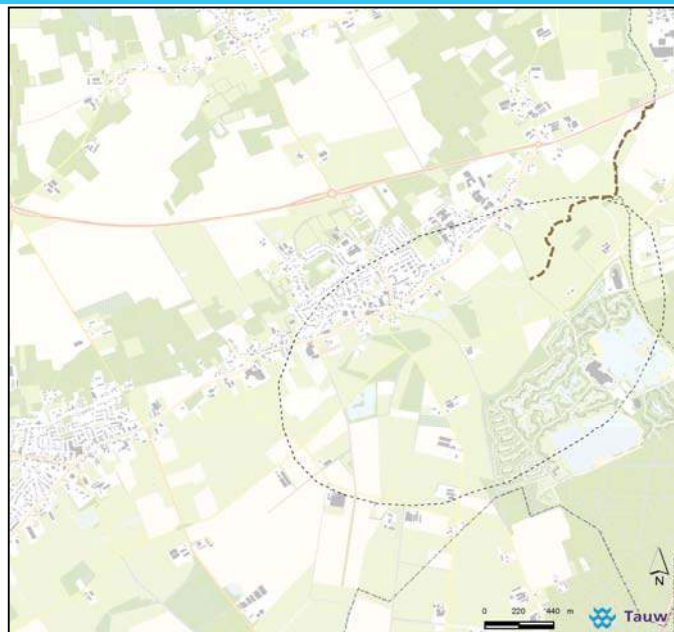
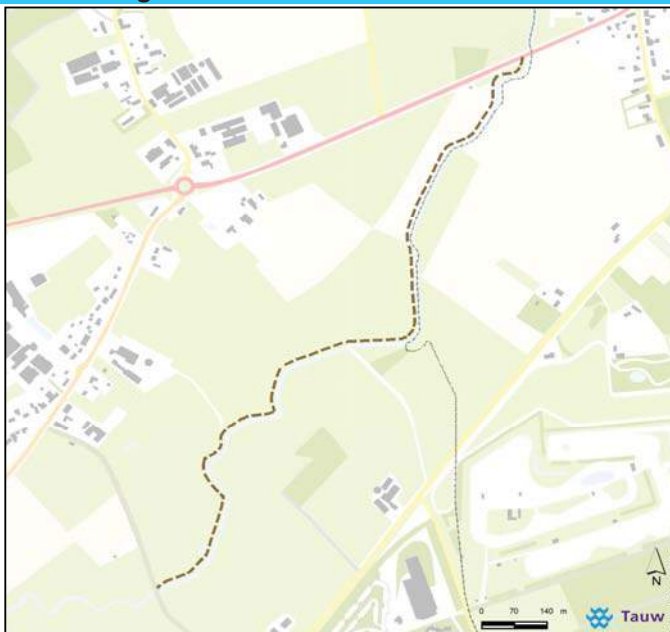
4.5
7

Beschrijving van de maatregel

Aanleg ontbrekende schakels voetpad naast de Keersop tussen de Dommelsedijk en de Loverensedijk (1700m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	10.743
Verwerving	€	9.659
Aanleg	€	107.431
Beheer en onderhoud	€	31.210
Totaal	€	159.043

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,173 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	0,071	Onbekend	0,001
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,011	Particulieren	0,007
	Gemeente Bergeijk	0,014	Waterschap De Dommel	0,067
	Kerkelijke Instellingen	0,002		

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel of gemeente Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

De vigerende bestemmingsplannen zijn het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag en het Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013, met de gemeente Valkenswaard als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden benodigd. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waterstaat – Attentiegebied EHS

d.het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk;

Agrarisch met de aanduiding 'zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen'

1 het aanleggen en/of verharden van wegen of paden, dan wel het aanbrengen van andere niet omkeerbare oppervlakteverhardingen groter dan 100 m²

Indien het pad onverhard wordt lijkt dit te passen binnen het vigerende BP en is geen omgevingsvergunning benodigd.

Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Valkenswaard 2013.

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden benodigd. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waarde - Hydrologie

d.het buiten een agrarisch bouwvlak aanbrengen van verhardingen van meer dan 100 m

Indien het pad onverhard wordt lijkt dit te passen binnen het vigerende BP.

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Een gebied waar Waterschap De Dommel een waterberging wil realiseren is de Keersop bij Dommelen. In samenwerking met de gemeenten Valkenswaard en Bergeijk in het plangebied Keersop een waterbergingsgebied aangelegd, natuur hersteld en worden recreatiemogelijkheden vergroot. Specifiek binnen het plangebied Keersop liggen de volgende opgaven:

1. realiseren van gestuurde waterberging Keersop;
2. realiseren van beekherstel voor de Keersop;
3. herstel van de Natte Natuurparel;
4. realiseren van beleidsdoelen en wensen uit de omgeving o.a. ten aanzien van de landschapszone langs Dommelen en recreatie.

Groenstructuurplan gemeente Bergeijk. In dit plan is de Wandelroute langs de beek Keersop als voorbeeld project benoemd.

Projectenoverzicht gem. Bergeijk jan 2013. Hierin is het volgende opgenomen: Kwaliteitsimpuls routestructuren via QR. Kwaliteitsimpuls van de recreatieve routestructuren, specifiek voor de doelgroep wandelaars, in Bergeijk en zo mogelijk in Kempenverband door de koppeling van QR. Kosten afhankelijk van omvang EUR 8000,- Bergeijk

Mogelijke risico's

Schade aan bestaande landschapelijke en ecologische waarden.

Over het beheer worden te vrijblijvende afspraken gemaakt waardoor het pad na verloop van tijd niet of slecht wordt onderhouden (ten koste van de veiligheid en toegankelijkheid)

Opmerkingen en aandachtspunten

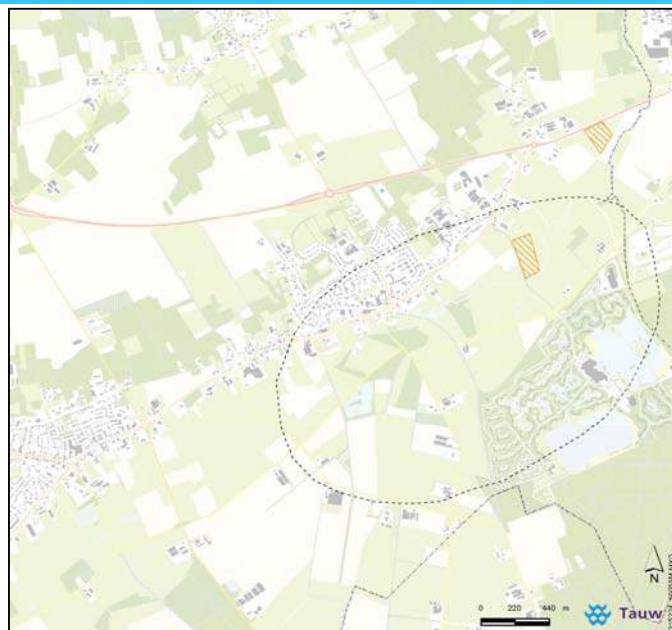
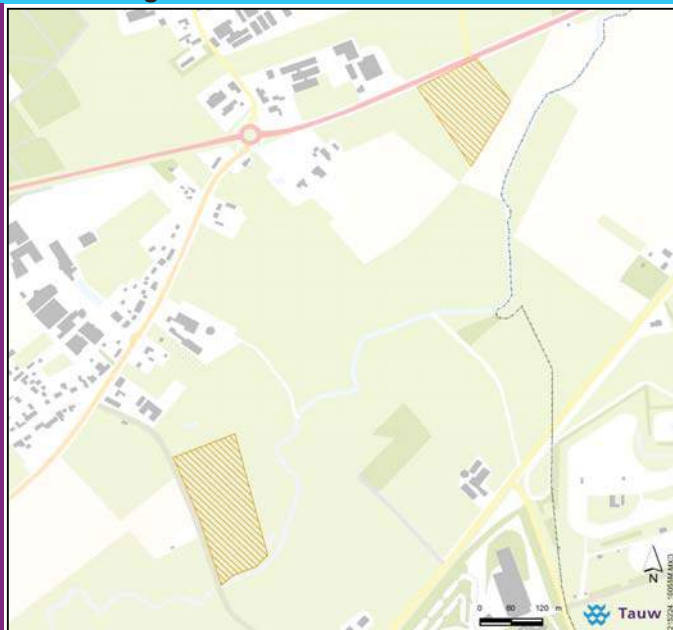
Het voetpad wordt onverhard en een meter breed. De combinatie kan worden gezocht met het schouwpad, dit betekent wellicht een besparing in de aanleg.

Beschrijving van de maatregel

Ruilen/functieverandering bos-landbouwgrond tussen de Keersop en de Dommelsedijk, Loveren en de Loverensdijk (6 ha) (t.b.v. structuurversterking EHS en Landbouw)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	17.164
Verwerving	€	1.755
Aanleg	€	171.640
Beheer en onderhoud	€	102.605
Totaal	€	293.164

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,173 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	0,071	Onbekend	0,001
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,011	Particulieren	0,007
	Gemeente Bergeijk	0,014	Waterschap De Dommel	0,067
	Kerkelijke Instellingen	0,002		

Mogelijk uitvoerende partij

Staatsbosbeheer / Bureau Beheer Landbouwgronden (DLG)

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Bestemming: Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden - 1.

De gronden zijn bestemd voor agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen. Een agrarische functie kan daarmee met het huidige bestemmingsplan worden uitgeoefend.

Bestemming: Wro-zone wijzigingsgebied

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone – wijzigingsgebied' de bestemmingen 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden – 1' ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - natuurontwikkelingsgebied', 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden - 2' en ter plaatse van de aanduiding 'ecologische verbindingszone' ten behoeve van (een zoekgebied voor) een ecologische verbindingszone te wijzigen in de bestemming 'Bos', 'Natuur' en/of 'Water' ten behoeve van behoud en/of ontwikkeling van bos, landschapselementen, water en/of de natuur, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a De wijziging uitsluitend plaats kan vinden ten behoeve van de realisatie van vastgesteld natuur- en landschapsbeleid, zoals het beleid voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), een ecologische verbindingszone (EVZ), het landschappelijk raamwerk en bos-, natuur-, en/of landschapscompensatie.

b De wijziging pas plaatsvindt nadat de aankoop/overdracht in voldoende mate verzekerd is of al heeft plaatsgevonden of de realisatie anderszins verzekerd is.

Er dient voor de functiewijziging een Wijzigingsplan opgesteld te worden.

Als door de functiewijziging soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid**Mogelijke risico's**

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Er zijn nog weinig zichtlijnen van de openbare weg richting de beekdalen (Groenstructuurplan). Afhankelijk van de ligging en de mate van aanplant bos kunnen deze de bestaande zichtlijnen op de beek en het beekdal wegnemen.

Opmerkingen en aandachtspunten

In de (directe) nabijheid van het plangebied is geen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of Ecologische Verbindingszone (EVZ) gelegen. De westkant is al deels ingericht als EHS.

Bijlage

11

Uitvoeringspakket J > Realisatie EHS Keersop in Bergeijk

Maatregel Verb. hydrologie t.b.v. landbouw

Deelgebied 4

Maatregelnummer

4.9

Generiek nummer

16

Beschrijving van de maatregel

Landbouwmaatregelen: vermindering droogteschade en natschade in deelgebied 4 en 5.

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	13.525
Verwerving	€	-
Aanleg	€	135.250
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	148.775

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Indicatie HaskoningDHV: Peilgestuurde drainage 3.000 / 3500 euro per hectare t.b.v. natschade. Stuwtes voor droogteschade 1.500 tot 2.000 euro per hectare

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte

Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Maatregel Verb. hydrologie t.b.v. natuur

Deelgebied 4

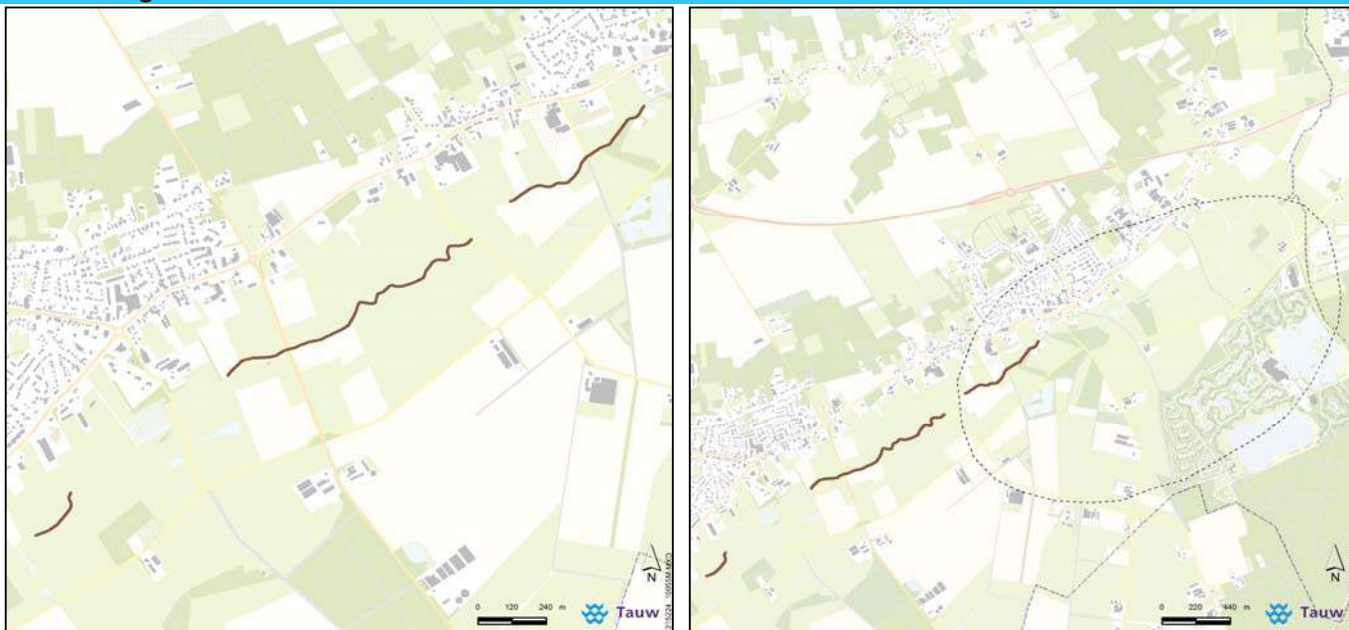
Maatregelnummer
Generiek nummer

4.10
17

Beschrijving van de maatregel

Maatregelen NNP Beekdal van de Keersop en Beekloop (afplaggen-uitmijnen, maatregelen watersysteem)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	60.800
Verwerving	€	-
Aanleg	€	608.000
Beheer en onderhoud	€	-
Totaal	€	668.800

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

* Indicatie HaskoningDHV: 4.000 euro per hectare.

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte hectare

Grondeigenaren

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Maatregel Aanleg laanbeplanting (aanvullend)

Deelgebied 4

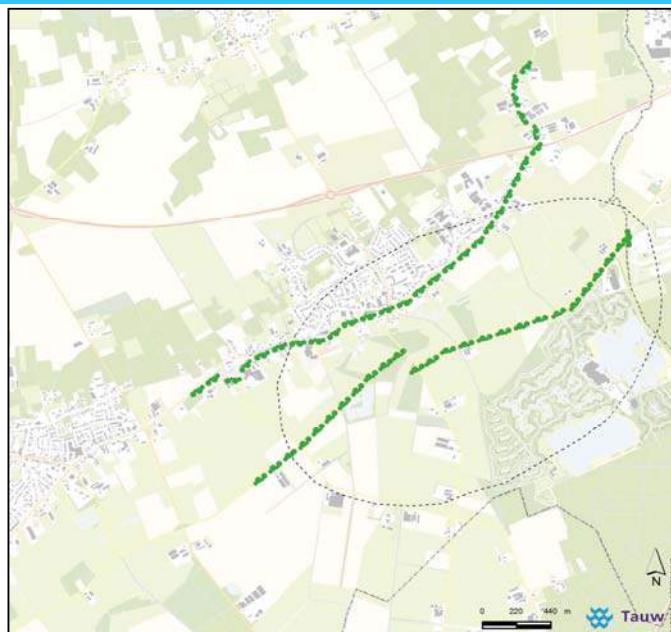
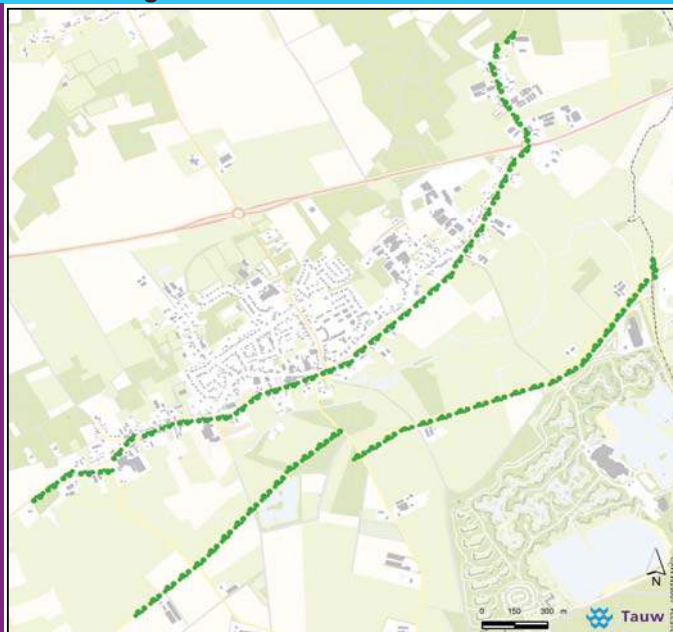
Maatregelnummer 4.11
Generiek nummer 3

Beschrijving van de maatregel

Aanleggen laanbeplanting zomereik over 7 kilometer

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	62.845
Verwerving	-	
Aanleg	€	628.455
Beheer en onderhoud	€	22.047
Totaal	€	713.348

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	3,232 hectare			
		hectare		hectare
Grondeigenaren	Agrariers	0,335	Onbekend	0,298
	Bedrijven	0,034	Particulieren	0,166
	De Gemeente Valkenswaard	0,049	Provincie Noord-brabant	0,009
	Financiële Instellingen	0,009	Recreatie	0,265
	Gemeente Bergeijk	2,005	Sportterreinen En Verenigingen	0,042
			Terreinbeheerders	0,012474165
		Waterschap De Dommel	0,007562686	

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk

Tauw

6-6-2013

Maatregel Inrichtingsplan Kwinten - van Poppel

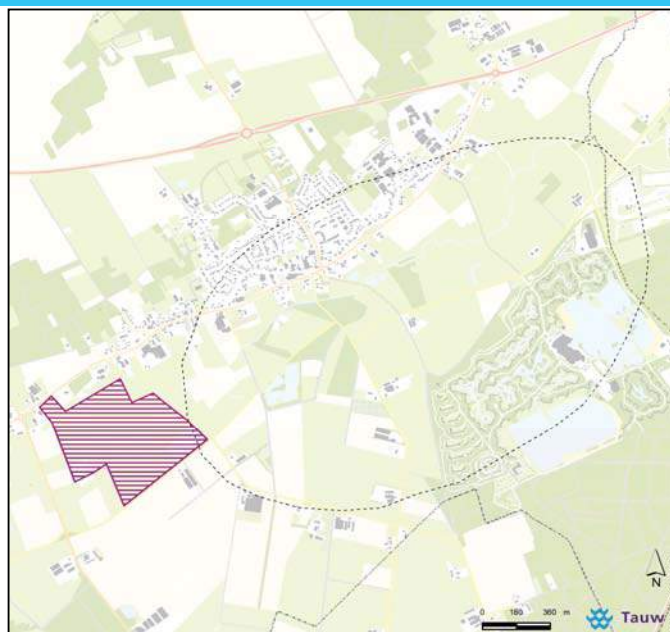
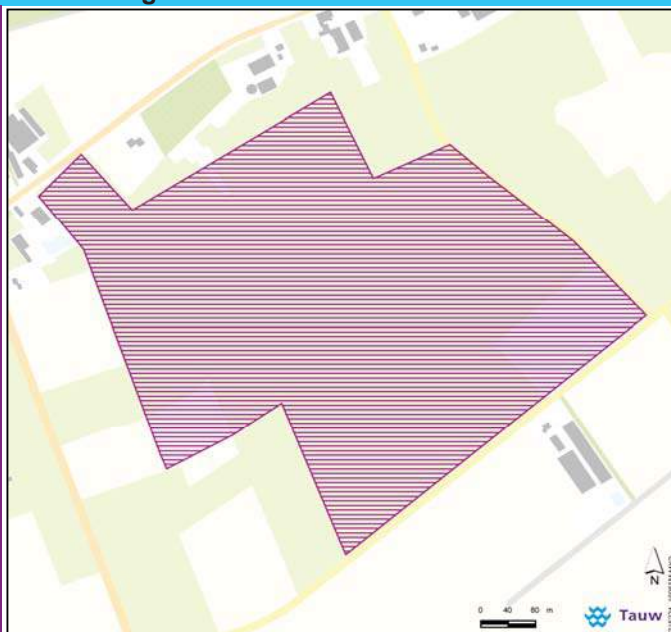
Deelgebied 4

Maatregelnummer 4.12
Generiek nummer 17

Beschrijving van de maatregel

Beekherstel Keersop en inrichten percelen NNP Beekdal van de Keersop, aanpassingen drainagebasis parallel-sloot).

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	33.500
Verwerving	-	
Aanleg	€	335.000
Beheer en onderhoud	-	
Totaal	€	368.500

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	hectare
Grondeigenaren	

Mogelijk uitvoerende partij

Staatsbosbeheer

Maatregel Aanplanten elzensingels

Deelgebied 5

Maatregelnummer
Generiek nummer

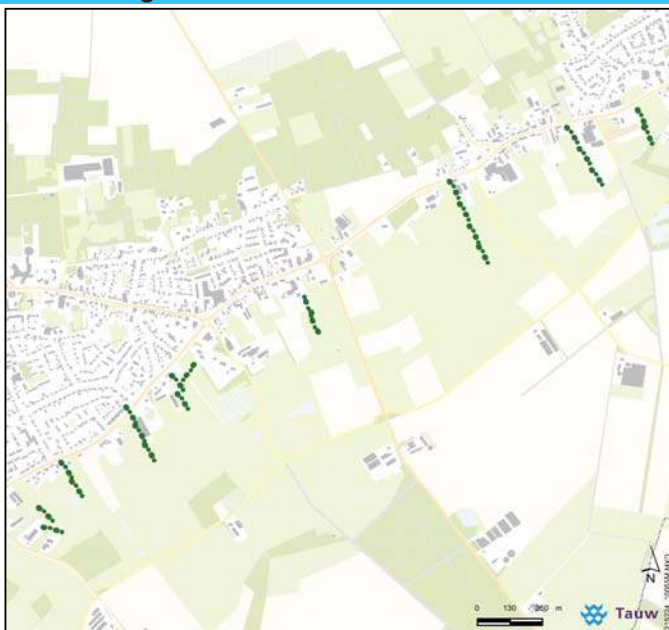
5.1
1

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 8 elzensingels aan de noordzijde van en dwars op de Keersop tussen de Borkelsedijk (Westerhoven) en de Burgemeester Aartslaan(Bergeijk) (gemiddeld 200m lang, 5m breed, schaduwwerking 5m) (t.b.v.Versterken herkenbaarheid beekdal)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	3.138
Verwerving	€	52.029
Aanleg	€	31.382
Beheer en onderhoud	€	199.899
Totaal	€	286.449

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,840 hectare		
Grondeigenaren	Agrariers	0,288 hectare	Waterschap De Dommel
	Bedrijven	0,201 hectare	
	Gemeente Bergeijk	0,125 hectare	
	Particulieren	0,220 hectare	

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag. Voor een deel van de voorziene locaties is het vigerende bestemmingsplan het Bestemmingsplan Woongebieden Oost 2006, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011

De voor 'Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden -2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- h. groenvoorzieningen in de vorm van erfbeplanting;
- p. behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden.

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

"2 het omzetten van grond of uitvoeren van bodemingrepen dieper dan 0,50 m onder maaiveld;"

"4 het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren;

"6 het aanleggen of aanplanten van hoger dan 1,5 m opgaand of dieper dan 0,50 m wortelend houtgewas met agrarische productiefunctie;

Indien voor het aanplanten van de elzensingels een bodemverstoring dieper dan 0,50 m onder maaiveld benodigd is, dient een omgevingsvergunning aangevraagd te worden. Het aanleggen van een elzensingel kan de doorstroom- en bergingscapaciteit wijzigen. Er dient daarom een omgevingsvergunning aangevraagd te worden. De elzensingels zullen waarschijnlijk geen agrarische productiefunctie hebben. Indien dat wel het geval is dient ook om deze reden een omgevingsvergunning aangevraagd te worden.

Bestemmingsplan Woongebieden Oost 2006

Bestemming: Agrarische doeleinden, onbebouwd (Ao). De op de plankaart voor 'Agrarische doeleinden, onbebouwd' (Ao) aangewezen gronden zijn bestemd voor de volgende doeleinden:

"c groenvoorzieningen."

Als door de aanleg van de laanbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaar rond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Geen onderdeel van de bestaande plannen van Bergeijk

Mogelijke risico's

Voor de Keersop geldt een waterbergingsopgave. Beplanting kan opstuwend werken en de bergingscapaciteit nadelig beïnvloeden.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Er zijn nog weinig zichtlijnen van de openbare weg richting de beekdalen (Groenstructuurplan). Afhankelijk van de hoogte van de beplanting kunnen deze ook zichtlijnen op de beek en het beekdal wegnemen.

De elzensingels liggen niet langs paden/lanen maar op en langs particuliere percelen. Daarmee moeilijker toegankelijk voor onderhoud.

Opmerkingen en aandachtspunten

De elzensingels worden in driehoeksplantverband gezet, met een afstand in de rij van een meter en een afstand tussen de rijen van een meter. Aanplantmaat: veren

Elzensingels zijn goede plekken voor kleine dieren om zich te kunnen verplaatsen of om onderdak te vinden.

Laanbeplanting is goed voor de oriëntatie van vleermuizen.

Doordat de elzensingels niet langs paden/lanen worden gerealiseerd, zijn deze alleen van een afstand beleefbaar maar versterken ze niet bestaande routes

Maatregel Ontwikkelen robuust beekdal

Deelgebied 5

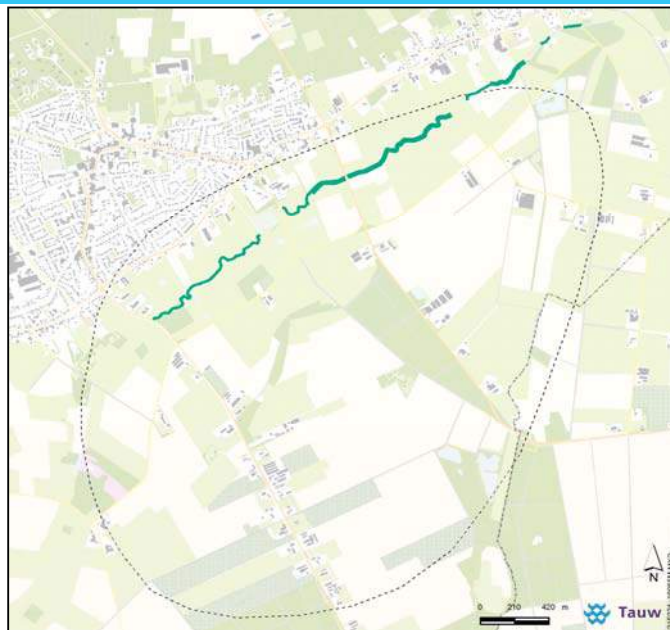
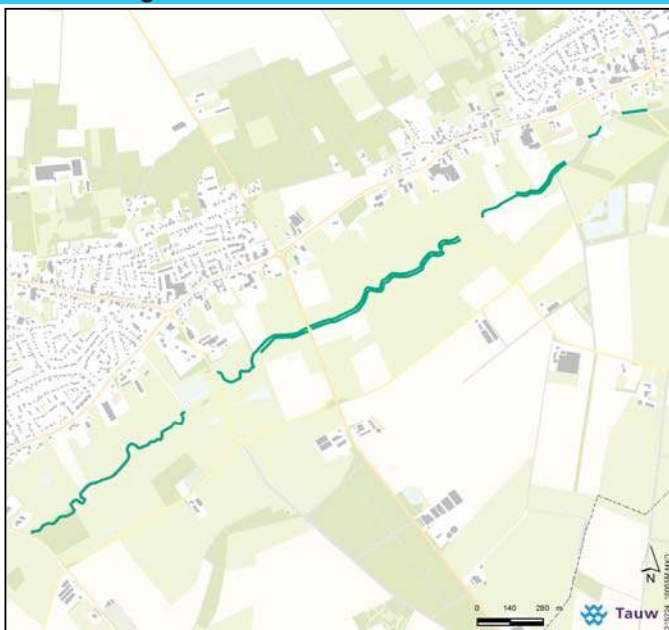
Maatregelnummer 5.2
Generiek nummer 10

Beschrijving van de maatregel

Ontwikkelen robuust beekdal van de Keersop tussen de Borkelsedijk (Westerhoven) en de Burgemeester Aartslaan(Bergeijk) (lang 2600 m, verbreding van de beekzone van 25 naar 50m)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	14.568
Verwerving	€	252.788
Aanleg	€	145.683
Beheer en onderhoud	€	760.142
Totaal	€	1.173.182

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	9,949 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	2,603	Onbekend	0,038
	Bedrijven	0,698	Particulieren	1,687
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,126	Terreinbeheerders	2,377
	Gemeente Bergeijk	1,024	Waterschap De Dommel	1,398

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden benodigd. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waterstaat – Regionaal waterbergingsgebied

"het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren"

Waterstaat – Attentiegebied EHS

"a het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 0,6 m beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist in het kader van de Ontgrondingenwet

'Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden -2'

"1 het verzetten of vergraven van grond waarbij het maaiveld over meer dan 100 m² per perceel of met meer dan 0,50 m wordt gewijzigd of waarbij de maaiveldniveaus van een steilrand worden gewijzigd."

Als door de realisatie van het robuuse beekdal soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaar rond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Het beleid van waterschap de Dommel is beschreven in het vigerende waterbeheerplan 'Krachtig Water', een strategisch document. Hierin staan verschillende thema's centraal. De gebiedsmaatregelen sluit het beste aan bij de thema's Mooi Water en Natuurlijk water. Voor Mooi water vergroot het waterschap bij zijn inrichtingsprojecten de waarde van water voor de mens. Dit doen ze door ruimte te bieden aan recreatiemogelijkheden, landschap en cultuurhistorie. Voor het thema Natuurlijk water richt het waterschap de inrichting en het beheer van haar watergangen in op het halen van de ecologische doelen uit de Europese Kaderrichtlijn Water en de functies 'wateratuur' en 'verweven' uit het Provinciaal Waterplan. Om deze doelen te halen gaan ze verder met beekherstel, de aanleg van ecologische verbindingzones en het opheffen van barrières voor vismigratie. Deze maatregelen voeren ze zoveel mogelijk uit per gebied, in één samenhangend maatregelenpakket met herstel van Topgebieden en verbetering van de water(bodem)kwaliteit.

Een gebied waar Waterschap De Dommel een waterberging wil realiseren is de Keersop bij Dommelen. In samenwerking met de gemeenten Valkenswaard en Bergeijk in het plangebied Keersop een waterbergingsgebied aangelegd, natuur hersteld en worden recreatiemogelijkheden vergroot. Specifiek binnen het plangebied Keersop liggen de volgende opgaven: realiseren van gestuurde waterberging Keersop, realiseren van beekherstel voor de Keersop, herstel van de Natte Natuurparel en realiseren van beleidsdoelen en wensen uit de omgeving o.a. ten aanzien van de landschapszone langs Dommelen en recreatie.

Er lopen bij het Waterschap De Dommel reeds 2 projecten waarmee deze gebiedsmaatregel overlap kent. Deze worden navolgend behandeld.

Projectnummer Waterschap De Dommel: P051404: 66 ha gestuurde waterberging gereed (waterbergingsopgave uit WSA: max. 260.000 m3). De verbreding van het beekdal komt ten gunste van de waterberging en daarmee genoemd project van het waterschap. Het inrichtingsplan is in 2011 opgesteld, de uitvoering start in 2013. De oplevering is voorzien eind 2014.

Dit project gaat uit van een grondverwerving van 1.5 ha. De verbreding van de beekzone (gebiedsmaatregel) betreft circa 4.25 ha. De totale kosten voor het waterschap zijn begroot op (2013+2014): EUR 655k. De beschikbare subsidie is (2013+2014+2015) EUR 735k. De uitvoeringskosten zijn begroot op EUR 1.13 miljoen (waterberging) en EUR 0.12 miljoen (grondverwerving).

Door het waterschap wordt opgemerkt dat door de gemeente Valkenswaard een nieuwe weg wordt aangelegd: De Lage Heideweg. Voor deze weg wordt een bestemmingsplan wijziging uitgevoerd. Met gemeente is afgesproken dat de waterberging gekoppeld wordt aan de Lage Heideweg. Er wordt nu gezamenlijk opgetrokken in het ontwerp.

Projectnummer Waterschap De Dommel: P051412: 0,85 km beekherstel (in/tbv TOP buiten VHR) en 23 ha no regretmaatregelen GGOR gerealiseerd. De uitvoering is voorzien in 2013 en 2014. De totale kosten voor het waterschap zijn begroot op (2013+2014) EUR 217k. De beschikbare subsidie is (2013+2014) EUR 613k. De uitvoeringskosten zijn begroot op EUR 590 k (beekherstel) en EUR 352k (grondverwerving).

Het landschapsbeleidsplan Bergeijk, plangebied Westerhoven geeft een landschapsvisie voor Westerhoven. De gewenste ontwikkelingen voor beekdal de Keersop is dat gestreefd worden naar verdere natuurgerichte ontwikkeling. De beekdalen maken deel uit van de EHS waardoor Rijksmiddelen voor natuurontwikkeling voorhanden zijn (1996). Een verdere accentuering van het beekdal en zorg voor de landschappelijke overgang met het bebouwingslint van Westerhoven zijn wenselijk. Het aanbrengen van opgaande beplanting langs verschillende wegen kan de landschappelijke karakteristiek versterken en de ligging van het beekdal accentueren. De ligging van het beekdal binnen de GHS, en de aanwezigheid van gemeentelijke grond langs verschillende wegen in het gebied, bieden aanleiding om ook met gemeentelijke middelen bij te dragen aan de landschappelijke ontwikkeling van het beekdal (1996). Het aanbrengen van landschappelijke beplantingen aan de randen van beekdal de Keersop is als project opgenomen in het landschapsbeleidsplan uit 1996.

Mogelijke risico's

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

De maatregel gaat gepaard met grondverzet. Idealiter wordt de vrijkomende grond in de nabijheid toegepast. Indien dat niet lukt, dient rekening te worden gehouden met een langere transportafstand en oplopende kosten.

Opmerkingen en aandachtspunten

De twee onder beleid genoemde projecten van het Waterschap kunnen zowel betrekking hebben op deelgebied 4 (maatregel 4.2) als deelgebied 5 (maatregel 5.2). Daarmee is slechts voor een beperkt deel financiering / subsidie voor handen en dient gezocht te worden naar aanvullende financiële middelen. Beekherstel is reeds voor een gedeelte ingericht, dit betreft een extra herstel.

Maatregel Aanleg ont. schakels voetpad

Deelgebied 5

Maatregelnummer
Generiek nummer

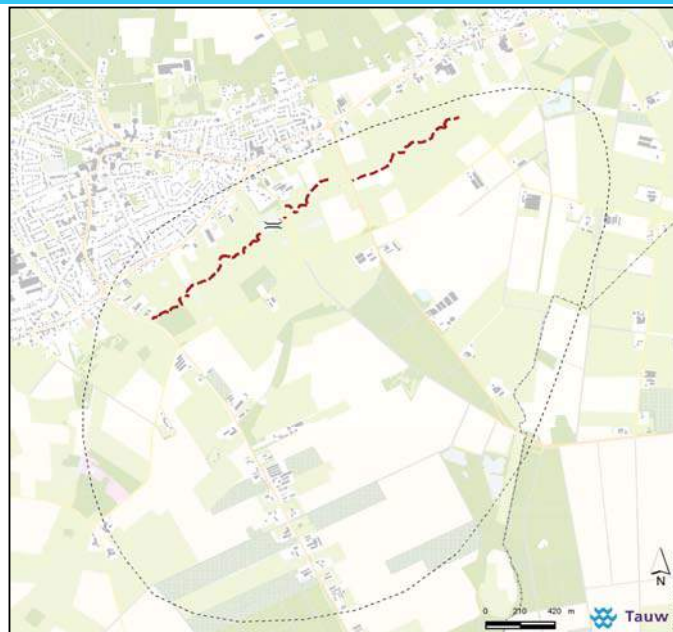
5.4
7

Beschrijving van de maatregel

Aanleg ontbrekende schakels voetpad naast de Keersop tussen de Borkelsedijk (Westerhoven) en de Burgemeester Aartslaan(Bergeijk) (2800m lang)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	12.644
Verwerving	€	7.247
Aanleg	€	126.445
Beheer en onderhoud	€	168.304
Totaal	€	314.640

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,481 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	0,113	Particulieren	0,028
	Bedrijven	0,062	Terreinbeheerders	0,149
	Gemeente Bergeijk	0,110	Waterschap De Dommel	0,017
	Onbekend	0,002		

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel en/of gemeente Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden – 2.

Deze gronden zijn bestemd voor:

"i (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen;"

Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden - 1.

Deze gronden zijn bestemd voor:

"r (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen;"

Indien het pad onverhard is lijkt dit te passen binnen het vigerende BP en is geen omgevingsvergunning nodig. Indien het pad wel verhard wordt, is onderstaande van toepassing.

Er is een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden benodigd. Deze is nodig omdat de voorgenomen maatregel in strijd is met de bestemmingen:

Waterstaat – Attentiegebied EHS

d het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk;

Waterstaat – Regionaal waterbergingsgebied.

a het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, voor zover groter dan 100 m² per perceel;

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Projectenoverzicht gem. Bergeijk jan 2013. Hierin is het volgende opgenomen: Kwaliteitsimpuls routestructuren via QR. Kwaliteitsimpuls van de recreatieve routestructuren, specifiek voor de doelgroep wandelaars, in Bergeijk en zo mogelijk in Kempenverband door de koppeling van QR. Kosten afhankelijk van omvang EUR 8000,- Bergeijk

Mogelijke risico's

Schade aan bestaande landschapelijke en ecologische waarden.

Over het beheer worden te vrijblijvende afspraken gemaakt waardoor het pad na verloop van tijd niet of slecht wordt onderhouden (ten koste van de veiligheid en toegankelijkheid)

Opmerkingen en aandachtspunten

Het voetpad wordt onverhard en een meter breed. Mogelijk kan een combinatie worden gezocht met het schouwpad.

Maatregel Ontwikkelen recreatieve plekken

Deelgebied 5

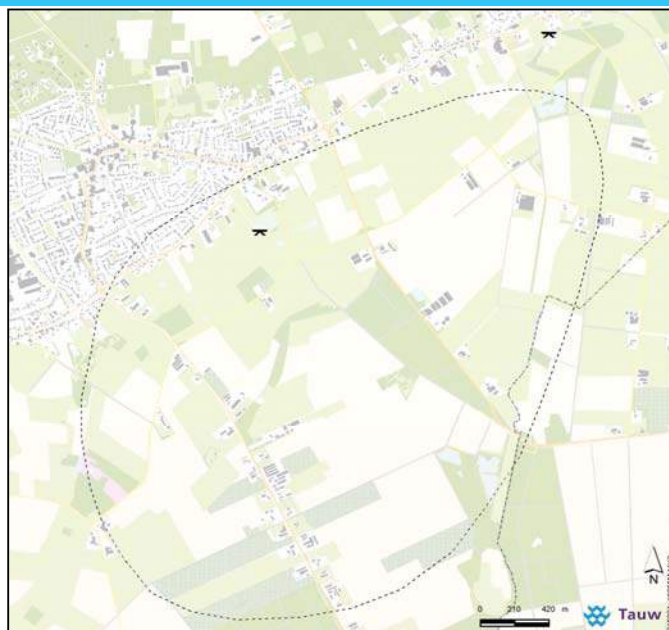
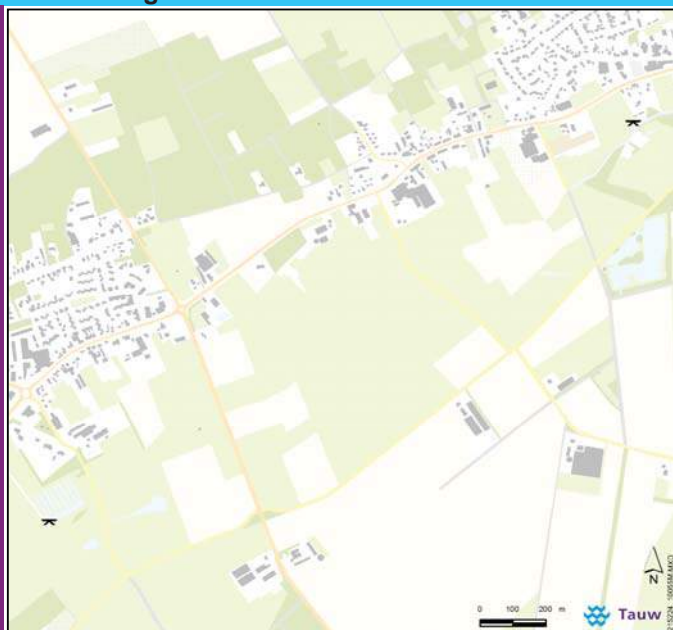
Maatregelnummer 5.5
Generiek nummer 13

Beschrijving van de maatregel

Ontwikkelen 2 recreatieve plekken. Namelijk op de hoek Provinciale weg/Borkelsedijk (Westerhoven) en nabij Lijnt/Borkelsedijk(Bergeijk)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	3.885
Verwerving	€	963
Aanleg	€	38.854
Beheer en onderhoud	€	36.699
Totaal	€	80.401

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,000 hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	0,000 hectare
	Onbekend	0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Waterschap De Dommel of gemeente Bergeijk

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Zuidwestelijk gelegen recreatieve plek

Bestemming natuur. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en bouwwerken worden gebouwd, behoudens:

"a eenvoudige voorzieningen in de vorm van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, voor extensief recreatief medegebruik, zoals informatieborden, picknickplekken, banken en afvalbakken en/of waterhuishoudkundige voorzieningen, mits de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 3 m;". Afhankelijk van de voorziene activiteit kan wijziging van de bestemming naar recreatie nodig zijn.

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

"h het verwijderen, aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen, of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen."

Noordoostelijk gelegen recreatieve plek

Bestemming Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden – 2.

De gronden zijn bestemd voor:

"i (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen;" en "k extensief recreatief medegebruik;".

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

"4 het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren;" "9 het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, anders dan containervelden, voor groter dan 100 m² per perceel."

Als door de aanleg van de recreatieve plekken soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

Projectenoverzicht gem. Bergeijk jan 2013. Hierin is het onderstaande opgenomen.

(1) Luchtkasteel: Uitbreiding wandpad kasteelgebied met uitkijktoren. Indien uitkijktoren niet gerealiseerd kan worden via aangevraagde subsidie Mogelijk in 2013 – Entente florale? (de Entente Florale is de competitie tussen dorpen en steden om de titels “Groenste dorp van...” en “Groenste stad van...” .). Kostenraming gemeente EUR 20.000,-

(2) Wandelen bij de Keersop: Brug over Keersop bij kasteelgebied + wandelpad. Brug EUR 50.000,- Wandelpad + informatieborden EUR 6000,-Mogelijk in 2013 – Entente florale?. Kostenraming gemeente EUR 56.000,-

(3) Herstel deel cultuurhistorisch landschap + informatiebordjes (gestippeld). Beplanting. EUR 15.000.

Mogelijke risico's

Schade aan bestaande landschapelijke en ecologische waarden.

Over het beheer worden te vrijblijvende afspraken gemaakt waardoor de recreatieve plek na verloop van tijd niet of slecht wordt onderhouden (ten koste van de veiligheid en toegankelijkheid)

De plekken kennen een aantrekkende werking voor recreanten. Omwonenden kunnen bezwaar maken tegen dit meer intensieve gebruik van de gronden dan momenteel het geval is.

Opmerkingen en aandachtspunten

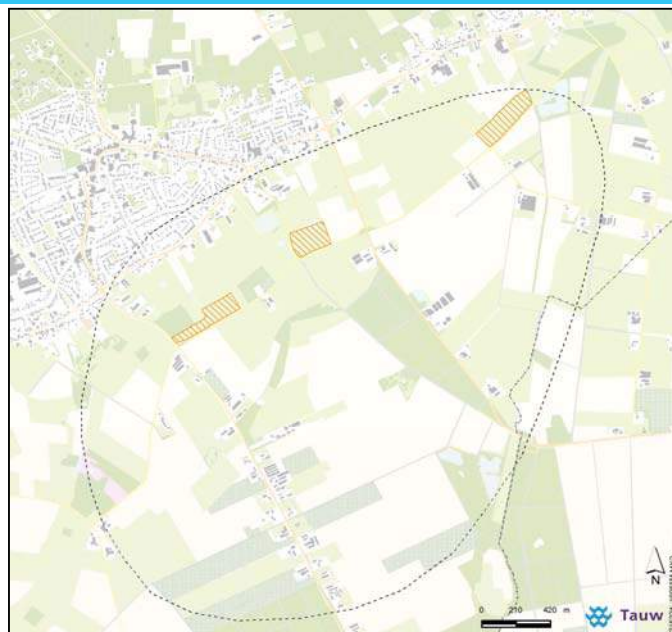
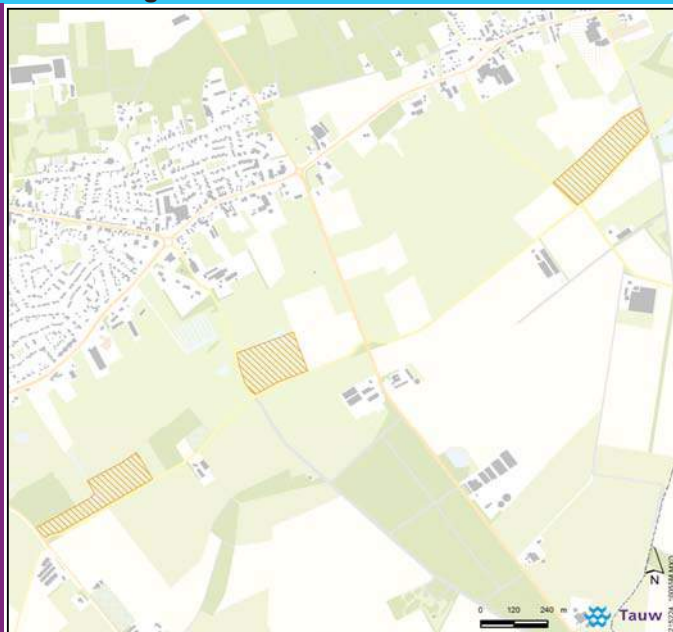
De meest westelijk recreatieve plek bij Lijnt - Borkelsedijk wordt in 2013 aangelegd, uitbreiding is wel gewenst. In het uitvoeringsprogramma dient dit verder te worden uitgewerkt.

Beschrijving van de maatregel

Ruilen/functieverandering bos-landbouwgrond ten zuiden van de Keersop tussen de Keersop en deHoekerbeemden (12 ha) (t.b.v. structuurversterking EHS en Landbouw)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	32.535
Verwerving	€	363
Aanleg	€	325.348
Beheer en onderhoud	€	194.490
Totaal	€	552.736

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,000 hectare	
Grondeigenaren	Agrariers	0,000 hectare
	Onbekend	0,000

Mogelijk uitvoerende partij

Staatsbosbeheer en/of Bureau Beheer Landbouwgronden (DLG)

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

De voorziene gronden hebben (afhankelijk van de locatie) de onderstaande bestemmingen met vermelde beperkingen.

Natuur. De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a behoud, herstel en/of ontwikkeling van de natuurwaarden en ecologische waarden;

b behoud, herstel en/of ontwikkeling van de landschappelijke waarden;"

Indien door ruilen deze gronden een landbouwfunctie krijgen, zal de bestemming aangepast dienen te worden naar 'agrarisch'.

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

d het verwijderen of rooien van bos-, natuur- en landschapselementen en ander opgaand houtgewas zonder agrarische productiefunctie;

e het aanleggen of aanplanten van bos-, natuur- en landschapselementen of ander opgaand houtgewas;

f het aanleggen of aanplanten van hoger dan 1,5 m opgaand of dieper dan 0,5 m onder maaiveld wortelend houtgewas met productiefunctie

Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden – 2. De gronden zijn bestemd voor:

"a agrarisch gebruik" en "p behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden."

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

"4 het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren;"

27.6 Wro-zone wijzigingsgebied

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone – wijzigingsgebied' de bestemmingen 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden – 1' ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - natuurontwikkelingsgebied', 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden - 2' en ter plaatse van de aanduiding 'ecologische verbindingszone' ten behoeve van (een zoekgebied voor) een ecologische verbindingszone te wijzigen in de bestemming 'Bos', 'Natuur' en/of 'Water' ten behoeve van behoud en/of ontwikkeling van bos, landschapselementen, water en/of de natuur, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a De wijziging uitsluitend plaats kan vinden ten behoeve van de realisatie van vastgesteld natuur- en landschapsbeleid, zoals het beleid voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), een ecologische verbindingszone (EVZ), het landschappelijk raamwerk en bos-, natuur-, en/of landschapscompensatie.

b De wijziging pas plaatsvindt nadat de aankoop/overdracht in voldoende mate verzekerd is of al heeft plaatsgevonden of de realisatie anderszins verzekerd is.

Er dient voor de functiewijziging een Wijzigingsplan opgesteld te worden.

Waterstaat – Attentiegebied EHS. De voor 'Waterstaat – Attentiegebied EHS' aangegeven gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor het behoud, herstel en/of ontwikkeling van de hydrologische waarden.

Als door de functiewijziging soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid**Mogelijke risico's**

Voor de Keersop geldt ook een waterbergingsopgave. Beplanting kan opstuwend werken en de bergingscapaciteit nadelig beïnvloeden.

Voor deze maatregel is grondverwerving noodzakelijk. Perceeleigenaren kunnen medewerking weigeren waardoor een onteigeningsprocedure noodzakelijk is en daarmee de doorlooptijd wordt verlengd.

Er zijn nog weinig zichtlijnen van de openbare weg richting de beekdalen (Groenstructuurplan). Afhankelijk van de ligging en de mate van aanplant bos kunnen deze de bestaande zichtlijnen op de beek en het beekdal wegnemen.

Opmerkingen en aandachtspunten

In de (directe) nabijheid van het plangebied is geen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of Ecologische Verbindingszone (EVZ) gelegen. Op enkele honderden meters ten westen van het plangebied (rond de Keersop) is dat wel het geval. Mogelijk kan hiermee een verbinding worden gelegd, maar dan zal deze maatregel of anders gesitueerd moeten worden of grootschaliger worden ingestoken.

Volgens de gemeente Bergeijk zijn de gronden enkele jaren geleden ingericht als EHS. Het zou vreemd zijn om deze gronden nu weer om te ruilen naar landbouwgrond.

Maatregel Planten solitaire bomen (aanvullend)

Deelgebied 5

Maatregelnummer

5.11

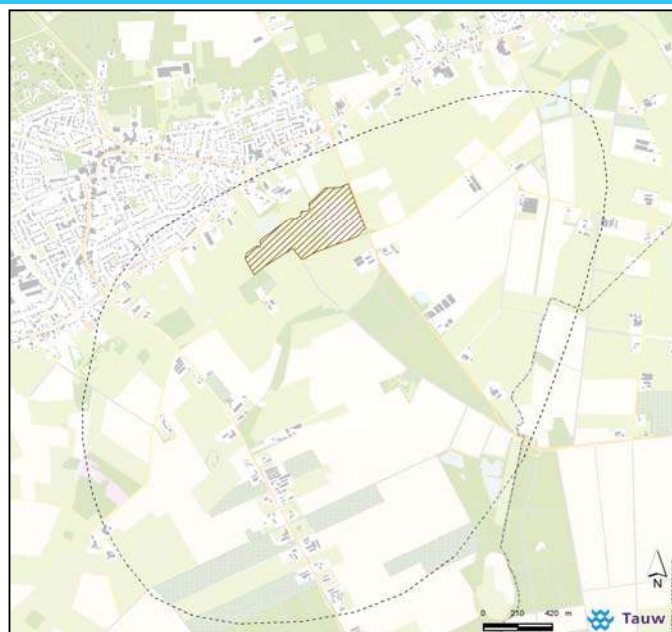
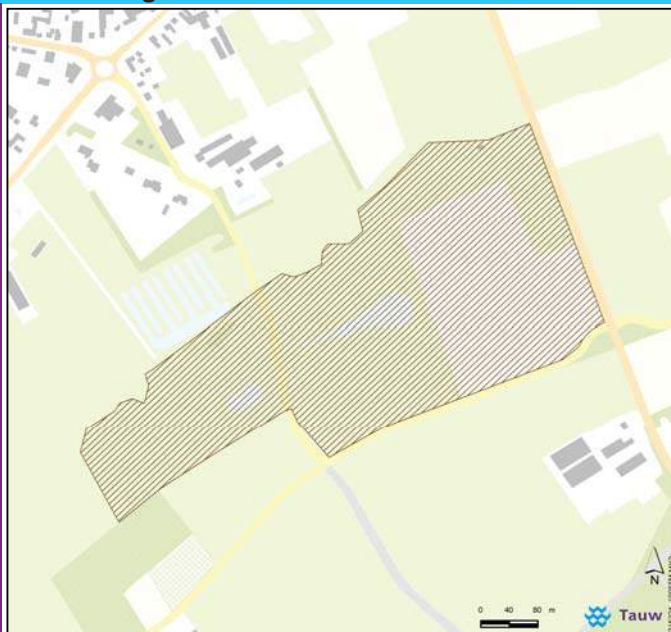
Generiek nummer

25

Beschrijving van de maatregel

Planten van solitaire bomen over een oppervlakte van 1,4 hectare

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	4.157
Verwerving	€	44.652
Aanleg	€	41.568
Beheer en onderhoud	€	48.828
Totaal	€	139.204

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	18,830 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	7,716	Terreinbeheerders	10,449
	Gemeente Bergeijk	0,274	Waterschap De Dommel	0,307
	Onbekend	0,062		
	Particulieren	0,022		

Mogelijk uitvoerende partij

Maatregel Aanleg wandelroute (aanvullend)

Deelgebied 5

Maatregelnummer
Generiek nummer

5.12
5

Beschrijving van de maatregel

Aanleg onverharde wandelroute 1m breed over lengte van 2600m.

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	7.471
Verwerving	€	-
Aanleg	€	74.712
Beheer en onderhoud	€	280.578
Totaal	€	362.762

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	0,160 hectare			
Grondeigenaren		hectare		hectare
	Agrariers	0,036	Terreinbeheerders	0,061
	Bureau Beheer Landbouwgronden	0,034	Waterschap De Dommel	0,002
	Gemeente Bergeijk	0,027		
	Particulieren	0,001		

Mogelijk uitvoerende partij

Bijlage

12

Uitvoeringspakket K > Landbouwgebied Bergeijk

Maatregel Aanleg erfbeplanting

Deelgebied 5

Maatregelnummer
Generiek nummer

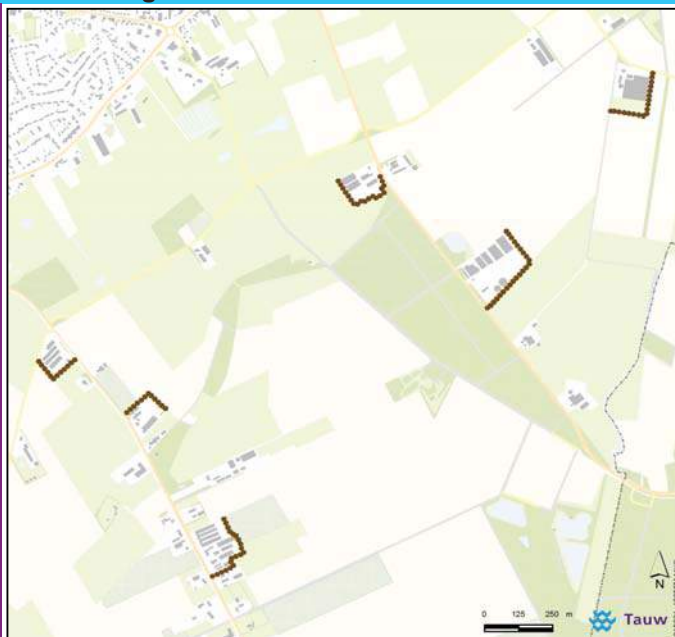
5.3
2

Beschrijving van de maatregel

Aanleg 6 stuks erfbeplanting globaal gelegen tussen de Keersop en de Beekloop (gemiddeld 300m lang, 10m breed) (t.b.v. Versterken ruimtelijke kwaliteit)

Verbeelding

Kosten

Plankosten*	€	18.566
Verwerving	-	
Aanleg	€	185.657
Beheer en onderhoud	€	13.678
Totaal	€	217.900

* Plankosten bepaald als 10% over de kosten van aanleg

Oppervlak en grondeigenaren

Oppervlakte	1,861 hectare	
Grondeigenaren		hectare
	Agrariers	1,477
	Gemeente Bergeijk	0,085
	Particulieren	0,258
	Waterschap De Dommel	0,041

Mogelijk uitvoerende partij

Gemeente Bergeijk + agrariers

Planologische procedures en bevoegd gezag

Het vigerende bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Bergeijk 2011, met de gemeente Bergeijk als bevoegd gezag.

Geen beperkingen

De voor 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden – 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor: "k groenvoorzieningen in de vorm van erfbeplanting en landschappelijke inpassing specifiek ter plaatse van de aanduiding 'groen';"

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde binnen het bouwvlak gelden de volgende voorwaarden:
"a De bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2,5 m, met dien verstande dat de hoogte vóór de voorgevelrooilijn niet meer mag bedragen dan 1 m."

Als door de aanleg van de erfbeplanting soorten die door de Flora en Faunawet zijn beschermd (tabel 2 en 3 soorten, vogels categorie 1-4 jaarrond beschermd) worden gehinderd moet een ontheffing van de Flora en Faunawet worden aangevraagd.

Bevoegd gezag: provincie Noord-Brabant

Mogelijkheden subsidie en co-financiering

Zie bijlage 'overzicht subsidies'

Relatie met bestaand beleid

In het Groenstructuurplan van de gemeente Bergeijk wordt aangegeven dat erfbeplanting een van de elementen is binnen de herkenbare groenstructureren. Momenteel loopt er geen erfbeplantingsproject, dit is in het verleden wel het geval geweest. In de uitwerking van het Groenstructuurplan wordt voor één locatie aangegeven dat een 'lelijke schuur' ingepakt zou kunnen worden met erfbeplanting. De maatregel is daarmee in lijn met het beleid van het Groenstructuurplan, maar er lijkt momenteel geen zicht op een concreet lopend project.

Mogelijke risico's

Particulieren willen geen medewerking verlenen. Gezien de maatregel lijkt het inzetten van een onteigeningsprocedure een erg zware maatregel.

Opmerkingen en aandachtspunten

Een bomenrij bestaande uit zomerlinde / haagbeuk / iep / berk / eik met een onderlinge afstand van 20 meter of een bomenrij bestaande uit voorgaande soorten met een onderlinge afstand van 15 meter met een onderbegroeiing van bosplantsoen (divers assortiment), eem stuk per m2 (aan beide zijden van de strook 1 meter vrij houden van aanplant).

De aanplantmaat van de bomen is 10-12 meter en de aanplantmaat van het bosplantsoen is 80-100 centimeter.

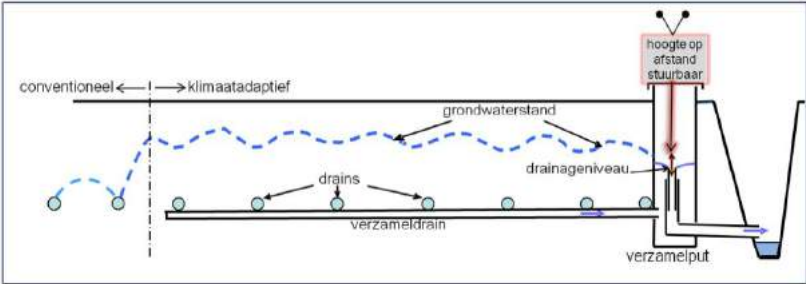
Bijlage

2

Projectvoorstellen ZLTO

Gebiedsimpuls N69

Ruimte creëren voor gebiedsimpuls	
Inleiding	In de vijf gebieden van de Gebiedsimpuls N69 zijn er verschillende ambities die gerealiseerd dienen te worden, denk aan landbouw, natuur, water. De grondgebonden ambities hebben baat bij een aantal landbouw bedrijfsverplaatsingen. Door een drietal bedrijfsverplaatsingen kan er voor meerdere onderdelen een winst te behalen zijn.
Projectpartners	• ZLTO • Gemeenten • TBO's •
Doelstelling	Door middel van landbouwbedrijfsverplaatsing ruimte verkrijgen voor landbouw, natuur en water op de uitgeplaatste locatie.
Resultaat	Er zijn drie landbouwbedrijven uitgekocht
Aanpak	Via bestaande structuur vindt een inventarisatie plaats van potentiële bedrijven die uitgeplaatst willen/kunnen worden. Daarna individuele opvolging en begeleiding van deze bedrijven.
Opmerkingen	Ruimte creëren door gebiedsimpuls door het uitkopen van bedrijven. Dit is randvoorwaardelijk voor het welslagen van de gebiedsimpuls.
Planning	juli 2014 – maart 2016
Begroting (excl. BTW)	Kosten 3 x € 2.500.000 = € 7.500.000 Opbrengsten 3 x € 1.500.00 = € 4.500.000 (komt voor rekening van boeren) Totale kosten per saldo: € 3.000.000
Financiering	50% Gebiedsimpuls @@% @@% Subsidie uit..... @@% Eigen bijdrage deelnemende boeren
Thema & subdoel	Randvoorwaardelijk onderdeel en beslaat integraal de thema's (I) Landbouw, (II) Natuur, (III) Landschap en (IV) Water

1) Klimaat adaptieve / Peil Gestuurde Drainage	
Inleiding	Klimaat Adaptieve Drainage (KAD) is erop gericht om water vast te houden in de bodem van een perceel. KAD is een technische variant op Peil Gestuurde Drainage. De drains liggen dicht bij elkaar en dieper dan bij conventionele drainage. De drains komen uit in een verzameldrain, via een op afstand instelbare verzamelput kan het water afgevoerd worden. Filmpjes PGD; http://www.youtube.com/watch?v=ElanGHnoCj0 http://www.youtube.com/watch?v=1JQUknRoEjU Peil Gestuurde Drainage is een maatregel die zeer geschikt is in de gebieden die de overgang vormen tussen landbouw en natuur. De Peil Gestuurde Drainage zal gebruikt worden om water vast te houden ten behoeve van de eigen watervoorziening (waterconservering). Met klimaat adaptieve drainage is het technisch mogelijk om gebiedsdekkend water vast te houden (voorkomen wateroverlast benedenstrooms). Dus op basis van vrijwilligheid meer water vasthouden, zonder dat dit nadelige consequenties heeft voor de bedrijfsvoering. In dit project wordt de aanleg van Peil Gestuurde Drainage inclusief de op afstand instelbare putten beschreven, dus de technische infrastructuur. Het organiseren en implementeren van een klimaat adaptief systeem valt hier buiten.
Projectpartners	• ZLTO • Waterschap De Dommel
Doelstelling	• Waterconservering • Klimaat adaptief Water vasthouden • Impuls geven aan innovatie
Resultaat	• Op 400 ha is Peil Gestuurde Drainage aangelegd • Optioneel zijn de verzamelputten ingericht zodat deze op afstand instelbaar zijn.
Aanpak	• Vergunningen (omgevingsvergunning, waterwet) voor het gehele gebied via de participerende overheden collectief regelen. • Ondernemersgroepen opstellen zodat drainage planmatig en doelmatig aangelegd kan worden. • In samenspraak met draineur drainageplannen opstellen. • Gebiedsgewijs aanleg van peil gestuurde drainage.
Opmerkingen	• Eventueel te combineren met ontwatering van de weg (bij tunnels) water inbrengen in het systeem (infiltratie via drains).
Planning	juli 2014 – maart 2016
Begroting	Aanleg PGD: € 2.500,= /ha

(excl. BTW)	KAD-put met regelunit incl. energievoorziening à € 5.000,= Totale oppervlakte: 400 ha Uitgangspunt 1 KAD-put per 10 ha Totaal € 1.200.000
Financiering	50% Gebiedsimpuls @@% Subsidie uit..... @@% Waterschap De Dommel @@% Eigen bijdrage deelnemende boeren @@% Natuurterreinbeheerders
Thema & subdoel	(I) Landbouw 1.1 Stimuleren meer duurzame landbouw middels innovatieve concepten 1.3 Verbeteren hydrologische situatie ten behoeve van landbouw (II) Natuur 2.4 Hydrologie van natuurgebieden op orde brengen ten behoeve van natuurdoelen (III) Landschap 3.3 Herstel landschappelijke kwaliteit (IV) Water 4.2 Hydrologische situatie verbeteren voor landbouw en natuur

2) Kavelruil, verkavelen voor Groei

Inleiding	Percelen van één bedrijf kunnen, mede door de andere projecten/maatregelen, verspreid liggen tussen percelen van burens of een qua bewerking slechte kavelform hebben. Tevens kunnen percelen ver van het bedrijf af liggen terwijl het uit kosten- en milieu oogpunt beter is om kavels dichtbij huis te hebben. Door kavelruil kan de grond op een eenvoudige manier beter worden verkaveld. Tevens is een integrale benadering van kavelruil in het gebied van belang. Betreft kavel-aanvaardingswerken, overschrijvingskosten en andere bijkomende kosten. Het is van belang om te integreren met de kavelruil van het vrijmaken van de weg.
Projectpartners	• ZLTO • Gemeenten •
Doelstelling	Het doel van kavelruil is het verbeteren van de structuur van het landelijk gebied zodat agrarische ondernemers, maar ook andere grondeigenaren en -gebruikers efficiënter en effectiever kunnen werken.
Resultaat	Er is 500 ha aan oppervlakte geruild (geruilde ha). Becijfering van het aantal hectares volgens gangbare methode hiervoor.
Aanpak	Conform aanpak: "Verkavelen voor Groei principe" Alvorens de kleinschalige ruilen in gang gezet kunnen worden dienen de agrarische ondernemers gemobiliseerd te worden. Lokale ZLTO-afdelingen met agrarische bestuurders en kavelruilcoördinatoren afkomstig uit betreffende agrarische gemeenschappen kunnen ondersteund door de ZLTO werkorganisatie te Den Bosch, leden en niet leden eenvoudig bereiken en mobiliseren. Kavelruilcoördinator bekijkt waar er animo is om te ruilen, vervolgens maken boeren zelf met andere grondeigenaren (gemeente, waterschap

	bijv.) een ruilplan. De platte structuur waarin boeren zelf plan maken zorgt voor korte doorlooptijd.
Planning	juli 2014 – maart 2016
Begroting (excl. BTW)	Oppervlakte 500 ha Kosten € 1.000,=/ha Totaal: € 500.000,=
Financiering	@@% Gebiedsimpuls @@% Subsidie uit..... @@% @@% Eigen bijdrage deelnemende boeren
Thema & subdoel	(I) Landbouw 1.2 Verbeteren landbouwkundige structuur 1.4 (Agrarisch) natuur- en landschapsbeheer (III) Landschap 3.3 Herstel landschappelijke kwaliteit

3) Ontsluiting landbouwverkeer & vee

Inleiding	Door (natuurlijke) barrières, andere opgave en verkaveling in het gebied is de ontsluiting van landbouwgronden niet optimaal. In eerste instantie dient er optimaal verkaveld te worden. Aansluitend dienen gebieden die niet optimaal verkaveld zijn ontsloten te worden voor vee en landbouwverkeer. De ontsluiting is enerzijds van belang voor beweiding, anderzijds voor bewerking van percelen. Ook van belang om natuurgebieden te kunnen ontsluiten voor extensieve beweiding. Met behulp van koeientunnels kunnen EHS gebieden extensief worden beweide. Over De Run kan bij een ondernemer een landbouwbrug aangelegd worden. Op deze wijze kunnen de percelen op een optimale wijze onderdeel uitmaken van de landbouwbedrijfsvoering. Filmpjes: http://www.youtube.com/watch?v=KwkzXNGuJA8#t=98 http://www.youtube.com/watch?v=7e8nBd61S-0	
Projectpartners	• ZLTO • Gemeenten •	
Doelstelling	Het op een praktische wijze ontsluiten van het gebied zodat een optimale landbouwbedrijfsvoering.	
Foto's (sfeer impressie)		
Resultaat	• Er zijn vijf Koeientunnels aangelegd	

	Er is één landbouwbrug aangelegd
Aanpak	- Op basis van een beschikbare kennis en inventarisatie in beeld brengen waar concrete wensen liggen. - Via ondernemersgroep organisatie en aanleg koeientunnels. - Op individuele basis aanleg landbouwbrug.
Planning	juli 2014 – maart 2015
Begroting (excl. BTW)	Landbouwbrug: € 300.000,= Koeientunnels: € 75.000/stuk Een begroting van een koeientunnel is op voorhand lastig te maken. Enerzijds zijn er de constructiekosten (bekisting, beton). Anderzijds bouwkosten, deze zijn afhankelijk van veel factoren, diepte, lengte, grondwaterniveau, bronbemaling ja/nee, kabels?, gas- of waterleiding?, voorzien van pomp?, constructieberekeningen, etc. Totaal € 675.000,=
Financiering	@@% Gebiedsimpuls @@% Subsidie uit..... @@% @@% Eigen bijdrage deelnemende boeren
Thema & subdoel	(I) Landbouw 1.2 Verbeteren landbouwkundige structuur 1.4 (Agrarisch) natuur- en landschapsbeheer (II) Natuur 2.3 Inrichtingsmaatregelen in bestaande natuur (III) Landschap 3.3 Herstel landschappelijke kwaliteit (V) Recreatie

4) Centrale beregeningsleiding

Inleiding	Om de percelen te kunnen beregenen kan een centrale beregeningsleiding worden aangelegd. Het voordeel hiervan is dat op een juiste plaats een beregeningsput aangelegd kan worden, op een locatie die door belanghebbenden als meest gewenst wordt gezien. Middels een elektrische pomp wordt het water door de leiding onder druk verplaatst. Deze werkwijze heeft een aantal voordelen: - Door elektrisch beregenen minder geluidsoverlast en goedkoper beregenen. - Locatie van de beregeningsput kan zodanig zijn (buiten de attentiezone) dat er geen negatieve gevolgen zijn op andere belangen, waaronder natuur. - Geen dieselpompen in het gebied, hierdoor geen diefstal van diesel meer. Daar waar mogelijk waar water aangevoerd zou kunnen worden zou dit gebruikt kunnen worden voor beregening.
Projectpartners	ZLTO
Doelstelling	Op een vernieuwende en efficiënte wijze beregenen zodat dit bijdraagt aan een optimale landbouwbedrijfsvoering
Resultaat	Er is een beregeningsleiding aangelegd van 30 km waaraan 40 boeren deelnemer zijn.
Aanpak	Er wordt een coöperatie opgericht voor de eigenaren van de

	beregeningsleiding. Middels een verrekeningsstelsel worden de vaste en variabele kosten met de leden gedeeld. De aanlegkosten van de beregeningsleiding worden voor 50% betaald vanuit de gebiedsimpuls.
Planning	juli 2014 – maart 2015
Begroting (excl. BTW)	Kosten beregeningspomp, inclusief grondwaterput en benodigde technische en elektronische voorzieningen € 150.000,=/stuk. Twee pompen worden voorzien. Kosten leiding € 12,00 /m Totale lengte 30 km Kosten per aftappunt € 1.000 Aantal deelnemers: 40 Totaal € 700.000
Financiering	50% Gebiedsimpuls @@% @@% Subsidie uit..... @@% Eigen bijdrage deelnemende boeren
Thema & subdoel	(I) Landbouw 1.1 Stimuleren meer duurzame landbouw middels innovatieve concepten (IV) Water 4.2 Hydrologische situatie verbeteren voor landbouw en natuur

5) Inrichtingsmaatregelen erfafspoelwater

Inleiding	De aanpak van erfafspoelwater van landbouwbedrijven geeft een goede kans om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren. Door een juiste inrichting van een perceel kan voorkomen worden dat perssappen, percolaat en mestvocht uit de voer- en vaste mestopslag in het oppervlaktewater terecht komt. Tevens geniet het de voorkeur om schoon hemelwater op een juiste wijze lokaal te laten infiltreren. De richtlijnen en de praktische mogelijkheden van erfafspoelmaatregelen zijn echter beperkt. Door het optimaal inrichten van het erf kan de waterkwaliteit in het gebied verbeterd worden. Belangrijk bij de maatregelen is dat deze bovenwettelijk zijn. Betreffende de concrete mogelijkheden kan gedacht worden aan: regengoten, vuilwateropvang, infiltratie schoon hemelwater, aanleg kolken met hydraulische scheiding, vul- en wasplaatsen, overkappingen, aanpassing kuil, compartimenteren erf, voorlichting, etc. Eventueel zijn er koppelingen te maken met het water van de weg om deze op te vangen en te verwerken. Dit dient bij de planvoorbereiding verder uitgewerkt te worden.
Projectpartners	• ZLTO • Waterschap De Dommel •
Doelstelling	Verbeteren van de waterkwaliteit in het gebied.
Resultaat	Er zijn 20 boerenerven ingericht met maatregelen ten behoeve van voorkoming erfafspoeling.
Aanpak	Een ondernemersgroep zal worden opgericht waarin de problemen en

	oplossingen groepsgewijs besproken zullen worden. Per bedrijf zal, met inbreng van de ondernemer en een adviseur een uitvoeringsplan worden opgesteld. De aanpassingen worden daarna uitgevoerd.
Planning	juli 2014 – maart 2016
Begroting (excl. BTW)	Aantal bedrijven 20 € 15.000 per bedrijf Totaal € 300.000,=
Financiering	25% Gebiedsimpuls 50% Waterschap De Dommel @@% Subsidie uit..... 25% Eigen bijdrage deelnemende boeren
Thema & subdoel	(I) Landbouw 1.1 Stimuleren meer duurzame landbouw middels innovatieve concepten (IV) Water 4.2 Hydrologische situatie verbeteren voor landbouw en natuur

6) Maatregelen ter bevordering precisielandbouw

Inleiding	Precisielandbouw is een vorm van landbouw waarbij teeltmaatregelen worden afgestemd op de variatie in ruimte en tijd van gewas- en bodemcondities binnen percelen. Het doel is een hoge productie van hoge kwaliteit te realiseren binnen vastgestelde grenswaarden voor milieu-indicatoren. Precisielandbouw maakt gebruik van geavanceerde apparatuur en informatietechnologie. (J. Bouma, z.d.) Om precisielandbouw een impuls te geven is het voorstel om voor kennisverspreiding een ondernemersgroep op te zetten, en de aanschaf van technische apparatuur te stimuleren. De kosten bestaan uit de te installeren apparatuur, installaties of machines, inclusief de kosten voor montage en noodzakelijk materieel. De volgende investeringen komen in aanmerking: • Een ploeg die is uitgerust met een GPS-antenne voor bijsturing • Smitapparaat met GPS-sturing of schoffelapparaat met een GPS-antenne voor bijsturing • Bemestingsapparaat met GPS-sturing • Beregningsapparaat met vochtsensoren en GPS-sturing • Poot- en zaaiapparaat met GPS-sturing In de uitvoering kan een koppeling gemaakt worden met de high-tech bedrijven in Eindhoven. Aanvullende informatie: http://precisielandbouw.groenkennisnet.nl/ http://www.vandenborneaardappelen.com
Projectpartners	ZLTO

Doelstelling	Het geven van een impuls aan duurzaam ondernemen middels innovatieve technieken.
Resultaat	• Er is een ondernemersgroep opgericht. • Bij 10 bedrijven is GPS apparatuur op werktuigen geïnstalleerd.
Aanpak	Er wordt een ondernemersgroep opgericht van geïnteresseerde bedrijven. Een eerste bezoek zal gebracht worden aan een voorbeeldbedrijf (bijvoorbeeld van de Borne). Met deskundige begeleiding van de ondernemersgroep zal de installatie van technisch materiaal begeleid worden. Toepassing en ervaringen kunnen teruggekoppeld worden in de ondernemersgroep.
Opmerking	Exacte aanpak dient nog verder uitgewerkt te worden.
Planning	juli 2014 – maart 2017
Begroting (excl. BTW)	€ 400.000,=
Financiering	50% Gebiedsimpuls 25% Waterschap De Dommel @@% Subsidie uit..... 25% Eigen bijdrage deelnemende boeren
Thema & subdoel	(I) Landbouw 1.1 Stimuleren meer duurzame landbouw middels innovatieve concepten (IV) Water 4.2 Hydrologische situatie verbeteren voor landbouw en natuur

Bijlage

3

Projectvoorstellen NL RNT - subsidieonderzoek

Eindadvies Subsidieonderzoek Europese subsidiemogelijkheden voor Projecten Gebiedsakkoord Grenscorridor N69

13 juni 2014
NL RNT/Project- en Adviesbureau Wim van Hooff
Door Wiljan van Laarhoven en Wim van Hooff
Parkstraat 1b
4818 SJ Breda

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Europese Thema's	3
3. Kansen voor Grenscorridor	4
4. Vooronderzoek subsidiekansen - plan van aanpak	4
5. Resultaten vooronderzoek	5
Stap 1. Deskresearch.....	5
Stap 2. Gesprekken met direct betrokkenen	7
Stap 3. Gesprekken met andere te betrekken partijen	10
Stap 4. Gesprekken met vertegenwoordigers van EU-programma's.....	10
Stap 5. Tussentijds advies	11
Stap 6. Projecten beschreven	12
Stap 7. Tweede gespreksronde met EU-programma contactpersonen.....	12
6. Eindadvies.....	13
7. Vervolgtraject	14
BIJLAGE 1. EU-prioriteiten en thema's 2014-2020.....	15
BIJLAGE 2. Project format nader uit te werken (geselecteerde) projecten	20
BIJLAGE 3. Zeven uitgewerkte projectvoorstellen kansrijk voor EU-subsidie	21
Project 1. CO ₂ -reductie, energiewinning en biodiversiteit door natuur en landbouw	21
Project 2. Hydropower - Samen 1 Gigawatt Dommelstroom	23
Project 3. Kallisto	26
Project 4. Precisielandbouw	29
Project 5. HighTech – Low Tech Waterbeheer Keersop	32
Project 7. Agrarische structuurversterking	37

1. Inleiding

De Provincie Noord-Brabant, diverse gemeenten in de Regio Eindhoven, SRE, vereniging Natuurmonumenten en veel andere partijen hebben in 2012 een Gebiedsakkoord gesloten over de Grenscoördinator N69. In dat akkoord staat de vernieuwing van de N69 tussen Eindhoven en de Belgische grens conform het voorkeursalternatief Westparallel Plus centraal. Het hoofddoel van deze zogenaamde 'Nieuwe verbinding' is het realiseren van een nieuwe internationale route, het doorgaande verkeer om Valkenswaard en Waalre te leiden en Brainport beter bereikbaar te maken. Voorts worden er vele andere maatregelen getroffen om de doorstroming op lokale wegen te verbeteren en sluipverkeer tegen te gaan (het zogenaamde Nulpuls pakket) en om de ruimtelijke kwaliteit in het gebied te verbeteren (de zogenaamde Gebiedsimpuls). Deze impuls richt zich op 5 thema's (nl. landbouw, natuur, landschap, water en recreatie) en komt naast de compensatie en mitigatie die verplicht is bij de aanleg van een infrastructurele verbinding.

Voor de Gebiedsimpuls is een bedrag van € 12 miljoen beschikbaar. Er is echter al zo'n groot aantal projecten geïnventariseerd voor deze impuls dat er eerder € 25 miljoen nodig is. Er is dus noodzaak om extra financiële middelen te vinden om zoveel mogelijk gewenste projecten te kunnen uitvoeren. Subsidies en met name Europese subsidies zouden daar, naast provinciale, gemeentelijke en bijdragen uit private bronnen (bedrijven), in kunnen voorzien. Dit is echter geen gemakkelijke route. Gewenste projecten op het gebied van landbouw, natuur, water en recreatie passen immers niet zo maar binnen Europese subsidieregelingen. Om de Europese subsidiemogelijkheden beter in beeld te krijgen en inzicht te krijgen in de wijze waarop projecten binnen de Gebiedsimpuls 'Europa-proof' gemaakt kunnen worden is Adviesbureau NL RNT ingeschakeld door de provincie.

2. Europese Thema's

Het mogelijk maken van EU-subsidies vergt een gedegen, strategische aanpak. Centraal staan daarbij de thema's die leidend zijn in de nieuwe programmaperiode (2014-2020). Alle EU-subsidie programma's moeten een keuze (gaan) maken uit 11 thema's die vallen onder de 3 prioriteiten Slimme Groei, Duurzame Groei en Inclusieve Groei. Er moeten minimaal 2 en er mogen maximaal 4 thema's gekozen worden. Twee EU-thema's staan daarbij min of meer vast, namelijk (technologische) innovatie en CO2-reductie. In de bijlage worden alle thema's genoemd.

Uit de concept programma's die thans beschikbaar zijn, blijkt dat de programma's waar de regio Eindhoven in kan participeren (zoals OP Zuid, POP3, Interreg Grensregio Vlaanderen-Nederland, Interreg Noord-West Europa ed.) deze twee (min of meer verplichte) thema's ook daadwerkelijk kiest. Daarnaast wordt ingezet op de thema's 'bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen' en op 'bevordering van werkgelegenheid en arbeidsmobiliteit'. De exacte uitwerking van deze vier thema's is per programma verschillend. De meeste programma's zijn ondertussen in concept gereed en ter goedkeuring naar Brussel gestuurd (die goedkeuring wordt in het najaar van 2014 verwacht). Het is daarom zeer zinvol om nu al van start te gaan met de zoektocht naar geschikte en/of geschikt te maken projecten of projectideeën voor verschillende EU-subsidieregelingen.

3. Kansen voor Grenscorridor

In het Gebiedsakkoord is dit ook onderkend. Met betrekking tot de Nulplus-maatregelen is zelfs een bestuurlijke werkgroep ingesteld om naar de financiering van die projecten te kijken. Voor de Gebiedsimpuls wordt gesteld dat er met de uitwerking ingespeeld zal worden op de eventuele eisen die externe financieringsbronnen stellen en dat partijen zich maximaal zullen inspannen om externe financieringsbronnen te betrekken.

Voor het aantrekken van externe financiering zal dus breed gekeken moeten worden, in eerste instantie naar de projecten in de Gebiedsimpuls, maar ook naar andere projecten rondom de N69 (de Nulplus en Nieuwe verbindingen onderdelen). Voorts worden alle relevante EU- subsidie-programma's in beschouwing genomen. Met betrekking tot te ontwikkelen EU-aanvragen zal er vooral gezocht moeten worden naar (deel)projecten waarin innovatie, CO2-reductie, milieubescherming en/of biodiversiteit een onderdeel vormen.

Bij de Gebiedsimpuls projecten staan vaak dezelfde thema's centraal, maar dan vooral vanuit de sectoren landbouw, landschap, natuur, water en recreatie. Alle projecten binnen de Gebiedsimpuls zijn binnen deze sectoren (daar thema's genoemd) gecategoriseerd en worden als eerste in beschouwing genomen.

Voorts wordt er ook gekeken naar andere projecten die in de regio spelen. Projecten die weliswaar geen onderdeel vormen van het Gebiedsakkoord maar toch kansrijk zijn voor EU-financiering. Als uit dit onderzoek blijkt dat er dergelijke projecten zijn en als er voor deze projecten EU-subsidies worden aangevraagd en verkregen, dan is het gerechtvaardigd om (vooraf) een duidelijke afspraak te maken over de middelen die vrijvallen (bij organisaties) als gevolg van een toegekende EU-subsidie. Deze vrijgevallen middelen zouden dan (deels) ingezet kunnen worden voor Gebiedsimpuls projecten (die niet voor EU-financiering in aanmerking komen, maar wel aanvullende financiering nodig hebben).

4. Vooronderzoek subsidiekansen - plan van aanpak

Vastgesteld is dat er een goed vooronderzoek plaats moet vinden alvorens er concrete subsidieaanvragen opgesteld kunnen worden. Daarnaast is afgesproken dat als er zich kansen op EU-middelen voordoen, er ook snel doorgepakt moet kunnen worden. Daartoe is een plan van aanpak opgesteld.

Dit plan van aanpak bestaat uit een tweetal fasen. In de eerste fase vindt een vooronderzoek plaats dat afgerond wordt met een concreet (deel) advies over kansrijke projecten voor EU-subsidie(programma). In de tweede fase wordt een goed projectidee stapsgewijs uitgewerkt naar een complete subsidieaanvraag. Op voorhand is niet te zeggen hoe vaak fase 2 doorlopen zal worden, dit is immers afhankelijk van het aantal kansrijke project ideeën dat voortkomt uit fase 1. De tweede fase resulteert dus in één of meerdere subsidieaanvragen.

Fase 1 bestond aanvankelijk uit de volgende vijf stappen:

- *Stap1. Deskresearch:* projecten van de gebiedsimpuls scannen en categoriseren op kansrijkheid voor EU- en andere subsidieprogramma's op basis van relevante thema's binnen die programma's
- *Stap 2. Gesprekken met direct betrokkenen:* Met betrokkenen in de projecten uit de eerste groep 'kansrijke projecten' wordt een gesprek gevoerd. Met wie en wanneer zal nader overlegd worden met de opdrachtgever.

- *Stap 3. Gesprekken andere te betrekken partijen* (bv. kennisinstellingen): Bij het opzetten van een EU-project kan het zijn dat andere lokale/regionale partijen betrokken moeten worden. Ook met deze partijen wordt gesproken.
- *Stap 4. Gesprekken met vertegenwoordigers van EU-programma's*: Interreg, POP, Horizon, Life e.d. over de kansrijkheid van de potentiële EU-projecten en hoe deze het beste verder uitgewerkt kunnen worden.
- *Stap 5. Advies aan opdrachtgever*: Op basis van de stappen 1 t/m 4 worden de resultaten van het vooronderzoek en hoe verder te gaan met concrete EU-project mogelijkheden kort beschreven en toegelicht. Na deze stap is er duidelijk sprake van een 'go-no go-moment' op basis waarvan besloten kan worden over de nadere uitwerking van kansrijke projectideeën tot subsidieaanvragen (fase 2) of verdere uitwerking van bestaande projectideeën of stopzetting van het onderzoek.

Gaandeweg dit vooronderzoek heeft er wel enige verandering in het oorspronkelijke plan van aanpak plaatsgevonden als gevolg van tussentijdse bevindingen en overleg met de opdrachtgever. Hierdoor is stap 3 komen te vervallen en heeft er na stap 5 een extra ronde van gesprekken plaatsgevonden met direct betrokkenen en vertegenwoordigers van EU-programma's. Stap 5 is daardoor een tussenadvies geworden en het eindadvies heeft in feite in stap 8 vorm gekregen.

Hieronder volgt een verslag van deze stappen en van de resultaten en conclusies uit dit vooronderzoek.

5. Resultaten vooronderzoek

Stap 1. Deskresearch

Op basis van deskresearch zijn eerst alle projecten binnen de Gebiedsimpuls globaal bekeken en beoordeeld op haalbaarheid voor Europese subsidies. De zogenaamde locatiegebonden Gebiedsimpuls-maatregelen bestaan voor het overgrote deel uit projecten die betrekking hebben op zaken als:

- erf- en laanbeplanting,
- zichtbaar maken van historische waterlopen,
- aanleg ontbrekende schakels in fiets- en wandelverbindingen, en

Hoewel het zeker niet allemaal kleinschalige projecten zijn (de financiële omvang varieert van € 2.000 tot € 2 miljoen), lijken de meeste projecten op het eerste oog op traditionele (her-)inrichtingsmaatregelen. Dergelijke projecten, met name erf- en laanbeplanting, ontbrekende schakels in fiets- en wandelverbindingen en zichtbaar maken historische waterlopen, zullen in de nieuwe Europese programmaperiode 2014-2020 niet of niet makkelijk in aanmerking komen voor EU-subsidie. Zeker niet als het kleine, zelfstandige projecten betreft. De belangrijkste reden hiervoor is dat deze projecten niet of te weinig aansluiten bij de relevante Europese thema's zoals innovatie en CO2-reductie. Enkele projecten uit de gebiedsimpuls zijn misschien wel passend (te maken) omdat er mogelijk kansen liggen binnen POP3, Life+ of binnen het thema 'biodiversiteit' van het Interregprogramma Grensregio Vlaanderen-Nederland. Het betreft dan projecten zoals:

- aanleg droge ecologische verbindingzones;
- ontwikkeling robuuste beekdalen;
- agrarische structuurversterking;
- agrarisch natuurbeheer.

Ook de projecten op het gebied van laan- en erfbeplanting zijn misschien wel passend te maken binnen één van deze programma, maar dan moeten ze gezamenlijk (op een grotere schaal) en onder een relevant EU-thema (zoals bijvoorbeeld CO2-reductie) geplaatst worden.

Om voor Life+ in aanmerking te komen geldt dat de projecten dan ofwel gelegen moeten zijn binnen een Natura2000 gebied of het zal moeten inzetten op specifieke (beschermde) soorten. Uit de beschikbare projectbeschrijvingen is dat vooralsnog niet duidelijk.

Het POP3 programma richt zich naast innovatie ook op structuurversterking landbouw, waterbeheer (bestrijding verdroging) en biodiversiteit (w.o. agrarisch natuurbeheer). Met betrekking tot alle drie thema's zijn er potentieel geschikte projecten in de gebiedsimpuls benoemd; zeker nu er in de meest recente versie ook projecten met betrekking tot innovatie (bv. precisielandbouw) en herstructurering landbouw in zijn opgenomen.

Daarnaast zijn er mogelijkheden binnen POP3 als het N69 gebied aangewezen wordt als Leader-gebied. Binnen een Leaderprogramma dat dan voor het gebied gemaakt moet worden zijn veel meer (kleine) projecten mogelijk; ook projecten die bijdragen aan landschap, recreatie en sociaal-economische acties. Noord-Brabant is van plan om één gebied aan te wijzen als Leader-regio. Vanuit de regio is daarvoor gelobbyd.

Projecten met betrekking tot ecologische verbindingzones en ontwikkeling beekdalen zijn misschien ook mogelijk binnen het thema 'biodiversiteit' van diverse EU-programma's. Dit is nader onderzocht in de gesprekken met secretariaten (zie stap 3). Dat laatste geldt ook projecten als laan- en erfbeplanting. Deze kunnen in principe ook een 'biodiversiteits'-element in zich hebben of een bijdrage leveren aan CO2-reductie. Als dat goed aannemelijk te maken is, zijn er misschien mogelijkheden voor deze projecten binnen het Interreg Grensregio Vlaanderen-Nederland programma.

In een eerder stadium is bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma Gebiedsimpuls (rapport Tauw) ook al gekeken naar mogelijkheden voor subsidies (zowel EU als provinciale). Bij veel projecten is aangegeven dat ze kansrijk zijn voor het Europese subsidieprogramma's POP2 en Life+. Het POP2 programma is gesloten, dus daar zijn geen mogelijkheden meer voor. De nieuwe opvolger hiervan is POP3. Dit programma is nog niet helemaal uitgewerkt en vastgesteld, maar wel is duidelijk dat projecten als 'ontbrekende schakels' van fiets- en voetpaden hierbinnen niet meer mogelijk zijn. Die mogelijkheden zijn er misschien wel als het N69 aangewezen wordt als Leader-gebied (zie hierboven). Ook het Life programma gaat zich steeds sterker richten op Natura 2000 gebieden en Biodiversiteit. Daarbinnen ligt de focus meer en meer op echt kwetsbare habitattypen en soorten die echt bedreigd worden. Het lijkt daarom niet aannemelijk dat projecten in de gebiedsimpuls passend zijn binnen het vernieuwde Life+programma.

Provinciale subsidies blijven uiteraard wel mogelijk voor diverse projecten in de gebiedsimpuls. Het nieuw op te richten Groen Ontwikkelingsbedrijf gaat zich richten op de realisatie (verwerven en inrichten) van de EHS. Groenprojecten buiten de EHS hebben financieringsmogelijkheden binnen het Stimuleringskader Groen-Blauwe Diensten (uitgevoerd door Brabants Landschap) en/of de Regeling Kleine Landschapselementen.

Conclusie:

Uit een eerste beoordeling van de gebiedsimpulsprojecten blijkt dat er weinig echt goede, interessante projecten op de lijst staan die een goede kans maken binnen de nieuwe EU-subsidieprogramma's. De projecten zijn veelal kleinschalig, eenvoudig en weinig vernieuwend van karakter en sluiten niet of slechts in beperkte mate aan bij de relevante EU-thema's voor de periode 2014-2020. Enkele projecten zijn misschien meer kansrijk of kansrijk te maken. Het betreft de projecten op het gebied van waterbeheer, agrarische structuurversterking en de aanleg van

ecologische verbindingzones. Het gaat dan bij voorkeur over robuuste projecten (dus geen enkele erf- of laanbeplanting, maar een hele groep van dit soort maatregelen tezamen). Of deze projecten werkelijk kansrijk te maken zijn is een nadere, gedetailleerde beoordeling nodig en waarschijnlijk aanpassing richting de thema's en doelstellingen van een EU-programma.

Deze wat kritische beoordeling van de projecten met betrekking tot EU-programma's laat onverlet dat diverse projecten subsidiemogelijkheden hebben binnen diverse provinciale subsidieregelingen.

Stap 2. Gesprekken met direct betrokkenen

Aanvankelijk was het de bedoeling om in deze stap in gesprek te gaan met direct betrokkenen van potentieel kansrijke projecten voor EU-subsidies. Echter omdat uit stap 1 is gebleken dat er slechts enkele projecten misschien enige kans maken voor EU-subsidies, is besloten deze stap anders in te richten. In deze stap is er door middel van gesprekken met diverse organisaties op zoek gegaan naar andere projecten en naar achtergronden van genoemde projecten uit de Gebiedsimpuls om zodoende Europese 'kapstokken' te vinden waardoor er meer kansen zijn binnen de nieuwe EU-programma's. In dit kader zijn er gesprekken gevoerd met:

- de natuurorganisaties Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer
- de agrarische organisatie ZLTO
- het waterschap De Dommel
- het streeknetwerk Boven-Dommel en schriftelijke reactie RECRON
- de vijf gemeenten in het gebied, t.w. Valkenswaard, Bergeijk, Veldhoven, Eersel en Waalre.

In de gesprekken met deze organisaties zijn de volgende projecten naar voren gekomen:

- Natuurorganisaties:
 - Innovatief ruilverkavelingsproces: kleine gebieden nemen, met mensen die elkaar kennen en niet al te dogmatisch opereren: EHS is er maar niet overal even heilig, moet wel robuust zijn, hydrologie bepaalt veel of iets haalbaar is. We kijken niet op de laatste meter, logische en praktische begrenzingen die voor de landbouw en de natuur goed zijn. Maar dat moet dan wel van 2 kanten (lees landbouw + natuur samen) komen.
 - Energiewinning en CO2-reductie door landschapsbeheer: eerst nieuwe landschapselementen aanleggen, dan laten beheren door bijvoorbeeld landbouwers, onder regie van een aan te wijzen deskundige, bij dat beheer komt snoeihout vrij=energie. Is dus nieuw en niet bestaand.
 - Ondernemende EHS vooral in het gebied rond de RUN (20 ha) waar we zien dat boeren daar ook kunnen laten zien dat ze de doelen kunnen halen bij een agrarische bedrijfsvoering
- ZLTO:
 - Versterking agrarische structuur dmv kavelruil & reconstructie (opkopen bedrijven vanwege grondbehoefte), proeftuin, hydrologie, infrastructuur incl. glasvezelnetwerk
 - Precisie landbouw: high-tech beregening, zaaien en bemesten: ZLTO is samen met anderen (provincie, waterschap, Vlaamse partijen) al bezig met het uitwerken van een Interreg grensregio project op dit gebied waarbij ook zaken als bodem, water en biodiversiteit worden meegenomen. TRK palen: regelen op 2,5 cm nauwkeurig. Aanleg peilgestuurde drainage (waterhoogte per perceel. Klimaatadaptieve drainage (op afstand instelbaar)
 - Energie-opwekking/CO2-reductie door agrariërs, met minivergister, kleine windturbines, zonnepanelen
 - Ondernemende EHS: Boeren ontwikkelen een landgebruik dat voldoet aan de eisen van de EHS op specifieke plekken; op deze plekken wordt landbouw gecombineerd met natuurontwikkeling en beheer (bv. natte graslanden niet of weinig bemesten of er een gewas verbouwen dat in dienst staat van waterkwaliteit). Hierdoor verliest de boer productiecapaciteit dat dan gecompenseerd moet worden door extra landbouwgrond (een soort grond voor grond principe).

- Ondersteuning innovatieve bedrijven zoals Bruggerhuizen (natuurmelkerij), tegen Leenderheide, grootschalig. En in Reusel J.v/d Borne die cultuurhistorie koppelt aan precisielandbouw
- Waterschap:
 - Kallisto: sturingsconcept afvalwater. Demonstratieprojecten in ontwikkeling: oppervlaktewaterbeluchting, ammoniakverwijdering op de rioolwaterzuivering door extra beluchting, fosfaatwinning uit afvalslib van het RWZI (zowel voor als nazuivering).
 - GGOR (Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime): moet nog nader uitgewerkt worden (gereed eind 2014). Daarna wordt bepaald welke maatregelen er uitgevoerd gaan worden (gepland in 2015), pas daarna is uitvoering aan de orde (dus vanaf 2017). Gebieden in het N69 gebied staan wel als eerste op de rol (aansluitend bij de projecten 2.10 en 2.11 gebiedsimpuls). Doel is ook meer water vasthouden, waardoor er ook meer stikstof wordt vastgehouden.
 - Energiefabriek: energiewinning uit rioolwater/slib van alle RWZI's in het Dommelgebied. Fabriek staat in Tilburg en wordt al gebouwd in opdracht van het Waterschap. Binnen dit kader wordt er ook onderzocht of er een business mogelijk is voor de verwerking van maaisel uit beken, oevers ed. tot biogas en tegelijkertijd de terugwinning van stikstof en fosfaat (tbv hergebruik in de landbouw).
- Recreatie/ streeknetwerk Boven Dommel:

Transnationaal Landschap Grote Heide: enkele deelprojecten zijn:

 - Het slimme bos (Leenderbos SBB als proeftuin): deelprojecten: werken in de natuur, bos als proeftuin voor sensortechniek (bv. brandpreventie), fietsroutes van restmaterialen, Educatie en informatie via augmented reality; toezicht/handhaving middels apps community-gebruikersgroepen; glasvezel in het bos
 - Hydropower: Volmolen – watermolen: nieuwe turbine inbrengen voor energie-opwekking. Voorheen was het opwekken van elektriciteit met watermolens economisch niet interessant. Dit gaat veranderen door de stijgende energieprijzen, technische innovaties van watermolenturbines en maatschappelijke weerstand tegen vervuilde energie. Het gaat om historische molens op verschillende locaties in Zuidoost-Brabant, zoals de Volmolen, de Dommelsche, de Spoordonkse, de Hooydonkse en de Opwettense Watermolen. Quick Scans (haalbaarheidsonderzoek verschillende lokaties/molens) zijn uitgevoerd. Met Waterschap De Dommel en Waterportaal ZO-Brabant gaat dit nu verder opgepakt worden. Ligt nog geen projectplan voor.
 - Grensoverschrijdende mobiliteit: onderzoek doen e/o pilot opzetten met betrekking tot doortrekken HOV Eindhoven-V'waard-Neepelt en 'slow lane' Eindhoven-Dommeldal;
 - Biomassa Groote Heide: onderzoeken mogelijkheden/potentie/behoefte/investeringen om natuurlijke restmaterialen (GFT, hout) te 'verwerken' in eigen gebied;
 - Grensoverschrijdende glasvezel tot in de haarvaten: op basis van bestaande glasvezeldekking in de kernen en de kennis/werkwijze van de glasvezelcoöperatie HSL-Net kijken hoe we glasvezel tot in de haarvaten van het totale Groote Heide gebied kunnen realiseren (incl. poorten, onthaalpunten, bewoners/bedrijven buitengebied);
 - Restmaterialen Groote Heide: inventarisatie van restmaterialen in het gebied (voornamelijk bij bedrijven) en kijken hoe we die van nieuw leven kunnen voorzien (marktplaats voor restmaterialen, fietspaden van restmaterialen, e.d.);

Dommeldal De Hogt: Enkele projecten zijn:

 - Dommelpad. Aanleg van wandel/fietspad van af België (loop Keersop-Dommel) tot in Eindhoven (De Hogt)

- RECRON:
 - Camping De Paal: willen een waterbron op 300 meter diep zuiveren en weer in gebruik nemen.
- Gemeente Veldhoven:
 - Water- en faunaprobleem bij aansluiting N69 op A67: is een moeras- en beekdalgebied en tevens reeënruستgebied; door die aansluiting gaat dit gebiedje helemaal op slot. Oplossingen/maatregelen nodig. Eventueel passend in EU Ten-T-programma
 - Slow Lane: comfortabel, innovatief fietspad van 32 km in en rondom Eindhoven om alle hotspots te verbinden. ASML in Veldhoven is eigenlijk ook een hotspot, maar is niet opgenomen in de route. Daartoe is een extra verbinding (inprikkers) nodig. Echt is het fietspad nog niet; geld is beperkende factor. LED en allerlei soorten fietsen(verhuur) waren bedoeld.
 - ASML heeft uitbreidingsruimte nodig; willen de A67 over, maar komen dan in het groene uitloopgebied. Werkplekken in het groen is een idee. Maar misschien heeft ASML ook andere innovatieve ideeën, evt. in combinatie met sport en High Tech Campus.
 - Ondernemende EHS in Dommeldal-De Hogt.
- Gemeente Valkenswaard: Prioriteiten voor Valkenswaard zijn Keersop gebied en 'Heike. Gemeente wil sobere aanleg (onderhoudsarm) want gemeente heeft minimaal budget voor beheer en onderhoud.
 - Herinrichting Keersop zone ter hoogte van Dommelen (wandelbruggen, landschappelijke inpassing nieuwe N69, Waterbeheer). Bijzonderheid kan zijn om N69 tracé voor waterberging te gebruiken (innovatie)
 - EHS gebied 't Heike (natuurontwikkeling ipv landbouw, waterbeheer)
 - Aanleg Dommelpad (in combinatie met aanleg EHS)
 - Watermolens voor Energieopwekking
 - Verlichting Knooppunten (LED)
 - Gewassenteelt voor brouwerij in Dommelen (InBev)
- Gemeente Waalre: In volgorde van prioriteit zijn de volgende projecten geformuleerd:
 - Realisatie van EHS;
 - Waterbeheer (spanning agrarisch-natuur) dmv high-tech en low-tech maatregelen
 - Realisatie Beekdallandschap
 - Aanleg Dommelpad (in combinatie met aanleg EHS)
 - Ontwikkeling recreatieve Poort De Volmolen. Ook energie opwekken.
 - Gebiedsontwikkeling De Hogt.
 - Aansluiting 'Slow lane' met Eindhoven
 - Werklandschap ontwikkelen als uitloop voor ASML/Maxima ziekenhuis. Voor bereikbaarheid wordt een Landmark Brug voorgesteld (vb is brug over A2 bij High Tech Campus)
- Gemeente Bergeijk: voorkeursprojecten:
 - Fietsverbod Westerhoven-Riethoven-Volmolen;
 - Ontwikkeling EHS Keersop (ondernemende EHS en Waterbeheer);
 - Dommelpad;
 - Ontwikkeling gebied Molenstraat Einderheide;
 - Laanbeplanting Westerhoven;
 - Aanleg Ecologische Verbindingszones;
- Gemeente Eersel: voorkeursprojecten:
 - Inrichtingsmaatregelen De Run (Natura 2000 gebied), NNP maatregelen, Verfraaiing landschap en wandelverbindingen aanleggen. Met inrichtingsmaatregelen De Run kan relatief snel begonnen worden. Eea. in overleg met Waterschap.

- Wandelverbinding De Gender (ontsluiten Eersel met buitengebied)
- Fietspad (Steensel-Riethoven)
- Fiets-Wandelbrug (A67) bij Eersel (met name voor woon-werkverkeer)

Andere projectideeën:

- Watermolens herontwikkelen (vb. Volmolen -> energie)
- Ontwikkelen grenscorridor ism natuurorganisaties
- Projectontwikkeling van gezamenlijke waterschappen (De Dommel & Aquafin) in grensregio

Conclusies uit gesprekken:

In de gesprekken zijn veel meer voor EU-subsidies kansrijke projecten naar voren gekomen dan die thans op de projectenlijst van de Gebiedsimpuls staan. Met name projecten die door sector organisaties zijn aangedragen bieden kansen. Bij deze projecten is het wel zo, dat ze in de meeste gevallen nog in de 'kinderschoenen' staan. Met andere woorden projecten zijn vaak niet meer dan ideeën, verwoordt in enkele zinnen. Uitgewerkte projecten zijn het meestal nog niet. Op dat punt moet er nog wel een flinke slag gemaakt worden. Beschouwen we de projecten in relatie tot de diverse EU-programma's dan zien wij voor enkele projecten (goede) kansen in het OP Zuid-programma en in de Interregprogramma's. Projecten die misschien kansrijk in OP Zuid zijn: innovatieve precisie landbouw, hydropower, innovatief waterbeheer (peildrainage, waterberging in N69-tracé) en minivergisters. Voor de Interregprogramma's zijn de volgende projecten wellicht interessant: energiewinning met landschapsbeheer, ondernemende EHS, innovatieve precisie landbouw, energie-opwekking door agrariërs, innovatieve landbouwbedrijven, kallisto 2.0, grensoverschrijdend glasvezelnetwerk, hergebruik restmaterialen, innovatief waterbeheer (GGOR, peildrainage, waterberging in N69-tracé). In het kader van POP3 zijn projecten als: ondernemende EHS, agrarische structuurversterking en waterbeheer kansrijk.

Stap 3. Gesprekken met andere te betrekken partijen

Om projecten EU-subsidieproof te maken zullen er in veel gevallen andere partijen bij betrokken moeten worden. Aangezien de EU in toenemende mate kennisinstellingen en MKB wil betrekken in programma's en projecten zal nadrukkelijk samenwerking gezocht moeten worden met MKB en onderwijs. Deze partijen zijn nodig om een project echt innovatief te maken, om het 'op de markt brengen' mogelijk te maken en/of om aanvullend onderzoek te doen om effecten en resultaten aan te tonen.

Deze gesprekken hebben echter nog niet plaatsgevonden. De reden daarvoor is dat de meeste, meer kansrijke projecten nog onvoldoende uitgewerkt zijn. Anderzijds zijn er binnen de projectenlijst van de Gebiedsimpuls wel projecten die voldoende uitgewerkt zijn, maar deze maken in hun huidige opzet weinig kans op EU-subsidie waardoor het weinig zinvol is om deze met andere partijen te bespreken.

Om deze stap overzichtelijk en effectief te maken is het daarom besloten eerst keuzes te maken binnen de lijst van meer kansrijke projecten. Deze stap wordt daarom pas uitgevoerd na de conclusies en besluiten over de resultaten van fase 1.

Stap 4. Gesprekken met vertegenwoordigers van EU-programma's

Na de analyse van de projecten binnen de locatiegebonden maatregelen van de Gebiedsimpuls is vastgesteld dat er slechts enkele projecten mogelijk kansrijk zijn binnen de EU-programma's POP3, Life+ en Interreg grensregio. In de lijst met projecten die naar voren gekomen zijn uit de gesprekken (zie stap 2) staan projecten die wellicht kansrijk zijn voor OP Zuid en de diverse Interregprogramma's. Over de mogelijkheden van al deze projecten zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van OP Zuid, Interreg grensregio's VL-NL en NL-DE en POP3. Uit die gesprekken is gebleken dat:

- Kansrijke projecten binnen POP3 zijn:
 - Ondernemende EHS (ZLTO en anderen)
 - Innovatief ruilverkavelingsproces (natuurorganisaties)
 - Versterking/herstructurering landbouw
 - Energie-opwekking door agrariërs
 - Kallisto – demoprojecten
 - Diverse waterbeheer projecten
 - Diverse gebiedsimpulsprojecten mits N69 Leader-gebied wordt
- Kansrijke projecten binnen OP Zuid zijn:
 - Innovatieve minivergisters
 - Innovatieve projecten hydropower
 - Innovatieve projecten precisie landbouw

Belangrijke voorwaarden/criteria: projecten moeten echt innovatief zijn; cross-sectorale projecten hebben voorkeur; projecten moeten bijdragen leveren aan maatschappelijke opgaven (bv. gezond voedsel, duurzame mobiliteit, CO2-reductie); bij innovatieve projecten moeten bedrijven betrokken zijn; bij structuurversterkende projecten werken met consortia (bedrijven, kennisinstellingen, regio's)
- Kansrijke projecten binnen Interreg Grensregio's VL-NL en NL-DE zijn:
 - CO2-reductie/energiewinning door landschapsbeheer en agrariërs
 - Precisie landbouw, mits daar echt nieuwe stappen in gezet worden
 - Hydropower
 - Biomassa en verwerking restmaterialen in het eigen gebied (mits echt nieuwe elementen)
 - Waterbeheer N69, tracé inzetten voor waterberging

Stap 5. Tussentijds advies

Uit de projectenlijst van de gebiedsimpuls en uit de gesprekken zijn ca 15 projecten/projectideeën naar voren gekomen (zie hierboven onder stap 4) die misschien kansrijk zijn voor POP3, OP-Zuid en/of Interreg. Omdat dit aantal te groot is om verder op te pakken en uit te werken (dat kost immers veel tijd), is er samen met de opdrachtgever een selectie gemaakt van de 7 meest kansrijke projecten. Deze selectie is niet gebaseerd op harde, heldere criteria, maar op eigen inzichten (in de nieuwe programma's) en de gesprekken met de vertegenwoordigers van de EU-programma's. Deze vertegenwoordigers hebben in die gesprekken uiteraard geen harde toezeggingen gedaan, maar wel aangegeven welke projecten meer of minder kans maken.

De geselecteerde projecten zijn:

1. Landschapbeheer, energiewinning, CO2-reductie en biodiversiteit voor Interreg Grensregio VL-NL
2. Hydropower, zowel voor OP Zuid als voor Interreg Grensregio VL-NL
3. Kallisto – demoprojecten voor Interreg Grensregio
4. Precisie landbouw, zowel voor OP Zuid als Interreg Grensregio
5. Waterbeheer Keersop, evt. in combinatie met high tech/low tech waterbeheer, zowel voor Interreg Grensregio als voor POP3
6. Ondernemende EHS, voor POP3 (eventueel ook voor Interreg Grensregio)
7. Agrarische structuurversterking (ZLTO) en innovatief ruilverkavelingsproces voor POP3

In alle gevallen bleek het noodzakelijk te zijn deze projecten verder uit te werken omdat het meer projectideeën waren, dan projectvoorstellen. Hiertoe is een projectformat gemaakt (zie bijlage 2).

Stap 6. Projecten beschreven

In een nieuwe gespreksronde met het Waterschap De Dommel, De Raddraaiers, ZLTO en Natuurmonumenten zijn de 7 voorkeursprojecten besproken aan de hand van de onderwerpen van de projectformats. Op basis van deze gesprekken zijn de projectformats ingevuld (door de opdrachtnemers en schrijvers van deze rapportage) en vervolgens door de projecteigenaren verbeterd en aangevuld. Helaas zijn daar in deze fase wegens tijdgebrek nog geen andere partijen (zoals bv. kennisinstellingen en ondernemers) bij betrokken kunnen worden. Ook zijn er nog geen contacten gelegd met potentiële Vlaamse partners voor projecten die eventueel in aanmerking komen voor het Interreg Gensregio Vlaanderen-Zuid-Nederland programma.

Deze uitgewerkte projectvoorstellen zijn bijgevoegd in bijlage 3 en vervolgens opnieuw ter advies voorgelegd worden aan de secretariaten/contactpersonen van de verschillende EU-programma's (zie stap 7).

Een apart project (8) betreft het naar voren schuiven van het N69 gebied (met de gebiedsimpuls) als zeer geschikt Leaderprogramma-gebied. Het gebied is daar geschikt voor omdat er met de gebiedsimpuls en andere documenten snel en op vrij eenvoudige wijze een compleet Leader(projecten)programma te maken is. Een programma dat perfect past binnen de thema's van POP3 en Leader. Deze taak is niet uitgevoerd door de opdrachtnemer omdat het vooral een kwestie van overtuigen is binnen het (ambtelijke en) bestuurlijke domein van de provincie. De N69-projectgroep heeft dit advies (met relevante argumenten) voortvarend opgepakt. Het heeft er toe geleid dat het N69 gebied ondertussen door Gedeputeerde Staten is aangewezen als Leader-programma-gebied. De volgende stap is deze aanwijzing uit te werken in een goed Leader-programma. Hiertoe zullen in juni de eerste stappen gezet worden.

Stap 7. Tweede gespreksronde met EU-programma contactpersonen

De 7 uitgewerkte projectvoorstellen zijn besproken met de contactpersonen van POP3, OP Zuid en de Interreg Gensregio programma's (zowel met Vlaanderen als met Duitsland). Daaruit is gebleken dat:

- Project 1. Landschapbeheer, energiewinning, CO2-reductie en biodiversiteit: twijfel of dit project past binnen Interreg Gensregio VL-NL (er loopt al een project waar een theoretisch model wordt ontwikkeld voor restmateriaal (biomassa) om een biomassacentrale rendabel te maken);
- Project 2. Hydropower – Dommelstroom – Volmolen: goede mogelijkheden binnen OP Zuid en Interreg Gensregio VL-NL;
- Project 3. Kallisto – Waterschap: goede kansen aanwezig binnen OP Zuid en Interreg Gensregio;
- Project 4. Precisie landbouw – ZLTO: op deze wijze geen mogelijkheden binnen Interreg Gensregio (te weinig vernieuwend), eventueel binnen POP3 mits het project beter wordt uitgewerkt met de doelgroep (landbouwers) zelf;
- Project 5. Waterbeheer Keersop, evt. in combinatie met high tech/low tech waterbeheer: biedt goede mogelijkheden, zowel binnen Interreg Gensregio als voor POP3;
- Project 6. Ondernemende EHS – ZLTO: biedt mogelijkheden binnen POP3 en misschien ook binnen Interreg Gensregio;
- Project 7. Agrarische structuurversterking (ZLTO) en innovatief ruilverkavelingsproces: past goed binnen POP3

Conclusie:

Zes van de zeven uitgewerkte projectvoorstellen bieden (goede) mogelijkheden binnen 1 of 2 Europese subsidieprogramma's. Slechts één project is twijfelachtig. Dit project zal eerst verder geconcretiseerd moeten worden en opnieuw voorgelegd moeten worden bij het Interreg secretariaat alvorens er besloten kan worden over een vervolg binnen fase 2.

6. Eindadvies

De projecten 2 tot en met 7 kunnen verder uitgewerkt worden naar concrete subsidie-aanvragen binnen de verschillende Europese subsidieprogramma's. Daarbij adviseren we om de projecten 2 (hydropower) en 3 (Kallisto) binnen het OP Zuid-programma uit te werken. De eerste call voor dit programma gaat waarschijnlijk eind dit jaar open. In de meeste gevallen duurt de uitwerking van zo'n project 4 tot 6 maanden. Daarom kan daar nu al mee gestart worden.

De projecten 4 (precisie landbouw) en 7 (agrarische structuurversterking) kunnen het beste binnen het POP3 programma uitgewerkt worden. Ook binnen dit programma kunnen de eerste projecten waarschijnlijk vanaf eind 2014 of begin 2015 ingediend worden. De voorbereidingstijd van aanvragen binnen POP bedragen circa 3 maanden. Daarom adviseren we met de uitwerking van deze projecten in september te starten. De details van het Brabantse POP-programma zijn dan ook helemaal helder.

Project 5 (Waterbeheer Keersop) is het meest geschikt voor het Interreg Grensregioprogramma Vlaanderen-Zuid-Nederland. In dit programma kunnen de eerste projecten voor een eerste fase aanvraag waarschijnlijk in het oktober-november worden ingediend. Omdat het hier een internationaal project betreft en er dus Vlaamse partners gevonden moeten worden duurt de voorbereiding van een aanvraag vaak langer (6 tot 9 maanden). Daarom adviseren wij om direct met de voorbereiding van deze EU-projecten te beginnen. Indien er geen Vlaamse partners gevonden worden voor deze projecten, dan biedt een POP3-aanvraag ook goede mogelijkheden voor deze projecten.

Project 6 (Ondernemende EHS) is in ieder geval geschikt voor POP3, maar misschien ook voor één van de Interreg Grensregioprogramma's. Geadviseerd wordt dit project is nader uit te werken en te onderzoeken of het binnen het Interreg Grensregioprogramma geplaatst kan worden. Lukt dat niet dan kan er teruggevallen worden op het POP3 programma. De reden om eerst de Interreg Grensregio mogelijkheden te onderzoeken is dat het 'gezochte geld' voor het N69 gebied beter verdeeld wordt over de verschillende EU-programma's.

Daarnaast zal er met de nadere uitwerking van het Leaderprogramma (project 8) gestart moeten worden. Een eerste informatiebijeenkomst hierover heeft plaats gevonden op 12 juni 2014. Daarna zal het de nodige tijd en aandacht kosten om een goed Leaderprogramma met de N69-streek op te stellen en daarin zoveel mogelijk Gebiedsimpuls-projecten op te nemen. Aangenomen wordt dat dit programma eind 2014 gereed zal moeten zijn.

Project 1 zal eerst verder uitgewerkt moeten worden met potentiële partners in dit project. Daar kan ook direct een belangstellende partner uit Vlaanderen bij betrokken kunnen worden. Vervolgens zal dit project opnieuw voorgelegd moeten worden aan het Interreg en/of POP3 secretariaat.

In stap 4 zijn 15 projecten benoemd die kansrijk zijn voor EU-subsidie, maar in overleg met de opdrachtgever zijn er slechts 8 geselecteerd voor verdere uitwerking (in stappen 6 en 7). De niet geselecteerde projecten zijn:

- Kansrijke projecten binnen POP3 zijn:
 - Energie-opwekking door agrariërs
 - Diverse waterbeheer projecten
- Kansrijke projecten binnen OP Zuid zijn:
 - Innovatieve minivergisters
- Kansrijke projecten binnen Interreg Grensregio's VL-NL en NL-DE zijn:
 - Biomassa en verwerking restmaterialen in het eigen gebied (mits echt nieuwe elementen)

Geadviseerd wordt deze projectideeën in een later stadium nader te onderzoeken door deze in overleg met betrokken partijen verder uit te werken in een projectformat en deze voor te leggen aan de contactpersonen binnen de verschillende EU-programma's.

7. Vervolgtraject

Indien het advies in de vorige paragraaf opgevolgd wordt, dienen er de nodige vervolgstappen gezet te worden. Het is belangrijk om deze secuur en stapsgewijs uit te voeren om de kans op EU-subsidies zo groot mogelijk te maken.

Indicatie mogelijke opbrengst EU-subsidies:

Met de nodige voorzichtigheid en slagen om de arm wordt geschat dat er voor de 8 projecten tezamen tussen de 5 en 7 miljoen € aan EU-subsidies verworven zou kunnen worden. Daarbij is uitgegaan van ca € 2, 25 miljoen Interreg (projecten 1, 5 en 6), ca € 1,5 miljoen OP Zuid (projecten 2 en 3), ca € 1 miljoen POP3 (projecten 4 en 7) en € 1,2 miljoen POP3/Leader (project 8). De adviseurs van deze notitie nemen echter geen enkele verantwoordelijkheid voor het realiseren van deze genoemde bedragen.

Te nemen stappen/acties:

- De eerste stap die genomen moet worden is de besluitvorming omtrent het verder uitwerken van de voorgestelde kansrijke projecten binnen de verschillende programma's.
- Vervolgens is het noodzakelijke deskundige projectleiders/adviseurs aan te stellen die met betrokken partijen aan de slag gaan om de projecten verder uit te werken (per project 1 of projectleiders die meerdere projecten oppakken). De projectleiders maken daarvoor eerst een plan van aanpak en planning.
- Net voor of kort na de zomervakantie dient een bijeenkomst gehouden te worden over de verdere uitwerking van het Leaderprogramma (een zogenaamd Lokale Ontwikkelings Strategie en de instelling van een Plaatselijke Groep of Lokale Actie Groep). In die bijeenkomst worden de activiteiten benoemd en gepland en de te betrekken partijen benoemd.
- Daarnaast is het zinvol om vroeg in het najaar een bijeenkomst of workshop (met alle projectleiders) te organiseren om te bepalen welke locatiegebonden maatregelen uit de Gebiedsimpuls ondergebracht kunnen worden bij de verschillende projecten. Tevens kunnen in deze bijeenkomst projectleiders hun plannen van aanpak aan elkaar en aan de gebiedsimpuls regisseur voorleggen en op elkaar afstemmen.
- Vervolgens gaan projectleiders aan de slag met de uitvoering van hun actieplannen. Omdat deze per project zullen verschillen (het opzetten van een Interregproject heeft immers een geheel ander actieplan dan dat van een OP Zuid project).
- Het blijft nuttig om regelmatig (bijvoorbeeld eens per 2 of 3 maanden) een bijeenkomst te hebben met alle projectleiders tezamen om de voortgang te bespreken en afstemming te regelen. Deze bijeenkomsten kunnen ook gebruikt worden om de locatiegebonden maatregelen in de projecten steeds actueel te houden.

BIJLAGE 1. EU-prioriteiten en thema's 2014-2020

De huidige begrotingsperiode van de EU loopt van 2014-2020. De meeste Europese subsidieprogramma's zijn gekoppeld aan de EU begrotingsperiode. Momenteel wordt er op programmaniveau hard gewerkt aan de inhoud van de nieuwe programma's.. De inhoud van de meeste programma's is nog niet 100% bekend. Toch kan al met een grote mate van zekerheid gezegd worden wat de belangrijkste thema's zullen zijn omdat de (bijna 100%) concept programma's klaar zijn.

Alle hoofd- en subdoelstellingen, thema's en prioriteiten een afgeleide zijn van de EU 2020 strategie. De 3 prioriteiten die zijn vastgesteld in Europa 2020 strategie zijn:

1. Slimme groei

Slimme groei betekent een digitaal, beter geschoold Europa met meer investeringen in Onderzoek & Ontwikkeling (O&O). Europa loopt nog achter bij landen als de Verenigde Staten en Japan op het gebied van investeringen in O&O en het aantal hogeschoolden.

2. Duurzame groei

Met duurzame groei is Europa beter uitgerust voor de toekomst. Europa loopt voor in de ontwikkeling van 'groene oplossingen' en wil dit graag zo houden. Op deze manier wordt er bespaard op dure fossiele brandstoffen. Ook zijn we dan minder vatbaar voor de prijsschokken van olie en gas en wordt er bijdragen aan de CO2 doelstellingen.

3. Inclusieve groei

De werkgelegenheid in Europa moet groeien: meer en beter werk, vooral voor vrouwen, jongeren en ouderen. Europeanen werken minder uren dan Amerikanen of Japanners en ook de arbeidsparticipatie is lager. Tegelijkertijd vergrijst de beroepsbevolking. De arbeidsparticipatie moet toenemen door investeringen in onderwijs. Zoveel mogelijk Europeanen moeten meeprofiten van economische groei.

Op basis van de 2020 Strategie zijn 11 thema's benoemd. Alle programma's mogen maximaal 4 thema's benoemen die leidend zijn voor het Operationele Programma dat (nu) geschreven wordt.

De 11 Thema's en de wijze waarop ze verdeeld zijn over de 3 prioriteiten, zijn:

Slimme Groei:

- Thema 1: Versterken van onderzoek technologische ontwikkeling en innovatie;
- Thema 2: Verbetering van de toegang tot en het gebruik en de kwaliteit van ICT;
- Thema 3: Vergroting van de concurrentiekracht van kleine en middelgrote ondernemingen;

Groene Groei:

- Thema 4: Ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken;
- Thema 5: Bevordering van de aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en -beheer;
- Thema 6: Bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen;
- Thema 7: Bevordering duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerkinfrastructuren;

Inclusieve Groei:

- Thema 8: Bevordering van werkgelegenheid en ondersteuning van arbeidsmobiliteit;
- Thema 9: Bevordering van sociale inclusie en bestrijding armoede;
- Thema 10: Investeren in onderwijs, vaardigheden en leven lang leren door ontwikkelen van infrastructuur;
- Thema 11: Verbetering van de institutionele capaciteit en een efficiënt openbaar bestuur;

Alle EU-subsidieprogramma's zijn verplicht een focus aan te brengen in het programma en zijn daarom verplicht om in het programma aan te geven welke thema's prioriteit krijgen. Per programma dienen 2 tot maximaal 4 thema's gekozen te worden. De meest interessante programma's (en de gekozen thema's) voor de regio rondom het N69 gebied worden hieronder kort toegelicht. Aangezien de programma's nog niet definitief zijn vastgesteld kunnen er in de komende periode per programma nog kleine wijzigingen plaatsvinden. De verwachting is dat alle genoemde programma's in de loop van 2014 door de EU vastgesteld zullen worden.

➤ **OP-ZUID**

De missie van Zuid-Nederland is om het landsdeel door te ontwikkelen tot innovatieve, economische topregio van wereldformaat, samen met het omliggende buitenland. Innovatie vormt immers de sleutel tot concurrentievermogen en economische groei. Het OP-Zuid programma richt zich op 2 Thema's:

- **Thema 1: Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie:**
 - : Versterken onderzoek- en innovatie-infrastructuur (gericht op het beter laten functioneren van de arbeidsmarkt)
 - : Bevordering onderzoek en innovatie en het ontwikkelen van verbindingen en synergiën
- **Thema 4: Steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken:**
 - : Onderzoek, innovatie en gebruik van low-carbon technologie

➤ **Interreg V Gensregio Vlaanderen Nederland**

Voor het nieuwe programma selecteerden de programmapartners recentelijk een aantal prioritaire thema's, gebaseerd op de 2020-strategie van de Europese Commissie. Die strategie is vooral gericht op een 'slimme, groene en inclusieve groei'. De geselecteerde thema's zijn leidend bij de programma-uitvoering. Ze betreffen:

- **Thema 1: Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie:**
 - Verbetering van de infrastructuur voor onderzoek en innovatie (O&I) en van de capaciteiten voor de ontwikkeling van topprestaties op dit gebied en bevordering van kenniscentra, met name die van Europees belang;
 - Bevordering van bedrijfsinvesteringen in O&I, en het ontwikkelen van verbanden en synergieën tussen bedrijven, O&I-centra en hoger onderwijs, in het bijzonder de ontwikkeling van producten en diensten, de overdracht van technologie, sociale innovatie en toepassingen voor overheidsdiensten, de stimulering van de vraag, het opzetten van netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, maatregelen voor snelle product-validatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie in sleuteltechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
- **Thema 4: Steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken:**
 - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in het MKB/KMO;
 - Het ondersteunen van energie efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, waaronder openbare gebouwen en in de woningbouwsector;
 - Promotie van onderzoek, innovatie en adoptie van CO2-arme technologieën
- **Thema 6: Bescherming van het milieu en bevordering van efficiënte omgang met hulpbronnen**

- Het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en – herstel en het bevorderen van ecosysteemdiensten (met inbegrip van Natura 2000 en groene infrastructuur)
 - Het bevorderen van innovatieve technologieën voor het verbeteren van milieubescherming en het efficiënt omgaan met hulpbronnen in de afvalsector, de watersector, bodembescherming of om luchtvervuiling te verminderen
 - Het ondersteunen van de industriële transitie naar een resource-efficiënte economie en het bevorderen van groene groei
- **Thema 8: Bevordering van werkgelegenheid en ondersteuning van arbeidsmobiliteit**
 - Integratie van grensoverschrijdende arbeidsmarkten, met inbegrip van grensoverschrijdende mobiliteit, gezamenlijke lokale werkgelegenheids-initiatieven en gezamenlijke opleiding

➤ **Interreg V Gensregio Duitsland-Nederland**

Het grensregio programma heeft voor 2 prioritaire assen gekozen:

- **Thema 1: Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie**
 - Bevordering van bedrijfsinvesteringen in O&I, en het ontwikkelen van verbanden en synergieën tussen bedrijven, O&I-centra en hoger onderwijs
 - Bevordering van onderzoek, innovatie en implementatie op het gebied van CO2-reducerende technologieën
- **Thema 11: Verbetering van de institutionele capaciteit en een efficiënt openbaar bestuur door het versterken van de institutionele capaciteit en het verhogen van de doeltreffendheid van het openbaar bestuur en de openbare diensten.**
 - Bevordering van juridische en administratieve samenwerking en van samenwerking tussen burgers en instituties

➤ **Interreg V Noord-West Europa**

Voor de komende programma-periode zijn de volgende drie prioriteiten vastgesteld:

- **Thema 1. Innovatie** ofwel het bevorderen van investeringen in innovatie en onderzoek, en het ontwikkelen van verbanden en synergie tussen ondernemingen, R&D voorzieningen en hoger onderwijs (gericht op MKB). Hierbij worden de volgende behoeften en uitdagingen gezien:
 - Kennis- en technologietransfer;
 - Kwetsbare groepen betrekken bij innovatie;
 - Innovatie toepassen op sociale en milieugerelateerde taken;
 - Door de “Valley of Death” (innovaties op de markt brengen);
 - Het verbeteren van innovatiesupport voor het mkb.
- **Thema 4. Energie** ofwel het promoten van koolstofarme strategieën op verschillende terreinen, en mitigatie- en adaptatiemaatregelen (gericht op MKB). Hierbij worden de volgende behoeften en uitdagingen gezien:
 - Energieafhankelijkheid verminderen door een bredere energiemix;
 - Milieuvriendelijke manieren van goederentransport stimuleren;
 - Milieubelasting door de transportsector verminderen;
 - De toepassing van mitigatiemaatregelen stimuleren;
 - Klimaatrisico's als hittestress, overstromingen en droogte beperken;
 - De kwetsbaarheid van infrastructuur voor klimaatverandering verminderen.
- **Thema 6. Milieu** ofwel het promoten van *innovatieve* technologieën om milieu- en bodembescherming te verbeteren, om grondstofefficiëntie in de afval- en watersector te

verbeteren, en om luchtvervuiling te verminderen. Hierbij worden de volgende behoeften en uitdagingen gezien:

- Het ontkoppelen van groei en de input van grondstoffen;
- Efficiënter en hergebruik van grondstoffen;
- Eco-innovatie;
- Water-, lucht- en bodemvervuiling verminderen;
- Biodiversiteit beschermen;
- De impact van vervuiling op gezondheid beperken.

➤ **Plattelandontwikkeling (POP3): Nederlandse maatregelen POP-3 gericht op:**

- Innovatie & kennisoverdracht en innovatie & samenwerking landbouw (bosbouw en platteland)
- Investerings innovatie (incl. nitraatrichtlijn en KRW), innovatie jonge boeren en herstructurering/verkaveling
- Weersverzekering (rijksregeling)
- Natuur en Landschap: biodiversiteit & Landschap, PAS/verdrogingsbestrijding EHS, waterbeheer
- Leader: plattelandontwikkeling

De focus voor Noord-Brabant (met tussen haakjes vrij besteedbare middelen, onder voorbehoud):

1. Innovatie: stevigere banden landbouwsector, onderzoek en samenwerking (totaal € 6,9 milj.)
2. Investerings innovatie, innovatie jonge boeren en herstructurering landbouw (tot. € 10,9 milj)
- 4.a. Biodiversiteit & landschap (€ 3,6 milj.)
- 4.b. Waterbeheer (€ 3,6 miljoen) + investeringen waterbeheer aanvullend (€ 13 milj)
5. CLLD (LEADER) (€ 1,2 miljoen)

Toelichting op maatregelen Noord-Brabant

Uitgangspunt is dat de keuzes zo veel als mogelijk bijdragen aan het provinciale beleid, binnen de kaders die Europa en het Rijk voor POP3 heeft gesteld.

- a. Kennisoverdracht voor de opschaling van innovaties, zoals bijeenkomsten waar ondernemersgroepen kennis kunnen nemen van en begeleid worden in de toepassing van innovatieve technieken en concepten (item 1.a).
- b. Samenwerking tussen onderzoek en praktijk voor ontwikkeling en valideren van innovaties, zoals proeftuinen (item 1.b).
- c. Investeringsubsidie om versnelde toepassing van innovaties op bedrijfsniveau te realiseren (item 2.a.1).
- d. Investeringsubsidie aanvullend water gericht op het voldoen aan de Nitraatrichtlijn door het stimuleren van innovaties (item 2.a.2): zie besluit 3 met argument en kanttkening.
- e. Hetzelfde als item 2.a.1 maar specifiek voor jonge boeren om de vergrijzing van de sector tegen te gaan (item 2.a.3).
- f. Rijksregeling garantstelling marktintroductie risicovolle innovaties (item 2.a.4).
- g. Investerings voor herstructurering van de landbouw, waarbij gedacht wordt aan verbetering van de verkavelingsstructuur en verplaatsing piekbelasters (item 2.a.5).
- i. Nationaal akkoord over agrarisch natuurbeheer en vergoeding ganzenschade (item 4.a.1).
- j. Bevordering van biodiversiteit en landschap door agrarisch natuurbeheer, waarbij gedacht wordt aan bijdrage voor de provinciale Stika-regeling (item 4.a.2).
- k. Nationaal akkoord, over hydrologische maatregelen in het kader van de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof, item 4.a.3).
- l. Waterbeheer (item 4.a.4) wordt uitgevoerd door de Brabantse Waterschappen en is vooral gericht op inrichtingsmaatregelen ten behoeve van de KRW zoals natuurvriendelijke oevers.

- m. Waterbeheer aanvullend (item 4.a.5) wordt evenals item 4.a.4 uitgevoerd door de Brabantse Waterschappen voor de KRW maar o.a. ook ingezet voor blauwe diensten zoals randenbeheer.
- n. De ondersteuning van één Leadergroep voor plattelandsontwikkeling gericht op innovatieve initiatieven vanuit de gemeenschap (item 6.b).

BIJLAGE 2. PROJECT FORMAT NADER UIT TE WERKEN (GESELECTEERDE) PROJECTEN

Format Project ideeën/voorstellen voor Europese Subsidies; Maximaal 1 a 2 A4-tjes

Titel	
Thema Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	
Doel van het project Geef kort aan wat u wenst te bereiken met het project	
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	
Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	
Uitvoeringstermijn Wanneer wilt u beginnen en hoeveel tijd is nodig om het project te realiseren?	
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor de uitvoering van het project (naam, contactpersoon, telefoon en e-mail).	
Evt. extra info	

BIJLAGE 3. ZEVEN UITGEWERKTE PROJECTVOORSTELLEN KANSRIJK VOOR EU-SUBSIDIE

Project 1. CO2-reductie, energiewinning en biodiversiteit door natuur en landbouw

Titel	CO2-reductie, energiewinning en biodiversiteit door natuur en landbouw
Thema's Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	<u>EU-thema's:</u> Thema 4: CO2-reductie Thema 6: bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen <u>Sluit aan op POP3 thema's en prioriteiten:</u> Thema 4a. Biodiversiteit & landschap <u>Sluit aan op Interreg Grensregio VL-NL thema's:</u> Thema 4, subthema – bevorderen gebruik van hernieuwbare energie in het MKB Thema 6, subthema – het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en -herstel en het bevorderen van ecosystemen
Achtergrond (Aanleiding, probleemstelling, Innovatie ed.)	Problemen: Door bezuinigingen op het natuur en landschapsbeheer wordt het steeds moeilijker om kleinere landschapselementen goed te beheren. Hierdoor dreigen deze landschapselementen verloren te gaan. Dit is erg jammer omdat ze een belangrijke functie vervullen in het landschap, zowel qua beleving (voor de recreant) als voor de biodiversiteit en als verbindende schakels tussen natuurgebieden. Goed en functioneel beheer is dus nodig om deze elementen duurzaam in stand te houden. Daarnaast zet Europa en Nederland de komende jaren sterk in op CO2-reductie en duurzame energie. Landschapselementen en kleine natuurgebieden kunnen daar op verschillende wijze een belangrijke bijdrage aan leveren. Door deze landschapselementen beter te beheren kan CO2 vast gelegd worden. Daarnaast kan 'het oogsten' van biomassa ingezet worden als 'energiebron'. Echter het gebruik van biomassa voor energie is op lokaal-regionaal niveau geen gemakkelijke opgave. Er moet voldoende biomassa aanwezig zijn om een biomassa-centrale rendabel te laten functioneren. Dit kan op lokaal-regionaal niveau alleen door samenwerking met allerlei partijen in het gebied: dus natuurorganisaties, landbouwers, gemeenten en evt. andere producenten. Innovatie: het betreft hier in eerste instantie geen technologische innovatie, maar een innovatief aanpak van de problemen om te komen tot een goed beheer van landschapselementen en het gebruik van hernieuwbare energie uit biomassa in een regio. Daarnaast wordt ook zoveel mogelijk ingezet op het testen van een innovatieve biomassacentrale. Biodiversiteit en landschap: het project draagt in hoge mate bij aan de verbetering/versterking van de biodiversiteit en landschap; daarbij kunnen natuurorganisaties, landbouwers en gemeenten een belangrijke functie vervullen door samenwerking. Resultaten: - Duurzaam beheer van landschapselementen en kleine natuurgebieden - Verbetering van het ecologisch functioneren en vergroting van de biodiversiteit - CO2-reductie door vastlegging - Realisatie van een innovatieve, voor de streek geschikte biomassa centrale - Gebruik hernieuwbare energie - Versterking landschapbeleving

Doel van het project	• duurzaam, functioneel en op biodiversiteit gericht beheer van kleine natuurgebieden en landschapselementen. • Het organiseren van betrokkenen in de regio om gezamenlijk een (kleine) biomassa centrale duurzaam te exploiteren. • Het realiseren van een meest innovatieve en efficiënte biomassa centrale.
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	De acties zijn: 1. Onderzoek: biodiversiteit landschapselementen en biomassa capaciteit regio - Nadere uitwerking plan van aanpak door natuurorganisaties en partners - Bepaling biodiversiteitsdoelstellingen en beheerwerkzaamheden per landschapselement - Bepaling te oogsten biomassa landschapselementen en overige biomassa in de regio 2. Onderzoek innovatieve biomassacentrale - Mogelijkheden/ervaringen in binnen- en buitenland - Innovatieve ontwikkelingen - Voorlopige keuzes en businesscases - Goedkeuring door alle betrokken partijen 3. Ontwikkeling uitvoeringsplan: inrichting en verplichtingen - Locatie-onderzoek biomassacentrale - Noodzakelijke inrichtingsmaatregelen - Noodzakelijke beheermaatregelen - Uitwerking businesscase 4. Uitvoering, monitoring en evaluatie
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	Inhoudelijk betrokkenen: - Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Brabants Landschap - ZLTO/Agrariërs in het gebied - Gemeenten en andere gebiedsbeheerders - Kennisinstellingen zoals Alterra, Louis Bolk instituut, CLM, HAS Den Bosch Financieel betrokken: - Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer - Agrariërs in het gebied - Waterschap - Provincie Belangstelling Vlaamse partners: - Kempens Landschap - VLM
Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	Kosten: Ad 1: ca € 250.000 Ad 2: Ca € 250.000 Ad 3: Ca € 250.000 Ad 4: Ca € 3.000.000 Totaal: ca € 3,75 miljoen Financiering: ??
Uitvoeringstermijn Wanneer wilt u beginnen en hoeveel tijd is nodig om het project te realiseren?	Looptijd: 2015 - 2018 - Fase 1: 2015 - Fase 2: 2016 - Fase 3: 2017 - Fase 4: 2018
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor het project	Verantwoordelijke partijen: 1. Brabants Landschap en/of Natuurmonumenten, postbus 494, 5600 AL Eindhoven 2. Kempens Landschap

Project 2. Hydropower - Samen 1 Gigawatt Dommelstroom

Titel	Hydropower - Samen 1 Gigawatt Dommelstroom
Thema('s) Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	<u>EU thema's:</u> thema 1: versterken van onderzoek technologische ontwikkeling en innovatie thema 4: ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken <u>Sluit aan bij OP Zuid thema's en prioriteiten:</u> Thema 1, subthema – bevordering onderzoek en innovatie en het ontwikkelen van verbindingen en synergieën Thema 4, subthema – onderzoek, innovatie en gebruik van low-carbon technologie <u>Sluit aan op Interreg Grensregio VL-NL thema's:</u> Thema 1, subthema – bevordering van bedrijfsinvesteringen in O&I Thema 4, subthema – bevorderen van gebruik van hernieuwbare energie in het MKB Thema 4, subthema – promotie van onderzoek, innovatie en adoptie van CO₂-arme technologieën
Achtergrond (Aanleiding, probleemstelling, Innovatie ed.)	Slim omgaan met energiebronnen is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van een samenleving. Vanaf de vroege middeleeuwen heeft het gebruik van energie van water- en windmolens een belangrijke rol gespeeld bij de ontwikkeling van de regio Zuid Oost Brabant. In de hoogtijdagen dreef de Dommel in haar stroomgebied meer dan 20 watermolens aan. Bij de verdere industrialisering en grootschalige productie in vorige eeuw verloren de watermolens haar functies en werden het liefst gesloopt en opgeruimd. Een aantal watermolens is voor dit verval behoed door hun tegendraadse en gedreven eigenaars. De ziel van deze "raddraaiers" ligt bij de molen. Door de molens een functie te geven die past bij deze tijd is de cultuurhistorische en natuurlijke waarde van de watermolens veilig gesteld. Bij deze nieuwe functie is energie weer zeer actueel. Onze maatschappij staat voor de grote uitdaging om de transitie te realiseren van een vervuilende en fossiele brandstof uitputtende energieproductie naar een duurzame kleinschalige en lokale energieproductie. Elektriciteitsopwekking bij watermolens door middel van waterkracht komt beperkt voor (Volmolen en Hooydonkse watermolen) maar verliep tot nu toe vrij moeilijk om twee redenen: 1. Bij watermolens speelt complex geheel van belangen op het gebied van waterbeheer, natuur, recreatie, cultuur historie, landbouw en niet te vergeten de bedrijvigheid van de molenaar. Belangtegenstelling leiden van oudsher tot conflicten en beperking van de ontwikkelingen. 2. Door het beperkte verval en debiet in onze regio is er geen technologie beschikbaar die rendabele elektriciteitsopwekking mogelijk maakt. Door een kleine Eindhovense onderneming is een studie uitgevoerd om de energie-opwekking wel rendabel te maken. Er is een eerste innovatief en revolutionair ontwerp gemaakt voor een turbine die geschikt is voor de regio (verval 0,5-2 meter) en voldoet aan de eisen van hoog rendement (minimaal 75%), visvriendelijkheid en lage productiekosten. Het innovatieve in dit ontwerp is het combineren van de generator en het schoepenwiel. Dit is nog niet eerder toegepast bij waterturbines. Behalve een hoog rendement, is dit ontwerp ook visvriendelijk doordat het toerental van de bladen laag blijft. De nadere uitwerking, het maken en uittesten van dit ontwerp vormt de basis van dit projectvoorstel.

Doel van het project Geef kort aan wat u wenst te bereiken met het project	Het doel is het realiseren en in stand houden van rendabele elektriciteitopwekking door waterkracht in de regio Zuidoost Brabant. Bij watermolens en vervallen, worden kleine waterkrachtcentrales gerealiseerd waarmee vanaf 2016 jaarlijks 1 Gigawattuur Dommelstroom wordt geproduceerd. Doelstellingen binnen het project zijn: - Ontwikkeling van een innovatieve turbine waarmee een rendement van minimaal 75% gerealiseerd kan worden - Het produceren en uittesten van deze nieuwe turbine mbt rendement, waterbeheer en ecologie - Eventueel verder verbeteren van de turbine en productie gereed maken - Lage productiekosten - Kennisdeling en afstemming met alle belanghebbenden
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	1. Ontwikkelen functioneel- en testmodel • Ontwikkelen model voor toets functionaliteit • Ontwikkelen test model (op schaal) • Verrichten metingen en optimaliseren • Meetpunt, go-nogo : wordt met het testmodel aan de requirements voldaan 2. Ontwikkelen preproductiemodel • Vaststellen productie methode • Bouw preproductiemodel • Meetpunt, go-nogo : wordt met het productiemodel aan de requirements voldaan 3. Productie turbine • Organiseren productie turbine • Productie turbine 4. Realiseren voorzieningen i.s.m. Waterschap (voor waterbeheer en vismigratie). • Plannen voorzieningen • Afstemming met molenaar en omgeving • Ontwerp voorziening • Bouw voorziening 5. Exploitatie & beheer • Opwekken en levering elektriciteit • Onderhoud WKC en voorzieningen Later na dit project: toepassing bij 5 andere molens van de Raddraaiers Toepassingsmogelijkheden zijn wereldwijd
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	Trekker: Vereniging De Raddraaiers (voorzitter Martin Hermans) Direct betrokkenen/consortium: - Energiecentrum Volmolen in Riethoven (testlocatie proefmodel) - Bas Verhagen Hydropower Engineering (ontwerp) - Waterschap De Dommel - Productie, verschillende lokale bedrijven worden bij de productie betrokken. Namen zijn beschikbaar - Technische Universiteit Eindhoven (onderzoek, testen, ed) Overige betrokkenen: - Lokale Energiecoöperatie De trekker en direct betrokkenen zijn allen financieel betrokken bij dit project.
Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	1. Ontwikkelen testmodel: € 150.000 2. Ontwikkelen preproductiemodel: € 100.000 3. Productie turbine: € 50.000 4. Realiseren voorzieningen: € 100.000 5. Praktijktesten, exploitatie- en beheer opzet, marketing: € 100.000 Totaal: € 500.000

Uitvoeringstermijn Wanneer wilt u beginnen en hoeveel tijd is nodig om het project te realiseren?	<table> <tr> <td>Fase 1: Ontwikkelen functioneel- en testmodel:</td><td>najaar 2014</td></tr> <tr> <td>Fase 2: Ontwikkelen preproductiemodel</td><td>voorjaar 2015</td></tr> <tr> <td>Fase 3: Productie turbine</td><td>najaar 2015</td></tr> <tr> <td>Fase 4: Realiseren voorzieningen i.s.m. Waterschap</td><td>2016</td></tr> <tr> <td>Fase 5: Exploitatie & beheer</td><td>2016-2017</td></tr> <tr> <td>Na project: marketing en productie voor elders</td><td>2017 e.v.</td></tr> </table>	Fase 1: Ontwikkelen functioneel- en testmodel:	najaar 2014	Fase 2: Ontwikkelen preproductiemodel	voorjaar 2015	Fase 3: Productie turbine	najaar 2015	Fase 4: Realiseren voorzieningen i.s.m. Waterschap	2016	Fase 5: Exploitatie & beheer	2016-2017	Na project: marketing en productie voor elders	2017 e.v.
Fase 1: Ontwikkelen functioneel- en testmodel:	najaar 2014												
Fase 2: Ontwikkelen preproductiemodel	voorjaar 2015												
Fase 3: Productie turbine	najaar 2015												
Fase 4: Realiseren voorzieningen i.s.m. Waterschap	2016												
Fase 5: Exploitatie & beheer	2016-2017												
Na project: marketing en productie voor elders	2017 e.v.												
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor de uitvoering van het project	Vereniging De Raddraaiers, Martin Hermans (vz), Volmolen 4, Riethoven. Tel. 040-2222940. Email: ecvolmolen@gmail.com Website: www.raddraaiers.com Bas Verhagen Hydropower Engineering, Lijmbeekstraat 105, 5612 NA Eindhoven. Tel 06 26720317 Email: bas@basverhagen.com Website: www.basverhagen.com												

Project 3. Kallisto

Titel	Kallisto – een integrale, duurzame en innovatieve aanpak in de afvalwaterketen en het watersysteem
Thema Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	<u>EU-thema's:</u> Thema 1: versterken van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie Thema 6: bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen <u>Sluit aan bij OP Zuid thema's en prioriteiten:</u> Thema 1, subthema – bevordering onderzoek en innovatie en het ontwikkelen van verbindingen en synergiën <u>Sluit aan op Interreg Grensregio VL-NL thema's:</u> Thema 1, subthema – bevordering onderzoek en innovatie en het ontwikkelen van verbindingen en synergiën Thema 6, subthema – het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en –herstel en het bevorderen van ecosystemen. Thema 6, subthema – het bevorderen van innovatieve technologieën voor het verbeteren van milieubescherming en het efficiënt omgaan met hulpbronnen in de afvalsector, watersector, bodembescherming of om luchtvervuiling te verminderen.
Achtergrond (Aanleiding, probleemstelling, Innovatie ed.)	Afvalwaterketen & watersysteem. Dagelijks stromen miljoenen liters riool-water via gemeentelijke rioolstelsels naar de rioolwaterzuivering van het waterschap (de afvalwaterketen). Het door het waterschap gereinigde rioolwater wordt geloosd op een beek of rivier (het watersysteem). Problemen. De waterkwaliteit in de rivier de Dommel is ontoereikend voor een goede ecologische toestand voor het waterleven. Zo wordt het tracé van de Dommel door Eindhoven uitgebaggerd en natuurlijk (her) ingericht. Maar er is meer nodig. Bij hevige regenval kunnen de rioleringsstelsels zo vollopen, dat rioolwater rechtstreeks het oppervlaktewater instroomt. Het optreden van overstorten vanuit de riolering van 10 gemeenten in de regio Eindhoven en de lozing van effluent van de rioolwaterzuivering hebben directe gevolgen voor het waterleven in de Dommel. Door acute zuurstofloosheid of toxiciteit kan vissterfte of verdrijving van flora en fauna optreden. Traditionele oplossingen voor deze knelpunten zijn kostbaar en niet overal uitvoerbaar door ruimtegebrek. Doel. Het doel van Kallisto is de waterkwaliteit van de rivier de Dommel doelmatig en duurzaam te verbeteren door grip te krijgen op de vuilwaterstromen in de afvalwaterketen van de regio Eindhoven. Dit kan door het nemen van de juiste sturings-, bergings-, zuiverings- en inrichtingsmaatregelen vanaf de rioolaansluiting bij de mensen thuis tot aan de lozing van het gezuiverde effluent op de Dommel. Innovatie. Kallisto verkent en ontwikkelt geheel nieuwe technieken en methoden voor de optimalisatie van de afvalwaterketen en ter bescherming van het watersysteem. In totaal zijn 38 deelprojecten, praktijk-testen en onderzoeken in voorbereiding of al in uitvoering. In dit project wordt onderzoek, ontwikkeling van innovatieve technologieën, praktijktesten op verschillende schaalniveaus gecombineerd met monitoring van de waterkwaliteit en het toepassen van dynamische modellering van riolering, rioolwaterzuivering en oppervlaktewater. Resultaten. Het Kallisto-project resulteert in een compleet beeld van de wijze waarop de vuilwaterstromen zich binnen de regio Eindhoven bewegen, in de tijd veranderen, welke sturingsmogelijkheden aanwezig zijn en wanneer, waar en hoe deze stromen het best te behandelen zijn. Een integrale beslismethodiek bepaalt de mate van verbetering van de oppervlaktewater-kwaliteit en de daarmee gemoeide kosten. Zo kiezen wij altijd de beste oplossing.

	Het eindresultaat is een pakket aan kosten-effectieve maatregelen, dat leidt tot de gewenste kwaliteitsverbetering voor de rivier de Dommel. De resultaten van Kallisto gelden als blauwdruk voor toekomstige waterkwaliteitsprojecten in Nederland en daarbuiten.
Doel van het project Geef kort aan wat u wenst te bereiken met het project	Het specifieke doel van dit project is het zuurstofgehalte in de Dommel aanmerkelijk te verbeteren en zuurstoftekorten in specifieke perioden te voorkomen. Innovatief zijn niet alleen de meeste specifieke maatregelen (demo projecten op full-scale) die getroffen worden, maar ook de integrale aanpak, de combinatie van maatregelen en de actieve samenwerking van overheidspartijen, kennisinstellingen en bedrijfsleven. Doelstellingen binnen het project zijn: • Leerproject voor de realisatie van meer oppervlaktewaterbeluchtingsinstallaties (de full-scale pilot moet ongeveer 10 maal groter zijn dan de pilot die in 2012/2013 gedraaid heeft) • Het uittesten en verbeteren van simulatiemodellen om sturingssystemen te verbeteren • Het uittesten van nieuwe installaties om het ammoniakgehalte van effluent te verlagen
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	Om dit doel te realiseren worden er 5 acties uitgevoerd, te weten: 1. De realisatie van een full-scale demonstratie-installatie voor de oppervlaktewaterbeluchting (extra zuurstofinbreng direct in de Dommel om het waterleven 'lucht' te geven); 2. De full scale implementatie van een Real Time Control (RTC) systeem om de waterkwaliteit permanent te meten (via een aantal sensoren op specifieke punten in het watersysteem) en te sturen (via een integraal simulatie model dat bepaalt waar wel of geen overstort mag plaatsvinden). 3. De realisatie van een full-scale demonstratieproject op de rioolwaterzuivering Eindhoven (RWZI) om ammoniak vergaand te verwijderen door middel van extra beluchting van het afvalwater. 4. De realisatie van 'slimme buffers': hierbij wordt geheel automatisch onder droogweersomstandigheden al het influent over 1 voorbezinktank geleid waardoor de 2 andere voorbezinktanks bij omschakeling naar regenweeraanvoer gebruikt kunnen worden als buffer. De actiefslibtanks worden niet overbelast hetgeen leidt tot een sterke afname van de ammoniakconcentratie in effluent. 5. Het aanbrengen van extra beluchtingelementen in de effluentgoot van de RWZI waardoor het zuurstofgehalte van het op de Dommel geloosde water aanmerkelijk verhoogd wordt. Al deze acties bestaan uit het voorbereiden van maatregelen (technisch en bouwkundig), het uitvoeren en het monitoren en eventueel aanpassen/verbeteren van technieken en modellen. Daarnaast zal er het nodige gebeuren op het gebied van communicatie en disseminatie van resultaten.
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	Trekker: Waterschap De Dommel Overige betrokken partijen: - Gemeente Eindhoven (RWZI) - Universiteit van Gent - Technische Universiteit Delft - Universiteit Wageningen Bij een eventueel Intereg Grensregio project is de Vlaamse Milieumaatschappij en Aquafin logische partners. Financieel betrokkenen: - Waterschap De Dommel - Gemeente Eindhoven - Andere gemeenten in het waterschapsgebied

Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	Globale begroting: Actie 1: Demo-project oppervlaktewaterbeluchting: € 400.000 Actie 2: Realisatie Real Time Control system: € 500.000 Actie 3: Demo-project ammoniakverwijdering op rioolwaterzuivering: € 900.000 Actie 4: Slimme buffers op RWZI: € 400.000 Actie 5: Extra beluchting effluentgoot: € 900.000 Totaal: € 3.100.000,=
Uitvoeringstermijn Wanneer wilt u beginnen en hoeveel tijd is nodig om het project te realiseren?	Actie 1: sept 2014 – dec 2015 Actie 2: 2014 – 2015 Actie 3: 2014 – 2015 Actie 4: 2014 Actie 5: 2015 – 2016
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor de uitvoering van het project	Waterschap De Dommel Het Waterschapshuis, Bosscheweg 56, 5283 WB Boxtel (of Postbus 10.001, 5280 DA Boxtel) Contactpersonen: Jarno de Jonge en Tony Flameling Emails: JdJonge@dommel.nl en TFlameling@dommel.nl Tel. 0411-618639 en 0411-618259 www.dommel.nl

Project 4. Precisielandbouw

Titel	Precisielandbouw (Smart farming Technology)
Thema Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	<u>EU-thema's:</u> Thema 1: Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie Thema 6: Bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen <u>Sluit aan op POP3 thema's en prioriteiten:</u> * Kennisoverdracht voor de opschaling van innovaties, zoals bijeenkomsten waar ondernemersgroepen kennis kunnen nemen van en begeleid worden in de toepassing van innovatieve technieken en concepten (item 1.a). * Samenwerking tussen onderzoek en praktijk voor ontwikkeling en valideren van innovaties, zoals proeftuinen (item 1.b). * Investeringsubsidie om versnelde toepassing van innovaties op bedrijfsniveau te realiseren (item 2.a.1). <u>Sluit aan op Interreg Grensregio VL-NL thema's:</u> * Thema 1, subthema - Bevordering van bedrijfsinvesteringen in O&I, en het ontwikkelen van verbanden en synergieën tussen bedrijven, O&I-centra en hoger onderwijs, in het bijzonder de ontwikkeling van producten en diensten, de overdracht van technologie, sociale innovatie en toepassingen voor overheidsdiensten, de stimulering van de vraag, het opzetten van netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, maatregelen voor snelle product-validatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie in sleuteltechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën * Thema 6, subthema – het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en -herstel en het bevorderen van ecosystemen
Achtergrond (Aanleiding, probleemstelling, Innovatie ed.)	Opgaven: In de akkerbouw en veeteelt wordt het steeds belangrijker om efficiënt en effectief te werken. Daarbij wordt duurzaamheid ook steeds belangrijker. Door middel van het introduceren van de precisielandbouw wordt op een slimme en duurzame wijze een bijdrage geleverd aan de bedrijfsvoering van akkerbouw- en veehouderijbedrijven. Precisielandbouw houdt in dat er op het juiste moment en op de juiste plaats de meest geschikte behandeling wordt uitgevoerd. Precisielandbouw kan beschreven worden in vier verschillende onderdelen. Het varieert van enkel het gebruik van een rechtrijsysteem tot een volledige toepassing van besturing, meettechniek, aansturing en het samenvoegen in een managementsysteem. De besparingen die er mee bereikt worden variëren per bedrijf en werkzaamheid. Dit kan oplopen tot wel 20 procent besparing. Problemen: Door hogere kosten voor de bedrijfsvoering en toenemende milieu richtlijnen is het van essentieel belang om maatregelen te treffen die kosten verlagend en/of opbrengst verhogend werken en die tegelijkertijd een positieve bijdrage leveren aan het milieu. In het recente verleden werden hele landbouw- of veeteeltgebieden op eenzelfde wijze bemest en/of bewaterd terwijl de samenstelling van de grond en gewassen een eigenlijk een verschillende behandelmethodede vereist. Hierdoor was de opbrengst niet optimaal en waren ook de gevolgen voor het milieu vaak negatiever dan nodig.

	Door de toenemende bedrijfseconomische en maatschappelijke druk is de sector daarom genooddaakt om te innoveren. Precisielandbouw biedt hier een geweldige uitkomst omdat teeltmaatregelen worden afgestemd op de variatie in ruimte en tijd van gewas- en bodemcondities binnen percelen. Doel: Het doel is een hoge productie van hoge kwaliteit te realiseren binnen vastgestelde grenswaarden voor milieu-indicatoren. Door gebruik te maken van moderne technieken kunnen planten en dieren individueel worden behandeld. Dit leidt tot meer dierenwelzijn, hogere opbrengsten, verbeterde kwaliteit en minder milieubelasting. Precisielandbouw vraagt om investeringen in nieuwe technieken en om ontwikkeling van nieuwe kennis. Innovatie: het betreft hier een technologische innovaties die elkaar in snel tempo opvolgen. Deze 'Smart Farming Technology' is constant in ontwikkeling en kan in het N69 gebied bij de deelnemende bedrijven direct worden toegepast. Extra dimensie aan dit project is dat vanuit een ondernemersgroep gedacht en gewerkt gaat worden waardoor meer ondernemers bereikt en geïnformeerd worden. Hiermee ontstaat een principe van een proeftuin voor toepassingen, kennisdeling, evaluatie en vernieuwing. Biodiversiteit en landschap: het project draagt in hoge mate bij aan de verbetering/versterking van de biodiversiteit en landschap; Precisielandbouw helpt boeren om met behulp van satellieten, computers en andere moderne technologie maatwerk te leveren bij het gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Precisielandbouw zal in de toekomst dan ook een steeds grotere rol gaan spelen bij de ontwikkeling van duurzame landbouw en veeteelt. Resultaten: Het resultaat van het project is een actieve ondernemersgroep waarin 10 Ned. ondernemers (of 15 Ned-Vlaamse ondernemers) participeren die precisielandbouw maatregelen hebben getroffen. Daarnaast wordt een grotere groep ondernemers geïnformeerd over de voordelen van deze innovatieve toepassing.
Doel van het project Geef kort aan wat u wenst te bereiken met het project	Met het project wil ZLTO (en evt. Boerenbond België) een impuls geven aan duurzaam ondernemen binnen de sector. Het project heeft tevens tot doel om het bewustzijn bij ondernemers stimuleren dat door het introduceren van deze werkwijze niet alleen een milieubijdrage geleverd wordt maar dat er ook kostenverlangend en/of omzetverhogend gewerkt kan gaan worden! Om precisielandbouw een impuls te geven is het voorstel om voor kennisverspreiding een ondernemersgroep op te zetten, en de aanschaf van technische apparatuur te stimuleren. Door goede monitoring en evaluatie kan het principe goed beoordeeld worden en kunnen continu vernieuwingen toegepast worden. Door middel van het oprichten van een grensoverschrijdende ondernemersgroep (dommelvallei) kan een Interregproject opgestart worden waarin de kennis vanuit Vlaanderen en Nederland gedeeld wordt en tevens een bijdrage geleverd kan worden aan het milieu in het grensgebied. Door het bestaan van de ondernemersgroep kan het project als een soort proeftuin (of laboratorium) beschouwd worden waar continu aandacht is voor vernieuwing.
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	De acties zijn: 1. Het opzetten van een (grensoverschrijdende) ondernemersgroep waarin ca. 15 (Nederlandse en Vlaamse) ondernemers participeren 2. Kennisdeling en kennisverspreiding inzake Precisielandbouw, incl. begeleiding 3. Onderzoek naar mogelijkheden van maatregelen bij de verschillende deelnemers - GPS gestuurde ploegen;

	- Smitapparaat met GPS-besturing of schoffelapparaat met GPS antenne voor bijsturing; - Bemestingsapparaat met GPS-sturing; - Beregeningsapparaat met vochtsensoren en GPS-sturing; - Poot- en zaaiapparaat met GPS-turing. 4. Aanschaffen van apparaat, installeren en testen (vb. zijn GPS-gestuurde ploegen, spuitapparaat, bemestingsapparaat, Beregeningsapparaat, poot- en zaaiapparaat) 5. Inventariseren van resultaten, bespreken in ondernemersgroep en verspreiden van de opgedane kennis onder de overige ondernemers
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	Inhoudelijk betrokkenen: - ZLTO - Evt. Boerenbond België - (Ned.-Vlaamse) Agrariërs in het gebied Kennisinstellingen zoals Alterra of PPO, Financieel betrokken: - (Ned.-Vlaamse) Agrariërs in het gebied - ZLTO - Evt. Boerenbond België - Provincie
Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	Kosten: Ad 1: ca € 20.000 (organiseren en begeleiden) Ad 2. Ca € 40.000 (workshops, en kennis en begeleiding) Ad 3. Ca € 200.000 (voorbereidend research, 0-metingen, begeleiding) Ad 4. Ca € 600.000 (15 deelnemers (VL-Ned), concrete pilots uitvoeren) Ad 5. Ca. 100.000 (monitoring, advies en communicatie) Totaal: ca € 950.000 miljoen Financiering: - Provincie: € - Ned. (en evt. Vlaamse) Ondernemers: € - ZLTO: € - Evt. Boerenbond België
Uitvoeringstermijn Wanneer wilt u beginnen en hoeveel tijd is nodig om het project te realiseren?	Looptijd: 2014 - 2017 - Fase 1: 2014 - Fase 2: 2014-2015 - Fase 3: 2014-2015 - Fase 4: 2015-2017 - Fase 5: 2017
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor de uitvoering van het project	Verantwoordelijke partijen: 3. ZLTO, Onderwijsboulevard 225, Den Bosch In de persoon van: Tel. email: En evt. 4. Boerenbond België In de persoon van: Tel. email:

Project 5. HighTech – Low Tech Waterbeheer Keersop

Titel	HighTech – Low Tech Waterbeheer Keersop
Thema('s) Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	<u>EU thema's:</u> thema 1: versterken van onderzoek technologische ontwikkeling en innovatie thema 5: bevorderen van de aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en –beheer thema 6: bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen <u>Sluit aan op Interreg Grensregio VL-NL thema's:</u> Thema 1, subthema – bevordering onderzoek en innovatie en het ontwikkelen van verbindingen en synergieën Thema 6, subthema – het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en –herstel en het bevorderen van ecosystemen. Thema 6, subthema – het bevorderen van innovatieve technologieën voor het verbeteren van milieubescherming en het efficiënt omgaan met hulpbronnen in de afvalsector, watersector, bodembescherming of om luchtvervuiling te verminderen. <u>Sluit aan op Nederlandse POP3 thema's en de Noord-Brabantse focus:</u> - Innovatie & samenwerking landbouw – Kennisoverdracht en samenwerking (1.a en 1.b) - biodiversiteit & landschap – waterbeheer (4.a.4 en 4.a.5) en hydrologische maatregelen (4.a.3)
Achtergrond (Aanleiding, probleemstelling, Innovatie ed.)	In Nederland wordt in toenemende mate geprobeerd om de oorspronkelijke vegetatie en biodiversiteit in landelijke gebieden te herstellen. Dit wordt ook toegepast in gebieden waar schijnbaar tegengestelde belangen zijn en/of nieuwe vormen van grondgebruik bij komen. In toenemende mate komen landbouw en natuur(herstel) met elkaar in conflict omdat beide vormen van grondgebruik een ander waterbeheerregime eisen. Daarnaast vragen klimaatveranderingen en de aanleg van grootschalige voorzieningen (zoals de nieuwe rondweg N69) om extra en innovatieve maatregelen om het gewenste waterregime te realiseren en te behouden. Het landelijk gebied ten zuiden van Eindhoven (dat door loopt tot in Vlaanderen) wordt gekenmerkt door een mix van landbouwgebieden en kwetsbare natuurgebieden (EHS, Natura 2000) die worden doorsneden door karakteristieke riviertjes en beken. In het verleden is door rijk en provincies vastgelegd om een gewenst grond- en oppervlaktewater-regime (GGOR) vast te stellen. De GGOR is een beschrijving van de te realiseren en te behouden grond- en oppervlaktewaterregime afgetemd op de kenmerken van het betreffende gebied en de functies die er voorkomen. Het integrale karakter van het GGOR-proces bevordert dat er met alle belangen die betrokken zijn bij het waterbeheer, rekening wordt gehouden. In het werkgebied van Waterschap De Dommel worden voor de verschillende (stroom)gebieden de komende jaren modellen ontwikkeld waarin het gewenste grond- en oppervlakte wordt beschreven. Het stroomgebied van de Dommel (incl. Keersop) is een van de eerste gebieden die het Waterschap in kaart zal brengen. De aanwezigheid van riviertje De Dommel en de zijbeek Keersop zijn van essentieel belang bij het opstellen van het model. De Dommel en Keersop (in België bekend als Elsenloop) vinden beide hun oorsprong in België en zijn voor de toevoer van water in het N69-gebied voor een groot deel afhankelijk van het waterbeheerregime in het grensgebied met Vlaanderen. Daarnaast is het karakter van het landschap op Belgisch grondgebied identiek als in Nederland en is het ook in België van belang om een nauwkeurig waterbeheerregime te ontwikkelen zodat de landbouw en natuur zich naast elkaar kunnen ontwikkelen. Het is dan ook van meerwaarde om het model en de daaruit voortvloeiende maatregelen in overleg met Watering

	De Dommelvallei in Vlaanderen te ontwikkelen en af te stemmen. Het steeds nauwkeuriger afstemmen van het waterregime op het grondgebruik (landbouw of natuur) is een grote uitdaging en kan door een mix van meer traditionele (low tech) en innovatieve (high tech) maatregelen te combineren. Het Waterschap De Dommel en Watering De Dommelvallei kunnen gezamenlijk voor het stroomgebied van de Dommel (en Keersop) tot Eindhoven een inventief en innovatief model ontwikkelen met een mix van high tech en low tech maatregelen om het waterregime tot op detailniveau te gaan regelen.
Doel van het project Geef kort aan wat u wenst te bereiken met het project	Het doel is het realiseren en testen van een combinatie van high tech en low tech waterregime maatregelen waardoor de landbouw en de natuur zich optimaal kunnen ontwikkelen in het stroomgebied van de Dommel (en Keersop/Elsenloop) in de grensregio tot Eindhoven. Innovatief zijn niet alleen sommige maatregelen (nieuwe vormen van drainage gestuurd waterbeheer) die getroffen gaan worden maar ook de combinatie van High-Tech en Low-Tech maatregelen en de actieve deelname van bv landbouwers die zelf het waterpeil gaan beheren voor de eigen gronden zijn innovaties. Doelstellingen binnen het project zijn: - ontwikkeling van waterregime modellen waarin op innovatieve wijze high tech en low tech maatregelen worden gecombineerd om zodoende voor de landbouw en de natuur een optimaal waterregime op detailniveau kan worden bereikt; - het uitvoeren en testen van innovatieve methodes en het combineren van high tech en low tech maatregelen; - het actief betrekken van natuurbeheerders en landbouwers bij de testen; - het monitoren en verbeteren van de maatregelen op basis van eerste resultaten zodat in andere gebieden verbeterde maatregelen toegepast kunnen worden; - het actief betrekken van kennisinstellingen om mee te denken over innovatieve oplossingen en het testen van oplossingen (op schaalniveau); - kennisuitwisseling tussen partners uit beide landen.
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	1. Ontwikkelen waterregime model met voorstellen • Ontwikkelen model voor het stroomgebied van De Dommel (Keersop/Elsenloop) in het grensgebied (tot Eindhoven) • Ontwikkelen van innovatieve maatregelen en innovatieve combinaties • Verrichten van 0-metingen 2. Voorbereiden van maatregelen • Testen van voorgestelde maatregelen op schaalniveau (ism kennisinstelling(en)) • Testen van combinaties van High tech en low-tech maatregelen op effecten • Informeren en betrekken van belanghebbenden uit natuur en landbouw • Definitieve keuze van maatregelen en lokaties 3. Uitvoeren van de maatregelen • Plannen en uitvoeren van de maatregelen in het gebied (focus in Nederland op Keersop gebied?) • Workshop(s) voor natuurbeheerder(s) en landbouwers die actieve rol gaan spelen in waterbeheer 4. Monitoren en innoveren • Resultaten en effecten van de maatregelen meten • Evt. aanpassen van de gekozen maatregelen in het gebied • Verbeteren van de maatregelen zodat ze in verbeterde vorm inzetbaar zijn in andere

	(stroom)gebieden Later na dit project: toepassing van verbeterde innovatieve combinaties in andere stroomgebieden. Toepassingsmogelijkheden zijn wereldwijd										
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	Trekker: Waterschap de Dommel (ism Watering De Dommelvallei) Overige mogelijk betrokkenen/partners: - Natuurbeheerders (bv. SBB en Natuurmonumenten) - ZLTO (en betrokken landbouwers) - Natuurpunt (Vlaanderen) - Agrobeheercentrum Eco² - VLM - Betrokken gemeenten in Vlaanderen en Nederland - Kennisinstellingen uit Vlaanderen en Nederland De trekker en direct betrokkenen zijn allen financieel betrokken bij dit project.										
Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	Fase 1a. Ontwikkelen model(len) (voor Nederlandse en Belgische gebied): € 100.000 Fase 2a. Ontwikkelen testen op schaal: € 200.000 Fase 3a. Uitvoeren van de gekozen maatregelen: € 3.000.000 Fase 3b. Workshops en studies: € 30.000 + € 70.000 Fase 4a. Monitoren van de resultaten: € 100.000 Fase 4b. verbeteren van de maatregelen: € 250.000 Totaal: ca. € 3,5 tot € 4 miljoen Euro										
Uitvoeringstermijn Wanneer wilt u beginnen en hoeveel tijd is nodig om het project te realiseren?	<table> <tr> <td>Fase 1: Ontwikkelen modellen</td><td>2014-2015</td></tr> <tr> <td>Fase 2: voorbereiden maatregelen</td><td>2015-2016</td></tr> <tr> <td>Fase 3: uitvoeren maatregelen</td><td>2016-2017</td></tr> <tr> <td>Fase 4: monitoren en evalueren en verbeteren</td><td>2017</td></tr> <tr> <td>Fase 5: Na project: realiseren in andere stroomgebieden</td><td>2018 e.v.</td></tr> </table> Aanvraag voorbereiden 2de helft 2014. Indienen van de definitieve aanvraag begin 2015. Doorlooptijd 3 jaar.	Fase 1: Ontwikkelen modellen	2014-2015	Fase 2: voorbereiden maatregelen	2015-2016	Fase 3: uitvoeren maatregelen	2016-2017	Fase 4: monitoren en evalueren en verbeteren	2017	Fase 5: Na project: realiseren in andere stroomgebieden	2018 e.v.
Fase 1: Ontwikkelen modellen	2014-2015										
Fase 2: voorbereiden maatregelen	2015-2016										
Fase 3: uitvoeren maatregelen	2016-2017										
Fase 4: monitoren en evalueren en verbeteren	2017										
Fase 5: Na project: realiseren in andere stroomgebieden	2018 e.v.										
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor de uitvoering van het project	Waterschap De Dommel. Het Waterschapshuis, Bosscheweg 56, 5283 WB Boxtel Contactpersoon: <i>Hanne Baudoin</i> Email: hbaudoin@dommel.nl tel: 040-2558288 Website: www.dommel.nl										

Project 6. Ondernemende EHS

Titel	Ondernemende EHS
Thema Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	<u>EU-thema's:</u> Thema 6: bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen <u>Sluit aan op POP3 thema's en prioriteiten:</u> Thema 4a. Biodiversiteit & landschap Evt. ook thema 4b. Waterbeheer & verdrogingsbestrijding EHS <u>Sluit aan op Interreg Grensregio VL-NL thema's:</u> Thema 6, subthema – het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en -herstel en het bevorderen van ecosystemen
Achtergrond (Aanleiding, probleemstelling, Innovatie ed.)	Opgaven: In het N69 gebied moet de komende jaren nog een flinke hoeveelheid EHS (ca 500 ha) gerealiseerd worden. Daarnaast is er vanuit de landbouw noodzaak om in te spelen op nieuwe marktontwikkelingen om economisch vitaal te blijven, waarbij er onder andere (meer) ruimte nodig is voor schaalvergroting en innovatie. Problemen: Door de overdracht van het natuurbeleid van de rijksoverheid naar de provincie en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen is het financieel bijna onmogelijk om deze doelstelling te halen. Daarnaast moeten natuurorganisaties in de toekomst bij de verwerving van gronden voor en de inrichting van de EHS een deel (15%) uit eigen middelen betalen. Die middelen hebben zij veelal niet beschikbaar. Voorts kampt het gebied rondom de N69 met een hoge gronddruk: er is eigenlijk te weinig grond beschikbaar om alle gewenste functies (landbouw, natuur, woningbouw, bedrijfshuisvesting, waterbeheer en recreatie) voldoende ruimte te kunnen geven. En waar deze ruimte al beschikbaar is, spelen er vaak tegengestelde belangen om die functies naast elkaar goed te faciliteren (bv. landbouw wenst lage grondwaterstand – natuur wenst hoge grondwaterstand). Doel: Het doel van de 'Ondernemende EHS' is om in een samenwerkingsverband van agrariërs en eventueel andere belanghebbenden slimmer en goedkoper de functies en natuurdoelen van de EHS te realiseren. Hierbij stellen boeren hun landgebruik in specifieke (EHS-)gebieden af op de geldende natuurdoelen. Tegelijkertijd produceren ze daardoor op een duurzame wijze en hebben ze een nieuw toekomstgericht perspectief. Innovatie: het betreft hier geen technologische innovatie, maar een innovatief aanpak van de problemen en wat betreft organisatie en samenwerking. Niet eerder is op een dergelijke wijze en schaal samengewerkt aan het realiseren van EHS en zal daarmee een voorbeeld zijn voor andere regio's in Nederland en daarbuiten. Biodiversiteit en landschap: het project draagt in hoge mate bij aan de verbetering/versterking van de biodiversiteit en landschap; daarbij kan er door de innovatieve aanpak op veel kortere termijn en op grotere schaal een bijdrage geleverd worden aan de EHS-doelstellingen. Resultaten: realisatie van de EHS-doelstellingen in pilot gebied(en) – het deelgebied De Run (ca 180 ha EHS) en/of het Dommelgebied bij Waalre (ca 164 ha EHS) en/of langs de Keersop/Beekloop. De kwalitatieve doelstellingen zijn gelijk of qua resultaten grotendeels gelijk aan de oorspronkelijke EHS-doelstellingen voor deze gebieden. Er worden daartoe ook langdurige (25 jaar) afspraken

	gemaakt (die ook mee overgaan bij verkoop). De verminderde (agrarische) opbrengst wordt gecompenseerd door extra grond elders of in geld (uitbetaling afwaardering van bv. 50%).
Doel Geef kort aan wat u wenst te bereiken met het project	De realisatie van ca 180 ha (ondernemende) EHS in het deelgebied Run, waarbij harde kwalitatieve afspraken gemaakt worden, contracten langlopend (ca 25 jaar) zijn en er voldoende compensatie in geld of grond geboden wordt.
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	De acties zijn: 1. Voorbereidende acties: draagvlakontwikkeling en plan op hoofdlijnen - Nadere uitwerking plan van aanpak door ZLTO en eventueel andere belanghebbenden - Veel proceswerk om alle agrariërs mee te krijgen in dit proces - Bepaling natuurdoelstellingen per deelgebied - Nadere uitwerking aard en omvang van compensatie maatregelen - Bepaling overige maatregelen, zoals op het gebied van waterbeheer, afgraven ed. 2. Opmaak overall plan en goedkeuringstraject - Detailuitwerking op perceelniveau: natuurdoelen, inrichting, maatregelen, compensatie - Totaalplan incl. kosten - Goedkeuring door alle betrokken partijen, incl. provincie (ivm provinciale bijdrage) 3. Uitvoering plan: inrichting en verplichtingen - Vastlegging bepalingen in contracten - Uitvoering inrichtingsmaatregelen - Uitvoering beheermaatregelen 4. Monitoring en evaluatie
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	Inhoudelijk betrokkenen: - ZLTO - Agrariërs in het gebied - Waterschap - Gemeenten - Provincie - Kennisinstituten zoals Alterra, Louis Bolk instituut, CLM, HAS Den Bosch Financieel betrokken: - Agrariërs in het gebied - Waterschap - Provincie
Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	Kosten: Ad 1: ca € 200.000 Ad 2. Ca € 200.000 Ad 3. Ca € 4.000.000 Ad 4. Ca € 100.000 Totaal: ca € 4,5 miljoen Financiering: nog niet bekend
Uitvoeringstermijn Wanneer wilt u beginnen en hoeveel tijd is nodig om het project te realiseren?	Looptijd: 2015 - 2018 - Fase 1: 2015 - Fase 2: 2016 - Fase 3: 2017 - Fase 4: 2018
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor de uitvoering	Verantwoordelijke partijen: ZLTO, Onderwijsboulevard 225, Den Bosch Rob Schrauwen; email: Rob.Schrauwen@zlto.nl ; tel. 06-21212436

Project 7. Agrarische structuurversterking

Titel	Agrarische Structuurversterking en innovatief ruilverkavelingsproces
Thema Op welk thema(s) richt zich het project (Innovatie, energie, klimaat, etc. zie EU-prioriteiten)	<u>EU-thema's:</u> Thema 1: Versterken van onderzoek technologische ontwikkeling en innovatie; <u>Sluit aan op POP3 thema's en prioriteiten:</u> * Kennisoverdracht voor de opschaling van innovaties, zoals bijeenkomsten waar ondernemersgroepen kennis kunnen nemen van en begeleid worden in de toepassing van innovatieve technieken en concepten (item 1.a). * Investerings voor herstructurering van de landbouw, waarbij gedacht wordt aan verbetering van de verkavelingsstructuur en verplaatsing piekbelasters (item 2.a.5).
Achtergrond (Aanleiding, probleemstelling, Innovatie ed.)	Opgaven: In het N69 gebied vinden vele landschappelijke ingrepen plaats de komende jaren. Deze ingrepen zijn van invloed op de natuur- en landbouwontwikkeling. Aansluitend op de ingrepen kan gekeken worden naar vormen van Kavelruil en het opheffen van (natuurlijke) barrières voor agrariërs zodat de eigendommen beter op elkaar aansluiten en waardoor het bewerken van het land effectiever en efficiënter kan. De opgave is om de komende jaren 500 ha kavelruil te realiseren en dat een aantal (natuurlijke) barrières wordt weggenomen. Problemen: Percelen van één bedrijf kunnen, mede door de andere projecten/maatregelen, verspreid komen te liggen tussen percelen van burens of een qua bewerking slechte kavelvorm hebben. Tevens kunnen percelen ver van het bedrijf af liggen terwijl het uit kosten- en milieu oogpunt beter is om kavels dichtbij huis te hebben. Door kavelruil kan de grond op een eenvoudige manier beter worden verkaveld. Om ad hoc oplossingen te voorkomen is een integrale benadering van kavelruil in het gebied van belang. Daarnaast is het mogelijk dat er ondanks een goede kavelruil, door (natuurlijke) barrières geen optimale ontsluiting van landbouwgronden is. Deze gebieden die toch met (natuurlijke) barrières zitten, dienen ontsloten te worden voor vee en landbouwverkeer. De ontsluiting is enerzijds van belang voor beweiding, anderzijds voor bewerking van percelen. Innovatie: De innovatie zit vooral in het proces en de aanpak van dit gevoelige onderwerp. Dit gebeurt volgens het "Verkavelen voor Groei principe". Alvorens dat de kleinschalige ruilen in gang gezet kunnen worden dienen de agrarisch ondernemers gemobiliseerd te worden. Lokale ZLTO afdelingen met agrarische bestuurders en kavelruilcoördinatoren afkomstig uit betreffende agrarische gemeenschappen kunnen ondersteund door de ZLTO werkorganisatie te Den Bosch, leden en niet leden eenvoudig bereiken en mobiliseren. De Kavelruilcoördinator bekijkt waar er animo is om te ruilen, vervolgens maken boeren zelf met andere grondeigenaren (gemeente, waterschap bijv.) een ruilplan. De platte structuur waarin boeren zelf plan maken zorgt voor korte doorlooptijd. Verbetering verkavelingsstructuur: het project draagt in hoge mate bij aan de verbetering van de verkavelingsstructuur in het gebied doordat er met en door agrarische ondernemers zelf voorstellen tot ruil ontwikkeld en gerealiseerd worden. Gebied: Het streven is er om met name in het gebied ten zuiden van Waalre-Noord, Het Keersop beekloop gebied en in de zone waar de N69 komt te liggen deelnemers te vinden die willen deelnemen in de Kavelruil-project.

Doel van het project Geef kort aan wat u wenst te bereiken met het project	Het uiteindelijke resultaat zal bestaan uit ca. 500 ha aan grond dat herverkaveld is. Om dit te bereiken zullen ca. Ruilplannen opgezet en begeleid worden. Wat belangrijker is dat door deze actie ca. ... agrarische ondernemers economisch verantwoord kunnen blijven ondernemen in het gebied en dat daardoor de bedrijfseconomische situatie van de ondernemers verbeterd.
Korte toelichting Omschrijf kort de onderdelen (acties) van het project.	Het project bestaat uit individuele acties die ieder een eigen dynamiek hebben. ZLTO zal de acties coördineren om zodoende het overzicht te houden. Iedere Kavelruil actie kent de volgende stappen: 1. Voorbereidende acties: Kavelruil coördinator inventariseert de behoefte in het gebied: • Overleg met agrariërs en gemeenten en evt. waterschap; • Nadere voorbereiding op detailniveau uitwerking aard en omvang van compensatie maatregelen; • Bepaling overige maatregelen om gebieden met evt. barrières te ontsluiten; 2. Opmaak ruilplan en goedkeuringstraject per Kavelruil actie: • Detailuitwerking op kavelniveau; • Totaalplan incl. kosten per actie ; • Goedkeuring door alle betrokken partijen); 3. Uitvoering Ruilplan: acties om de ruil te effectueren: • Taxaties; • Vastlegging in contracten; • Uitvoering evt. aanvullende maatregelen (om gebieden te ontsluiten); 4. Monitoring en evaluatie De doorlooptijd van één Ruil-actie bedraagt ca. 1 jaar. Per actie bedragen de kosten ca. € 150.000. Dit zijn vooral proceskosten. De kosten voor de aanvullende maatregelen (tunnel of brug) om gebieden als gevolg van (natuurlijke) barrières te ontsluiten is per gebied en maatregel verschillend en zullen apart begroot worden.
Betrokken partijen Wie zijn inhoudelijk en financieel betrokken in het project.	Inhoudelijk betrokkenen: - ZLTO/Agrariërs in het gebied - Evt. Waterschap - Evt. Gemeenten Financieel betrokken: - Agrariërs in het gebied - ZLTO - Evt. Gemeenten - Evt. waterschap
Kosten en financiering Geef een globale indicatie van de totale kosten en hoe de financiering is (incl. evt. EU-subsidie).	Kosten: - per actie: ca € 150.000 - totaal Acties uitvoeren Financiering: - ZLTO: € - Ondernemers € - Gemeenten €
Uitvoeringstermijn Wanneer beginnen en hoeveel tijd is nodig om project te realiseren?	Looptijd: 2015 - 2018 Plan is om in 3 jaar aantal acties (evt. in combinatie met maatregelen) te laten plaatsvinden.
Initiatiefnemer Wie wordt de 'verantwoordelijke organisatie' voor de uitvoering van project	Verantwoordelijke partij: ZLTO, Onderwijsboulevard 225, Den Bosch In de persoon van: Tel. email:

Bijlage

4

Verslag werkatelier van 8 februari 2014

Grenscorridor N69

Leefbaarheid

Ruimtelijke kwaliteit

Bereikbaarheid

Gebiedsimpuls Grenscorridor N69

Verslag werkatelier 18 februari 2014

Gemeenschapshuis de Rietstek
Hennepstraat 61
5561 AC Riethoven

Hieronder zijn de uitkomsten van het werkatelier weergegeven. Bijlagen die hier niet los van gezien kunnen worden zijn:

- Overzichtskaart van de 5 Gebiedsimpulsgebieden Grenscorridor N69
- Het overzicht van de gemaakte opmerkingen op de ateliërdag 18 februari 2014
- Kaart sessie Noord - geeltjes
- Kaart sessie Zuid - geeltjes
- Kaart Netwerken - geeltjes
- Deelnemerslijst

Uitkomsten werkatelier 18 februari 2014

In een drukbezocht werkatelier hebben de bewoners en bedrijven uit het gebied kennis genomen van de uitwerkingen van de gebiedsimpuls. Tijdens het werkatelier zijn diverse opmerkingen gemaakt over de factsheets en de ontwerpkaarten. Er zijn opmerkingen gemaakt in de toelichtende sfeer, daarnaast heeft men gereflecteerd op het ontwerp. Als laatste zijn door de mensen aanvullingen gegeven op het ontwerp. De plannen zijn overwegend positief ontvangen maar met een aantal suggesties en opmerkingen ter verbetering. Deelnemers aan het werkatelier hebben waar mogelijk ook aangegeven waar ze zelf een rol kunnen spelen. Een belangrijke constatering was dat het meer een gebiedsimpuls voor de mensen uit gebied zou moeten worden. Aan de Bestuurlijke werkgroep Gebiedsimpuls N69 wordt geadviseerd voor de vervolgfase, bij de uitwerking van de gebiedsimpuls, de bewoners, bedrijven, lokale/regionale groeperingen en de gemaakte opmerkingen te betrekken.

Tijdens het werkatelier is op verschillende niveaus opmerkingen gemaakt, tijdens de plenaire rondes is het volgende gezegd:

- waar blijft wild (reën)
- aandacht voor veilig fietsen
- inspelen op historische waarden
- wat zit er in voor lokale bewoners, breed gevoel bij de groep
- hoe houden we levensvatbare bedrijven in het gebied
- ambitie versus beheer, hoe ga je dat doen

- hoe aantrekkelijk is recreatie, evenwicht vinden tussen een fijn gebied om te wandelen en toerisme / dagrecreatie
- geluidshinder bij weg
- hoe stil te houden licht / lucht
- wandelen niet te dicht bij de weg
- houtwallen belemmeren agrarisch gebruik
- grondgebruik voor alle maatregelen hoe te regelen
- beheer algemeen
- landbouwbeheer
- inrichting beplanting in overleg met gebruikers
- veel natuur vanuit perspectief landbouw
- plaatjes landbouw ontbreken

Hoofdpijnen werkatelier

Naast de hierboven geschetste algemene opmerkingen is uit de reacties een aantal hoofdpijnen te distilleren. Die hoofdpijnen manifesteren zich enerzijds op de inhoud en anderzijds op het proces. Er werd bijvoorbeeld gevraagd om een aantal verduidelijkingen door te voeren. Hieronder gaan we in op de hoofdpijnen, in de bijlage is het verslag van het werkatelier te vinden.

Ruimtelijke kwaliteit voor het gebied

Tijdens de werkateliers is naar voren gekomen dat men de gebiedsimpuls niet als hun plan ervaart. Er zijn meerdere opmerkingen geplaatst over het feit dat men de gebiedsimpuls als een plan van anderen ziet. In het vervolg is het dus belangrijk om de boodschap uit te dragen dat de ruimtelijke kwaliteitsimpuls echt bedoeld is voor het gebied.

Landbouw

Tijdens het werkatelier was een aantal agrariërs aanwezig. Meerdere agrariërs hebben laten weten dat een duurzame toekomst voor hen belangrijk is. Dit werd ook gedeeld door niet-agrariërs.

Gewassen

Er is door verschillende partijen de suggestie gegeven om aandacht te hebben voor niet-traditionele gewassen. Hierbij werd bijvoorbeeld koolzaad als een van de opties genoemd. Bewoners, agrariërs en bedrijven geven hiermee aan dat een afwisselend en aantrekkelijk landschap wordt gerealiseerd.

Innovatieve landbouw

Het verduurzamen van landbouw is een van de locatiegebonden maatregelen. Deze maatregel werd vaak door de deelnemers aan het werkatelier genoemd. Het gaat hierbij om het aanleggen van glasvezel in het buitengebied, duurzame GPS systemen voor agrariërs en het toepassen van klimaatadaptieve drainage.

Landschap en cultuurhistorie

Het gebied van de grenscorridor ligt in een aantrekkelijk landschap, de deelnemers hebben regelmatig de waarde van het huidige landschap benoemd. Zo worden de zandpaden als een van de cultuurhistorische kwaliteiten genoemd. Men ziet deze landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten graag gehandhaafd of zelfs versterkt.

Watermachine

De ingrepen in het watersysteem dragen het meeste bij aan de andere maatregelen. Men vindt echter wel dat zorgvuldige afwegingen moeten worden gemaakt op waar ingrepen plaats moeten vinden.

Natuur

Op sommige plekken lijkt een Ecologische Verbindingszone niet op juiste plek te zijn bedacht. Er is door verschillende partijen aangegeven waar de EVZ's wel plaats kunnen vinden.

Daarnaast is over natuur gezegd dat het in samenhang en balans met landbouw moet worden ontwikkeld.

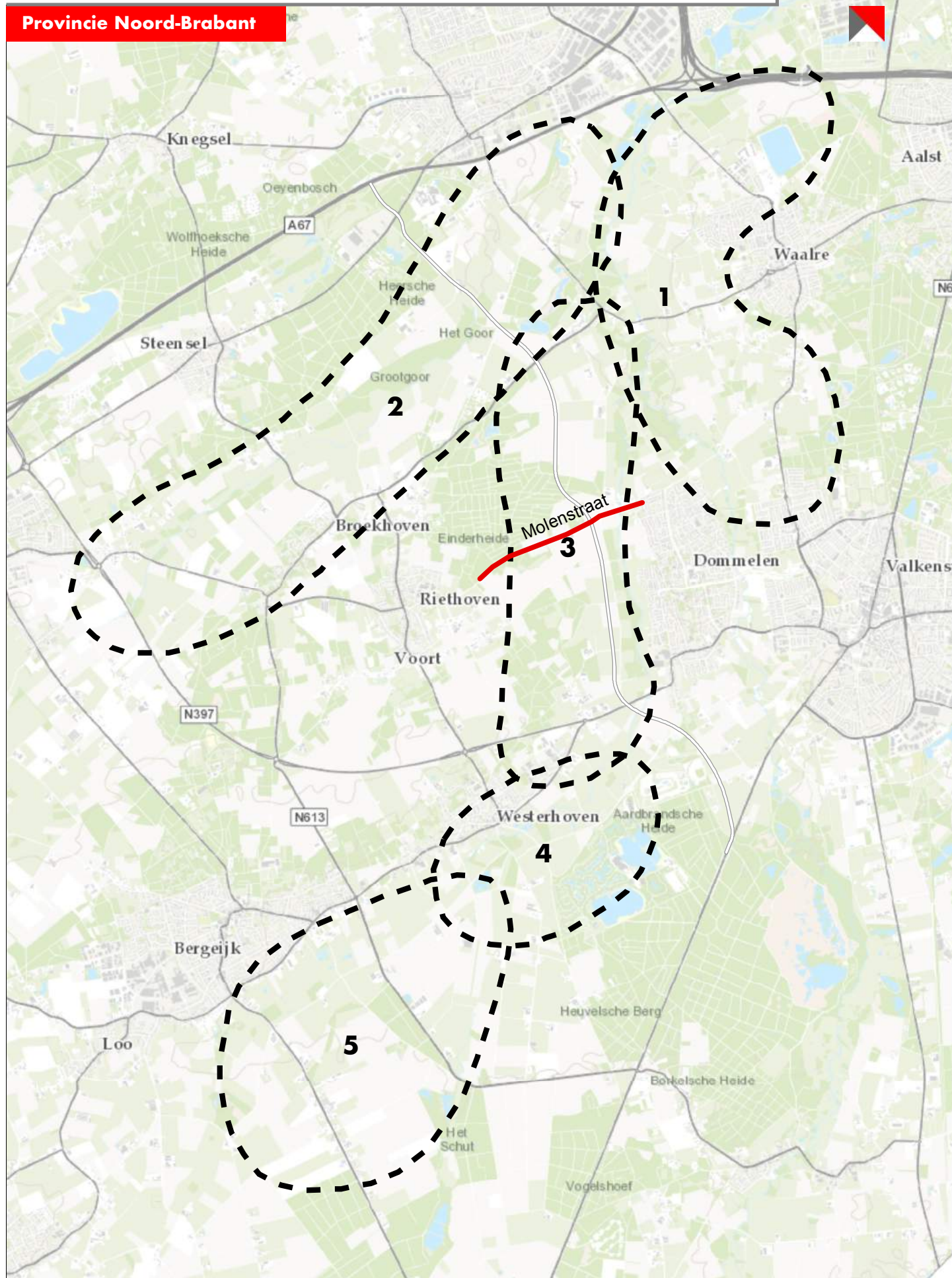
Recreatie

De opmerkingen over recreatie werden het vaakst gemaakt. De ene keer betrof het opmerkingen over de hoeveelheid van bruggen en paden, en de andere keer over het juist ontbreken daarvan. Kortom bedenk goed waar intensieve en extensieve recreatie plaats kan vinden. Zo is een ligging nabij de beken niet altijd nodig en gewenst.

Gebiedsimpulsgebieden Grenscorridor N69

Overzichtskaartje met deelgebieden

Provincie Noord-Brabant

Grenscorridor N69

Leefbaarheid

Ruimtelijke kwaliteit

Bereikbaarheid

Gebiedsimpuls Grenscorridor N69

Werkatelier 18 februari 2014
Gemeenschapshuis de Rietstek
Hennepstraat 61
5561 AC Riethoven

In onderstaand overzicht zijn de opmerkingen van de dag opgenomen. De nummers corresponderen met de nummers op de kaarten. Er zijn drie kaarten toegevoegd, de noordelijke kaart voor het ochtenddeel, de zuidelijke kaart voor het middagdeel en de netwerkkaart zowel voor de ochtend als de middag. Ten overvloede wordt gemeld dat de nummers geen betrekking hebben op eerdere overzichten van maatregelen.

De opmerkingen hieronder zijn gerangschikt naar de vijf gebiedsimpulsgebieden en naar netwerkmaatregelen. Ook zijn de opmerkingen van algemene aard en de opmerkingen die betrekking hebben op een locatie buiten de vijf gebiedsimpulsgebieden in onderstaand overzicht opgenomen.

Tevens zijn de aangedragen prioriteiten vanuit Riethoven opgenomen.

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.12	Veeroosters aanleggen.				
1.14	Nutsvoorziening in gebied Glasvezel / electra / gas.				
1.15					(aanvulling) • knooppunt • weg doortrekken verdieping in het grondgebruik.
1.16					Overleg met burens over aanleg van de wandelpaden. Landeigenaren vinden 1 brug genoeg.
1.18	(Aanvulling) “Land” westelijk van Dommelen invullen als Natuur. Maak kleine gebiedjes met bijv. koolzaadveldjes of andere landbouw gewassen.				
1.20			(Reflectie) Gebied verzwaard door veel recreatie.		
1.21	Structuurverbetering van de landbouw.				
1.22		(Toelichting en informatie) Hoe zit het met verwevingsgebieden?			

		Moet eraf en naar LOG. v. Dommelen.			
1.23		(Aanvulling) Lokale zonering Elshouters / Heike			
2.1					Herstel historische waarden bij 73/74 Let op dat landbouw niet versnipperd! info@waalreserfgoed Stichting Waalres erfgoed
2.2					Laanbeplanting Keersop (weg) (Gemeente Valkenswaard)
2.3			Wandelroute parallel aan Keersop: Oké. Direct langs Keersop niet wenselijk + mogelijk (goed zoneren) (Harry Suilen)		
2.4	Huiskavel doorsneden door wandelpad. Hoe compenseren. A.u.b. eerst plannen met grondeigenaren overleggen. H. Bakemans Molenstraat 56 Waalre				
2.7		EHS is in Waalre niet te realiseren omdat in dit gebied allemaal			

		huiskavels zijn gelegen. Er moet wel compensatie zijn.			
4.1					Houtwal niet nodig.
4.2			A.u.b. wandelpaden en aansluitingen en bruggen niet te dicht bij bewoners. A. Gerits		

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.3			Zoneer intensieve en extensieve recreatie		
1.5					Schouwpaden en zandpad gebruiken
1.7				(meedenken) Kwel gebruiken om vast te houden	
1.8				Water / beek hoeft niet overal. Geen asfalt voor wandelpad. Alleen langs beek.	
1.9			(Toelichting en informatie) Hoe wordt wandelen langs beek ervaren?		
1.10	Maatwerk per boer.				
1.11			Pad nodig.		
2.6	Levensvatbaarheid agrarische bedrijven overeind houden. Versnipperde bedrijven deel laten nemen aan kavelruil.				
2.10			Fietspad langs de Broekhovenseweg is <u>noodzaak</u> voor fietsverkeer <u>tussen</u> Bergeijk / Riethoven / Westerhoven en Waalre / Veldhoven (RVN) / Eindhoven W. Boerman w.boerman@outlook.com		
2.17				Afstemming waterberging "Run" met waterschap? Tijd plannen in evenwicht? W. Boerman	

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.6				(aanvulling) Water gebruiken oppompen, vasthouden, beheer waterpeil.	
1.13			(toelichting en informatie) Hoe zit het met wanderverbinding Dommelen –West?		
1.17	Bussluis voor landbouwverkeer.				
1.19					(meedenken) Verhaal cultuurhistorie vormgeven. Gemeente Valkenswaard.
3.12	Bewoners Landbouw Voedselvoorziening heeft veel grond nodig. D.w.z. voldoende grond voor de landbouw.				
3.13	Algemene opmerking: De landbouw komt er te weinig naar voren.				
3.14	Infrastructuur • Landbouw • GPS voor landbouw • Glasvezel • Verduurzamen				
3.15	Aandacht voor herverkaveling landbouw. Snel en gelet op korte termijn				

3.16	Weinig voor bewoners in het gebied. Dus prioriteit aan utiliteit: • fietspaden • glasvezel • kabels voor groene energie				
3.17	Grond voor meandering van de Run kan die gecompenseerd worden door een bedrijf uit te kopen: inlevering milieuvergunning ammoniak en grond en gebouwen.				
3.18	Aandacht voor verduurzaaming landbouw.				
3.19	Er zijn geen initiatieven voor bv groene energie en glasvezel				
3.20	Er is een glasvezelkabel langs Veldhovensedijk. Mensen willen aansluiting. Kabel is van Brabant water en is onderbenut!				
3.21			Zorg uit gebied: Geen stadswandelpark. Het plan is een stadswandelpark. Teveel paden geen aandacht, voor natuur.		
3.22			Moet over bewoners		

			gaan. Niet over recreatie.		
3.23		Struweel graag weg i.v.m. privégrond. Vierkante percelen geen punten erin i.v.m. landbouwpercelen.			
2.5					Bruggen over Keersop / Dommel zijn al gepland. Frequentie is te hoog irt norm. (Harry Suilen)
2.9			Minstens 1 wandelpad in Riethovens bos onder N69 door laten doorlopen. Dhr. Boerman		

Werkatelier 18 februari 2014 Ochtenddeel.

Onderstaande opmerkingen betreffen algemene opmerkingen of hebben betrekking op een locatie die buiten de vijf Gebiedsimpulsgebieden is gelegen.

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.1					Let op de bestaande ontwikkeling Ooglust
1.2			E3 stand recreatie knooppunt		
1.4			Cultuurhistorie. Recreatie verhalen van de plek		
2.8				Capaciteitsvergroting met extra meanders.	
2.11		Sluipverkeer tegengaan, een essentie voor uw plannen. W. Boerman			
2.12	Als inwoner van Riethoven zou ik graag de agrarische sector behouden in het gebied. W. Boerman				
2.13			Lijkt wel stadswandelpark, honden verstoring veiligheid.		
2.14	Zorg voor voldoende grond voor voedsel.				
2.15			Bestaande fiets- en wandelroutes volledig controleren op veiligheid.		
2.16	Glasvezel, groene energie, duurzame landbouw.				

2.18				Zorgen dat waterhuishouding voor de landbouw goed is. Vb. peilgestuurde drainage. Hans v.d. Ouweland	
2.19					Algemeen co-financiering voor landschapselementen kan met 'groen' blauwe diensten' (Buiten de EHS). Michiel Hendrix NM
2.20	Algemeen hydrologische maatregelen zijn veel te algemeen opgenomen. Hebben echter groot effect op kwaliteit van de natuur en landbouw. Dit moet echt specifieker. Michiel Hendrix NM				
2.21			Er is bij de recreatieve ontsluiting geen rekening gehouden met zonering. Bv. Wandelpad langs de gehele Run, is onwenselijk.		
3.1				Waterberging EHS hier (groot goor realiseren.)	
3.2				Capaciteitsvergroting + extra meanders Dommel.	
3.3				Zorgen voor ruimte voor rivier. Geen natte voeten.	
3.4				Ambitie beekherstel,	

				bovenstrooms Stevert is te hoog. Minder op kronkels meer EVZ zones. P. Schellens	
3.5			Groot Goor <u>niet</u> ontsluiten voor recreatie (rust stilte).		
3.6		EHS vasthouden. EHS verbinding Noord en Zuid A67.			
3.7			- <u>geen</u> wandelpad tussen de percelen op de Veldhovensedijk. - 2 boerderijen Veldhovensedijk nr. 1 en 2 staan niet op de kaart. - Ligt een voetpad Elzerijs en komt op de Run uit!		
3.8		Mogelijk zoekgebied - Wat betekent de O en de S precies op de tekening. - Eventueel toeristische poort in het gebied. Afz. Burgmans			
3.9					Voorkeur voor aanbrengen prioriteiten in maatregelen. Primair: -wat willen de betrokkenen in het gebied en maximaal mogelijk m.b.t. overlast van de weg (natuurlijke buffer tussen weg en Dommelen).
3.10			Fietsnetwerken - netwerkfietspaden		

			Prio 1: langs Broekhovenseweg Prio 2: verbinding fietspad/wandelpad Veldhovensedijk over de Run - Gagelgensedijk - e-bike fietspaden - laadpalen - halfverharding		
3.11			Sociale veiligheid. - veiligheid fietsers - behoud vogel- en wildsoorten (geluid, licht, luchtverontreiniging) - lokale bewoners prioriteit - duurzame / biologische boeren? - fietstunnel rechtdoor van Veldhovensedijk naar Riethovensedijk (ivm veiligheid school kinderen in het donker)		
4.3	Maïsveld omzetten in kleine landbouwgebiedjes met diverse aantrekkelijke gewassen.				

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.12			Teveel fietspaden alles wordt zeer onveilig.		
2.6					Waarvoor nieuwe verbinding door Kuiskade?
3.8		Bij gebiedsimpuls aantrekkelijke gewassen realiseren A. Gerits			
3.10	Geen sluipverkeer op Keersopperdreef. Oplossing zoeken voor landbouwverkeer				
3.11			Twijfel aan ligging van fietspad.		
3.12					Geluidswal hoog genoeg. A. Gerits

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.3					Deze EVZ ‘loopt dood’ op de N69. Dus hier voorzieningen treffen! EVZ loopt hier ook dood op bos en gebruikt door ROFRA. M. Hendrix NM
1.6					Realiseren kleinschalige recreatieve ontsluiting Beekloopdal (wandelaars) M. Hendrix NM
1.9			(aanvulling) Recreatieve verb. beekloop NM + waterschap geen geld voor		
1.13			(reflectie) Weinig wandelen.		
3.6				Ecologische verbindingszone Lage Heide uitvoeren!	
3.9	Keersopperdreef aansluiten t.b.v. landbouw. A. van Eijndkoor				

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.4					(toelichting en informatie) Hoe zit het met fietspaden?
1.5			reserveren weg benutten fiets.		
1.7					(aanvulling) STIKA + groen blauwe diensten voor erfbeplanting.
1.11		(meedenken) Student gaat mee doen voor innovatief fietsproject.			
1.14		(Aanvulling) Waar is 5.11 op kaart?			
1.15		(Reflectie) Niet LAW □ ommetjes tenz. Bergeijk			
1.17					(Aanvulling) Koppel met urgentie gebieden
3.13					Cultuur grasland hetzelfde laten. H. Smolders

Werkatelier 18 februari 2014 Middagdeel.

Onderstaande opmerkingen betreffen algemene opmerkingen of hebben betrekking op een locatie die buiten de vijf Gebiedsimpulsgebieden is gelegen.

Nummer	Landbouw	Natuur	Recreatie	Water	Landschap
1.1	Houtwallen belemmeren agrarisch gebruik. Barrières in bedrijf huiskavels				
1.2					Multi modaliteit Interesse gebied ASML van Helsbrug tot gehele locatie & ontsluiting.
1.8					EHS veraf
1.10		(aanvulling) Project student. Stichting Kempen Milieugroep			
1.16	(Reflectie) Functioneel landbouw op orde gebracht.				
2.1	Proces Belangrijke taak voor de provincie				
2.2	Gronddruk is <u>te groot</u> voor combi landbouw en natuur				
2.3	=koeien in de wei! Vraagt om grote nieuwe kavels Voldoende grond				
2.4	Duurzaam bedrijf in				

	stand houden				
2.5					Zoekgebied EHS EHS-gebied kan niet kleiner worden.
2.7	Niet op huiskavels Wel op veldkavels Grond voor grond. Last van houtsingles bij de beek				
2.8	Gezondheidsrisico's bedrijfsvoering landbouw				
2.9				Waterafvoer is van belang voor gebied	
2.10	Proces keukentafelgesprekken individueel. Groepsbijeenkomsten op niveau klein gebied om dilemma's samen te bespreken.				
2.11		Duidelijk uitleggen wat de status van de gele percelen zijn.			
2.12					Iedereen erbij houden is voorwaarde voor succes.
2.13					(meedenken) betrokkenheid neem gebied mee.
2.14					Streek mag niet de dupe worden van het Plan.
2.15			Wandelpaden groot goor zoneren. Niet te veel zodat er ook rustige delen zijn en ook		

			rustige ommetjes.		
3.1		Mogelijkheden Dommel vanaf Venbergse molen tot Dommelsche molen of Volmolen Waalre.			
3.2		Niet alleen houtwallen maar wissel deze af met b.v. boomgaardjes enz. voor fietsers en wandelaars. M. Geenen			
3.3	Teveel landbouwgrond opgeofferd voor natuur				
3.4			Teveel wandel- en fietspaden		
3.5			Geen fietspaden a.u.b. in verband met veiligheid. A. van Eijndkoor		
3.7			Meer fietsovergangen om van de ene kant naar de andere kant te komen. Willem Kranen		
3.14					Geen weg door Braambos. A. van Eijndkoor
3.15	Keersopperdreef geheel open voor landbouwverkeer H. Smolders, v.d. Graaf en v. Herk				

Werkatelier 18 februari 2014 Ochtend- en middagdeel
Onderstaande opmerkingen hebben betrekking op de netwerken of zijn innovatief.

Nummer	Opmerking
1	Fietspad bij Eersel over de A67 is belangrijk. Cees Beemer
2	Voetgangerstunnel onder de Eerselsedijk. Er is namelijk een fietstunnel getoond bij de situering van de nieuwe weg. Weliswaar ten zuiden van gebied 2. Willem Kraanen
3	Fietspad tussen Eersel van Valkenswaard langs N397, is een belangrijke route. Cees Beemer
4	Mogelijkheid tot wandelen over schouwpad langs de Keersop. Wandelnet
5	Wandelroutes met thema's zoals survival. Inger van Dommelen.
6	Oversteek grenslandpad. Wandelnet
7	Veilig oversteken Luikerweg, met name waar de weg wandelroute Sterksel kruist. Wandelnet
8	Fietspad / brug over A67 / N695 Kempenbaan. Cees Bemmer
	Windmolens en oplaatpunten voor elektrische fietsen / St. Milieuwerkgroep Kempenland

1. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

2. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

3. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

4. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

5. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

6. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

7. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

8. 1000 ft. from
the river
to the
city limits
of the
city of
St. Louis

Grenscorridor N69

 Leefbaarheid

Ruimtelijke kwaliteit

Bereikbaarheid

Naam	Organisatie
Landbouw	
Anemaat, Hubert	Witbolgrasbeemd 32 5551 HZ Dommelen
Aarts, Ellen	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Bierens, F.H.A.M.	Boer in het gebied
Boomen, De heer H.A.J. v.d.	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Boomen, H.A.J. van den	Boer in het gebied
Coppens, De heer H.A.I.M.	Boer in het gebied
Dommelen, De heer L.A.W. van + pachter Inge	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Graaf-Rombouts, C.F.M. van de	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Herk, De heer J.G.A. van	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Hoof, De heer P.W.E.M. van	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Otten, H.M.W.M.	Boer in het gebied / ZLTO
Ouweland, H.P.J.	Boer in het gebied
Sanden, J.A.A.M. van der	Boer in het gebied
Scheepers, J.	Bestuurlijk ZLTO
Smolders, De heer A.H.J.M.	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Smolders, De heer L.L.P.M.	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Stevens, De heer G.P.	Boer in het gebied
Toonders, Cor	ZLTO
Vleuten, Van	Agrariër met huiskavel in impulsgebied
Natuur & Landschap	
Hendrix, Michel	Natuurmonumenten
Kampen, Mevrouw C. van + Inge Johans	Stichting Milieuwerkgroep Kempenland
Pillot, Mevrouw A.	Dorpsraad Steensel
Recreatie	
Burgmans, B.	't Witven
Kappen, Mevrouw G. + dhr Nouwen	Polvokamp
Lommen, de heer ..evt vervangen door M. Geenen	Rofra Valkenswaard
Rennen, D.	Belangenbehartiger Wandelnet
Water	
Baudoin, H.	Waterschap De Dommel
Raats, T.	Waterschap De Dommel
Schellens, P.	Waterschap De Dommel

Algemeen	
Bakermans, Harrie	Agrariër met huiskavel in impulsgebied, ZLTO Waalre
Beemer, Cees	Leefbaarheidsgroep Eersel
Boerman, Wolter	Stichting Kernraad Riethoven
Coppelmans, Huub	Dorpsraad Het Loo, voorzitter
D'Haens, Piet	Velt Bergeijk-Eersel
Dijk, J.C.W.M. van	Waalres Erfgoed
Dort, A. van	Stichting Kernraad Riethoven
Eijndhoven, Andre van	Buurt Braambos (via buurman Toon Smolders)
Gerits, Annemarie	Keersop 15 5551 HZ Dommelen
Jansen, L.H.H.	Waalres Erfgoed
Kreijns, Cas	Wijkraad Dommelen
Smits, H.+ Noud van Poppel	Stichting Kernraad Riethoven
Wartenbergh, Teun	ASML
Leden van de Ambtelijke werkgroep Gebiedsimpuls Grenscorridor N69	